

FINANČNÍ

Z P R A V O D A J

ISSN-0322-9653

31. 12.
2003
Ročník
XXXVII
Cena
80 Kč

11-12/1

MINISTERSTVO FINANCÍ

48. České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „České účetní standardy pro podnikatele“) 294
49. České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 501/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „České účetní standardy pro finanční instituce“) 349

Inzerce: Kurzy, školení, semináře, přednášky a nabídky týkající se problematiky daní a účetnictví

Ministerstvo financí ČR, dle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, oznamuje vydání Českých účetních standardů.

České účetní standardy jsou zveřejněny ve finančním zpravodaji č. 11-12/2003 a na internetových stránkách MF ČR.

**České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb.,
ve znění pozdějších předpisů (dále jen „České účetní standardy pro podnikatele“)**

číslo	název
001	Účty a zásady účtování na účtech
002	Otevírání a uzavírání účetních knih
003	Odložená daň
004	Rezervy
005	Opravné položky
006	Kursově rozdíly
007	Inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob
008	Operace s cennými papíry a podíly
009	Deriváty
010	Zvláštní operace s pohledávkami
011	Operace s podnikem
012	Změny vlastního kapitálu
013	Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek
014	Dlouhodobý finanční majetek
015	Zásoby
016	Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry
017	Zúčtovací vztahy
018	Kapitálové účty a dlouhodobé závazky
019	Náklady a výnosy
020	Konsolidace
021	Vyrovnání, nucené vyrovnání, konkurs a likvidace
022	Inventarizace majetku a závazků při převodech majetku státu na jiné osoby
023	Přehled o peněžních tocích

Český účetní standard pro podnikatele č. 001 Účty a zásady účtování na účtech

1. Cíl

Cílem tohoto standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“) základní postupy účtování na účtech za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami.

2. Obsahové vymezení

- 2.1. Účty zřizuje účetní jednotka podle § 14 zákona a § 46 vyhlášky.
- 2.2. Analytické účty
 - 2.2.1. V rámci syntetických účtů vytváří účetní jednotka analytické účty. Při vytváření analytických účtů bere v úvahu následující hlediska, pokud tato nejsou již zohledněna přímo syntetickými účty:
 - a) členění podle jednotlivých druhů majetku, hmotně odpovědných osob a míst uložení či umístění při účtování o majetku. Odděleně se sleduje majetek zatížený zástavním právem nebo věcným břemenem, popřípadě převedené nebo poskytnuté zajištění. U pohledávek je členění podle jednotlivých dlužníků; u cenných papírů se na analytických účtech sledují cenné papíry v umořovacím řízení,
 - b) členění závazků podle jednotlivých věřitelů,
 - c) členění podle časového hlediska u pohledávek a závazků, to je podle § 19 odst. 7 zákona na krátkodobé nebo dlouhodobé pohledávky a závazky,
 - d) členění na českou a cizí měnu v případech stanovených v § 4 odst. 12 zákona,
 - e) členění podle položek účetní závěrky (včetně požadavků na sestavení přílohy),
 - f) členění pro daňové účely; tzn. pro transformaci účetního výsledku hospodaření před zdaněním na daňový základ vymezený zákonem o daních z příjmů, zejména pokud jde o výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů a zdaňované příjmy pro potřeby daně z přidané hodnoty, spotřebních daní, apod.,
 - g) členění pro potřeby zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění,
 - h) členění z hlediska potřeb finančního řízení účetní jednotky,
 - i) členění podle požadavků externích uživatelů údajů z účetnictví, zejména bank, burz, orgánů státní statistiky.
 - 2.2.2. Další požadavky na analytické účty jsou uvedeny v

Českých účetních standardech pro podnikatele řešících účtování jednotlivých složek majetku a závazků.

- 2.3. Podrozvahové účty
 - 2.3.1. Na podrozvahových účtech v účtových skupinách 75 až 79 se sledují důležité skutečnosti, jejichž znalost je podstatná pro posouzení majetkoprávní situace účetní jednotky a jejich ekonomických zdrojů, které lze využít. Jedná se především o využívání cizího majetku, ke kterému účetní jednotka nemá vlastnické právo, popřípadě právo hospodaření s majetkem státu, dále evidence práv, o kterých se neúčtuje (hypotéky), nebo materiálu, jehož pořízení, uchování, udržování a sledování vyplývá z obecně platných právních předpisů, například materiál civilní ochrany.
 - 2.3.2. Na podrozvahových účtech se sledují zejména
 - a) přijatá depozita a hypotéky,
 - b) najatý majetek,
 - c) majetek přijatý do úschovy,
 - d) zásoby přijaté ke zpracování,
 - e) směnky k inkasu použité k úhradě do doby jejich splatnosti,
 - f) přísně zúčtovatelné tiskopisy,
 - g) materiál ve skladech civilní ochrany a ostatní materiál specifického použití,
 - h) program 222,
 - i) závazky ze smluvních pokut a úroků z prodlení (účtované do 31. 12. 2000),
 - j) pohledávky ze smluvních pokut a úroků z prodlení (účtované do 31. 12. 2000),
 - k) odepsané pohledávky,
 - l) poskytnutá zástavní práva a věcná břemena a převedená a poskytnutá zajištění, pokud se o nich neúčtuje podle *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 013 Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek* na příslušných účtech účtové třídy 0,
 - m) přijatá zástavní práva a přijatá zajištění,
 - n) závazky z leasingu,
 - o) pohledávky z leasingu,
 - p) pohledávky z pevných termínových operací,
 - q) závazky z pevných termínových operací,
 - r) pohledávky z opcí,
 - s) závazky z opcí,
 - t) evidenční účet - v případě účtování na podrozvahových účtech.
- 2.4. Účetní zápisy
 - 2.4.1. Účetní zápisy na jednotlivých účtech v účetních knihách se provádějí způsobem stanoveným v § 12, 13 a 16 zákona.
 - 2.4.2. Účetní zápisy se provádějí ke dni uskutečnění účetního případu.

- 2.4.3. Okamžikem uskutečnění účetního případu je den, ve kterém dojde ke splnění dodávky, platbě závazku, inkasu pohledávky, postoupení pohledávky, vkladu pohledávky, poskytnutí či přijetí zálohy, převzetí dluhu, zjištění manka, schodku, přebytku či škody, pohybu majetku uvnitř účetní jednotky a k dalším skutečnostem vyplývajícím ze zákona, vyhlášky, Českých účetních standardů pro podnikatele a ze zvláštních právních předpisů nebo z vnitřních poměrů účetní jednotky, které jsou předmětem účetnictví a které v účetní jednotce nastaly, popřípadě účetní jednotka má k dispozici potřebné doklady tyto skutečnosti dokumentující (například bankovní výpisy, výpisy Střediska cenných papírů).
- 2.5. Vnitropodnikové účetnictví
- 2.5.1. Formu, organizaci a zaměření vnitropodnikového účetnictví určí účetní jednotka sama; přitom musí zabezpečit pro potřeby finančního účetnictví průkazné podklady
- a) o stavu a změně stavu zásob vytvořených vlastní činností,
 - b) pro vyjádření aktivace vlastních výkonů,
 - c) pro ocenění zásob a ostatních výkonů vytvořených vlastní činností.
- 2.5.2. Vnitropodnikové účetnictví lze organizovat
- a) v rámci analytických účtů k finančnímu účetnictví, přičemž se využije účtů Vnitropodnikové náklady a Vnitropodnikové výnosy, které se zařadí do účtových skupin 59 - *Daně z příjmů*, *převodové účty a rezerva na daň z příjmů* a 69 - *Převodové účty*,
 - b) v samostatném účetním okruhu, pro který se zvolí účty v rámci volných účtových tříd 8 a 9. Obsahovou náplň uvedených účtových tříd, zvolených účtových skupin a jednotlivých syntetických účtů si určí účetní jednotka sama. Účetní jednotka si v tomto případě zvolí i účetní období, pokud jím bude kratší období než kalendářní rok,
 - c) kombinací přístupů podle písmen a) a b).
- 2.5.3. Spojovací účty prokazující návaznost mezi finančním a vnitropodnikovým účetnictvím, pokud je organizováno v samostatném účetním okruhu, si účetní jednotka zvolí v rámci účtů účtových tříd 8 a 9, popřípadě jejich funkci nahradí technické zpracování dat.
- 2.5.4. Účty vnitropodnikového účetnictví uvede účetní jednotka v účtovém rozvrhu.

Český účetní standard pro podnikatele č. 002 Otevírání a uzavírání účetních knih

1. Cíl

Cílem tohoto standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“) základní postupy při otevírání a uzavírání účetních knih za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami.

2. Postup při otevírání a uzavírání účetních knih

Při otevírání a uzavírání účetních knih podle ustanovení § 17 zákona postupují účetní jednotky takto:

2.1. Otevírání účetních knih

2.1.1. Účty hlavní knihy se otevírají účetními zápisy. Stav jednotlivých rozvahových položek (aktiva a pasiva) vykázané na příslušném účtu účtové skupiny 70 - *Účty rozvahové*, který slouží k uzavírání účetních knih, (dále jen „konečný účet rozvahový“) musí navazovat na stavy jednotlivých rozvahových položek (aktiv a pasiv) příslušného

účtu účtové skupiny 70 - *Účty rozvahové*, který slouží k otevírání účetních knih, (dále jen „počáteční účet rozvahový“).

2.1.2. Účetními zápisy na vrub počátečního účtu rozvahového a ve prospěch příslušných nově otevíraných účtů pasiv a účetními zápisy ve prospěch počátečního účtu rozvahového a na vrub příslušných nově otevíraných účtů aktiv se zaúčtují jejich počáteční zůstatky.

2.1.3. Zisk, popřípadě ztráta, zaúčtovaný ve prospěch, popřípadě na vrub, konečného účtu rozvahového se při otevírání účtů hlavní knihy zaúčtuje ve prospěch, případně na vrub, příslušného účtu účtové skupiny 43 - *Výsledek hospodaření* se souvztažným zápisem na vrub, případně ve prospěch, počátečního účtu rozvahového.

2.1.4. Po otevření účetních knih se podle ustanovení § 4 odst. 15 a § 7 odst. 4 zákona zaúčtují případné rozdíly ze změn použitých způsobů oceňování majetku (jako účetní případ prvního měsíce nového účetního období) souvztažným zápisem na vrub mimořádných nákladů, popřípadě ve prospěch mimořádných výnosů.

- 2.1.5. Stav příslušného účtu účtové skupiny 43 - *Výsledky hospodaření* se vyrovná:
- u účetních jednotek, které nejsou individuálními podnikateli, po schválení návrhu na rozdělení zisku, případně na úhradu ztráty, příslušným orgánem účetní jednotky:
 - v případě zisku účetními zápisy zejména ve prospěch příslušných účtů účtových skupin 41 - *Základní kapitál a kapitálové fondy*, 42 - *Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření*, popřípadě ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 36 - *Závazky ke společníkům, k účastníkům sdružení a ke členům družstva*; ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 42 - *Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření*, který vyjadřuje nerozdělený zisk minulých let, se účtuje, pokud se nerozdělený zisk převádí do dalších let.
 - v případě ztráty účetními zápisy zejména na vrub příslušných účtů účtových skupin 41 - *Základní kapitál a kapitálové fondy*, 42 - *Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření*, popřípadě na vrub příslušného účtu účtové skupiny 35 - *Pohledávky za společníky, za účastníky sdružení a za členy družstva*; na vrub příslušného účtu účtové skupiny 42 - *Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření*, který vyjadřuje neuhrazenou ztrátu minulých let, se účtuje, pokud se neuhrazená ztráta převádí do dalších let.
 - u individuálního podnikatele účetními zápisy ve prospěch, případně na vrub, příslušného účtu účtové skupiny 49 - *Individuální podnikatel*.
- 2.1.6. Pořadí rozdělení zisku, popřípadě způsob úhrady ztráty, u účetních jednotek, které nejsou individuálními podnikateli, stanoví obecně závazný právní předpis, společenská smlouva, stanovy obchodní společnosti nebo družstva, rozhodnutí valné hromady.
- 2.2. Uzavírání účetních knih
- 2.2.1. Účty hlavní knihy se uzavírají účetními zápisy.
- 2.2.2. Konečné stavy účtů nákladů se přeúčtují na vrub příslušného účtu účtové skupiny 71 - *Účet zisků a ztrát*, konečné stavy účtů výnosů se přeúčtují ve prospěch tohoto účtu. Výsledný zůstatek tohoto účtu se podle své povahy přeúčtuje ve prospěch, případně na vrub, konečného účtu rozvažného.
- 2.2.3. Konečné zůstatky aktivních účtů se přeúčtují na vrub konečného účtu rozvažného, konečné zůstatky pasivních účtů se přeúčtují ve prospěch konečného účtu rozvažného. Na vrub konečného účtu rozvažného se přeúčtuje též zůstatek účtu účtové skupiny 71 - *Účet zisků a ztrát* (v případě ztráty). Ve prospěch konečného účtu rozvažného se přeúčtuje též zůstatek účtu účtové skupiny 71 - *Účet zisků a ztrát* (v případě zisku).
- 2.2.4. Veřejné obchodní společnosti při uzavírání účetních knih zaúčtují nárok na podíl na výsledku hospodaření společníků na příslušných účtech účtové skupiny 59 - *Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů* a účtové skupiny 36 - *Závazky ke společníkům, k účastníkům sdružení a ke členům družstva*, popřípadě účtové skupiny 35 - *Pohledávky za společníky, za účastníky sdružení a za členy družstva* podle povahy výsledku hospodaření. Dále veřejná obchodní společnost postupuje podle bodů 2.2.1. a 2.2.2. s tím, že příslušný účet účtové skupiny 71 - *Účet zisků a ztrát* nebude vykazovat zůstatek.
- 2.2.5. Obdobně jako v bodě 2.2.4. postupuje i komanditní společnost ve vztahu ke komplementářům.
- 3. Účetní závěrka a uzavírání účetních knih**
- 3.1. Obsahové vymezení účetní závěrky účetní jednotky stanoví § 18 zákona a vyhláška.
- 3.2. Uzavírání účetních knih je činnost, při níž se ve smyslu ustanovení § 17 zákona
- zjišťují obraty stran Má dáti a Dal jednotlivých syntetických účtů, popřípadě při vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu obraty účtových skupin,
 - zjišťují konečné zůstatky aktivních a pasivních účtů a konečné stavy účtů nákladů a výnosů, popřípadě při vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu zůstatky účtových skupin,
 - zjistí se základ daně z příjmů a daňová povinnost splatná, popřípadě odložená, účetní jednotky za účetní období, případně se zaúčtuje rezerva na daň z příjmů ve smyslu § 26 odst. 3 zákona,
 - zjistí se účetní výsledek hospodaření převodem nákladových účtů na vrub příslušného účtu účtové skupiny 71 - *Účet zisků a ztrát* a převodem výnosových účtů ve prospěch tohoto účtu,
 - uzavře se účetnictví účetní jednotky převodem zůstatků rozvahových účtů a zůstatku příslušného účtu účtové skupiny 71 - *Účet zisků a ztrát* na konečný účet rozvažný.
- 3.3. Na podkladě údajů konečného účtu rozvažného a příslušného účtu účtové skupiny 71 - *Účet zisků a ztrát* se sestaví účetní závěrka.

Český účetní standard pro podnikatele č. 003 Odložená daň

1. Cíl

Cílem tohoto standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“) základní postupy účtování o odložené dani za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami ve vykazovaných položkách „C.II.8. Odložená daňová pohledávka“ nebo „B.II.10. Odložený daňový závazek“ a položkách „Q.2. Daň z příjmů za běžnou činnost odložená“ nebo „L.2. Daň z příjmů za běžnou činnost odložená“ a „S.2. Daň z příjmů z mimořádné činnosti odložená“ nebo „N.2. Daň z příjmů z mimořádné činnosti odložená“ za podmínek stanovených v § 3 a 4 vyhlášky.

2. Obsahové vymezení

- 2.1. Rozsah povinnosti účtovat o odložené dani a základní principy jejího vyčíslení stanoví § 59 vyhlášky.
- 2.2. Daňová povinnost odložená vyplývá z rozdílů, které nastávají v momentě odlišného pohledu účetního a daňového na určité položky v účetnictví.
- 2.3. Z titulu odlišného účetního a daňového pohledu vznikají rozdíly, které mají povahu rozdílů přechodných. Přechodné rozdíly mohou být
 - a) zdanitelné, které vyústí ve zdanitelné částky při určování základu daně budoucích období, tzn. vedou k odloženému daňovému závazku (například je-li účetní hodnota dlouhodobého hmotného majetku vyšší než hodnota tohoto majetku pro daňové účely),
 - b) odčitatelné, které vyústí v částky, které jsou odčitatelné při určování základu daně budoucích období, tzn. vedou k odložené daňové pohledávce (například je-li účetní hodnota pohledávek snižena o opravné položky nižší než hodnota těchto pohledávek včetně daňově uznatelných opravných položek).
- 2.4. Odložená daň se zjišťuje ze všech přechodných rozdílů, které vznikají z rozdílného účetního a daňového pohledu na položky zachycené v účetnictví, tj. nejen mezi účetní a daňovou zůstatkovou hodnotou dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku odpisovaného, ale i dalších rozdílů (například opravné položky k zásobám, opravné položky k pohledávkám, rezervy tvořené nad rámec příslušných zákonů, při nerealizované ztrátě z předchozích let).
- 2.5. Odloženými daňovými závazky se rozumí částky daně z příjmů k úhradě v budoucích obdobích z titulu rozdílů (viz bod 2.3. písm. a)).
- 2.6. Odloženými daňovými pohledávkami se rozumí částky daně z příjmů, které budou uplatněny v příštích obdobích. Tyto pohledávky mohou vzniknout z titulu
 - a) odčitatelných přechodných rozdílů,
 - b) převedených nevyužitých daňových ztrát,
 - c) převedených nevyužitých daňových odpočtů a jiných časově převoditelných daňových nároků (nároků převoditelných do budoucna).
- 2.7. Ke konci rozvahového dne účetní jednotka prověruje účetní hodnotu odložené daňové pohledávky a v případě, že je nepravděpodobné, že bude dosažen dostatečný základ daně, který by umožnil využití části nebo celé odložené daňové pohledávky, účetní hodnota odložené daňové pohledávky se snižuje. Snižování se provádí v rozsahu, v jakém je pravděpodobné, že dostatečný základ daně nebude dosažitelný. Účetní jednotka vykazuje předchozí nezachycenou odloženou daňovou pohledávku v tom rozsahu, v jakém je pravděpodobné, že budoucí zdanitelný zisk bude schopen odloženou daňovou pohledávku pokrýt.
- 2.8. Odložená daň se člení na činnost běžnou a mimořádnou. Do běžné činnosti se zahrnuje činnost provozní a činnost finanční.
- 2.9. Pokud v účetním období vznikne v jedné činnosti (podle bodu 2.8.) odložená daňová pohledávka a ve druhé odložený daňový závazek, je třeba tuto skutečnost ve výkazu zisku a ztráty uvést.
- 2.10. Odložené daňové závazky a odložené daňové pohledávky vyúčtované na příslušném účtu účtové skupiny 48 - *Odložený daňový závazek a pohledávka* se vykazují po vzájemném vyúčtování jako zůstatek tohoto účtu při respektování podmínek uvedených v bodě 2.7.

3. Postup účtování

- 3.1. V prvním roce účtování o odložené dani se část odložené daně, která se vztahuje k předchozím účetním obdobím, zaúčtuje na příslušných účtech účtové skupiny 42 - *Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření* a část, která se vztahuje k běžnému účetnímu období, na příslušných účtech účtové skupiny 59 - *Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů*. V následujících letech se na příslušném účtu účtové skupiny 48 - *Odložený daňový závazek a pohledávka* účtuje zvýšení nebo snížení odložené daně meziročně vypočtené ze všech přechodných rozdílů.

- 3.2. V případě změny metody (tj. i změna způsobu počítání odložené daně) se vzniklé rozdíly zaúčtují na příslušných účtech účtové skupiny 42 - *Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření* s vysvětlením příslušné položky v příloze.
- 3.3. O odloženém daňovém závazku se účtuje na vrub příslušného účtu účtové skupiny 59 - *Daň z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů* a ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 48 - *Odložený daňový závazek a pohledávka*.
- 3.4. O odložené daňové pohledávce se účtuje ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 59 - *Daň z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů* a na vrub příslušného účtu účtové skupiny 48 - *Odložený daňový závazek a pohledávka*. O odložené daňové pohledávce se účtuje pouze tehdy, je-li pravděpodobné, že základ daně, proti kterému bude možné využít rozdíly (viz bod 2.3. písm. b)), je dosažitelný. K tomu, aby základ daně mohl být považován za dosažitelný, musí existovat dostatečné zdanitelné přechodné rozdíly, které se vztahují ke stejným správcům daní z příjmů a k téže zdaňované účetní jednotce, u níž se očekává vrácení
- ve stejném období, ve kterém je očekáván návrat odčitatelných přechodných rozdílů nebo
 - v obdobích, ve kterých daňová ztráta, která vyplývá z odložené daňové pohledávky, může být zpětně uplatnitelná nebo převedena do dalších období.
- Za těchto okolností je odložená daňová pohledávka zaúčtována v období, ve kterém odčitatelné přechodné rozdíly vznikají.
- 3.5. Změní-li se sazba daně z příjmů, je nutno přepočítat zůstatek účtu odložené daně a rozdíl zaúčtovat prostřednictvím příslušného účtu účtové skupiny 59 - *Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů*.
- 3.6. Přecenění aktiv při přeměnách společností a při vkladech majetku dává vzniknout rozdílu, které vyústí v odloženou daň. Přitom účetní hodnota majetku je zvýšena na reálnou hodnotu, ale daňová základna zůstává v původní pořizovací ceně. Aktiva, u nichž tyto rozdíly vznikají, účetní jednotka zahrne do výpočtu odložené daně následujícím způsobem. U těch položek, které jsou zúčtovány přímo ve prospěch nebo na vrub vlastního kapitálu (tj. při přeměně u zanikající společnosti), se odložená daň zúčtuje přímo na vrub nebo ve prospěch vlastního kapitálu. V případě vkladů účtuje nabývající účetní jednotka odložený daňový závazek souvztažně na účet neuhrazené ztráty minulých let, popřípadě odloženou daňovou pohledávku souvztažně na účet nerozděleného zisku minulých let účtové skupiny 42 - *Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření*.

Český účetní standard pro podnikatele č. 004 Rezervy

1. Cíl

Cílem tohoto standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“) základní postupy účtování o tvorbě a použití rezerv za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami v položkách

B.I. Rezervy

B.I.1. Rezervy podle zvláštních právních předpisů

2. Rezerva na důchody a podobné závazky
3. Rezerva na daň z příjmů
4. Ostatní rezervy

vykazovaných za podmínek stanovených v § 3 a 4 vyhlášky.

2. Obsahové vymezení

- 2.1. Pro účely tohoto standardu se využívá obsahové vymezení rezerv uvedené v § 16 vyhlášky.
- 2.2. V položce „B.I.4. Ostatní rezervy“ jsou vykazovány i rezervy na rizika a ztráty podle § 26 zákona, které jsou tvořeny účetní jednotkou.

3. Postup tvorby a použití rezerv

- 3.1. Při tvorbě a použití rezerv se postupuje podle § 16, 26, 31 a 57 vyhlášky ve smyslu § 26 odst. 3 zákona.
- 3.2. Rezervy se člení na:
 - a) Rezervy vykazované v položce „B.I.1. Rezervy podle zvláštních právních předpisů“, jejichž tvorba, výše a použití jsou stanoveny zvláštním právním předpisem, především daňovými zákony.
 - b) Rezervy vykazované v položce „B.I.2. Rezerva na důchody a podobné závazky“,

- jejichž tvorba, výše a použití jsou stanoveny smlouvou nebo právním předpisem.
- c) Rezervy vykazované v položce „B.I.3. Rezerva na daň z příjmů“ a „B.I.4. Ostatní rezervy“, o nichž si rozhoduje účetní jednotka sama.
- 3.3. Rezervu na restrukturalizaci může účetní jednotka tvořit na základě programu restrukturalizace schváleného orgánem k tomu příslušným podle zvláštního právního předpisu, případně společníky. Restrukturalizací se pro účely tohoto standardu rozumí program, kterým se významně mění předmět činnosti účetní jednotky nebo způsob, jakým je činnost účetní jednotky prováděna; restrukturalizace může zahrnovat zejména
- a) přemístění podnikatelských aktivit do jiné oblasti, případně uzavření provozu,
 - b) utlumení nebo ukončení části podnikatelských aktivit.
- Rezervu na restrukturalizaci lze tvořit a čerpat pouze na náklady uvedené v § 16 odst. 4 vyhlášky. K těmto nákladům nepatří náklady na přeškolení nebo přemístění zaměstnanců, kteří zůstanou nadále v zaměstnaneckém poměru, náklady na marketing apod.
- 3.4. Rezervy vymezené zákonem se vytvářejí procentem z určeného základu nebo v absolutní částce, pokud zvláštní právní předpis¹⁾ přímo nestanoví způsob tvorby rezerv.
- 3.5. Rezervy podléhají dokladové inventuře a při inventarizaci se posuzuje jejich výše a odůvodněnost.
- 3.6. Účetní jednotka ve svém vnitřním předpisu stanoví tituly pro tvorbu rezerv, jejich výši a způsob jejich vytváření a používání.

4. Postup účtování

- 4.1. O tvorbě rezerv se účtuje ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 45 - *Rezervy* se souvztažným zápisem na vrub příslušného účtu nákladů
- a) účtové skupiny 55 - *Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky provozních nákladů*, pokud se týkají provozní činnosti,
 - b) účtové skupiny 57 - *Rezervy a opravné položky finanční nákladů*, pokud se týkají finanční činnosti,
 - c) účtové skupiny 58 - *Mimořádné náklady*, například rezerva na restrukturalizaci,
 - d) v účtové skupině 59 - *Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů*, pokud se týkají rezervy na daň z příjmů.
- 4.2. O použití rezerv nebo jejich zrušení pro nepotřebnost se účtuje na vrub příslušného účtu účtové skupiny 45 - *Rezervy* se souvztažným zápisem ve prospěch příslušného účtu nákladů účtových skupin 55 - *Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky provozních nákladů*, 57 - *Rezervy a opravné položky finanční nákladů*, 58 - *Mimořádné náklady nebo* 59 - *Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů*.
- 4.3. Analytické účty se vedou podle jednotlivých rezerv.

¹⁾ Například zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Český účetní standard pro podnikatele č. 005 Opravné položky

1. Cíl

Cílem tohoto standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“) základní postupy účtování o opravných položkách za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami.

2. Obsahové vymezení

Opravnými položkami se vyjadřuje přechodné snížení hodnoty majetku za podmínek uvedených v § 55 vyhlášky.

3. Postup tvorby a použití

- 3.1. Při tvorbě a použití opravných položek se postupuje podle § 55 vyhlášky ve smyslu § 26 odst. 3 zákona.
- 3.2. Tvorba opravných položek se provádí na vrub nákladů na základě inventarizace, pokud zvláštní právní předpis¹⁾ nestanoví jinak, a při ní zjištěná hodnota je nižší než ocenění majetku zachycené v účetnictví na příslušných majetkových účtech.
- 3.3. Pokud se na určitý titul snížení hodnoty majetku vytváří rezerva, nelze současně tvořit opravnou položku.
- 3.4. V případě trvalého snížení ocenění majetku se snížení vyúčtuje na vrub nákladů (například odpis pohledávky na základě soudního rozhodnutí o jejím vyrovnání podle zvláštního právního předpisu²⁾).
- 3.5. V případě, že se při inventarizaci závazků zjistí, že jejich částka je vyšší než jejich výše v účetnictví, nevytvářejí se opravné položky, ale zvýšení se zaúčtuje přímo na účtu závazků a souvztažným zápisem na vrub příslušného účtu nákladů.

4. Postup účtování

- 4.1. Opravné položky u dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
 - 4.1.1. O přechodném snížení ocenění dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku se účtuje v rámci uzavírání účetních knih pomocí oprav-

ných položek na účtech účtové skupiny 09 - *Opravné položky k dlouhodobému majetku*.

- 4.1.2. Opravné položky k odpisovanému dlouhodobému majetku, jehož užitná hodnota se běžně snižuje opotřebením, se tvoří v případech, kdy je jeho užitná hodnota zjištěná při inventarizaci výrazně nižší, než je jeho ocenění v účetnictví po odečtení opravek, a toto snížení hodnoty nelze považovat za definitivní (za snížení trvalého charakteru).
- 4.2. Opravné položky k zásobám
 - 4.2.1. Tvorba opravných položek k zásobám se účtuje na vrub příslušného účtu účtové skupiny 55 - *Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky provozních nákladů* souvztažně s příslušnými účty účtové skupiny 19 - *Opravné položky k zásobám*.
 - 4.2.2. Snížení nebo rozpuštění opravných položek k zásobám se účtuje na vrub příslušných účtů účtové skupiny 19 - *Opravné položky k zásobám* souvztažně ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 55 - *Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky provozních nákladů*. V případě prodeje zásob se opravná položka k nim vytvořená vyúčtuje ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 55 - *Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky provozních nákladů*.
- 4.3. Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku

Na účtech účtové skupiny 29 - *Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku* se účtují ve výjimečných případech opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku vedeného na účtech účtové skupiny 25 - *Krátkodobý finanční majetek*.
- 4.4. Opravné položky k pohledávkám
 - 4.4.1. Na příslušném účtu účtové skupiny 39 - *Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování* se účtuje tvorba opravných položek k pohledávkám, jakož i jejich snížení, popřípadě zrušení. Na analytických účtech se člení opravné položky vytvořené v souladu se zvláštním právním předpisem¹⁾ a ostatní opravné položky k pohledávkám.
 - 4.4.2. Opravné položky k pohledávkám se vytvářejí k pohledávkám za dlužníky v konkursním a vyrovnacím řízení a k nepromlčeným pohle-

¹⁾ Například zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů.

- dávkám, které jsou zaúčtovány v účetnictví a jsou splatné po 31. 12. 1994, a to ve výši stanovené zvláštním právním předpisem¹⁾ a popřípadě i ve výši přesahující zvláštním právním předpisem¹⁾ stanovenou tvorbu.
- 4.4.3. Výše opravné položky, vytvářené podle zvláštního právního předpisu¹⁾ nebo nad jeho rámec, nesmí přesáhnout účetní hodnotu pohledávky na rozvahovém účtu, k níž je opravná položka tvořena. V případech, ve kterých bude opravná položka vytvořena ve výši 100 % hodnoty neprohlášené pohledávky, může být tato pohledávka odepsána a opravná položka k ní zrušena s výjimkou pohledávek za dlužníky v konkursním
- a vyrovnacím řízení. Takto odepsaná pohledávka se dále sleduje na podrozvahových účtech s výjimkou těch pohledávek, u kterých došlo k jejich zániku. Přijatá úhrada odepsané pohledávky se vyúčtuje jako výnos na příslušném účtu účtové skupiny 64 - *Jiné provozní výnosy* a zachytí se na podrozvahových účtech.
- 4.5. Postup účtování opravných položek na vrub či ve prospěch příslušných účtů nákladů je uveden v *Českém účetním standardu pro podnikatele č. 019 Náklady a výnosy*.
- 4.6. Při prodeji majetku se opravné položky, které se k němu váží, zruší vyúčtováním ve prospěch příslušného nákladového účtu.

Český účetní standard pro podnikatele č. 006 Kursové rozdíly

1. Cíl

Cílem tohoto standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“) základní postupy účtování kursových rozdílů za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami.

2. Obsahové vymezení

- 2.1. Základní ustanovení pro zjišťování kursových rozdílů jsou obsažena v zákoně, zejména v § 24 odst. 6 a 7, a v § 60 vyhlášky; okamžik ocenění podle § 24 odst. 6 písm. a) zákona je okamžik uskutečnění účetního případu a okamžik ocenění podle § 24 odst. 6 písm. b) zákona je ocenění ke konci rozvahového dne nebo k jinému okamžiku, k němuž se účetní závěrka sestavuje.
- 2.2. U kursových rozdílů, které vznikají v průběhu účetního období při ocenění majetku a závazků uvedených v § 4 odst. 12 zákona, se uskutečněním účetního případu rozumí zejména
- a) úhrada závazku a inkaso pohledávky,
 - b) postoupení pohledávky a vklad pohledávky,
 - c) převzetí dluhu u původního dlužníka,
 - d) vzájemné započtení pohledávek,

- e) úhrada úvěru nebo půjčky novým úvěrem nebo půjčkou,
 - f) převod záloh na úhradu pohledávek a závazků.
- 2.3. Kursové rozdíly nevznikají při
- a) oznámení o změně věřitele u dlužníka a u věřitele v případě, že za jeho dlužníka bude plnit dlužník jiný,
 - b) dohodě o změně zahraničních měn pro úhrady nebo inkasa bez pohybu peněžních prostředků s výjimkou změny na Kč,
 - c) splácení peněžitých vkladů do obchodních společností a družstev.

3. Postup účtování

- 3.1. Základní pravidla účtování kursových rozdílů stanoví § 60 vyhlášky.
- 3.2. Při přepočtu měny, která není obsažena v kursech devizového trhu vyhlášených Českou národní bankou, se pro přepočet použijí oficiální střední kursy centrální banky příslušné země, popřípadě aktuální kurs mezibankovního trhu k americkému dolaru nebo euru.
- 3.3. Při postupném vzniku závazku z úvěrů nebo půjček, například v rámci smluvního úvěrového rámce, a následném postupném splácení uvedených závazků, lze použít pro vyčíslení kursových rozdílů metodu FIFO (viz § 25 odst. 3 zákona) nebo vážený aritmetický průměr kursů za období poskytování úvěru nebo půjčky. Postup stanoví účetní jednotka ve svém vnitřním předpisu.

Český účetní standard pro podnikatele č. 007
Inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob

1. Cíl

Cílem tohoto standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“) základní postupy účtování o inventarizačních rozdílech a ztrátách v rámci norem přirozených úbytků zásob za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami.

2. Obsahové vymezení

- 2.1. Za inventarizační rozdíl se ve smyslu § 30 odst. 5 zákona považují výlučně případy, kdy
 - a) skutečný stav je nižší než stav v účetnictví (manko, popřípadě schodek u peněžních hotovostí a cenin) a rozdíl mezi těmito stavy nelze prokázat způsobem stanoveným zákonem,
 - b) skutečný stav je vyšší než stav v účetnictví (přebytek) a rozdíl mezi těmito stavy nelze prokázat způsobem stanoveným zákonem.
- 2.2. Mankem nejsou technologické a technické ztráty vznikající například rozprachem, vyschnutím v rámci technologických úbytků ve výrobním, zásobovacím a odbytovém procesu - jde o tzv. ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob.
- 2.3. Inventarizační rozdíl podle § 30 odst. 5 písm. a) zákona (tj. manko nebo schodek) se dále posuzuje zejména podle příslušných ustanovení občanského a obchodního zákoníku a zákoníku práce o odpovědnosti za škodu.
- 2.4. Inventarizační rozdíl podle § 30 odst. 5 písm. b) zákona (tj. přebytek) se dále posuzuje mimo jiné podle příslušných ustanovení občanského zákoníku o věci ztracené, skryté, opuštěné a majetkovém prospěchu.

3. Postup účtování

- 3.1. Rozdíly podle bodu 2.1. se účtují v souladu s ustanoveními § 30 zákona na vrub příslušného účtu jiných provozních nákladů nebo ve prospěch příslušného účtu jiných provozních výnosů nebo na vrub příslušného účtu finančních nákladů nebo ve prospěch příslušného účtu finančních výnosů s výjimkou
 - a) chybějících cenných papírů, kdy je nutno úbytek z tohoto titulu uvést na odděleném analytickém účtu „Cenné papíry v umořovací řízení“ a zahájit umořovací řízení,
 - b) přebytku odpisovaného dlouhodobého

nehmotného a hmotného majetku účtovaného podle bodu 3.5. písm. b) a přebytku neodpisovaného dlouhodobého hmotného majetku účtovaného podle bodu 3.6. písm. b),

- c) přebytku nakoupených zásob, pokud se má oprávněně za to, že k němu došlo chybným účtováním při jejich vyskladnění; účtuje se ve prospěch příslušných účtů účtové skupiny 50 - *Spotřebované nákupy*;
 - d) přebytků u zásob vlastní výroby včetně zvířat, které se účtují na příslušné účty změny stavu vnitropodnikových zásob.
- 3.2. Účtování o zásobách způsobem A (viz *Český účetní standard pro podnikatele č. 015 Zásoby*)
 - 3.2.1. Nákupy od jiných subjektů
Při uzavírání účetních knih se inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob zaúčtují
 - a) na vrub příslušných účtů účtové skupiny 50 - *Spotřebované nákupy*, jde-li o ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob,
 - b) na vrub příslušného účtu účtové skupiny 54 - *Jiné provozní náklady* v případě mank vymezených v bodě 2.1. písm. a) a
 - c) u přebytků zásob ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 64 - *Jiné provozní výnosy*, popřípadě ve prospěch příslušných účtů účtové skupiny 50 - *Spotřebované nákupy*.
 - 3.2.2. Zásoby vlastní výroby
Při uzavírání účetních knih se inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob zaúčtují
 - a) na vrub příslušných účtů účtové skupiny 61 - *Změny stavu zásob vlastní činnosti*, jde-li o ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob,
 - b) na vrub příslušného účtu účtové skupiny 54 - *Jiné provozní náklady* v případě mank vymezených v bodě 2.1. písm. a) a
 - c) u přebytků zásob ve prospěch příslušných účtů účtové skupiny 61 - *Změny stavu zásob vlastní činnosti*.
 - 3.3. Účtování o zásobách způsobem B (viz *Český účetní standard pro podnikatele č. 015 Zásoby*)
 - 3.3.1. Nákupy od jiných subjektů
Při uzavírání účetních knih se
 - a) inventarizační rozdíly v případě, že se jedná o manka vymezená v bodě 2.1. písm. a), zaúčtují na vrub příslušného účtu účtové skupiny 54 - *Jiné provozní náklady* a ve prospěch příslušného účtu zásob,
 - b) přebytky zásob zaúčtují ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 64 - *Jiné provozní*

- výnosy*, popřípadě ve prospěch příslušných účtů účtové skupiny 50 - *Spotřebované nákupy* a na vrub příslušného účtu zásob.
- 3.3.2. Zásoby vlastní výroby
Při uzavírání účetních knih se
- manka vymezená v bodě 2.1. písm. a) zaúčtují na vrub příslušného účtu účtové skupiny 54 - *Jiné provozní náklady*,
 - přebytky zásob zaúčtují ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 61 - *Změny stavu zásob vlastní činnosti*.
- 3.4. Manka a přebytky zásob lze vzájemně vyrovnávat pouze tehdy, jsou-li zásoby evidovány podle jednotlivých druhů a jedná-li se o manka a přebytky zásob, které vznikly ve stejném inventarizačním období prokazatelně neúmyslnou záměnou jednotlivých druhů, u kterých je tato záměna možná vzhledem k charakteru druhů zásob, například v důsledku různých rozměrů spojovacích materiálů nebo podobného balení zásob. Převyšuje-li po tomto vyrovnání částka manka částku přebytků, je třeba rozdíl posuzovat jako výsledné manko; převyšuje-li částka přebytků částku manka, posuzuje se rozdíl jako výsledný přebytek (jedná se o výjimku ze zákazu vzájemného zúčtování podle § 58 odst. 1 písm. c) vyhlášky).
- 3.5. Při uzavírání účetních knih se zaúčtují inventarizační rozdíly dlouhodobého majetku odpisovaného takto:
- v případě, že se jedná o manka, zůstatková cena majetku se zaúčtuje na vrub příslušného účtu účtové skupiny 54 - *Jiné provozní*
- náklady* a ve prospěch příslušných účtů účtových skupin 07 - *Oprávký k dlouhodobému nehmotnému majetku* nebo 08 - *Oprávký k dlouhodobému hmotnému majetku*; majetek se vyřadí,
- v případě, že se jedná o přebytek, zaúčtuje se inventarizační rozdíl na vrub příslušných účtů účtových skupin 01 - *Dlouhodobý nehmotný majetek* nebo 02 - *Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný* a ve prospěch příslušných účtů účtových skupin 07 - *Oprávký k dlouhodobému nehmotnému majetku* nebo 08 - *Oprávký k dlouhodobému hmotnému majetku*.
- 3.6. Při uzavírání účetních knih se zaúčtují inventarizační rozdíly dlouhodobého majetku neodpisovaného takto:
- v případě, že se jedná o manko, vyřazovaný majetek se zaúčtuje na vrub příslušného účtu účtové skupiny 54 - *Jiné provozní náklady* a ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 03 - *Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný*,
 - v případě, že se jedná o přebytek, zaúčtuje se inventarizační rozdíl na vrub příslušného účtu účtové skupiny 03 - *Dlouhodobý majetek neodpisovaný* a ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 41 - *Základní kapitál a kapitálové fondy*.
- 3.7. Pohledávka za odpovědnou osobou z titulu náhrady manka se zaúčtuje souvztažně ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 64 - *Jiné provozní výnosy*, pokud tato pohledávka nemá charakter dohadné položky pasivní.

Český účetní standard pro podnikatele č. 008 Operace s cennými papíry a podíly

1. Cíl

Cílem tohoto standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“) základní postupy při účtování cenných papírů a podílů za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami.

2. Postup účtování

2.1. Směnky

2.1.1. Směnky jako cenné papíry

O směnkách jako o dlužných cenných papírech se účtuje v účtových skupinách 06 - *Dlouhodobý finanční majetek* a 25 - *Krátkodobé cenné papíry a krátkodobý finanční majetek*.

2.1.2. Směnky jako platební prostředky

Požizovací cenou tohoto cenného papíru u věřitele je hodnota pohledávky. Hodnota cenného papíru se zvyšuje o alikvotní úrokový výnos. U dlužníka se o těchto směnkách účtuje na příslušných účtech účtových skupin 32 - *Závazky (krátkodobé)* a 47 - *Dlouhodobé závazky*.

Při eskontu směnky bankou se směnka převede na příslušný účet účtové skupiny 31 - *Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)* v ocenění směnečnou sumou (jmenovitou hodnotou), vzniklý rozdíl bude zaúčtován ve věcné a časové souvislosti

- ve prospěch výnosů. Do doby splacení eskontované směnky směnečným dlužníkem trvá závazek prodávajícího vůči bance. O tomto závazku se účtuje ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 23 - *Krátkodobé bankovní úvěry*, jde-li o závazek dlouhodobý, účtuje se ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 46 - *Dlouhodobé bankovní úvěry*.
- 2.1.3. Směnky jako zajišťovací prostředky
O směnkách jako o zajišťovacích prostředcích se účtuje na podrozvahových účtech.
- 2.1.4. Ručení pozdějším majitelům směnky, které vzniklo z titulu převodů (indosamentu) směnky, s výjimkou eskontu, se účtují na podrozvahových účtech, a to od okamžiku převodu do dne vyinkasování směnky. Ručení se snižují o splacené částky při částečném splácení.
- 2.2. Cenné papíry oceňované reálnou hodnotou
- 2.2.1. Změny reálných hodnot cenných papírů, které nejsou určeny účetní jednotkou k obchodování s cílem dosahovat zisk z cenových rozdílů v krátkodobém horizontu (tzv. realizovatelných cenných papírů nebo tzv. cenných papírů určených k prodeji), se účtují na samostatný analytický účet příslušného účtu finančního majetku souvztažně s příslušným účtem účtové skupiny 41 - *Základní kapitál a kapitálové fondy* vykazovaným v položce „A.II.3. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků“. Při prodeji nebo jiném úbytku se takto zaúčtovaný rozdíl zruší so vztažně s analytickým účtem příslušného majetku. O úrokovém výnosu se účtuje na výnosových účtech.
- 2.2.2. Změna reálné hodnoty majetkových cenných papírů k obchodování se zaúčtuje ve prospěch, respektive na vrub, příslušného účtu finančního majetku; při úbytku hodnoty souvztažně s příslušným účtem účtové skupiny 56 - *Finanční náklady* vykazovaném v položce „L. Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů“ výkazu zisku a ztráty v druhovém členění, respektive v položce „G. Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů“ výkazu zisku a ztráty v účelovém členění; při přírůstku hodnoty souvztažně s příslušným účtem účtové skupiny 66 - *Finanční výnosy* vykazovaném v položce „IX. Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů“ výkazu zisku a ztráty v druhovém členění, respektive v položce „VI. Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů“ výkazu zisku a ztráty v účelovém členění.
- 2.2.3. Změna reálné hodnoty dluhových cenných papírů k obchodování se účtuje podle následujících pravidel:
- a) snížení jmenovité hodnoty kupónových dluhopisů se zaúčtuje na vrub příslušného účtu účtové skupiny 56 - *Finanční náklady* vykazovaného v položce „K. Náklady z finančního majetku“ výkazu zisku a ztráty v druhovém členění, respektive v položce „F. Náklady z finančního majetku“ výkazu zisku a ztráty v účelovém členění; její zvýšení ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 66 - *Finanční výnosy* vykazovaném v položce „VIII. Výnosy z krátkodobého finančního majetku“ výkazu zisku a ztráty v druhovém členění, respektive v položce „V. Výnosy z krátkodobého finančního majetku“ výkazu zisku a ztráty v účelovém členění souvztažně s příslušným účtem finančního majetku. Nabíhající alikvotní úrokový výnos se účtuje podle bodu 3.4.,
- b) u diskontovaných cenných papírů je změna v ocenění reálnou hodnotou součástí úrokového výnosu.
- 2.3. Oceňování ekvivalencí (protihodnotou)
Oceněním ekvivalencí se rozumí, že majetková účast je při pořízení oceněna pořizovací cenou, která je k okamžiku stanovenému v § 24 odst. 2 písm. b) zákona upravována na hodnotu odpovídající míře účasti účetní jednotky na vlastním kapitálu společnosti, v níž má účetní jednotka majetkovou účast. Změna v ocenění se účtuje podle bodu 4.2. Účetní jednotka ocení majetkovou účast nulou, pokud její podíl na ztrátách ve společnosti, v níž má majetkovou účast, je roven nebo převyší ocenění její účasti.
- 2.4. Úrokový výnos
- 2.4.1. U dluhových cenných papírů se účtuje o úrokovém výnosu na vrub analytického účtu k příslušnému účtu cenných papírů a ve prospěch příslušného účtu v účtové skupině 66 - *Finanční výnosy*:
- c) u dluhových cenných papírů s úrokovou sazbou je úrokovým výnosem výnos stanovený touto sazbou,
- d) u diskontovaných dluhových cenných papírů je úrokovým výnosem rozdíl mezi jmenovitou hodnotou dluhopisu a pořizovací cenou,
- e) pokud účetní jednotka u diskontovaných dluhových cenných papírů podle stávajícího programového vybavení účtovala ve věcné a časové souvislosti o rozdílu mezi jmenovitou hodnotou dluhopisu a jeho nižším emisním kursem, je možno takto postupovat až do vyřazení těchto cenných papírů.
- 2.4.2. U kupónových dluhových cenných papírů držných do splatnosti se rozdíl mezi pořizovací cenou bez kupónu a jmenovitou hodnotou zaúčtuje ve věcné a časové souvislosti podle své povahy buď na vrub příslušného účtu účtové skupiny 56 - *Finanční náklady* nebo ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 66 - *Finanční výnosy* souvztažně s příslušným účtem finančního majetku. Další účetní operací je zaúčtování úrokového výnosu. U diskontovaných cenných papírů držných do splatnosti se ve prospěch pří-

- slušného účtu účtové skupiny 66 - *Finanční výnosy* účtuje ve věcné a časové souvislosti rozdíl mezi pořizovací cenou a jmenovitou hodnotou.
- 2.5. Přesuny mezi jednotlivými skupinami cenných papírů
Pro zákazy přesunu mezi jednotlivými skupinami cenných papírů platí vyhláška č. 501/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších

předpisů, pro účetní jednotky, které jsou bankami a jinými finančními institucemi, ve znění pozdějších předpisů, a *České účetní standardy pro finanční instituce*.

3. Analytické a podrozvahové účty

Pro vedení analytických a podrozvahových účtů platí přiměřeně ustanovení *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 014 Dlouhodobý finanční majetek*.

Český účetní standard pro podnikatele č. 009 Deriváty

1. Cíl

Cílem tohoto standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“), a vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“) základní postupy při účtování derivátů za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami.

2. Obsahové vymezení

Pro účely tohoto standardu se využívá obsahové vymezení derivátů uvedené v § 52 a 53 vyhlášky.

3. Postup účtování

Pro postupy účtování neupravené v § 52 a 53 vyhlášky se přiměřeně použijí postupy účtování podle vyhlášky č. 501/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou bankami a jinými finančními institucemi, ve znění pozdějších předpisů, a *Českých účetních standardů pro finanční instituce*.

Český účetní standard pro podnikatele č. 010 Zvláštní operace s pohledávkami

1. Cíl

Cílem tohoto standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“) postup pro účtování o pohledávkách po lhůtě splatnosti za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami.

2. Postup účtování

- 2.1. Zákon o daních z příjmů umožňuje účetním jednotkám vybrané pohledávky po lhůtě splatnosti uplatnit jako výdaj (náklad) na dosažení, zajištění a udržení příjmů. V účetnictví se zajistí podklady pro daňové účely buď postupem podle bodu 2.2. nebo postupem podle bodu 2.3.

- 2.2. Pohledávky, u nichž termín splatnosti nastal do konce roku 1994 - metoda 1.
U vybraných pohledávek, u nichž termín splatnosti nastal do konce roku 1994, lze uplatnit jako výdaj ročně nejvýše zákonem o daních z příjmů stanovené procento z neuhrazené části hodnoty pohledávky nebo pořizovací ceny u pohledávky nabyté postoupením. Odpis uvedené výše pohledávky se účtuje na jednotlivých analytických účtech uvedených pohledávek vždy z jejich neuhrazené části bez ohledu na v minulých účetních obdobích uplatněný odpis. V případě úhrady pohledávky, která již byla plně nebo částečně odepsána, se odepsaná část vyúčtuje na příslušný účet účtové skupiny 64 - *Jiné provozní výnosy*.
- 2.3. Pohledávky, u nichž termín splatnosti nastal do konce roku 1994 - metoda 2.
2.3.1. Vybrané pohledávky, u nichž termín splatnosti nastal do konce roku 1994, lze soustředit na jed-

- nom souhrnném analytickém účtu v účtové skupině 31 - *Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)* a odpis provádět z celkové částky neuhrazených pohledávek bez ohledu na v minulých účetních obdobích uplatněný odpis. Přehled o jednotlivých účtech dlužníků poskytují v tomto případě podrozvahové účty, na kterých se kromě stavu pohledávek zachycují pouze jejich úhrady, nikoli procentický odpis podle zákona o daních z příjmů. Místo zřízení podrozvahových účtů může účetní jednotka postupovat i tak, že zachová přehled o jednotlivých účtech dlužníků v rámci analytických účtů k příslušnému souhrnnému analytickému účtu vybraných pohledávek a pro procentický odpis zřídí dále k souhrnnému analytickému účtu vybraných pohledávek samostatný analytický účet, na kterém bude účtovat souhrnný odpis na straně Dal. V tomto případě se úhrady účtují na souhrnném analytickém účtu vybraných pohledávek a i na analytických účtech jednotlivých dlužníků k tomuto účtu.
- 2.3.2. V případě úhrady vybraných pohledávek zahrnutých na účtu vybraných pohledávek se snižuje uvedený účet o úhradu bez ohledu na to, jaká část z uhrazených pohledávek již byla odepsána. Jako výnos se účtuje až ta část úhrady, kterou již nelze zaúčtovat jako úhradu na uvedený souhrnný analytický účet vybraných pohledávek, protože by úhrada převýšila výši případného aktivního zůstatku tohoto účtu.
- 2.3.3. V případě, že v souboru pohledávek jsou i pohledávky za dlužníky, kteří vstoupili do konkursu a vyrovnání, je nutno přeúčtovat původní hodnotu pohledávky na samostatný analytický účet dlužníka a k této pohledávce vytvořit opravnou položku jen ve výši, která nebyla již odepsána.
- 2.3.4. U pohledávek, které lze podle zákona o daních z příjmů plně odepsat, se do nákladů zahrne ta část pohledávek, která nebyla odepsána procentickým odpisem, a zároveň se tato pohledávka odúčtuje z podrozvahových účtů, respektive z analytických účtů dlužníků.
- 2.4. U pohledávek, u nichž termín splatnosti nastal do konce roku 1994 a je u nich zákonem o daních z příjmů umožněn procentický odpis, se při uzavírání účetních knih kursové rozdíly účtují na podrozvahových účtech.
- 2.5. K vybraným nepromlčeným pohledávkám splatným po 31. prosinci 1994 lze vytvářet opravné položky ve výši stanovené zákonem o rezervách jako výdaj (náklad) na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Opravné položky se vytvářejí k jednotlivým pohledávkám na základě inventarizace, pokud zákon o rezervách nestanoví jinak.

Český účetní standard pro podnikatele č. 011 Operace s podnikem

1. Cíl

Cílem tohoto standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“) základní postupy při prodeji podniku nebo jeho části, nájmu podniku nebo jeho části a při přeměnách účetních jednotek podle příslušných ustanovení obchodního zákoníku za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami.

2. Postup účtování při přeměně společnosti

- 2.1. Účetní závěrky a zahajovací rozvahy sestavují zúčastněné účetní jednotky podle příslušných ustanovení obchodního zákoníku. Při sestavování účetní závěrky ke dni předcházejícímu rozhodný den, s výjimkou změny právní formy, zúčastněné účetní jednotky rozhodnou o oceňovacím rozdílu k nabytému majetku, o goodwillu, o opravných položkách k jednotlivým druhům majetku, o přechodných aktivech a pasivech a o rezervách a důvody rozhodnutí uvedou v příloze. V případě, že opravné položky k jednotlivým druhům majetku a oceňovací rozdíl k nabytému majetku nebo goodwill budou převáděny na nástupnickou účetní jednotku, je nutné tyto položky vyjádřit v zahajovací rozvaze. Při změně právní formy uvedené položky přecházejí do zahajovací rozvahy účetní jednotky beze změn.
- 2.2. Odložená daň přechází na nástupnickou účetní jednotku. Podkladem pro stanovení odložené daně mohou být pouze položky, které přecházejí na nástupnickou účetní jednotku. O odložené dani se účtuje podle § 59 vyhlášky a *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 003 Odložená daň*.
- 2.3. Vyžaduje-li obchodní zákoník ocenění jmění, promítne se toto ocenění do konečných účetních závěrek zanikajících účetních jednotek sestavených ke dni předcházejícímu rozhodný den (ve smyslu § 27 odst. 3 zákona) a tím následně

- do zahajovací rozvahy nástupnické účetní jednotky, popřípadě nástupnických účetních jednotek.
- 2.4. Rozdíly mezi účetními cenami a oceněním reálnými hodnotami se u zanikajících účetních jednotek vyúčtují na příslušné majetkové účty a účty závazků, popřípadě s využitím položky goodwillu nebo oceňovacího rozdílu k nabytému majetku podle ustanovení § 6 odst. 3 a § 7 odst. 10 vyhlášky souvztažně s příslušným účtem účtové skupiny 41- *Základní kapitál a kapitálové fondy*, který je určen pro účtování oceňovacího rozdílu při přeměně společnosti a vykazovaný v položce „A.II.4. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách“. U majetku a závazků, u kterých se změny reálných hodnot účtují jako finanční náklad nebo finanční výnos, se postupuje podle ustanovení § 51 až § 53a vyhlášky.
 - 2.5. Konečný zůstatek příslušného účtu účtové skupiny 41 - *Základní kapitál a kapitálové fondy* bude v zahajovací rozvaze nástupnické účetní jednotky zachycen v rámci účtové skupiny 41 - *Základní kapitál a kapitálové fondy*, 42 - *Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření* podle smlouvy o fúzi, smlouvy o převzetí, projektu rozdělení nebo smlouvy o rozdělení.
 - 2.6. V případě změny právní formy nedochází ke změně ocenění majetku a závazků účetní jednotky.
 - 2.7. Při přeměně společnosti jsou v zahajovací rozvaze vyloučeny vzájemné pohledávky a závazky zúčastněných účetních jednotek. O případné rozdíly vzniklé vyloučením vzájemných pohledávek a závazků se upraví vlastní kapitál (příslušné účty účtové skupiny 42 - *Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření* určené pro účtování o nerozděleném zisku nebo neuhrazené ztrátě minulých let) v zahajovací rozvaze.
 - 2.8. Obchodní podíly a akcie (dále v tomto standardu jen „akcie“) vydané zúčastněnými zanikajícími účetními jednotkami v držení jiné zúčastněné účetní jednotky jsou v zahajovací rozvaze vyloučeny proti vlastnímu kapitálu v pořizovacích cenách.
 - 2.9. Akcie vydané nástupnickou účetní jednotkou v držení jiné zúčastněné účetní jednotky se vykážou v zahajovací rozvaze jako vlastní akcie v ocenění, ve kterém byly zachyceny v účetnictví jiné zúčastněné zanikající účetní jednotky.
 - 2.10. Účetní jednotky k zahajovací rozvaze mohou připojit písemné vysvětlení, které bude obsahovat všechny relevantní skutečnosti spojené s těmito operacemi.
 - 2.11. Účetní jednotky zúčastněné na přeměně společnosti otevírají účetní knihy k rozhodnému dni přeměny společnosti, vedou účetnictví samostatně od rozhodného dne přeměny společnosti do dne zápisu přeměny společnosti do obchodního rejstříku. Při samostatném vedení účetnictví zúčastněných účetních jednotek je třeba v případě odmítnutí zápisu do obchodního rejstříku zajistit účetnictví zúčastněných účetních jednotek tak, jako by k přeměně společnosti nedošlo. Ke dni zápisu přeměny společnosti do obchodního rejstříku se neuzavírají účetní knihy.
 - 2.12. Je třeba dbát na řádné oceňování výkonů s ohledem na skutečnost, že podle výsledku zápisu přeměny společnosti nebo odmítnutí zápisu přeměny společnosti do obchodního rejstříku je na tyto výkony možné pohlížet jako na vnitropodnikové výkony nebo výkony pro cizí (podle povahy přeměny společnosti). Zároveň je nutné vnitřním předpisem upravit způsob číslování a ukládání účetních dokladů v tomto období.
 - 2.13. Pokud obchodní zákoník stanoví vyrovnání či doplatky některým akcionářům či společníkům, snižují vyplácené prostředky složky vlastního kapitálu s výjimkou základního kapitálu.
- ### 3. Postup účtování při prodeji podniku nebo jeho části
- 3.1. Při prodeji podniku nebo jeho části prodávající zruší rezervy (s výjimkou rezerv povinně vytvářených podle zvláštních zákonů - například atomový zákon, zákon o odpadech) a opravné položky, které se váží k prodávanému majetku, ve prospěch nákladů, zruší se oceňovací rozdíl k nabytému majetku či goodwill (z předešlých transakcí či vkladů) nepřímo prostřednictvím účtů opravek a příslušných účtů účtové skupiny 55 - *Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky provozních nákladů* nebo 64 - *Jiné provozní výnosy* podle povahy daného zůstatku. Časové rozlišení související s prodejem podniku nebo jeho části se v případě, že jeho povaha umožňuje převod na kupujícího, vyúčtuje podle bodu 3.2. obdobně jako prodej pohledávky nebo jako převod závazku, v ostatních případech se zaúčtuje do výsledku hospodaření. Dohadné položky aktivní přecházejí jako pohledávka na kupujícího, dohadné položky pasivní jako závazek, který přebírá kupující.
 - 3.2. Proávající vyúčtuje prodávaný majetek na příslušný účet ostatních mimořádných nákladů a tržbu z prodeje na příslušný účet ostatních mimořádných výnosů. Předávané závazky a rezervy povinně vytvářené podle zvláštních zákonů uvedené v bodu 3.1. vyúčtuje ve prospěch příslušného účtu ostatních mimořádných nákladů.
 - 3.3. Kupující zachytí v účetnictví kupní cenu podniku nebo části podniku a převzatý majetek a předané závazky, popřípadě rezervy dle bodu 3.1., s případným využitím položky goodwillu nebo oceňovacího rozdílu k nabytému majetku podle ustanovení § 6 a § 7 vyhlášky.

4. Postup účtování při nájmu podniku nebo jeho části

- 4.1. Smluvní strany musí jednoznačně identifikovat majetek a závazky, které náleží k podniku nebo jeho části a které podle ustanovení obchodního zákoníku přecházejí z pronajímatele na nájemce.
- 4.2. Pokud je ve smlouvě o nájmu podniku dohodnuto, že najatý dlouhodobý majetek bude odpisovat nájemce, majetek přenechaný k užívání pronajímatel převede z příslušných účtů účtových skupin 01 - *Dlouhodobý nehmotný majetek*, 02 - *Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný*, 03 - *Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný*, 07 - *Oprávký k dlouhodobému nehmotnému majetku a 08 - Oprávký k dlouhodobému hmotnému majetku* na vrub příslušného účtu účtové skupiny 06 - *Dlouhodobý finanční majetek*. Pokud jsou k majetku účtovány opravné položky, zruší se vyúčtováním ve prospěch příslušného účtu nákladů. Dále se majetek ze strany Dal příslušného účtu účtové skupiny 06 - *Dlouhodobý finanční majetek* vyúčtuje na vrub příslušného účtu účtové skupiny 37 - *Jiné pohledávky a závazky* (příslušný účet účtové skupiny 06 - *Dlouhodobý finanční majetek* není nutno použít, lze účtovat přímo na příslušný účet účtové skupiny 37 - *Jiné pohledávky a závazky*), majetek přenechaný k užívání nájemce vyúčtuje na příslušné účty účtové třídy 0 a ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 47 - *Dlouhodobé závazky* v ocenění majetku u pronajímatele a uvedeném ve smlouvě.
- 4.3. V účetnictví se postupuje u složek dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku v případě, kdy je hrazené nájemné vyšší než odpisy, následovně. Celková částka sjednaná ve smlouvě se rozdělí na příslušné složky a mimo jiné na složku odpovídající:
- výši odpisů (popřípadě částce na budoucí odkoupení majetku), o které se účtuje na vrub příslušného účtu dlouhodobého závazku u nájemce a ve prospěch příslušného účtu dlouhodobé pohledávky u pronajímatele, a
 - nájemnému, o které nájemce účtuje na vrub příslušného účtu nákladů a pronajímatel ve prospěch příslušného účtu výnosů.
- 4.4. V případě, kdy bude hrazené nájemné nižší než (uplatňované) odpisy, použije se následující postup:
- nájemce o částku hrazeného nájemného sníží příslušný dlouhodobý závazek (příslušný účet účtové skupiny 47 - *Dlouhodobé závazky*), o rozdíl mezi odpisy a hrazeným nájemným se sníží příslušný dlouhodobý závazek (příslušný účet účtové skupiny 47 - *Dlouhodobé závazky*) ke konci rozvahového dne do výnosů,
 - pronajímatel v tomto případě o částku přijatého nájemného sníží příslušnou dlouhodo-
- bou pohledávku za nájemcem (příslušný účet účtové skupiny 37 - *Jiné pohledávky a závazky*) a ke konci rozvahového dne zaúčtuje rozdíl mezi odpisy a částkou přijatého nájemného na vrub příslušného účtu nákladů a ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 37 - *Jiné pohledávky a závazky*.
- 4.5. Umožní-li smlouva o nájmu podniku účtovat u nájemce o oceňovacím rozdílu k nabytému majetku nebo goodwillu vytvořeném pronajímatelem před započítáním nájmu podniku, částka odpisů k danému oceňovacímu rozdílu nebo goodwillu (do nákladů či do výnosů) bude korigovat účet příslušného dlouhodobého závazku (příslušný účet účtové skupiny 47 - *Dlouhodobé závazky*) u nájemce a příslušné dlouhodobé pohledávky (příslušný účet účtové skupiny 37 - *Jiné pohledávky a závazky*) u pronajímatele.
- 4.6. Majetek vrácený po skončení nájmu nájemce vyúčtuje ve prospěch příslušných účtů účtových skupin 01 - *Dlouhodobý nehmotný majetek*, 02 - *Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný a 03 - Dlouhodobý nehmotný majetek neodpisovaný*, na vrub příslušných účtů účtových skupin 07 - *Oprávký k dlouhodobému nehmotnému majetku a 08 - Oprávký k dlouhodobému hmotnému majetku* a na vrub příslušného účtu účtové skupiny 47 - *Dlouhodobé závazky*. Majetek vrácený po skončení nájmu pronajímatel vyúčtuje na vrub příslušných účtů účtových skupin 01 - *Dlouhodobý nehmotný majetek*, 02 - *Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný a 03 - Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný*, ve prospěch příslušných účtů účtových skupin 07 - *Oprávký k dlouhodobému nehmotnému majetku a 08 - Oprávký k dlouhodobému hmotnému majetku* a ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 37 - *Jiné pohledávky a závazky*. (Pokud by měl být vrácený majetek znovu pronajat, vyúčtuje se na vrub příslušného účtu účtové skupiny 06 - *Dlouhodobý finanční majetek* a ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 37 - *Jiné pohledávky a závazky*).
- 4.7. Přechod vlastnictví k příslušným zásobám bude uskutečněn formou prodeje.
- 4.8. Cenné papíry, pokud budou součástí pronajímaného podniku, přejdou v souladu se smluvním ujednáním a podle smluvního ujednání o nich bude účtováno.
- 4.9. Pohledávky a závazky přecházejí ze zákona a účtuje se o nich jako o prodeji pohledávek a převzetí závazků.
- 4.10. V případě, že při vracení najatého podniku vznikne rozdíl mezi hodnotou vráceného podniku (tj. rozdíl hodnoty aktiv a závazků) a dlouhodobou pohledávkou (závazkem), je nutné jej vyrovnat. Pokud není ve smlouvě dohodnuto jinak, nájemce doplatí rozdíl (účtová skupina

- 47 - *Dlouhodobé závazky MD/účetová skupina 22 - Účty v bankách D*) a pronajímatel zaúčtuje příjem (účetová skupina 22 - *Účty v bankách MD/účetová skupina 37 - Dlouhodobé závazky D*). V případě, že nájemce vrací vyšší hodnoty, než je zůstatek účtu dlouhodobého závazku (účetová skupina 47 - *Dlouhodobé závazky*), účtuje uvedený rozdíl do provozních nákladů a pronajímatel do provozních výnosů, pokud není ve smlouvě dohodnuto jinak.
- 4.11. U rezerv a účtů časového rozlišení, které nájemce využije, je nutno dohodnout, zda souvisejí s podnikem a zda se budou převádět; účtuje se o nich na základě ustanovení ve smlouvě. Rezervy podle zvláštních právních předpisů (vykazované v položce „B.I.1. Rezervy podle zvláštních právních předpisů“) se nepřevádějí, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.
- 4.12. Při účtování pronajatého majetku odpisovaného nájemcem podle § 28 odst. 2 zákona o daních z příjmů ve znění platném do konce roku 2000 se u smluv sjednaných před 1. lednem 2001 do sjednaného termínu ukončení smlouvy, nejpozději však do 31. prosince 2005, postupuje obdobně jako při nájmu podniku nebo jeho části.

Český účetní standard pro podnikatele č. 012 Změny vlastního kapitálu

1. Cíl

Cílem tohoto standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“) základní postupy účtování změn vlastního kapitálu za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami.

2. Obsahové vymezení

Tento standard řeší některé případy změn vlastního kapitálu u obchodních společností a družstev a kmenového jmění státních podniků a jejich účtování u účastněných účetních jednotek (tj. například akcionářů, společníků). Při účtování případů neřešených tímto standardem se postupuje podle obchodního zákoníku, zákona a ostatních právních předpisů s přihlédnutím k účetním postupům stanoveným tímto standardem.

3. Postup účtování

3.1. Akciová společnost

3.1.1. Vznik

- a) K datu zápisu do obchodního rejstříku (tj. vzniku) sestavuje akciová společnost (dále jen a. s.) zahajovací rozvahu, která obsahuje v aktivech splacené vklady, pohledávku ve výši nesplacených vkladů, v pasivěch zapsaný kapitál v obchodním rejstříku, emisní ážio, rezervní fond vytvořený dle zakládacích dokumentů, případně závazek vůči vkladatelům vzniklý dle § 163a odst. 3 obchodního zákoníku.

- b) Vkladatel po zápisu do obchodního rejstříku, kdy dojde k výměně potvrzení o převzetí vkladu za akcie nebo zatímní listy, účtuje na vrub příslušného účtu cenných papírů a podílů a ve prospěch příslušného účtu účetové skupiny 36 - *Závazky ke společníkům, k účastníkům sdružení a ke členům družstva* celkovou hodnotu upsaného vkladu; zároveň odúčtuje zůstatek analytického účtu v účetové skupině 37 - *Jiné pohledávky a závazky* (tj. již odúčtovaná aktiva ve prospěch nabyvatele) na vrub příslušného účtu účetové skupiny 36 - *Závazky ke společníkům, k účastníkům sdružení a ke členům družstva*; v případě nepeněžitého vkladu se tento postup uplatní přiměřeně s ohledem na ustanovení **Českého účetního standardu pro podnikatele č. 014 Dlouhodobý finanční majetek**.

3.1.2. Zvyšování základního kapitálu

- a) O zvýšení zapisovaného základního kapitálu se účtuje až na základě zápisu v obchodním rejstříku na příslušný účet účetové skupiny 41 - *Základní kapitál a kapitálové fondy* vykazovaný v položce „A.I.1. Základní kapitál“.
- b) Zvýšení základního kapitálu, který ještě nebyl zapsán do obchodního rejstříku se účtuje ve prospěch příslušného účtu účetové skupiny 41 - *Základní kapitál a kapitálové fondy* vykazovaného v položce „A.I.3. Změny základního kapitálu“; okamžik uskutečnění účetního případu volí účetní jednotka v závislosti na způsobu zvyšování základního kapitálu s přihlédnutím k právní úpravě tohoto způsobu a to tak, aby bylo zajištěno správné vykazování struktury vlastních a cizích zdrojů, přičemž musí být vysoce pravděpodobné, že základní kapitál bude zvýšen.

- c) Při zvyšování základního kapitálu upsáním nových akcií účtuje a. s. vklady splacené před okamžikem účtování na příslušný účet účtové skupiny 41 - *Základní kapitál a kapitálové fondy* ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 37 - *Jiné pohledávky a závazky* na vrub účtu příslušného aktiva. V okamžiku účtování na příslušný účet účtové skupiny 41 - *Základní kapitál a kapitálové fondy* účtuje a. s. na vrub příslušného účtu účtové skupiny 35 - *Pohledávky za společníky, za účastníky sdružení a za členy družstva* vykazovaného v položce „A. Pohledávky za upsání vlastní kapitál“ a ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 41 - *Základní kapitál a kapitálové fondy* vykazovaného v položce „A.I.3. Změny základního kapitálu“ celkovou hodnotu upsání vkladu. Ve stejném okamžiku se hodnota účtu vykazovaného v položce „A. Pohledávky za upsání kapitál“ sníží o zůstatek analytického účtu účtové skupiny 37 - *Jiné pohledávky a závazky* (již převzatá aktiva). V okamžiku zápisu do obchodního rejstříku se účet vykazovaný v položce „A.I.3. Změny základního kapitálu“ vyrovná přeúčtováním na účet vykazovaný v položce „A.I.1. Základní kapitál“.
- d) Postup u akcionáře je v případě zvyšování základního kapitálu upsáním nových akcií analogický jako v bodu 3.1.1. písm. b); při zvyšování základního kapitálu z volných zdrojů společnosti akcionář neupravuje ocenění již dříve získaného cenného papíru (například pořizovací cenu).

3.1.3. Snižování základního kapitálu

- a) Na účet vykazovaný v položce „A.I.1. Základní kapitál“ účtuje a. s. při snížení základního kapitálu až v okamžiku zápisu do obchodního rejstříku. V případech, kdy podle obchodního zákoníku předložení, zrušení, zničení akcií nesmí předcházet dni zápisu výše základního kapitálu do obchodního rejstříku, zaúčtuje a. s. zápis do obchodního rejstříku na vrub účtu vykazovaného v položce „A.I.1. Základní kapitál“ a ve prospěch účtu vykazovaného v položce „A.I.3. Změny základního kapitálu“. Následně zrušení či zničení akcií zaúčtuje účetní jednotka ve prospěch účtu vykazovaného v položce „A.I.2. Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly“ a na vrub účtu vykazovaného v položce „A.I.3. Změny základního kapitálu“. Rozdíl mezi pořizovací cenou a jmenovitou hodnotou akcií vypořádá a. s. s účtem vlastního kapitálu.
- b) Při snižování jmenovité hodnoty akcií a zatímních listů při úhradě ztráty akcionář neupravuje ocenění již dříve získaného cen-

ného papíru (například pořizovací cenu). Při bezplatném vzetí akcií z oběhu účtuje akcionář ve prospěch příslušného účtu cenných papírů a podílů a na vrub příslušného účtu účtové skupiny 56 - *Finanční náklady*. Při úplatném vzetí akcií z oběhu a vzetí akcií z oběhu na základě losování účtuje akcionář o prodeji akcií. Při snížení jmenovité hodnoty akcií a zatímních listů s výplatou bude částka přijatá akcionářem zdaněná zvláštní sazbou daně zaúčtována v netto částce ve prospěch účtu finančních výnosů. Zbylá část částky k výplatě bude zaúčtována jako přímé snížení hodnoty cenných papírů a podílů. Bude-li tato částka vyšší než pořizovací cena, pak akcionář zaúčtuje tento rozdíl na účet finančních výnosů.

3.1.4. Likvidace

- a) Likvidovaná a. s. postupuje podle *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 021 Vyrovnání, nucené vyrovnání, konkurs a likvidace*.
- b) Akcionář vyúčtuje k okamžiku schválení návrhu na rozdělení likvidačního zůstatku pohledávku na vrub příslušného účtu účtové skupiny 37 - *Jiné pohledávky a závazky* a ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 68 - *Finanční výnosy* (ve vyplácené výši, tj. snížené o případnou srážkovou daň). Cenný papír odúčtuje na vrub příslušného účtu účtové skupiny 56 - *Finanční náklady*. Bude-li pohledávka uhrazena nepeněžně, bude pořizovací cenou příslušného aktiva hodnota pohledávky (nikoli zůstatková hodnota aktiva).
- 3.2. Společnost s ručením omezeným (dále jen s.r.o.) postupuje při vzniku, zvyšování základního kapitálu, účtování o obchodním podílu analogicky jako a. s. Při snižování základního kapitálu použije postup jako a. s. přiměřeně s ohledem na příslušná ustanovení obchodního zákoníku.
- 3.2.1. Příplatky společníků mimo základní kapitál na vytvoření vlastního kapitálu poskytované společníky společností podle § 121 obchodního zákoníku jsou zaúčtovány na vrub příslušných účtů aktiv a ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 41 - *Základní kapitál a kapitálové fondy* vykazovaného v položce „A.II.2. Ostatní kapitálové fondy“. Společník účtuje na vrub účtu příslušného podílu.
- 3.2.2. Při úhradě nabytého uvolněného podílu nepeněžně se vypočítaná výše vypořádacího podílu vyúčtuje u s. r. o. jako závazek vůči společníkovi na účet účtové skupiny 36 - *Závazky ke společníkům, k účastníkům sdružení a ke členům družstva* souvztažně s příslušným účtem účtové skupiny 25 - *Krátkodobé cenné papíry a podíly a pořizovaný krátkodobý finanční majetek* vykazovaným

- v položce „A.I.2. Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly“. Při nepeněžité úhradě vypořádá s.r.o. tento závazek přímo se zůstatkovou cenou odpisovaného dlouhodobého majetku, pořizovací cenou neodpisovaného dlouhodobého hmotného majetku, případně souvztažně s účtem jiného majetku. Rozdíl, který může vzniknout na účtu závazku, bude zaúčtován ve prospěch účtu ostatních finančních výnosů, případně na vrub účtu ostatních finančních nákladů. Společník odúčtuje podíl na vrub finančních nákladů a zároveň vyúčtuje pohledávku souvztažně s účtem finančních výnosů. Pořizovací cenou nabytého aktiva je hodnota vyúčtované pohledávky.
- 3.3. Družstvo
- 3.3.1. O zvýšení základního kapitálu na příslušném účtu účtové skupiny 41 - *Základní kapitál a kapitálové fondy* vykazovaném v položce „A.I.1. Základní kapitál“ se účtuje při přijetí nového člena, při upsání dalších vkladů, ke kterým se zavázali členové družstva a které nejsou určeny ke zvýšení zapsaného základního kapitálu do obchodního rejstříku, při zvýšení základního kapitálu z disponibilního zisku družstva na základě stanov, popřípadě dle rozhodnutí členské schůze.
- 3.3.2. O snížení základního kapitálu na příslušném účtu účtové skupiny 41 - *Základní kapitál a kapitálové fondy* vykazovaném v položce „A.I.1. Základní kapitál“ se účtuje v případě vypořádacího podílu člena z vlastního kapitálu družstva (s výjimkou nedělitelného fondu, popřípadě s výjimkou dalších fondů, pokud je použití těchto dalších fondů upraveno ve stanovách), při úhradě ztráty pokud družstvo nemá ve stanovách zakotvenou uhrazovací povinnost členů nebo pokud stanovy neupravují jinak úhradu ztráty, a dále v případě snížení již upsaných členských vkladů.
- 3.3.3. Pohyb základního a vlastního kapitálu družstva nevznikne při převodu členských práv nebo pokud se dědic stane členem družstva.
- 3.3.4. Při účtování o zvyšování či snižování základního kapitálu nemá družstvo povinnost účtovat prostřednictvím příslušného účtu účtové skupiny 41 - *Základní kapitál a kapitálové fondy* vykazovaného v položce „A.I.3. Změny základního kapitálu“.
- 3.3.5. Vypočítanou výši vypořádacího podílu účtuje družstvo analogicky jako u s.r.o.
- 3.4. Komanditní společnost - při účtování operací se základním kapitálem se použijí výše uvedené postupy přiměřeně s ohledem na znění obchodního zákoníku.
- 3.5. Státní podnik - v účetnictví státního podniku se postupuje při účtování o kmenovém jmění obdobně s přihlédnutím k ustanovení zvláštního právního předpisu (zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů).
- 3.6. Převody zisku a úhrada ztráty na základě smlouvy o převodu zisku, popřípadě ovládací smlouvy
- 3.6.1. Řízená společnost vyúčtuje rozdělení zisku s tím, že zaúčtuje závazek vůči řídicí společnosti.
- 3.6.2. Řídicí společnost zaúčtuje převedený zisk do ostatních finančních výnosů podle příslušných ustanovení *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 019 Náklady a výnosy*.
- 3.6.3 V případě, že ze smlouvy vyplývá závazek řídicí společnosti poskytnout přiměřené vyrovnání mimo stojícím společníkům, se tento závazek vůči mimo stojícím společníkům (a případně závazek odvést srážkovou daň z částky, která převyšuje částku převedeného zisku podléhající zvláštní sazby daně) vyúčtuje souvztažně s příslušným účtem účtové skupiny 56 - *Finanční náklady*, a sice podle výše závazků, případně v rozdělení na částky již zdaněné zvláštní sazbou daně z příjmu a částky, které podléhají této dani z příjmů.
- 3.6.4 V případě, že hospodaření řízené společnosti skončilo ztrátou a řídicí společnost má povinnost tuto ztrátu uhradit (viz příslušná ustanovení obchodního zákoníku), řídicí společnost zaúčtuje hrazení ztráty do finančních nákladů běžného roku souvztažně s příslušným účtem závazku vůči řízené společnosti. Řízená společnost nárok na úhradu ztráty zaúčtuje ve prospěch příslušné složky vlastního kapitálu s výjimkou základního kapitálu a zákonného rezervního fondu souvztažně s účtem pohledávek za řídicí společnost.

Český účetní standard pro podnikatele č. 013 Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek

1. Cíl

Cílem tohoto standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“) základní postupy účtování dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami v položkách

B.I. Dlouhodobý nehmotný majetek

B.I.1. Zřizovací výdaje

2. Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
3. Software
4. Ocenitelná práva
5. Goodwill
6. Jiný dlouhodobý nehmotný majetek
7. Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek
8. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek

B.II. Dlouhodobý hmotný majetek

B.II.1. Pozemky

2. Stavby
3. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí
4. Pěstitelské celky trvalých porostů
5. Základní stádo a tažná zvířata
6. Jiný dlouhodobý hmotný majetek
7. Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek
8. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek
9. Oceňovací rozdíl k nabytému majetku vykazovaných za podmínek stanovených v § 34 vyhlášky.

2. Obsahové vymezení

Pro účely tohoto standardu se využívá obsahové vymezení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku uvedené v § 6, 7 a § 69 odst. 3 vyhlášky.

3. Oceňování

- 3.1. Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek se oceňuje podle § 25 zákona a § 47, 61 a 61a vyhlášky.
- 3.2. Reprodukční pořizovací cenou se ocení i vklad dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku s výjimkou případů, kdy vklad je oceněn podle společenské smlouvy nebo zakladatelské listiny jinak, a dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek nově zjištěný a v účetnictví dosud neza-

chycený (například inventarizační přebytek).

- 3.3. Vlastními náklady se rozumí podle § 25 odst. 4 písm. d) zákona veškeré přímé náklady a nepřímé náklady bezprostředně související s vytvořením dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku vlastní činností (výrobní režie), popřípadě nepřímé náklady správního charakteru, pokud vytvoření majetku je dlouhodobé povahy (přesahuje období jednoho účetního období).
- 3.4. Ocenění souboru movitých věcí se zvýší o pořizovací cenu, reprodukční pořizovací cenu nebo vlastní náklady věci do souboru dodatečně zařazené. Při vyřazení části souboru movitých věcí se ocenění souboru sníží o ocenění vyřazené části, přičemž míra odepsanosti vyřazené části je shodná s mírou odepsanosti souboru.
- 3.5. Součástí ocenění dlouhodobého majetku nejsou kromě položek uvedených v § 47 odst. 2 vyhlášky například
 - a) nájemné za stavební pozemek, na kterém probíhá výstavba¹⁾,
 - b) náklady na přípravu pracovníků pro budované provozy a zařízení,
 - c) náklady na vybavení pořizovaného dlouhodobého majetku zásobami,
 - d) náklady na biologickou rekultivaci,
 - e) náklady spojené s přípravou a zabezpečením výstavby vzniklé po uvedení pořizovaného dlouhodobého majetku do užívání.
- 3.6. O trvalém snížení ocenění dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku se účtuje prostřednictvím opravek (účty účtové skupiny 07 - *Oprávký k dlouhodobému nehmotnému majetku* a 08 - *Oprávký k dlouhodobému hmotnému majetku*); přitom je nutné upravit odpisový plán.
- 3.7. Při částečné likvidaci jednotlivého dlouhodobého hmotného majetku trvalým vyřazením věci, aniž by se majetek znehodnotil nebo ztratil způsobilost užívání, a vyřazená věc byla součástí ocenění majetku a po vyřazení má povahu samostatné movité věci, se ocenění majetku sníží o ocenění vyřazené věci. Míra odepsanosti vyřazení věci je shodná s mírou odepsanosti původního majetku.

4. Odpisování

- 4.1. Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek se odpisuje podle § 28 zákona a § 56 vyhlášky.
- 4.2. Odpisy se zaokrouhlují na celé koruny nahoru.

¹⁾ § 6 zákona 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti, ve znění zákona č. 576/2002 Sb.

- 4.3. Odpisy s výjimkou odpisů záporného goodwillu a odpisů vyjadřujících postupné umořování záporného oceňovacího rozdílu k nabytému majetku se účtují na vrub příslušného účtu účtové skupiny 55 - *Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky provozních nákladů* a ve prospěch příslušných účtů účtových skupin 07 - *Oprávkami k dlouhodobému nehmotnému majetku* a 08 - *Oprávkami k dlouhodobému hmotnému majetku*.
- 4.4. Zůstatková cena dlouhodobého majetku odpisovaného je rozdílem mezi oceněním majetku a oprávkami dlouhodobého majetku odpisovaného, které se vytvářejí podle účetních odpisů.
- 4.5. Postup účtování odpisů u majetku nabytého podle § 488b a následujících obchodního zákoníku, pokud se tak pronajímatel s nájemcem ve smlouvě dohodl, je uveden v **Českém účetním standardu pro podnikatele č. 011 Operace s podnikem** (obdobně se postupuje i u smluv o pronajátém majetku odpisovaném nájemcem podle § 28 odst. 2 zákona o daních z příjmů, ve znění platném do konce roku 2000, sjednaných před 1. lednem 2001 do sjednaného termínu ukončení smlouvy, nejpozději však do 31. prosince 2005).
- 4.6. Odpisy záporného goodwillu se účtují rovnoměrně šedesát měsíců na vrub příslušného účtu účtové skupiny 07 - *Oprávkami k dlouhodobému nehmotnému majetku* a ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 64 - *Jiné provozní výnosy*.
- 4.7. Odpisy vyjadřující postupné umořování oceňovacího rozdílu k nabytému majetku se účtují rovnoměrně sto osmdesát měsíců:
- při aktivním oceňovacím rozdílu na vrub příslušného účtu účtové skupiny 55 - *Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky provozních nákladů* a ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 09 - *Opravné položky k dlouhodobému majetku* nebo
 - při záporném oceňovacím rozdílu na vrub příslušného účtu účtové skupiny 09 - *Opravné položky k dlouhodobému majetku* a ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 64 - *Jiné provozní výnosy*.
- 4.8. Při odpisování zvířat základního stáda a tažných zvířat lze postupovat tak, že odpisy se vyjádří podílem pořizovací ceny snížené o předpokládanou tržbu při brakaci (čítatel) a předpokládaného počtu let v chovu základního stáda (jmenovatel). Tažná zvířata, dostihová a plemenní koně se odpisují individuálně, ostatní zvířata základního stáda lze odpisovat skupinově.
- 5. Postup účtování**
- 5.1. Pořizování dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku se uskutečňuje zejména koupí, vytvořením vlastní činností, nabytím práv k výsledkům duševní tvořivé činnosti, bezúplatným převodem (darováním), vkladem dlouhodobého majetku od jiné osoby, převodem podle právních předpisů nebo převodem z osobního užívání do podnikání.
- 5.1.1. Pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a technického zhodnocení se účtuje na vrub příslušného účtu účtové skupiny 04 - *Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a pořizovaný dlouhodobý finanční majetek* nebo přímo na vrub příslušných účtů účtových skupin 01 - *Dlouhodobý nehmotný majetek*, 02 - *Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný* nebo 03 - *Dlouhodobý hmotný majetek nedopisovaný*, pokud při pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a technického zhodnocení nevznikají náklady související s jeho pořízením, se souvztažným zápisem ve prospěch příslušných účtů účtových skupin například
- 08 - *Oprávkami k dlouhodobému hmotnému majetku* v případě bezúplatného převodu z finančního leasingu,
 - 21 - *Peníze* v případě koupě nebo nabytí práva k výsledkům duševní tvořivé činnosti a v případě poplatků, služeb a jiných nákladů souvisejících s pořízením za hotové,
 - 32 - *Závazky (krátkodobé)* nebo 47 - *Dlouhodobé závazky* v případě koupě nebo nabytí práva k výsledkům duševní tvořivé činnosti a v případě poplatků, služeb a jiných nákladů souvisejících s bezhotovostním pořízením (například faktura hrazená z bankovního účtu),
 - 35 - *Pohledávky za společníky, za účastníky sdružení a za členy družstva* v případě vkladu za upsaný základní kapitál,
 - 37 - *Jiné pohledávky a závazky* v případě uplatnění práva nákupní opce a v případě úroků z úvěrů a půjček do doby uvedení do užívání,
 - 41 - *Základní kapitál a kapitálové fondy* vykazovaného v položce „A.I.1. Základní kapitál“ v případě majetku nabytého státním podnikem delimitací a v případě bezúplatně převedeného majetku,
 - 49 - *Individuální podnikatel* v případě převodu majetku z osobního užívání do podnikání a
 - 62 - *Aktivace* v případě vytvoření majetku vlastní činností.
- 5.1.2. Nevyfakturované dodávky dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku se ke konci rozvahového dne účtují jako dohadné položky pasivní na vrub příslušného účtu účtové skupiny 04 - *Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a pořizovaný dlouhodobý finanční majetek* a ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 38 - *Přechodné účty aktiv a pasiv*.

- 5.1.3. Uvedení majetku a technického zhodnocení do užívání, pokud již nebyl majetek a technické zhodnocení pořízen a zaúčtován přímo v účtových skupinách 01, 02 nebo 03, se účtuje na vrub příslušného účtu účtových skupin *01 - Dlouhodobý nehmotný majetek*, *02 - Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný* nebo *03 - Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný* se souvztažným zápisem ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny *04 - Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a pořizovaný dlouhodobý finanční majetek*.
- 5.1.4. Při pořízení dlouhodobého hmotného majetku směnnou smlouvou se stává nákladem každé strany zůstatková cena majetku ke směně předaného a výnosem cena majetku směnou pořízeného; v případě, že rozdíl mezi zůstatkovou cenou a pořizovací cenou bude uhrazen, pak tento rozdíl snižuje výnos na straně nabyvatele, který rozdíl uhradí (rozdíl je účtován jako závazek) a zvyšuje výnos na straně prodávajícího, který platbu obdrží (rozdíl je účtován jako pohledávka).
- 5.1.5. Použití dotace poskytnuté na pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a technického zhodnocení se účtuje na vrub příslušného účtu účtové skupiny *34 - Zúčtování daní a dotací* se souvztažným zápisem ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny *04 - Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a pořizovaný dlouhodobý finanční majetek*; dotace na úhradu úroků nezahrnovaných do pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a technického zhodnocení se ve věcné a časové souvislosti účtuje do ostatních finančních výnosů; příjem dotace poskytnuté pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a technického zhodnocení se účtuje ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny *34 - Zúčtování daní a dotací* souvztažně s příslušným účtem účtové skupiny *22 - Účty v bankách*.
- 5.1.6. Účetní jednotka může na příslušný účet účtové skupiny *04 - Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a pořizovaný dlouhodobý finanční majetek* účtovat náklady charakteru technického zhodnocení na cizím dlouhodobém hmotném majetku v průběhu jeho pořizování, pokud se prokazatelně má stát nájemcem dlouhodobého hmotného majetku nebo jeho příslušné části a následně technické zhodnocení bude odepisovat. Vlastník dlouhodobého hmotného majetku neúčtuje náklady charakteru technického zhodnocení v průběhu pořizování dlouhodobého hmotného majetku a technické zhodnocení odpisované tímto nájemcem.
- 5.1.7. Technické zhodnocení odpisované nájemcem se účtuje na účtu, na kterém se účtuje pronajatý majetek, a v případě finančního leasingu na účtu, na kterém se bude účtovat majetek převzatý nájemcem do vlastnictví.
- 5.2. Náklady charakteru technického zhodnocení, které v úhrnu za účetní období nepřevyšují částku uvedenou v § 33 zákona o daních z příjmů, lze účtovat jako
- technické zhodnocení,
 - ostatní služby v případě dlouhodobého nehmotného majetku,
 - ostatní provozní náklady v případě dlouhodobého hmotného majetku.
- 5.3. O technickém zhodnocení se neúčtuje v případě pěstitelských celků trvalých porostů, základního stáda a tažných zvířat a majetku v účtové skupině *03 - Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný*.
- 5.4. Vyřazení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a technického zhodnocení se uskutečňuje zejména prodejem, likvidací, bezúplatným převodem (darováním), vkladem dlouhodobého majetku do jiné obchodní společnosti či družstva, převodem na základě právních předpisů, v důsledku škody nebo manka a převodem z podnikání do osobního užívání.
- 5.4.1. Vyřazení dlouhodobého majetku odpisovaného a technického zhodnocení se účtuje na vrub příslušného účtu účtových skupin *07 - Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku* nebo *08 - Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku* a ve prospěch příslušného účtu účtových skupin *01 - Dlouhodobý nehmotný majetek* nebo *02 - Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný*; zůstatková cena dlouhodobého majetku odpisovaného se účtuje zejména na vrub příslušného účtu účtových skupin například
- 54 - Jiné provozní náklady* v případě prodeje, v případě bezúplatného převodu a v případě manka nebo škody,
 - 55 - Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky provozních nákladů* v případě likvidace,
 - 36 - Závazky ke společníkům, k účastníkům sdružení a ke členům družstva* v případě vkladu do jiné obchodní společnosti nebo družstva,
 - 41 - Základní kapitál a kapitálové fondy* v případě delimitace, popřípadě restituce majetku státního podniku a
 - 49 - Individuální podnikatel* v případě převodu z podnikání do osobního užívání a ve prospěch příslušného účtu účtových skupin *07 - Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku* nebo *08 - Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku*.
- 5.4.2. Vyřazení dlouhodobého hmotného majetku neodpisovaného se účtuje na vrub shodných účtů jako v bodu 5.4.1. písm. a) až e) a ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny *03 - Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný*.

- 5.4.3. Vyřazení nedokončeného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku se účtuje na vrub shodných účtů jako v bodu 5.4.1. písm. a) až e) a ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 04 - *Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a pořizovaný dlouhodobý finanční majetek*; vyřazení nedokončeného dlouhodobého majetku a technického zhodnocení, které je trvale zastaveno a vlastníkem v něm nebude pokračováno, se při likvidaci účtuje na vrub příslušného účtu účtové skupiny 54 - *Jiné provozní náklady* a ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 04 - *Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a pořizovaný dlouhodobý finanční majetek*.
- 5.5. Účtování technického zhodnocení odpisovaného nájmemcem při ukončení nájmu:
- nájemce účtuje případně vzniklou zůstatkovou cenu do nákladů, popřípadě jako úhradu závazku z pronájmu, je-li nájemné naturálně plněno technickým zhodnocením; náklady na uvedení najatého majetku do předchozího stavu účtuje nájemce do ostatních provozních nákladů,
 - pronajímatel zvýší o technické zhodnocení pořizovací cenu pronajatého majetku se souvztáhným zápisem ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 64 - *Jiné provozní výnosy*, popřípadě jako úhradu pohledávky z pronájmu, je-li nájemné naturálně plněno technickým zhodnocením,
 - v případě finančního leasingu se pořizovací cena majetku převzatého uživatelem do vlastnictví zvýší o technické zhodnocení odpisované uživatelem v průběhu užívání a pokračuje se v odpisování z takto zvýšené pořizovací ceny.
- 5.6. Postup účtování dlouhodobého majetku najatého podle § 488b a následujících obchodního zákoníku, pokud se tak pronajímatel s nájemcem ve smlouvě dohodli, je uveden v *Českém účetním standardu pro podnikatele č. 011 Operace s podnikem* (obdobně se postupuje i u smluv o pronajátém majetku odpisovaném nájemcem podle § 28 odst. 2 zákona o daních z příjmů, ve znění platném do konce roku 2000, sjednaných před 1. lednem 2001 do sjednaného termínu ukončení smlouvy, nejpozději však do 31. prosince 2005).
- 5.7. Účetní jednotka, která vlastnila pozemky nebo měla právo hospodaření s pozemky ve vlastnictví státu a nezavedla je do účetnictví v roce 1991, přestože je evidovala v operativní evidenci, následně pozemky zaúčtuje do účtové skupiny 03 - *Dlouhodobý hmotný majetek neodepisovaný* a vykazuje je v položce „B.II.1. Pozemky“ v ocenění podle vyhlášky č. 393/1991 Sb., o cenách staveb, pozemků, trvalých porostů, úhradách za zřízení práva osobního užívání pozemků a náhradách za dočasné užívání pozemků.
- 5.8. Rezervy k dlouhodobému hmotnému majetku se tvoří a používají podle *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 004 Rezervy*.
- 5.9. Opravné položky k dlouhodobému nehmotnému a hmotnému majetku se tvoří a používají podle *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 005 Opravné položky*.
- 5.10. Inventarizační rozdíly dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku se účtují podle *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 007 Inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob*.
- ### 6. Analytické a podrozvahové účty
- 6.1. Analytické účty se vedou podle *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 001 Účty a zásady účtování na účtech*.
- 6.2. Analytické účty účetní jednotka vede podle jednotlivých složek dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku, podle účelu stanoveného právními předpisy nebo vyplývající z požadavků vlastního řízení na kartách či v datových souborech počítače.
- 6.3. Kniha analytických účtů podle jednotlivých složek dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku slouží k jeho identifikaci a obsahuje zejména název, popis majetku nebo číselné označení, datum a způsob jeho pořízení a uvedení do užívání, datum zaúčtování na účet účtových skupin 01 - *Dlouhodobý nehmotný majetek*, 02 - *Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný* a 03 - *Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný*, ocenění, údaje o zvoleném postupu účetního a daňového odpisování, roční sazby účetních a daňových odpisů za účetní a zdaňovací období, částky účetních a daňových odpisů za účetní a zdaňovací období, datum a způsob vyřazení; u majetku, k němuž účetní jednotka nemá vlastnické právo nebo je zatížený zástavním právem nebo věcným břemenem anebo na jehož pořízení byla poskytnuta dotace, se uvede vlastník majetku, zástavní věřitel, účastník věcného břemene, výše dotace a další skutečnosti prokazující úplnost účetního případu; v případě souboru movitých věcí se rovněž uvádějí jednotlivé části souboru věcně a v hodnotovém vyjádření; pokud se k souboru přiřadí další věc nebo se naopak vyřadí, uvádí se datum přiřazení nebo vyřazení této věci; v poznámce se uvede podmíněnost uskutečnění okamžiku účetního případu nabytím právního účinku vkladu při převodu vlastnictví k nemovitostem, které podléhají vkladu do katastru nemovitostí.
- 6.4. Plátcí DPH, kteří ve smyslu příslušných předpisů neuplatnili nárok na odpočet DPH a mají uvedený majetek oceněný včetně DPH, sledují DPH na analytickém účtu.

- 6.5. Analytické účty se vedou odděleně za
- najatý majetek za podmínek podle § 28 odst. 2 zákona o daních z příjmů, ve znění platném do konce roku 2000,
 - technické zhodnocení najatého majetku, jež odpisuje nájemce za podmínek stanovených v § 28 zákona o daních z příjmů,
 - vypůjčený dlouhodobý hmotný majetek, jehož vlastnictví zajištěním závazku převodem práva přešlo na půjčitele, avšak tento majetek na základě smlouvy o vypůjčce po dobu zajištění závazku odpisuje vypůjčitel,
 - dlouhodobý majetek najatý podle § 488b a následujících obchodního zákoníku, pokud se tak pronajímatel s nájemcem ve smlouvě dohodli.
- 6.6. Na samostatném analytickém účtu se účtují při pořízení dlouhodobého nehmotného majetku, jsou-li součástí nákladů souvisejících s pořízením, náklady na zhotovování věcí materiální povahy (například prototypy, modely nebo vzorky), na kterých se práce zkoušejí a ověřují; jsou-li věci materiální povahy pro další práce nepotřebné, naloží se s nimi podle toho, budou-li prodány, likvidovány nebo využity ve vlastní činnosti (v posledním případě se zaúčtují na příslušný majetkový účet).
- 6.7. Na podrozvahových účtech účtových skupin 75 až 79 se sledují důležité skutečnosti, jejichž znalost je podstatná pro posouzení majetkoprávní situace účetní jednotky a jejích ekonomických zdrojů, které lze využít. Jedná se především o využívání cizího majetku, ke kterému účetní jednotka nemá vlastnické právo, popřípadě právo hospodaření s majetkem státu, dále evidence práv, o kterých se neúčtuje (hypotéky), o majetek a technické zhodnocení při dotaci ve výši 100%. Na podrozvahových účtech se sledují zejména přijaté hypotéky, najatý majetek, majetek přijatý do úschovy, poskytnuté záruky a jiné obdobné závazky, poskytnutá zástavní práva a věcná břemena a převedená zajištění, pokud se o nich neúčtuje v účtových skupinách 01 - *Dlouhodobý nehmotná majetek*, 02 - *Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný* a 03 - *Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný*, přijatá zástavní práva a věcná břemena a přijatá zajištění, závazky z leasingu a pohledávky z leasingu.

Český účetní standard pro podnikatele č. 014 Dlouhodobý finanční majetek

1. Cíl

Cílem tohoto standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“) základní postupy účtování dlouhodobého finančního majetku za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami v položkách

B.III. Dlouhodobý finanční majetek

B.III.1. Podíly v ovládaných a řízených osobách

- Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem
- Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly
- Půjčky a úvěry - ovládající a řídicí osoba, podstatný vliv
- Jiný dlouhodobý finanční majetek
- Požizovaný dlouhodobý finanční majetek
- Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek

vykazovaných za podmínek stanovených v § 3 a 4 vyhlášky.

2. Obsahové vymezení

- Pro účely tohoto standardu se využívá obsahové vymezení dlouhodobého finančního majetku uvedené v § 8 vyhlášky.
- Jiným dlouhodobým finančním majetkem jsou i dlouhodobé termínované vklady.
- Dlouhodobým finančním majetkem se stávají majetkové složky okamžikem uskutečnění účetního případu.

3. Oceňování

- Dlouhodobý finanční majetek se oceňuje podle 25 a 27 zákona a § 48 a 51 vyhlášky.
- Cenné papíry a podíly se podle zákona a vyhlášky oceňují pořizovací cenou (včetně emisního ážia); jsou-li však cenné papíry a podíly nabyty protihodnotou za nepeněžitý vklad vložený do obchodní společnosti nebo družstva, jejich oceněním u vkladatele je zůstatková (účetní) cena nepeněžitého vkladu v obchodní společnosti nebo družstvu. Tato zůstatková (účetní) cena se zvyšuje o daň z přidané hodnoty, pokud zákon o dani z přidané hodnoty považuje tento vklad za zdanitelné plnění. Pokud by účetní cena vkladu, s ohledem na závazky pře-

cházející současně s vkladem, dosáhla záporných hodnot, je na účtech cenných papírů a podílů nulové ocenění a rozdíl je zúčtován do výnosů (cenný papír a podíl je účtován na podrozvahových účtech).

4. Postup účtování

- 4.1. Pořizování dlouhodobého finančního majetku se uskutečňuje zejména koupí, bezúplatným převodem (darováním), vkladem dlouhodobého majetku od jiné osoby, poskytnutím půjčky, převodem finančních prostředků na dlouhodobé vkladové listy a termínované vklady.
- 4.1.1. Pořízení dlouhodobého finančního majetku se účtuje na vrub příslušného účtu účtové skupiny 04 - *Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a pořizovaný dlouhodobý finanční majetek* nebo přímo na vrub příslušných účtů účtové skupiny 06 - *Dlouhodobý finanční majetek*, pokud při pořizení dlouhodobého finančního majetku nevznikají náklady související s jeho pořizením, se souvztažným zápisem například ve prospěch příslušných účtů účtových skupin
- 21 - *Peníze*, 32 - *Závazky (krátkodobé)* nebo 47 - *Dlouhodobé závazky* v případě koupě a v případě poplatků, služeb apod. souvisejících s pořizením,
 - 22 - *Účty v bankách* v případě poskytnutí půjčky a úvěru, přímé koupě dlouhodobého finančního majetku, převodu finančních prostředků na dlouhodobé vkladové listy a termínované vklady,
 - 34 - *Zúčtování daní a dotací* v případě, kdy zákon o DPH stanoví, že věcný vklad je zdanitelným plněním,
 - 36 - *Závazky ke společníkům, k účastníkům sdružení a ke členům družstva* v případě upsání vkladu do a.s., vkladu společníka do s.r.o. nebo členů do družstva, vkladu komplementáře do komanditní společnosti a vkladu do v.o.s. vytváří-li základní kapitál,
 - 37 - *Jiné závazky a pohledávky* v případě uplatnění práva nákupní opce,
 - 41 - *Základní kapitál a kapitálové fondy* v případě bezúplatně převedeného majetku.
- 4.1.2. Převod pořizovaného dlouhodobého finančního majetku do dlouhodobého finančního majetku, pokud již nebyl majetek přímo pořízen v účtové skupině 06 - *Dlouhodobý finanční majetek*, se účtuje na vrub příslušného účtu účtové skupiny 06 - *Dlouhodobý finanční majetek* se souvztažným zápisem ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 04 - *Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a pořizovaný dlouhodobý finanční majetek*.

- 4.2. Zúčtování úroků se provede podle ustanovení *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 008 Operace s cennými papíry a podíly*.
- 4.3. Postup účtování o směnkách, o změnách reálných hodnot cenných papírů, o změnách ocenění ekvivalencí a pravidla při přesunu mezi jednotlivými skupinami cenných papírů je stanoven v *Českém účetním standardu pro podnikatele č. 008 Operace s cennými papíry a podíly*.
- 4.4. Snížení dlouhodobého finančního majetku se uskutečňuje zejména prodejem, inkasem splatných cenných papírů, splacením půjčky a úvěru, odpisem ztrátové pohledávky u dlouhodobých půjček, bezúplatným převodem (darováním), výběrem dlouhodobého vkladového listu a termínovaného vkladu a účtuje se ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 06 - *Dlouhodobý finanční majetek* se souvztažným zápisem na vrub příslušného účtu účtové skupiny 22 - *Účty v bankách* v případě příjmu splátky dlouhodobé půjčky a úvěru, inkasa splatných cenných papírů a výběru dlouhodobého vkladového listu a termínovaného vkladu, 54 - *Jiné provozní náklady* v případě bezúplatného převodu a v případě odpisu ztrátové pohledávky u dlouhodobých půjček, 56 - *Finanční náklady* v případě prodeje; v případě prodeje dluhových cenných papírů je nutno k okamžiku prodeje doúčtovat naběhlý alikvotní výnosový úrok.
- 4.5. Postup účtování dlouhodobého majetku najaťého podle § 488b a následujících obchodního zákoníku, pokud se tak pronajímatel s nájemcem ve smlouvě dohodli, je uveden v *Českém účetním standardu pro podnikatele č. 011 Operace s podnikem* (obdobně se postupuje i u smluv o pronajátém majetku odpisovaném nájemcem podle § 28 odst. 2 zákona o daních z příjmů ve znění platném do konce roku 2000 sjednaných před 1. lednem 2001 do sjednaného termínu ukončení smlouvy, nejpozději však do 31. prosince 2005).
- 4.6. Inventarizační rozdíly dlouhodobého finančního majetku se účtují podle ustanovení *Českého účetního standardu č. 007 Inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob*.

5. Analytické a podrozvahové účty

- 5.1. Analytické účty se vedou podle *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 001 Účty a zásady účtování na účtech*.
- 5.2. Analytické účty dlouhodobého finančního majetku se vedou podle jeho jednotlivých složek; u záloh, půjček a úvěrů podle jednotlivých dlužníků. Obsahují údaje potřebné k identifikaci dlouhodobého finančního majetku, popřípadě údaje stanovené zvláštními předpisy.

- 5.3. Analytické účty k cenným papírům a podílům se vedou minimálně podle druhu cenných papírů a dále podle emitentů a jmenovitých hodnot, popřípadě podle měn, na které cenné papíry a podíly znějí.
- 5.4. U dluhových cenných papírů se úrokový výnos sleduje na analytickém účtu k příslušnému účtu cenných papírů.
- 5.5. Při inventarizaci zjištěným chybějícím cenným papíru je nutno úbytek z tohoto titulu uvést na odděleném analytickém účtu „Cenné papíry v umořovacím řízení“.
- 5.6. Na podrozvahových účtech účtových skupin 75 až 79 se sledují důležité skutečnosti, jejichž znalost je podstatná pro posouzení majetkoprávní situace účetní jednotky a jejich ekonomických zdrojů, které lze využít, například cenný papír nebo podíl, kdy jeho ocenění je nulové (viz bod 3.2.).

Český účetní standard pro podnikatele č. 015 Zásoby

1. Cíl

Cílem tohoto standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“) základní postupy účtování o zásobách za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami v položkách

C.I. Zásoby

C.I.1. Materiál

2. Nedokončená výroba a polotovary
3. Výrobky
4. Zvířata
5. Zboží
6. Poskytnuté zálohy na zásoby

vykazovaných za podmínek stanovených v § 3 a 4 vyhlášky.

2. Obsahové vymezení

Pro účely tohoto standardu se využívá obsahové vymezení zásob uvedené v § 9 vyhlášky.

3. Oceňování

- 3.1. Zásoby se oceňují podle § 25 zákona a § 49 vyhlášky pořizovacími cenami, reprodukčními pořizovacími cenami nebo u zásob vlastní výroby vlastními náklady, jejich úbytky lze oceňovat též cenou zjištěnou váženým aritmetickým průměrem nebo metodou „první do skladu - první ze skladu“.
- 3.2. Vážený aritmetický průměr podle bodu 3.1. se v případě využití této metody počítá nejméně jednou za měsíc.
- 3.3. Pořizovací cenu zásob lze rozdělit na cenu pořízení nebo na předem stanovenou cenu pořízení a odchylku od skutečné ceny pořízení a náklady

s pořízením související. Při vyskladnění zásob se tyto náklady, popřípadě odchylky rozpouštějí způsobem závazně stanoveným účetní jednotkou.

- 3.4. Vlastními náklady se rozumí buď skutečná výše nákladů nebo výše nákladů podle operativních (plánových) kalkulací, pokud jsou stanoveny v podmínkách technické přípravy výroby. Odchylně mohou účetní jednotky oceňovat zásoby vlastní výroby
- a) ve výrobě s krátkodobým nepřetržitým cyklem, v níž se účtují mzdy až na výrobky nebo polotovary, a to pouze v položkách přímých materiálových nákladů (přímý materiál, polotovary),
 - b) v hromadné a velkosériové výrobě pouze přímými náklady (přímý materiál, polotovary, přímé mzdy, ostatní přímé náklady),
 - c) v malosériové a kusové (zakázkové) výrobě a ve výrobě s dlouhodobým cyklem položkami přímých nákladů, výrobní, popřípadě správní režie (touto položkou jen zcela výjimečně v případě, že výrobní cyklus přesahuje jeden rok).
- 3.5. Zásoby pořízené bezplatně, nalezené (přebytky zásob), odpad a zbytkové produkty vrácené z výroby či jiné činnosti se ocení reprodukční pořizovací cenou.
- 3.6. Ocenění zásob na skladě se zvyšuje o vyúčtovanou cenu za zpracování materiálu či o vlastní náklady na zpracování materiálu provedené vlastní činností.
- 3.7. Nakoupená zvířata se oceňují pořizovací cenou, zvířata vlastního odchovu (příchovky) vlastními náklady nebo reprodukční pořizovací cenou. Přírůstky zvířat se oceňují vlastními náklady.
- ### 4. Postup účtování
- 4.1. Účtování o pořízení a úbytku zásob se provádí způsobem A nebo B. Účetní jednotka může

- účtovat zásoby způsobem A i způsobem B. V rámci analytických účtů podle míst uskladnění (odpovědných osob) však může být uplatněn pouze jeden z uvedených způsobů.
- 4.2. Způsob A
- 4.2.1. Nákupy od jiných subjektů a aktivace materiálu, služeb a zboží
- V průběhu účetního období se složky pořizovací ceny nakupovaných zásob zaúčtují na vrub příslušného účtu pořízení materiálu účtové skupiny 11 - *Materiál* nebo na vrub příslušného účtu pořízení zboží účtové skupiny 13 - *Zboží* se souvztáhným zápisem ve prospěch příslušného účtu účtové třídy 2 nebo 3. Vnitropodnikové služby, které souvisí s přepravou dodávek zásob se aktivují. Aktivace materiálu, služeb a zboží se účtuje na vrub příslušných účtů zásob a souvztáhně ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 62 - *Aktivace*. Převzetí materiálu a zboží na sklad se zaúčtuje (v pořizovacích cenách u nákupů a ve vlastních nákladech u zásob vlastní výroby) na vrub účtu určeného ke sledování materiálu na skladě účtové skupiny 11 - *Materiál* nebo na vrub účtu určeného ke sledování zboží na skladě a v prodejnách účtové skupiny 13 - *Zboží* a ve prospěch příslušného účtu pořízení materiálu nebo ve prospěch příslušného účtu pořízení zboží. Spotřeba materiálu a prodej zboží se účtují běžně na vrub příslušných účtů účtové skupiny 50 - *Spotřebované nákupy* a u prodeje materiálu na vrub příslušného účtu určeného ke sledování prodaného materiálu účtové skupiny 54 - *Jiné provozní náklady*.
- 4.2.2. Zásoby vlastní výroby
- V průběhu účetního období se přírůstky zásob oceněné vlastními náklady zaúčtují na vrub příslušného účtu účtové skupiny 12 - *Zásoby vlastní výroby* se souvztáhným zápisem ve prospěch příslušných účtů účtové skupiny 61 - *Změny stavu zásob vlastní činnosti*. Při vyskladnění zásob se účtuje na vrub příslušných účtů účtové skupiny 61 - *Změny stavu zásob vlastní činnosti* a ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 12 - *Zásoby vlastní výroby*.
- 4.2.3. Nákupy materiálu lze účtovat přímo na účet určený ke sledování materiálu na skladě účtové skupiny 11 - *Materiál*, nákupy zvířat na příslušný účet účtové skupiny 12 - *Zásoby vlastní výroby* a nákupy zboží na příslušný účet určený ke sledování zboží na skladě a v prodejnách účtové skupiny 13 - *Zboží*.
- 4.3. Způsob B
- 4.3.1. Nákupy od jiných subjektů a aktivace materiálu, služeb a zboží
- a) v průběhu účetního období se složky pořizovací ceny nakupovaných zásob účtují na vrub příslušných účtů účtové skupiny 50 - *Spotřebované nákupy* se souvztáhným zápisem na příslušných účtech účtové třídy 2 nebo 3; vnitropodnikové služby, které souvisejí s přepravou dodávek zásob, se aktivují; aktivace materiálu, služeb a zboží se účtuje na vrub příslušných účtů účtové skupiny 50 - *Spotřebované nákupy* souvztáhně s příslušným účtem účtové skupiny 62 - *Aktivace*,
- b) při uzavírání účetních knih se počáteční stavy příslušných účtů účtových skupin 11 - *Materiál* a 13 - *Zboží* převedou na vrub příslušných účtů spotřeby materiálu a prodaného zboží účtové skupiny 50 - *Spotřebované nákupy*; stav zásob podle skladové evidence se zaúčtuje na vrub příslušného účtu určeného ke sledování materiálu na skladě účtové skupiny 11 - *Materiál* nebo na vrub příslušného účtu určeného ke sledování zboží na skladě a v prodejnách účtové skupiny 13 - *Zboží* souvztáhně s příslušným účtem účtové skupiny 50 - *Spotřebované nákupy*.
- 4.3.2. Zásoby vlastní výroby
- a) v průběhu účetního období se v účtové skupině 12 - *Zásoby vlastní výroby* neprovádí žádné účetní zápisy a vynaložené náklady na výrobu se běžně účtují na příslušných účtech účtové třídy 5,
- b) při uzavírání účetních knih se počáteční stavy zásob zaúčtované na příslušných účtech účtové skupiny 12 - *Zásoby vlastní výroby* převedou na vrub příslušných účtů účtové skupiny 61 - *Změny stavu zásob vlastní činnosti*. Stav zásob podle inventarizace se zaúčtuje na vrub příslušných účtů účtové skupiny 12 - *Zásoby vlastní výroby* souvztáhně s příslušným účtem účtové skupiny 61 - *Změny stavu zásob vlastní činnosti*.
- 4.3.3. Při uplatnění způsobu B je nutné vést skladovou evidenci na analytických účtech běžně, aby bylo možno zjistit a prokázat stav zásob v průběhu účetního období a složky pořizovací ceny zásob.
- 4.4. Společná ustanovení ke způsobu účtování A a B
- 4.4.1. Při uzavírání účetních knih se u obou způsobů účtování zásob účtuje o zásobách na cestě na vrub příslušného účtu účtových skupin 11 - *Materiál* nebo 13 - *Zboží*. Zásobami na cestě se rozumí vyúčtování (například faktury) za dodání zásob (§ 412 a následující obchodního zákoníku), které účetní jednotka ještě nepřevzala. Nevyfakturované dodávky se účtují ve prospěch dohadných účtů pasivních účtové skupiny 38 - *Přechodné účty aktiv a pasiv*.
- 4.4.2. Renovace náhradních dílů a úprava zásob prováděná ve vlastní režii se vyúčtuje jako aktivace a náklady na renovaci a úpravu jsou složkou ocenění náhradních dílů a zásob na skladě.
- 4.4.3. Převod zásob vlastní výroby do vlastních prodejen se účtuje prostřednictvím příslušného účtu účtové skupiny 62 - *Aktivace*.

- 4.4.4. Účetní jednotka může stanovit svým předpisem vždy pro příslušné účetní období normy přirozených úbytků zásob a též rozhodne o druzích materiálu, o kterých účtuje přímo do spotřeby, tj. bez zaúčtování na sklad, vždy však se zřetelem k tomu, že spotřeba materiálu vykázaná v účetní závěrce musí odpovídat skutečné spotřebě materiálu.
- 4.4.5. Na ztrátu a brakování hejna slepic určeného ke snášení konzumních vajec může účetní jednotka vytvářet rezervu v rámci příslušného účtu účtové skupiny 45 - *Rezervy*.
- 4.4.6. Opravné položky k zásobám se tvoří a používají podle *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 005 Opravné položky*.
- 4.4.7. Při uzavírání účetních knih se inventarizační rozdíly zaúčtují postupem uvedeným v *Českém účetním standardu pro podnikatele č. 007 Inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob*.
- 5. Analytické a podrozvahové účty**
- 5.1. Analytické účty se vedou podle *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 001 Účty a zásady účtování na účtech*.
- 5.2. Účty v účtových skupinách 11 - *Materiál*, 12 - *Zásoby vlastní výroby*, 13 - *Zboží*, 15 - *Poskytnuté zálohy na zásoby* a 19 - *Opravné položky k zásobám* se stanoví tak, aby účetní jednotka byla schopna sestavit rozvahu v příslušném členění předepsaném vyhláškou.
- 5.3. Analytické účty se vedou se zohledněním předmětu činnosti účetní jednotky podle druhů či skupin zásob ve skladové evidenci (u zásob zboží v maloobchodní činnosti aspoň podle hmotně odpovědných osob či podle míst uložení).
- 5.4. Analytické účty jednotlivých druhů či skupin zásob slouží k jejich identifikaci; obsahují zejména označení, datum pořízení, datum vyskladnění, ocenění, údaje o množství.
- 5.5. O zásobách daných ke zpracování jiné účetní jednotce, do konsignačních skladů či zapůjčených mimo účetní jednotku musí být účtováno na analytických účtech s uvedením místa uložení.
- 5.6. O zásobách předaných účetní jednotce ke zpracování, vypůjčených, došlých organizaci omylem a o konsignačním zboží se účtuje na podrozvahových účtech s uvedením druhu zásob a jejich ocenění.

Český účetní standard pro podnikatele č. 016 Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry

1. Cíl

Cílem tohoto standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“) základní postupy účtování krátkodobého finančního majetku a krátkodobých bankovních úvěrů za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami v položkách

C.IV. Krátkodobý finanční majetek

C.IV.1. Peníze

2. Účty v bankách

3. Krátkodobé cenné papíry a podíly

4. Pořizovaný krátkodobý finanční majetek

A.I.2. Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly (-)

B.IV.3. Krátkodobé bankovní úvěry

4. Krátkodobé finanční výpomoci

vykazovaných za podmínek stanovených v § 3 a 4 vyhlášky.

2. Obsahové vymezení

- 2.1. Pro účely tohoto standardu se využívá obsahové vymezení krátkodobého finančního majetku uvedené v § 12 vyhlášky.
- 2.2. U dlouhodobých bankovních úvěrů se zbytkovou splatností jeden rok a kratší, které jsou vykazovány v položce „C.IV.3. Bankovní úvěry krátkodobé“ se postupuje podle *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 018 Kapitálové účty a dlouhodobé závazky*.
- 2.3. Majetek a závazky podle bodu 2.1. jsou účtovány v účtové třídě 2, která obsahuje
- a) hotovosti účetní jednotky (peníze, šeky, poukázky k zúčtování) a ceniny,
 - b) účty v bankách,
 - c) krátkodobé bankovní úvěry,
 - d) krátkodobé finanční výpomoci,
 - e) krátkodobé cenné papíry a podíly a pořizovaný krátkodobý finanční majetek,
 - f) převody mezi finančními účty,
 - g) opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku.
- 2.4. Charakteristickým rysem finančního majetku účtovaného v účtové třídě 2 je zejména vysoká

likvidnost, bezprostřední obchodovatelnost, předpokládaná držba či smluvená splatnost do jednoho roku vztážená k okamžiku uskutečnění účetního případu.

3. Postup účtování

- 3.1. Finanční účty v cizích měnách se v účetnictví vedou v českých korunách i v cizích měnách.
- 3.2. Účtová skupina 21 - *Peníze*
 - 3.2.1. Účtuje se zde o stavu a pohybu hotovosti na základě pokladních dokladů; o stavu a pohybu šeků přijatých místo hotových peněz, poukázek k zúčtování (například poukázky na odběr zboží, služeb). Součástí pokladní hotovosti jsou nasáčkované výplaty, depozita, pokud nebyly ve výplatní den předány příjemcům. Stav peněz v pokladně nelze nahrazovat stvrzenkami či úpisy. Peníze v hotovosti svěřené pracovníkům k použití na předem stanovené účely a šeky vydané k použití se účtují jako pohledávky za zaměstnanci, popřípadě společníky. Na analytických účtech se vede stav a pohyb valut, šeků, poukázek k zúčtování znějících na cizí měnu odděleně podle jednotlivých měn.
 - 3.2.2. Účtuje se zde o stavu a pohybu cenin (například poštovní známky, dálniční nálepky, kolky, telefonní a ostatní karty, mají-li hodnotu, ze které bude moci být po vydání do užívání čerpáno) před jejich vydáním. Jako ceniny se účtují i zakoupené stravenky do provozoven veřejného stravování apod. Ceniny svěřené pracovníkům k použití na předem stanovené účely se účtují jako pohledávky za zaměstnanci, popřípadě společníky.
 - 3.2.3. Rozdíly vzniklé při inventarizaci pokladní hotovosti a cenin se považují za schodek, popřípadě přebytek.
- 3.3. Účtová skupina 22 - *Účty v bankách*
 - 3.3.1. Účtuje se zde na základě oznámení banky o přijatých nebo provedených platbách (bankovní výpisy). Vklady nebo výběry peněz v hotovosti a převody mezi bankovními účty lze účtovat prostřednictvím účtu určeného účetní jednotkou pro účtování peněz na cestě.
 - 3.3.2. Účtuje se zde o stavu a pohybu peněžních prostředků účetní jednotky u bank; jde například o běžný účet, vkladový účet, devizový účet. Analytické účty se vedou podle jednotlivých účtů otevřených v bankách účetní jednotce. Bankovní účty mají zpravidla aktivní zůstatek. Pasivní zůstatek může být ke konci rozvahového dne vykázán u běžného účtu, pokud je to bankou umožněno. V rozvaze je pak pasivní zůstatek vykazován jako poskytnutý krátkodobý bankovní úvěr.
- 3.4. Účtová skupina 23 - *Krátkodobé bankovní úvěry*
 - 3.4.1. Účtuje se zde na základě oznámení banky o přijatých nebo provedených platbách (bankovní výpisy). Účtuje se zde o krátkodobých bankovních úvěrech poskytnutých nejvýše na dobu jednoho roku, o překlenovacích úvěrech, pokud nebyly řešeny v rámci běžného účtu, o krátkodobých úvěrech poskytnutých na základě eskontovaných směnec apod. Analytické účty se vedou podle jednotlivých účtů bankovních úvěrů otevřených účetní jednotce.
 - 3.4.2. Souvztažným zápisem k účtu úvěrů je zápis na příslušném účtu účtové skupiny 22 - *Účty v bankách*. Uhradí-li banka platební doklad, například fakturu dodavatele, přímo z bankovního úvěru, vyúčtuje se poskytnutý úvěr ve prospěch příslušného bankovního úvěru se souvztažným zápisem na vrub příslušného účtu účtových skupin 32 - *Závazky (krátkodobé)*, respektive 47 - *Dlouhodobé závazky*.
 - 3.4.3. Na vrub příslušného účtu eskontních úvěrů, po obdržení avíza od banky o úhradě směnky či jiného cenného papíru dlužníkem, vyúčtuje účetní jednotka úhradu úvěru se souvztažným zápisem ve prospěch příslušného účtu určeného pro účtování pohledávek za eskontované cenné papíry. Na vrub příslušného účtu eskontních úvěrů se účtuje i o vrácení neuhrazené směnky nebo jiného cenného papíru bankou, a to souvztažným zápisem ve prospěch bankovního účtu (splacení eskontního úvěru).
- 3.5. Na příslušné účty účtové skupiny 24 - *Krátkodobé finanční výpomoci* se účtují krátkodobé finanční výpomoci (závazky) poskytnuté účetní jednotce jinými osobami než bankami (třetími osobami) a společníky obchodních společností. Jedná se například o poskytnuté peněžní prostředky na základě účetní jednotkou vystavených krátkodobých dluhopisů, vystavených hypotečních zástavních listů.
- 3.6. Účtová skupina 25 - *Krátkodobé cenné papíry a podíly a pořízovaný krátkodobý finanční majetek* tvoří část finančního majetku, který má účetní jednotka převážně v držení pouze do jednoho roku, například cenné papíry k obchodování a cenné papíry se splatností do jednoho roku, vlastní akcie a vlastní obchodní podíly, vlastní dluhopisy, ostatní realizovatelné cenné papíry a ostatní cenné papíry, například nakoupené opční listy. Pokud jsou nakoupené opční listy v držení až do dne uplatnění přednostního práva, odepíší se v tento den do nákladů na příslušný účet účtové skupiny 56 - *Finanční náklady*, ať je právo uplatněno či nikoliv. Analytické účty se vedou podle druhů cenných papírů. Pro účtování o cenných papírech se použijí ustanovení *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 008 Operace s cennými papíry a podíly*.
- 3.7. Účtová skupina 26 - *Převody mezi finančními účty* se používá pro překlenutí časového nesouladu mezi vklady, výběry peněz, šeků a jiných hoto-

- vostí a přijetím příslušných bankovních výpisů účetní jednotkou. Obdobně se zde účtuje o účetních případech, při kterých dochází k časovému nesouladu při převodech mezi účty účetní jednotky v bankách. Na příslušných účtech účtové skupiny 26 - *Převody mezi finančními účty* se vklady nebo výběry peněz v hotovosti a šeků účtují podle pokladničních dokladů nebo výpisů z bankovních účtů. Na těchto účtech je možné účtovat i směnky na cestě.
- 3.8. Na příslušných účtech účtové skupiny 29 - *Opravné položky ke krátkodobému finančnímu*

majetku se účtují ve výjimečných případech opravné položky k ocenění krátkodobého finančního majetku vedeného na příslušných účtech účtové skupiny 25 - *Krátkodobé cenné papíry a podíly a pořizovaný krátkodobý finanční majetek*. Postup účtování opravných položek je stanoven *Českým účetním standardem pro podnikatele č. 005 Opravné položky*.

- 3.9. Inventarizační rozdíly se účtují podle ustanovení *Českého účetního standardu pro podnikatele 007 Inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob*.

Český účetní standard pro podnikatele č. 017 Zúčtovací vztahy

1. Cíl

Cílem tohoto standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“) základní postupy účtování zúčtovacích vztahů za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami v položkách

- A. Pohledávky za upsaný základní kapitál
- C.II. Dlouhodobé pohledávky
 - C.II.1. Pohledávky z obchodních vztahů
 - 2. Pohledávky - ovládající a řídicí osoba
 - 3. Pohledávky - podstatný vliv
 - 4. Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení
 - 5. Dlouhodobé poskytnuté zálohy
 - 6. Dohadné účty aktivní
 - 7. Jiné pohledávky
- C.III. Krátkodobé pohledávky
 - C.III.1. Pohledávky z obchodních vztahů
 - 2. Pohledávky - ovládající a řídicí osoba
 - 3. Pohledávky - podstatný vliv
 - 4. Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení
 - 5. Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění
 - 6. Stát - daňové pohledávky
 - 7. Krátkodobé poskytnuté zálohy
 - 8. Dohadné účty aktivní
 - 9. Jiné pohledávky
- D.I. Časové rozlišení
 - D.I.1. Náklady příštích období
 - 2. Komplexní náklady příštích období
 - 3. Příjmy příštích období

- B.II.8. Dohadné účty pasivní
 - B.III. Krátkodobé závazky
 - B.III.1. Závazky z obchodních vztahů
 - 2. Závazky - ovládající a řídicí osoba
 - 3. Závazky - podstatný vliv
 - 4. Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení
 - 5. Závazky k zaměstnancům
 - 6. Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění
 - 7. Stát - daňové závazky a dotace
 - 8. Krátkodobé přijaté zálohy
 - 9. Vydané dluhopisy
 - 10. Dohadné účty pasivní
 - 11. Jiné závazky
 - C.I. Časové rozlišení
 - C.I.1. Výdaje příštích období
 - 2. Výnosy příštích období
- vykazovaných za podmínek stanovených v § 3 a 4 vyhlášky.

2. Obsahové vymezení

- 2.1. Pro účely tohoto standardu se využívá obsahové vymezení pohledávek za upsaný základní kapitál, dlouhodobých a krátkodobých pohledávek, časového rozlišení v aktivech a pasivech rozvahy, krátkodobých závazků a dohadných položek aktivních a pasivních uvedené v § 5, 10, 11, 13, 17, 18 a 19 vyhlášky.
- 2.2. U dlouhodobých závazků se zbytkovou splatností jeden rok a kratší, které jsou účtovány v účtové třídě 4 a jsou vykazovány v položkách „B.III.1. Závazky z obchodních vztahů“ až „B.III.11. Jiné závazky“ se postupuje podle *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 018 Kapitálové účty a dlouhodobé závazky*.

- 2.3. Aktiva a pasiva podle bodu 2.1. jsou účtována v účtové třídě 3, která obsahuje
- a) pohledávky z obchodních vztahů, tj. dlouhodobé a krátkodobé pohledávky za odběrateli a poskytnuté zálohy dodavatelům, s výjimkou záloh na dlouhodobý majetek a poskytnutých záloh na zásoby (účtová skupina 31 - *Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)*); rozlišení na dlouhodobé a krátkodobé pohledávky ve vztahu k dohodnuté lhůtě splatnosti se zajistí na analytických účtech k jednotlivým účtům,
 - b) krátkodobé závazky z obchodních vztahů, tj. krátkodobé závazky vůči dodavatelům a přijaté krátkodobé zálohy od odběratelů (účtová skupina 32 - *Závazky (krátkodobé)*),
 - c) zúčtování se zaměstnanci ze závislé činnosti, jakož i ostatní tituly zúčtování ve vztahu k nim, včetně zúčtování sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění. Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění je pojímáno jak ve vztahu k účetní jednotce, tak ve vztahu k zaměstnancům, jakož i ke společníkům v obchodních společnostech, kteří jsou zároveň v pracovněprávním vztahu ke společnosti (účtová skupina 33 - *Zúčtování se zaměstnanci a institucemi*); účtová skupina 33 - *Zúčtování se zaměstnanci a institucemi* nezahrnuje zúčtování ke společníkům v obchodních společnostech a členům družstva ze závislé činnosti,
 - d) zúčtování s finančními orgány z titulu přímých a nepřímých daní, poplatků a dlouhodobých a provozních dotací (účtová skupina 34 - *Zúčtování daní a dotací*),
 - e) zúčtování krátkodobých poskytnutých půjček a úvěrů v rámci účetních jednotek konsolidačního celku, pohledávky za upsaný základní kapitál, krátkodobé pohledávky za společníky, pohledávky ze sdružení podle smlouvy o sdružení a pohledávky za členy družstva (účtová skupina 35 - *Pohledávky za společníky, za účastníky sdružení a za členy družstva*),
 - f) zúčtování krátkodobých závazků z přijatých půjček a úvěrů v rámci účetních jednotek konsolidačního celku, závazky ke společníkům, závazky ze sdružení podle smlouvy o sdružení a závazky ke členům družstva (účtová skupina 36 - *Závazky ke společníkům, k účastníkům sdružení a ke členům družstva*),
 - g) zúčtování pohledávek a závazků z prodeje podniků, pohledávky z emise dluhopisů, jakož i zúčtování jiných pohledávek a závazků, jež nejsou zachyceny na účtech v předcházejících účtových skupinách (účtová skupina 37 - *Jiné pohledávky a závazky*),
 - h) zúčtování na přechodných účtech aktiv a pasiv pro zajištění nezávislosti jednotlivých účetních období,
 - i) zúčtování opravné položky k pohledávkám, vnitřních vztahů v rámci účetní jednotky a vzájemných vztahů mezi účastníky sdružení podle smlouvy o sdružení.
- 2.4. Analytické účty se vedou podle jednotlivých dlužníků a věřitelů a podle jednotlivých druhů měn.
- 2.5. Přesuny ze skupiny a do skupiny pohledávek, které účetní jednotka nabyla a určila k obchodování nejsou přípustné.

3. Postup účtování

- 3.1. Účtová skupina 31 - *Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)*
- 3.1.1. Účtují se zde zejména pohledávky za odběrateli. Pohledávka za odběratelem se vyúčtuje při splnění dodávky vůči odběrateli ve smyslu příslušných ustanovení smlouvy v oblasti obchodních závazkových vztahů. Dále se zde účtují poskytnuté zálohy dodavatelům před splněním smlouvy ze strany dodavatele, ostatní pohledávky z obchodních vztahů, například reklamace vůči dodavatelům, nárok na záruční paušál při převzetí závazků za záruční opravy.
- 3.1.2. Účtují se zde zejména pohledávky za směnky předané bance k proplacení do doby splatnosti směnky, jakož i jiné cenné papíry předané k eskontu bance; ve prospěch účtu pohledávek za směnky předané bance k proplacení se účtují směnky a jiné cenné papíry bankou zinkasované, jakož i směnky a jiné cenné papíry neproplacené, bankou vrácené.
- 3.2. Účtová skupina 32 - *Závazky (krátkodobé)*
- 3.2.1. Účtují se zde závazky vůči dodavatelům. Závazek vůči dodavateli se vyúčtuje při vzniku závazku ve smyslu příslušných ustanovení smlouvy v oblasti obchodních závazkových vztahů. Dále se zde účtují přijaté krátkodobé zálohy od odběratelů před splněním závazků vůči odběratelům, účtují se zde ostatní krátkodobé závazky z obchodních vztahů, například uplatněné reklamace odběrateli, závazek vůči obchodnímu partnerovi, který přebírá záruční závazky za podané výkony (z poskytování záručního paušálu).
- 3.2.2. Účtují se zde směnky vlastní a akceptované směnky cizí při jejich použití k uspokojení závazku vůči dodavateli, kde směnečný závazek pro účetní jednotku je jeden rok a kratší.
- 3.2.3. U pravidelně se opakujících zálohových plateb od uživatelů bytů a nebytových prostor (služby spojené s užíváním bytů a nebytových prostor a nájemné či příspěvek vlastníka jednotky) lze účtovat o předpisu záloh.
- 3.3. Účtová skupina 33 - *Zúčtování se zaměstnanci a institucemi*
- 3.3.1. Účtují se zde závazky z pracovněprávních vztahů včetně sociálního zabezpečení a zdravotního

- pojištění k zaměstnancům, popřípadě jiným fyzickým osobám (s výjimkou závazků ke společníkům ze závislé činnosti), a jejich zúčtování. Analytické účty se vedou podle jednotlivých zaměstnanců (fyzických osob) na mzdových listech.
- 3.3.2. Dále se zde účtují různé závazky vůči zaměstnancům, například nárok zaměstnanců na náhradu cestovních výdajů, různé pohledávky za zaměstnanci, například poskytnuté zálohy na cestovní výdaje, zálohy k vyúčtování, uplatnění náhrady za zaměstnanci.
- 3.3.3. Ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 33 - *Zúčtování se zaměstnanci a institucemi* se účtují závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění k příslušným institucím, jak ze zákonné výše, tak z dobrovolného plnění, a sice se souvztažnými zápisy buď na vrub příslušných účtů účtové skupiny 52 - *Osobní náklady* u částek hrazených zaměstnavatelem, nebo na vrub příslušných účtů závazků vůči zaměstnancům z pracovněprávních vztahů a příslušného účtu účtové skupiny 36 - *Závazky ke společníkům, k účastníkům sdružení a ke členům družstva* u částek hrazených zaměstnancem.
- 3.3.4. Na vrub příslušného účtu účtové skupiny 33 - *Zúčtování se zaměstnanci a institucemi* se účtují nároky na výplaty sociálních dávek se souvztažnými zápisy ve prospěch příslušných účtů závazků vůči zaměstnancům z pracovněprávních vztahů i příslušných účtů účtové skupiny 36 - *Závazky ke společníkům, k účastníkům sdružení a ke členům družstva*.
- 3.4. Účtová skupina 34 - *Zúčtování daní a dotací - Daň z příjmů*
- 3.4.1. Účtují se zde placené zálohy na daň z příjmů v průběhu roku a sražená daň z příjmů zdaněných zvláštní sazbou daně v případech, kdy podle zákona o daních z příjmů lze sraženou daň započíst na celkovou daňovou povinnost.
- 3.4.2. Ke konci rozvahového dne se zde vyúčtuje závazek účetní jednotky ze splatné daně k finančnímu orgánu za zdaňovací období podle daňového přiznání, a to se souvztažným zápisem na vrub příslušných účtů účtové skupiny 59 - *Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů* pro účtování daně z příjmů z běžné činnosti splatné nebo pro účtování daně z příjmů z mimořádné činnosti splatné.
- 3.4.3. Není-li k okamžiku sestavení účetní závěrky známa skutečná daňová povinnost, postupuje se podle *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 004 Rezervy*.
- 3.4.4. Dále se zde účtuje daň z příjmů, jejíž odvod finančnímu orgánu zajišťuje účetní jednotka jako plátce daně za daň vybranou od poplatníků nebo sraženou poplatníkům daně, například zaměstnancům.
- 3.5. Účtová skupina 34 - *Zúčtování daní a dotací - Daň z přidané hodnoty*
- 3.5.1. Ve prospěch příslušného účtu se účtuje podle daňových dokladů daňová povinnost účetní jednotky ze splatné daně z přidané hodnoty (dále jen DPH) za zdaňovací období především vůči finančnímu orgánu, a to se souvztažným zápisem zejména na vrub příslušného účtu účtových skupin 31 - *Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)*, 33 - *Zúčtování se zaměstnanci a institucemi*, 37 - *Jiné pohledávky a závazky*, respektive na vrub příslušného účtu účtových tříd 0, 1 a 5, jestliže zdanitelné plnění bylo uskutečněno pro vlastní potřebu účetní jednotky nebo při bezplatném plnění ve prospěch jiných osob.
- 3.5.2. Účtuje se zde i daňový dobropis (snížení daně) a vrubopis (zvýšení daně) při opravě základu daně, podle něhož byl původní závazek vyúčtován.
- 3.5.3. Na vrub příslušného účtu se účtuje podle daňových dokladů nárok především vůči finančnímu orgánu na odpočet DPH ve zdaňovacím období, ve kterém po zaúčtování plátce uplatnil nárok na odpočet daně, a to se souvztažným zápisem zejména ve prospěch příslušného účtu účtových skupin 32 - *Závazky (krátkodobé)*, 37 - *Jiné pohledávky a závazky*, 47 - *Dlouhodobé závazky*. Na vrub tohoto účtu se dále účtuje placení daně finančnímu orgánu.
- 3.5.4. Dále se zde účtuje vrácení daně při uplatnění nadměrného odpočtu.
- 3.5.5. Účtování musí být uspořádáno tak, aby účetní jednotka na jeho podkladě prokázala především finančnímu orgánu v návaznosti na daňové přiznání
- daňový závazek za zdaňovací období,
 - odpočet daně v členění nároku na nadměrný odpočet podle zdaňovacích období,
 - zúčtování DPH, kterým se vyjádří celkový výsledný vztah vůči finančnímu orgánu za zdaňovací období, se zřetelem k postupu při nadměrném odpočtu, jakož i k postupu při uplatnění nároku na vrácení daně.
- 3.5.6. Oprávněný vývozce prokazuje finančnímu orgánu výše uvedené údaje odděleně pro vývoz zboží do zahraničí.
- 3.6. Účtová skupina 34 - *Zúčtování daní a dotací - Ostatní daně a poplatky*
- 3.6.1. Ve prospěch příslušného účtu se účtuje podle daňových dokladů daňová povinnost účetní jednotky ze spotřebních daní za zdaňovací období vůči finančnímu orgánu, a to se souvztažným zápisem na vrub příslušného účtu účtových skupin 31 - *Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)*, 33 - *Zúčtování se zaměstnanci a institucemi* a 37 - *Jiné pohledávky a závazky*, respektive na vrub příslušného účtu účtových tříd 1 a 5, jestliže zdanitelné plnění bylo uskutečněno

- pro vlastní potřebu účetní jednotky nebo při bezplatném plnění ve prospěch jiných osob, jakož i při vzniku manka a škody na vybraných výrobcích.
- 3.6.2. Na vrub příslušného účtu se účtuje odvod daně nebo zálohové pevné částky a vyrovnání daňové povinnosti ze spotřebních daní. Dále se na vrub příslušného účtu účtuje podle daňových dokladů nárok vůči finančnímu orgánu na vrácení daně za zdaňovací období, a to se souvztažným zápisem ve prospěch příslušného účtu účtových skupin 32 - *Závazky (dlouhodobé)*, 37 - *Jiné pohledávky a závazky*, 47 - *Dlouhodobé závazky*.
- 3.6.3. Účtování o spotřebních daních musí být uspořádáno tak, aby účetní jednotka na jeho podkladě prokázala finančnímu orgánu, v návaznosti na daňové přiznání
- daňový závazek za zdaňovací období,
 - nárok na vrácení daně za zdaňovací období,
 - zúčtování spotřebních daní, kterým se vyjádří celkový výsledný vztah vůči finančnímu orgánu za zdaňovací období.
- 3.6.4. Účtuje se zde i o dalších daních podle příslušných daňových předpisů, například o dani silniční, dani z nemovitostí, dani dědické, dani darovací, dani z převodu nemovitostí.
- 3.6.5. Poplatky se účtují ve prospěch příslušného účtu (příslušného příjemce poplatků) se souvztažným zápisem na vrub příslušného účtu účtové skupiny 53 - *Daně a poplatky*. Placení poplatků se vyúčtuje na vrub příslušného účtu.
- 3.7. Účtová skupina 34 - *Zúčtování daní a dotací - Dotace (§ 47 odst. 4 vyhlášky)*
Příjem dotace k úhradě nákladů se účtuje ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 34 - *Zúčtování daní a dotací* se souvztažným zápisem na vrub příslušného účtu účtové skupiny 22 - *Účty v bankách*; použití dotace se účtuje na vrub příslušného účtu účtové skupiny 34 - *Zúčtování daní a dotací* a ve prospěch ostatních provozních a finančních výnosů ve věcné a časové souvislosti s účtováním nákladů na stanovený účel. Dotace na úhradu úroků nezahrnovaných do pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a technického zhodnocení se ve věcné a časové souvislosti účtuje do ostatních finančních výnosů. Dotace na pořízení dlouhodobého nehmotného nebo hmotného majetku a technického zhodnocení a dotace na úhradu úroků zahrnovaných do pořizovací ceny se účtuje podle *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 013 Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek*.
- 3.8. Účtová skupina 35 - *Pohledávky za společníky, za účastníky sdružení a za členy družstva*
- 3.8.1. V této účtové skupině se účtují například krátkodobé půjčky a úvěry za účetními jednotkami konsolidačního celku.
- 3.8.2. Dále se zde účtují pohledávky za upisovateli, tj. akcionáři, či společníky a členy družstva. Zůstatek účtu představuje upsané nesplacené akcie nebo podíly vykazované v položce „A. Pohledávky za upsaný základní kapitál“.
- 3.8.3. Účtují se zde rovněž například krátkodobé pohledávky za společníky ve veřejné obchodní společnosti, jakož i za komplementáři v komanditní společnosti, popřípadě za společníky ve společnosti s ručením omezeným, ve výši předepsané úhrady ztráty, a to souvztažně k příslušnému účtu účtové skupiny 59 - *Daně z příjmu, převodové účty a rezerva na daň z příjmů* vykazovanému v položce „T. Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům“ nebo „O. Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům“, popřípadě k příslušnému účtu účtové skupiny 43 - *Výsledek hospodaření*.
- 3.8.4. Účtují se zde například krátkodobé pohledávky z půjček a úvěrů společníkům v obchodní společnosti, úrok z prodlení při opožděném splacení peněžitého vkladu společníka ve veřejné obchodní společnosti, v komanditní společnosti, či ve společnosti s ručením omezeným.
- 3.8.5. Účtují se zde pohledávky za účastníky sdružení, které není právnickou osobou.
- 3.9. Účtová skupina 36 - *Závazky ke společníkům, k účastníkům sdružení a ke členům družstva*
- 3.9.1. Účtují se zde například krátkodobé závazky k účetním jednotkám v rámci konsolidačního celku z přijatých půjček a úvěrů.
- 3.9.2. Účtují se zde závazky ke společníkům včetně akcionářů v obchodních společnostech nebo členům v družstvech ve výši jejich podílů na zisku společnosti nebo družstva, a to se souvztažným zápisem na příslušném účtu účtové skupiny 59 - *Daně z příjmu, převodové účty a rezerva na daň z příjmů* vykazovaném v položce „T. Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům“ nebo „O. Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům“, pokud jde o společníky ve veřejné obchodní společnosti a komplementáře v komanditní společnosti a příslušného účtu účtové skupiny 43 - *Výsledek hospodaření*, pokud jde o společníky v ostatních obchodních společnostech a členy v družstvech, jakož i komanditisty v komanditní společnosti.
- 3.9.3. Účtují se zde například krátkodobé závazky z půjček a úvěrů od společníků obchodní společnosti.
- 3.9.4. Účtují se zde závazky ke společníkům ve společnosti s ručením omezeným a komanditistům komanditních společností a členům družstev ze závislé činnosti, tj. z pracovněprávních vztahů včetně sociálního zabezpečení, a jejich zúčtování.
- 3.9.5. Účtují se zde závazky účetní jednotky, jako akcionáře či společníka v jiné obchodní společnosti, za převzaté zatímní listy nebo dosud nesplacené vklady.

- 3.9.6. Účtují se zde závazky k účastníkům sdružení, které není právnickou osobou.
- 3.10. Účtová skupina 37 - *Jiné pohledávky a závazky*
- 3.10.1. Na příslušném účtu účtové skupiny 37 - *Jiné pohledávky a závazky* prodávající účtuje o pohledávce z prodeje podniku nebo jeho části nebo nájmu podniku či jeho části a kupující účtuje o závazku z koupě podniku či jeho části podle **Českého účetního standardu pro podnikatele č. 011 Operace s podnikem**.
- 3.10.2. Účtuje se zde podle **Českého účetního standardu pro podnikatele č. 009 Deriváty** o pohledávkách a závazcích z pevných termínovaných operací, o nakoupených a prodaných opcích. Analytické účty se vedou v členění na nákupní a prodejní opce.
- 3.10.3. Rovněž zde účtuje emitent dluhopisů o pohledávce z emitovaných dluhopisů. Na vrub příslušného účtu se účtuje vydání
- dlouhodobých dluhopisů souvztažně k příslušnému účtu účtové skupiny 47 - *Dlouhodobé závazky*,
 - krátkodobých dluhopisů souvztažně k příslušnému účtu účtové skupiny 24 - *Jiné krátkodobé finanční výpomoci*.
- Ve prospěch účtu se účtuje úhrada dluhopisů od majitele. Analytické účty se vedou podle jednotlivých emisí.
- 3.10.4. Účtuje se zde i o dalších pohledávkách a krátkodobých závazcích, například
- pohledávka na náhradu škody či manka za odpovědnou osobou, souvztažně k příslušnému účtu účtové skupiny 64 - *Jiné provozní výnosy*, pokud tato pohledávka nemá charakter dohadné položky aktivní,
 - závazek z odpovědnosti za způsobenou škodu, souvztažně k příslušnému účtu účtové skupiny 54 - *Jiné provozní náklady*, pokud tento závazek nemá charakter dohadné položky pasivní,
 - závazek nebo pohledávka řízené společností podle **Českého účetního standardu pro podnikatele č. 012 Změny vlastního kapitálu**,
 - pohledávka nebo závazek řídicí společnosti podle **Českého účetního standardu pro podnikatele č. 012 Změny vlastního kapitálu**,
 - lze zde účtovat i závazek vůči celnímu orgánu z titulu cel, daně z přidané hodnoty (dále jen DPH) a závazek ze spotřebních daní při dovozu. Na analytických účtech vede účetní jednotka zvlášť zúčtování cel a zvlášť zúčtování DPH a jednotlivých spotřebních daní při dovozu. V návaznosti na daňové příznání k DPH a ke spotřebním daním musí být účtování v rámci analytických účtů k příslušnému účtu účtové skupiny 37 - *Jiné pohledávky a závazky* uspořádáno tak, aby se prokázalo placení DPH a spotřebních daní celnímu orgánu a nárok na odpočet DPH a na vrácení spotřebních daní vůči finančnímu orgánu.
- Jako o pohledávce se účtuje o vkladu do obchodní společnosti a družstva do doby zápisu vkladu do základního kapitálu v obchodním rejstříku, respektive do doby vydání akcií či zatímních listů.
- 3.11. Účtová skupina 38 - *Přechodné účty aktiv a pasiv*
- V této účtové skupině se účtuje o přechodných účtech aktiv a pasiv; na příslušných účtech se časově rozlišují náklady a výnosy v souvislosti s konkrétním titulem v určité známé výši, jakož i v dohadné výši v souvislosti s konkrétním titulem, a sice mezi dvěma nebo více za sebou jdoucími účetními obdobími. Časově rozlišovat nelze pokuty, penále, manka a škody.
- 3.11.1. Na příslušném účtu vykazovaném v položce „D.I.1. Náklady příštích období“ se účtují výdaje běžného účetního období, jež se týkají nákladů v příštích obdobích, a sice konkrétních jednotlivých účtů v účtové třídě 5, například náklady na zařazení většího rozsahu drobného nehmotného nebo hmotného majetku do používání, nájemné placené předem, předplatné; zúčtování nákladů příštích období na příslušný účet nákladů se provede v účetním období, s nímž časově rozlišené náklady věcně souvisejí.
- 3.11.2. Na příslušném účtu vykazovaném v položce „D.I.2. Komplexní náklady příštích období“ se účtují náklady a výdaje příštích období, jež se sledují ve vztahu k danému účelu, například náklady na přípravu a záběh výkonů a náklady na výzkum a vývoj (pokud se časově rozlišují), náklady na dlouhodobou propagaci, náklady na předzásobení (na skladování); zúčtování komplexních nákladů příštích období se provede v účetním období, s nímž časově rozlišené náklady věcně souvisejí, nejpozději však do čtyř let od zaúčtování nákladů na příslušný účet účtové skupiny 38 - *Přechodné účty aktiv a pasiv*, s výjimkou případů vyplývajících ze smluv, respektive platných předpisů.
- 3.11.3. Prostřednictvím příslušného účtu účtové skupiny 38 - *Přechodné účty aktiv a pasiv* vykazovaného v položce „C.I.1. Výdaje příštích období“ se vyúčtují náklady, jež s běžným účetním obdobím souvisejí, avšak výdaj na ně nebyl dosud uskutečněn. Lze vyúčtovat pouze částky, u nichž je známo, že se v budoucích obdobích vynaloží na příslušný účel a v určité výši. Účtuje se zde například nájemné placené pozadu, prémie a odměny placené po uplynutí roku.
- 3.11.4. Na příslušném účtu vykazovaném v položce „C.I.2. Výnosy příštích období“ se účtují příjmy v běžném účetním období, které věcně patří do výnosů v příštích obdobích, například nájemné přijaté předem, částky přijatých pau-

- šálů předem na zajištění servisních služeb, přijaté předplatné. Vlastník rozvodného zařízení může časově rozlišovat po dobu nejdéle 20 let přijaté úhrady podle příslušného zákona za účelně vynaložené náklady spojené s připojením a se zajištěním požadovaného příkonu a v případě přeložek rozvodných zařízení za samostatné stavby s nimi souvisejícími. Zúčtování výnosů příštích období se provede v období, s kterým věcně souvisejí.
- 3.11.5. Na příslušném účtu vykazovaném v položce „D.I.3. Příjmy příštích období“ se účtují částky účetní jednotkou nepřijaté (neinkasované), které časově a věcně souvisejí s výnosy běžného účetního období a nejsou zúčtovány přímo na účtech pohledávek vůči právníkům a fyzickým osobám. Jsou to zejména výnosové provize, provedené a odebrané dosud nevyúčtované práce a služby. Účtuje se souvztažnými zápisy ve prospěch příslušných účtů účtové třídy 6.
- 3.11.6. Na příslušném účtu vykazovaném v položkách „C.II.6. Dohadné účty aktivní“ nebo „C.III.8. Dohadné účty aktivní“ se účtují dohadné položky aktivní. Jde například o pohledávku za pojišťovnou v důsledku pojistných událostí v případech, kdy nebyla ještě poskytnuta pojistná náhrada a pojišťovna nepotvrdila ke konci rozvahového dne konečnou výši náhrady. Patří sem i výnosové úroky, které nebyly zahrnuty do bankovního vyúčtování za běžné účetní období, respektive toto bankovní vyúčtování bylo chybné, jakož i odhad poplatků z licencí nebo jiných majetkových práv, pokud není ještě známa výše poplatků. Výše uvedené případy se vyúčtují se souvztažným zápisem ve prospěch příslušného účtu účtových skupin 64 - *Jiné provozní výnosy* nebo 66 - *Finanční výnosy*.
- 3.11.7. Na příslušném účtu vykazovaném v položkách „B.II.8. Dohadné účty pasivní“ nebo „B.III.10. Dohadné účty pasivní“ se účtují dohadné položky pasivní, které nelze vyúčtovat jako obvyklý dluh, například nevyfakturované dodávky.
- Účtují se sem i nákladové úroky, které nebyly zahrnuty do bankovního vyúčtování za dané účetní období, respektive toto bankovní vyúčtování je chybné, a závazek k úhradě z odpovědnosti za způsobenou škodu v případech, kdy není možno ke konci rozvahového dne stanovit konečnou výši závazku, a to se souvztažným zápisem na vrub příslušného účtu účtových skupin 56 - *Finanční náklady* a příslušného účtu účtové skupiny 54 - *Jiné provozní náklady*, popřípadě na vrub příslušného účtu majetku, respektive nákladů v případě nevyfakturovaných dodávek. Účtuje se zde i náhrada za nevybranou dovolenou, pokud bude proplacena v příštím roce. Účtuje se zde i poměrná část silniční daně při účtování v hospodářském roce.
- 3.12. Účtová skupina 39 - *Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování*
- 3.12.1. V této účtové skupině se účtuje tvorba opravných položek k jednotlivým pohledávkám, jakož i jejich snížení, popřípadě zrušení **podle Českého účetního standardu pro podnikatele č. 005 Opravné položky**.
- 3.12.2. Dále se zde účtuje o vztazích mezi jednotlivými vnitřními organizačními útvary účetní jednotky v závislosti na organizaci účetnictví účetní jednotky. Příslušný účet účtové skupiny 39 - *Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování* při uzavírání účetních knih nemá zůstatek.
- 3.12.3. V účtové skupině 39 - *Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování* se účtuje převod nákladů a výnosů mezi účastníky sdružení, které není právní osobou. Případný zůstatek příslušného účtu účtové skupiny 39 - *Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování* se koncem roku vyrovná vyúčtovanou pohledávkou či závazkem za příslušnými účastníky sdružení (účtová skupina 35 - *Pohledávky za společníky, za účastníky sdružení a za členy družstva nebo 36 - Závazky ke společníkům, k účastníkům sdružení nebo k členům družstva*).

Český účetní standard pro podnikatele č. 018 Kapitálové účty a dlouhodobé závazky

1. Cíl

Cílem tohoto standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími

v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“) základní postupy účtování na kapitálových účtech a dlouhodobých závazků za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami v položkách

A.I. Základní kapitál

A.I.1. Základní kapitál

3. Změny základního kapitálu
- A.II. Kapitálové fondy
- A.II.1. Emisní ážio
 2. Ostatní kapitálové fondy
 3. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků
 4. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách
- A.III. Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku
- A.III.1. Zákonný rezervní fond/Nedělitelný fond
 2. Statutární a ostatní fondy
- A.IV. Výsledek hospodaření minulých let
- A.IV.1. Nerozdělený zisk minulých let
 2. Neuhrazená ztráta minulých let
- A.V. Výsledek hospodaření běžného účetního období /+ - /
- B.II. Dlouhodobé závazky
- B.II.1. Závazky z obchodních vztahů
 2. Závazky - ovládající a řídicí osoba
 3. Závazky - podstatný vliv
 4. Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení
 5. Dlouhodobé přijaté zálohy
 6. Vydané dluhopisy
 7. Dlouhodobé směnky k úhradě
 9. Jiné závazky
 10. Odložený daňový závazek
- B.IV.1. Bankovní úvěry dlouhodobé vykazovaných za podmínek stanovených v § 3 a 4 vyhlášky.

2. Obsahové vymezení

- 2.1. Pro účely tohoto standardu se využívá obsahové vymezení vlastního kapitálu a dlouhodobých závazků uvedené v § 14, 15, 17 a 18 vyhlášky.
- 2.2. Pasiva podle bodu 2.1., dlouhodobé závazky se zbytkovou splatností jeden rok a kratší, které jsou vykazovány v položkách „B.III.1. Závazky z obchodních vztahů“ až „B.III.11. Jiné závazky“ a dlouhodobé bankovní úvěry se zbytkovou splatností jeden rok a kratší, které jsou vykazovány v položce „B.IV.3 Bankovní úvěry krátkodobé“, jsou účtovány v účtové třídě 4, která obsahuje
 - a) základní kapitál, kapitálové fondy, rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy, převedené výsledky hospodaření, výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení (vlastní kapitál),
 - b) rezervy,
 - c) dlouhodobé bankovní úvěry,
 - d) dlouhodobé závazky,
 - e) odložený daňový závazek a pohledávku,
 - f) účet individuálního podnikatele.

3. Postupy účtování

- 3.1. Vlastní kapitál
- 3.1.1. Na účtech účtových skupin 41 - *Základní kapitál*

- a kapitálové fondy až 43 - Výsledek hospodaření se účtuje o vlastním kapitálu účetní jednotky.*
- 3.1.2. Fondy se člení do účtových skupin podle toho, zda jsou tvořeny a doplňovány z kapitálových vkladů peněžních i nepeněžních (kapitálové fondy) nebo ze zisku (ostatní fondy). Fondy nelze tvořit na vrub nákladů či výnosů, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.
 - 3.1.3. Na příslušném účtu účtové skupiny 41 - *Základní kapitál a kapitálové fondy* vykazovaném v položce „A.I.1. Základní kapitál“ se zachycuje základní kapitál a jeho změny podle právní formy účetní jednotky a účtuje se na něm podle Českého účetního standardu pro podnikatele č. 012 Změny vlastního kapitálu. O zvýšení či snížení zapisovaného základního kapitálu se účtuje až na základě zápisu v obchodním rejstříku.
 - 3.1.4. Odděleně se na analytickém účtu sleduje
 - a) základní kapitál vytvořený vklady,
 - b) základní kapitál vytvořený přímo nebo zprostředkovaně ze zisku,
 - c) u družstev základní kapitál v členění na zapsaný a nezapsaný,
 - d) a dále podle jednotlivých osob, které vložily vklad.
 - 3.1.5. Na příslušném účtu účtové skupiny 41 - *Základní kapitál a kapitálové fondy* vykazovaném v položce „A.II.1. Emisní ážio“ se účtuje rozdíl mezi jmenovitou hodnotou a částkou, za kterou společnost akcie vydává (emisní kurs), popřípadě vkladů při zvyšování základního kapitálu upsáním nových akcií, popřípadě nových vkladů. Dále se zde účtují další případy uvedené v *Českém účetním standardu pro podnikatele č. 012 Změny vlastního kapitálu*.
 - 3.1.6. Na příslušném účtu účtové skupiny 41 - *Základní kapitál a kapitálové fondy* vykazovaném v položce „A.II.2. Ostatní kapitálové fondy“ se účtují ostatní kapitálové vklady peněžní i nepeněžní, které při jejich vytvoření nezvyšují základní kapitál účetní jednotky a není pro ně v předcházejících účtech této účtové skupiny samostatný syntetický účet. Ve prospěch účtu se účtují také přijaté dary; u družstev rovněž členské podíly na družstevní bytovou výstavbu a státní příspěvek apod. Analytické účty se vedou podle jednotlivých kapitálových fondů s odděleným sledováním darů a členských podílů a státního příspěvku.
 - 3.1.7. Na příslušném účtu účtové skupiny 41 - *Základní kapitál a kapitálové fondy* vykazovaném v položce „A.II.3. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků“ se účtuje podle *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 008 Operace s cennými papíry a podíly* a *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 009 Deriváty*.
 - 3.1.8. Na příslušném účtu účtové skupiny 41 - *Základní kapitál a kapitálové fondy* vykazovaném v položce

- „A.II.4. Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách“ se účtuje podle *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 011 Operace s podnikem*.
- 3.1.9. Na příslušném účtu účtové skupiny 41 - *Základní kapitál a kapitálové fondy* vykazovaném v položce „A.I.3. Změny základního kapitálu“ se účtuje podle *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 012 Změny vlastního kapitálu*. Analytické účty se vedou podle jednotlivých osob, které se zavázaly vložím vkladu zvýšit základní kapitál.
- 3.1.10. Tvorba a čerpání fondů tvořených ze zisku (účtová skupina 42 - *Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření*) se řídí podle právní povahy účetní jednotky právními předpisy, společenskou smlouvou, stanovami, rozhodnutím valné hromady nebo členské schůze, popřípadě představenstva akciové společnosti. V případě příslušného účtu účtové skupiny 42 - *Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření* vykazovaného v položce „A.III.1. Zákonný rezervní fond“ se analytické účty vedou podle jednotlivých ustanovení obchodního zákoníku, která stanoví povinnost vytvářet rezervní fond obchodní společnosti, a u příslušného účtu účtové skupiny 42 - *Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření* vykazovaného v položce „A.III.2. Statutární a ostatní fondy“ se vedou analytické účty podle jednotlivých fondů a dále podle jednotlivých druhů čerpání fondů tvořených ze zisku.
- 3.1.11. Příslušný účet účtové skupiny 43 - *Výsledek hospodaření* je určen k rozdělení účetního zisku, nebo vypořádání účetní ztráty podle pravidel stanovených obchodním zákoníkem, popřípadě jiným předpisem, rozhodnutím orgánů účetní jednotky či podle rozhodnutí individuálního podnikatele. Na vrub tohoto účtu se účtují i tantiémy a dividendy k výplatě podle příslušných rozhodnutí o rozdělení zisku v případech, kdy se na uvedené tituly netvoří zvláštní fondy ze zisku. Tento účet nesmí mít k okamžiku uzavření účetních knih zůstatek. Pokud k okamžiku uzavření účetních knih není rozhodnuto o použití výsledku hospodaření, převede se zůstatek tohoto účtu ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 42 - *Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření* vykazovaného v položce „A.IV.1 Nerozdělený zisk minulých let“, popřípadě na vrub příslušného účtu účtové skupiny 42 - *Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření* vykazovaného v položce „A.IV.2. Neuhrazená ztráta minulých let“.
- 3.2. Na účtech účtové skupiny 45 - *Rezervy* se účtuje podle *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 004 Rezervy*.
- 3.3. Dlouhodobé úvěry a dlouhodobé závazky
- 3.3.1. Na příslušném účtu účtové skupiny 46 - *Dlouhodobé bankovní úvěry* vykazovaném v položce „B.IV.1 Bankovní úvěry dlouhodobé“ se účtuje o bankovních úvěrech, které mají dlouhodobý charakter (delší než jeden rok). Rovněž se zde účtuje o dlouhodobých bankovních úvěrech, které se poskytují při eskontu směnec. Analytické účty se vedou podle jednotlivých účtů úvěrů otevřených účetní jednotce.
- 3.3.2. Na příslušných účtech účtové skupiny 47 - *Dlouhodobé závazky* se účtuje o závazcích z obchodního i neobchodního styku s dobou splatnosti delší než jeden rok. Analytické účty se vedou podle jednotlivých věřitelů.
- 3.3.3. Na příslušných účtech účtové skupiny 47 - *Dlouhodobé závazky* vykazovaných v položce „B.II.1. Závazky - ovládající a řídicí osoba“ nebo „B.II.2. Závazky - podstatný vliv“ respektive „B.III.1. Závazky - ovládající a řídicí osoba“ nebo „B.III.2. Závazky - podstatný vliv“ se zachycují závazky v rámci konsolidačního celku. Odděleně se na analytických účtech sledují závazky z kapitálových operací a z obchodního styku.
- 3.3.4. Na příslušném účtu účtové skupiny 47 - *Dlouhodobé závazky* vykazovaném v položce „B.II.6. Vydané dluhopisy“ účtuje emitent dluhopisů vydané dluhopisy ve výši emise souvztažně s účtem určeným pro účtování pohledávek z emitovaných dluhopisů.
- 3.3.5. Účetní jednotka zvolí v rámci účtové skupiny 47 - *Dlouhodobé závazky* účet, na kterém účtuje zejména při nájmu podniku nebo jeho části podle § 488b a následujících obchodního zákoníku podle *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 011 Operace s podnikem*.
- 3.3.6. Na příslušném účtu účtové skupiny 47 - *Dlouhodobé závazky* vykazovaném například v položce „B.II.5. Dlouhodobé přijaté zálohy“ respektive „B.III.8. Krátkodobé přijaté zálohy“ se účtují přijaté zálohy od odběratelů před splněním závazku vůči odběrateli.
- 3.3.7. Na příslušném účtu účtové skupiny 47 - *Dlouhodobé závazky* vykazovaném v položce „B.II.7. Dlouhodobé směnky k úhradě“ se zachycují směnky vlastní a akceptované směnky cizí.
- 3.3.8. Na příslušném účtu účtové skupiny 47 - *Dlouhodobé závazky* vykazovaném v položce „B.II.9. Jiné dlouhodobé závazky“ respektive „B.III.11. Jiné závazky“ se zachycují ostatní dlouhodobé dluhy neúčtované na předcházejících účtech účtové skupiny 47 - *Dlouhodobé závazky*. V této položce se vykazují také závazky vyplývající z tichého společenství.
- 3.3.9. U pravidelně se opakujících zálohových plateb od uživatelů bytů a nebytových prostor (služby spojené s užíváním bytů a nebytových prostor a nájemné či příspěvek vlastníka jednotky) lze účtovat o předpisu záloh.

- 3.4. Na příslušném účtu účtové skupiny 48 - *Odložený daňový závazek a pohledávka* vykazovaném v položce „B.II.10. Odložený daňový závazek“ se účtují částky odloženého daňového závazku podle *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 003 Odložená daň*.
- 3.5. Účtová skupina 49 - *Individuální podnikatel*
- 3.5.1. Na příslušném účtu účtové skupiny 49 - *Individuální podnikatel* vykazovaném v položce „A.I.1. Základní kapitál“ se u fyzické osoby zachycují osobní vklady, včetně vkladu na začátku podnikatelské činnosti, výběrů individuálního podnikatele a přijatých darů. Při otevírání účetních knih se na tento účet převede zisk, popřípadě ztráta za předcházející účetní období se souvztažným zápisem na účtu určeném k zaúčtování výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení. Tento účet může nabýt pasivní, popřípadě i aktivní zůstatek.
- 3.5.2. Odděleně se sledují na analytických účtech přijaté dary, převedený zisk nebo ztráta.

Český účetní standard pro podnikatele č. 019 Náklady a výnosy

1. Cíl

Cílem tohoto standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“) základní postupy účtování nákladů a výnosů za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami.

2. Obsahové vymezení

- 2.1. Pro účely tohoto standardu se využívá obsahové vymezení nákladů a výnosů uvedené v § 20 až 38 vyhlášky.
- 2.2. Účtová třída 5 obsahuje prvotní a ve vybraných případech i druhotné náklady. Na jednotlivé účty této účtové třídy se účtují účetní případy narůstajícím způsobem od začátku účetního období.
- 2.3. Účtová třída 6 obsahuje výnosy narůstajícím způsobem od začátku účetního období. Prvotní výnosy se v této účtové třídě zachycují časově rozlišené. Daň z přidané hodnoty vyznačená na vystaveném daňovém dokladu (například faktura) není součástí tržeb, ale účtuje se přímo ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 34 - *Zúčtování daní a dotací*.

3. Postup účtování

- 3.1. Účtová třída 5 - Náklady
- 3.1.1. Zůstatky účtů v účtové třídě 5 se při uzavírání účetních knih převádějí na vrub příslušného účtu účtové skupiny 71 - *Účet zisků a ztrát*.
- 3.1.2. Analytické účty v účtové třídě 5 je třeba přizpůsobit ustanovením zákona o daních z příjmů. Zejména je nutno u účtů, na nichž se zachycují připočitatelné a odpočitatelné položky pro zjištění

základu pro výpočet daňové povinnosti, sledovat tyto položky odděleně; u položek, které se z hlediska ovlivnění daňového základu uznávají podle ustanovení zákona o daních z příjmů jen ve zvlášť stanovených případech (například cestovné, dary), je nutné zajistit v účetnictví podklady pro analýzu těchto položek z hlediska daňového.

- 3.1.3. Pokud ve vyúčtováních (fakturách) za přijaté služby nebo nákladech zúčtovaných podle jiných dokladů budou zahrnuty také částky, které nepatří do nákladů účetní jednotky (například soukromé telefonní hovory, přepravné, nájemné, elektrický proud apod.), lze postupovat takto:
- a) zjistí-li se před zaúčtováním příslušných vyúčtování (faktur) nároky, které mají pracovníci, popřípadě jiné účetní jednotky uhradit, částky takových nároků se zaúčtují přímo na příslušné účty účtové třídy 3,
 - b) nezjistí-li se tyto částky před zachycením příslušných vyúčtování (faktur), zaúčtují se částky na příslušné účty účtové třídy 5. O dodatečně přijaté náhrady nebo vyúčtované nároky na ně na účtech v účtové třídě 3 se sníží zachycené náklady v účtové třídě 5,
 - c) u účetních jednotek, které poskytují služby (například v cestovních kancelářích, ve veřejném stravování), se v nákladech v účtové třídě 5 účtují celé částky faktur či jiných dokladů a tržby za poskytnuté služby se vyúčtují v účtové třídě 6.
- 3.2. Účtová skupina 50 - *Spotřebované nákupy*
- 3.2.1. Na účtech této účtové skupiny se účtuje v závislosti na zvoleném způsobu účtování o zásobách.
- 3.2.2. Při uplatnění způsobu A se postupuje takto:
- a) v průběhu účetního období spotřebované položky materiálu a zboží se běžně vyúčtovávají na vrub příslušných účtů

- úctové skupiny 50 - *Spotřebované nákupy* se souvztažným zápisem ve prospěch účtů zásob,
- b) při uzavírání účetních knih případné rozdíly mezi fyzickým stavem zásob zjištěných při inventarizaci a účetním stavem na příslušných účtech zásob se vyúčtují podle své povahy podle **Českého účetního standardu pro podnikatele č. 007 Inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob**.
- 3.2.3. Při uplatnění způsobu B se postupuje takto:
- a) v průběhu účetního období náklady, které tvoří pořizovací cenu jednotlivých položek nákupu, se účtují na vrub příslušných účtů účtové skupiny 50 - *Spotřebované nákupy*,
- b) při uzavírání účetních knih počáteční zůstatky účtů vyjadřujících stav materiálu a zboží na skladě a v prodejnách se vyúčtují souvztažným zápisem na vrub příslušných účtů účtové skupiny 50 - *Spotřebované nákupy*. Konečné stavy zásob materiálu a zboží ověřené inventarizací se vyúčtují na vrub příslušných účtů účtových skupin 11 - *Materiál* a 13 - *Zboží* (které slouží k účtování materiálu na skladě a zboží na skladě a v prodejnách) a ve prospěch příslušných účtů účtové skupiny 50 - *Spotřebované nákupy*. U inventarizačních rozdílů se postupuje podle **Českého účetního standardu pro podnikatele č. 007 Inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob**.
- 3.2.4. Na příslušných účtech účtové skupiny 50 - *Spotřebované nákupy* se účtují neskladovatelné nákupy.
- 3.3. Účtová skupina 51 - *Služby*
Na účtech této účtové skupiny se účtují prvotní náklady za externí služby, tj. výkony od jiných účetních jednotek. Výjimku tvoří příslušný účet sloužící k účtování nákladů na reprezentaci, kde se účelově shromažďují náklady týkající se reprezentace a kde se účtuje i o vlastních výkonech, které se použijí pro účely reprezentace. Na příslušném účtu účtové skupiny 51 - *Služby* se účtuje drobný nehmotný majetek, o kterém účetní jednotka rozhodla, že není dlouhodobým majetkem, podle § 6 odst. 2 písm. b) vyhlášky.
- 3.4. Účtová skupina 52 - *Osobní náklady*
Na příslušných účtech účtové skupiny 52 - *Osobní náklady* se účtují veškeré požitky zaměstnanců včetně příjmů společníků a členů družstva ze závislé činnosti. Na těchto účtech se účtují mzdy zásadně v hrubých částkách. Do hrubé mzdy musí být zahrnuta také naturální mzda, je-li součástí mzdy. Nepeněžní plnění mezd (naturální mzda) se účtuje v cenách obvyklých, které uznává zákon o daních z příjmů.
- 3.5. Účtová skupina 53 - *Daně a poplatky*
- 3.5.1. V této účtové skupině se zachycují daně, odvody a podobné platby charakteru nákladů v případech, kdy je účetní jednotka poplatníkem, s výjimkou daně z příjmů, která se účtuje na vrub příslušných účtů účtové skupiny 59 - *Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů*.
- 3.5.2. V této účtové skupině se účtují též doměrky těchto daní za minulá léta včetně daně z přidané hodnoty za minulá léta v případech, kdy o tuto daň již nelze zvýšit hodnotu dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku, zásob, pohledávek apod. Dále se zde účtují doměrky spotřební daně vztahující se k vlastní spotřebě vybraných výrobků v souladu se zákonem o spotřebních daních.
- 3.6. Účtová skupina 54 - *Jiné provozní náklady*
- 3.6.1. Na vrub příslušného účtu účtové skupiny 54 - *Jiné provozní náklady* se účtuje rozdíl mezi cenou prodávaných předmětů vedenou na účtech účtových skupin 01 - *Dlouhodobý nehmotný majetek*, 02 - *Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný* a vytvořenými oprávkami. Dále se na vrub tohoto účtu účtuje cena prodaného neodpisovaného dlouhodobého hmotného majetku evidovaná na účtech účtové skupiny 03 - *Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný* a hodnota úplatně převedených nákladů na pořízení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku z příslušných účtů účtové skupiny 04 - *Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a pořizovaný dlouhodobý finanční majetek*.
- 3.6.2. Na vrub příslušného účtu účtové skupiny 54 - *Jiné provozní náklady* se účtuje úbytek materiálu v ocenění, které vychází z ocenění tohoto materiálu na příslušných účtech v účtové třídě 1.
- 3.6.3. Na vrub příslušného účtu účtové skupiny 54 - *Jiné provozní náklady* se účtuje bezplatné předání majetku, k němuž není účetní jednotka povinna. Patří sem například zůstatková cena darovaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku včetně daňové povinnosti z titulu daně z přidané hodnoty vztahující se na bezplatné plnění.
- 3.6.4. Na vrub příslušného účtu (sloužícího k vyjádření určitých smluvních pokut a úroků z prodlení) se účtují částky závazků bez ohledu na to, zda byly zaplacený či nikoliv, a to
- smluvní pokuty a úroky z prodlení ve smyslu příslušných ustanovení Obchodního zákoníku s výjimkou úroků z prodlení podle smlouvy o úvěru,
 - poplatky z prodlení ve smyslu příslušných ustanovení Občanského zákoníku,
 - penále, popřípadě jiné sankce, ze smluvních vztahů,
 - postízní částky ve smyslu příslušných ustanovení zákona směnečného a šekového,
 - odstupné podle § 355 Obchodního zákoníku.

- 3.6.5. Na vrub příslušného účtu účtové skupiny 54 - *Jiné provozní náklady* (pro účtování ostatních pokut a penále) se účtují částky závazků podle příslušných dokladů bez ohledu na to, zda byly zaplacený či nikoliv.
- 3.6.6. Na vrub příslušného účtu účtové skupiny 54 - *Jiné provozní náklady* se účtují případy odpisu pohledávky v souladu s § 24 odst. 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Případný odpis pohledávky nad uvedený rámec, například odpis pohledávky, u které ze všech okolností případu je zřejmé, že náklady na její vymáhání přesáhnou její výtěžek nebo je podle sdělení příslušného orgánu (policie, soudy apod.) dlužník neznámého pobytu, se sleduje na oddělených analytických účtech k tomuto účtu. Dále se zde účtuje odpis pohledávky v souladu s článkem V (přechodná ustanovení k Čl. 1), bod 1 zákona č. 149/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Jmenovitá hodnota těchto pohledávek se při plném či částečném odepsání sleduje na podrozvahových účtech. Na vrub tohoto účtu se účtuje i hodnota pohledávky při jejím postoupení.
- 3.6.7. Na vrub příslušného účtu (příslušných účtů) účtové skupiny 54 - *Jiné provozní náklady* se účtují ostatní položky neúčtované na předcházejících účtech, které se týkají provozní oblasti.
- 3.6.8. Na vrub příslušného účtu účtové skupiny 54 - *Jiné provozní náklady* (pro vyjádření manka a škod) se účtují manka a škody na majetku. Jedná se například o manka a škody na dlouhodobém majetku, manka nad normu přirozených úbytků zásob (nakoupených i vlastní výroby), úplnou či částečnou škodu na nedokončené výrobě. Částečnou škodu na nedokončené výrobě lze vyjádřit ve výši úhrady od pojišťovny. Jsou-li stanoveny normy přirozených úbytků zásob, neúčtuje se na tomto účtu o úbytcích v rámci těchto norem. Ty se účtují podle charakteru zásob na vrub příslušných účtů účtové skupiny 50 - *Spotřebované nákupy* nebo na vrub příslušného účtu účtové skupiny 61 - *Změna stavu zásob vlastní činnosti*. Nutné porážky zvířat a konfiskáty se účtují jako prodej zvířat, a to i v případě, že není dosaženo tržby.
- 3.7. Účtová skupina 55 - *Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky provozních nákladů*
- 3.7.1. V této účtové skupině se zachycují položky týkající se provozní (běžné) činnosti, tj. bez finančních a mimořádných nákladů a k nim se vztahujících opravných položek (účtové skupiny 56 - *Finanční náklady* až 58 - *Mimořádné náklady*).
- 3.7.2. Kromě odpisů dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku se v této účtové skupině dále účtuje tvorba rezerv podle zvláštních právních předpisů, tvorba ostatních rezerv vztahujících se k provozní oblasti s výjimkou rezervy na daň z příjmů, se souvztažným zápisem ve prospěch příslušných účtů účtové skupiny 45 - *Rezervy*. Ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 55 - *Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky provozních nákladů* se účtuje použití rezerv podle zvláštních právních předpisů a ostatních rezerv nebo jejich zrušení pro nepotřebnost vztahujících se k provozní oblasti s výjimkou rezervy na daň z příjmů se souvztažným zápisem na vrub příslušného účtu rezerv v účtové skupině 45 - *Rezervy*.
- 3.7.3. Na vrub příslušného účtu účtové skupiny 55 - *Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky provozních nákladů* pro zúčtování komplexních nákladů příštích období se zachycují položky provozního charakteru se souvztažným zápisem ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 38 - *Přechodné účty aktiv a pasiv*. Ve prospěch tohoto účtu se zachycují položky provozního charakteru se souvztažným zápisem na vrub příslušného účtu účtové skupiny 38 - *Přechodné účty aktiv a pasiv*.
- 3.7.4. Na vrub příslušného účtu účtové skupiny 55 - *Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky provozních nákladů* se účtují částky vyjadřující postupné umořování oceňovacího rozdílu k nabytému majetku nebo goodwillu se souvztažným zápisem ve prospěch účtu oprávek v účtové skupině 07 - *Oprávký k dlouhodobému nehmotnému majetku* nebo účtové skupině 09 - *Opravné položky k dlouhodobému majetku*.
- 3.7.5. Souvztažnými účty k účtům pro účtování tvorby opravných položek podle § 55 vyhlášky jsou účty účtových skupin 09 - *Opravné položky k dlouhodobému majetku* (s výjimkou účtů sloužících k účtování opravných položek k poskytnutým zálohám a k dlouhodobému finančnímu majetku, k účtování o oceňovacím rozdílu k nabytému majetku, k účtování o oprávkách k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku, 19 - *Opravné položky k zásobám* a 39 - *Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování*). Ve prospěch příslušných účtů účtové skupiny 55 - *Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky provozních nákladů* se účtuje částečné nebo plné rozpuštění opravných položek, když pominuly důvody pro jejich existenci, se souvztažným zápisem na vrub příslušných účtů účtových skupin 09 - *Opravné položky k dlouhodobému majetku*, až na výše uvedené výjimky, 19 - *Opravné položky k zásobám* a 39 - *Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování*.
- 3.8. Účtová skupina 56 - *Finanční náklady*
- 3.8.1. Na příslušný účet účtové skupiny 56 - *Finanční náklady* se účtuje úbytek cenných papírů a podílů souvztažně se zápisy na příslušných účtech účto-

- vých skupin 06 - *Dlouhodobý finanční majetek* a 25 - *Krátkodobý finanční majetek* v případě jejich prodeje. V případech prodeje dlužných cenných papírů je nutno k okamžiku prodeje doúčtovat naběhlý alikvotní výnosový úrok.
- 3.8.2. Na příslušném účtu účtové skupiny 56 - *Finanční náklady* (pro vyjádření nákladových úroků) se účtuje platební povinnost z titulu úroků vůči bankám včetně úroků z prodlení podle smlouvy o úvěru, v případě půjček, finančních operací (například eskontace cenných papírů). Nepatří sem kapitalizované úroky, které se zahrnují do pořizovací ceny dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku podle § 47 odst. 1 písm. b) vyhlášky. Kapitalizace úroků se zahájí prvním použitím úvěru nebo půjčky na tento účel. Je-li úvěr nebo půjčka použit i na jiný účel, a to doložený věcně i hodnotově, účtují se úroky proporcionálně na jednotlivé účely.
- 3.8.3. Na vrub příslušného účtu účtové skupiny 56 - *Finanční náklady* se účtují kursové rozdíly podle § 60 vyhlášky a podle *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 006 Kursové rozdíly*.
- 3.8.4. Na vrub příslušných účtů účtové skupiny 56 - *Finanční náklady* se účtuje podle § 51 až § 53a vyhlášky a podle *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 008 Operace s cennými papíry a podíly* a *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 009 Deriváty*.
- 3.8.5. V účtové skupině 56 - *Finanční náklady* se dále účtují náklady peněžního styku, zejména bankovní výlohy, pojistné, náklady spojené se získáním bankovních záruk a obdobné bankovní výlohy, jakož i depozitní poplatky s výjimkou případů, kdy se tyto položky stávají součástí pořizovací ceny majetku.
- 3.9. Účtová skupina 57 - *Rezervy a opravné položky finančních nákladů*
- 3.9.1. Na vrub příslušného účtu účtové skupiny 57 - *Rezervy a opravné položky finančních nákladů* se účtuje tvorba rezerv týkajících se finančních nákladů s výjimkou rezervy na daň z příjmů se souvztázným zápisem ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 45 - *Rezervy*. Ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 57 - *Rezervy a opravné položky finančních nákladů* se účtuje použití rezerv nebo jejich zrušení pro nepotřebnost s výjimkou rezervy na daň z příjmů se souvztázným zápisem na vrub příslušného účtu účtové skupiny 45 - *Rezervy*.
- 3.9.2. Na vrub příslušného účtu účtové skupiny 57 - *Rezervy a opravné položky finančních nákladů* se účtuje tvorba opravných položek souvztázně ve prospěch příslušných účtů účtové skupiny 09 - *Opravné položky k dlouhodobému majetku* (opravné položky k poskytnutým zálohám, k dlouhodobému finančnímu majetku) a účtů účtové skupiny 29 - *Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku*. Ve prospěch tohoto účtu se účtuje částečné nebo plné rozpuštění opravných položek, když pominuly důvody pro jejich existenci, se souvztázným zápisem na vrub příslušných účtů účtové skupiny 09 - *Opravné položky k dlouhodobému majetku* (opravné položky k poskytnutým zálohám, k dlouhodobému finančnímu majetku) a účtové skupiny 29 - *Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku*.
- 3.10. Účtová skupina 58 - *Mimořádné náklady*
- 3.10.1. Na účtech této účtové skupiny se zachycují operace neobvyklé povahy vzhledem k běžné činnosti účetní jednotky, jakož i případy mimořádných událostí nahodile se vyskytujících.
- 3.10.2. Na vrub příslušného účtu účtové skupiny 58 - *Mimořádné náklady* (vyjadřujícího náklady na změnu metody) se účtují změny ve způsobu ocenění majetku (podle § 4 odst. 15 a § 7 odst. 4 zákona) se souvztázným zápisem ve prospěch příslušného majetkového účtu.
- 3.10.3. Na vrub příslušného účtu účtové skupiny 58 - *Mimořádné náklady* se účtují škody na majetku vzniklé z příčin pro účetní jednotku zcela mimořádných.
- 3.10.4. Na vrub příslušného účtu účtové skupiny 58 - *Mimořádné náklady* se účtují položky rezerv na náklady charakteru mimořádných nákladů s výjimkou rezervy na daň z příjmů se souvztázným zápisem ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 45 - *Rezervy* (například rezerva na restrukturalizaci). Ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 58 - *Mimořádné náklady* se účtuje použití rezerv nebo jejich zrušení pro nepotřebnost s výjimkou rezervy na daň z příjmů se souvztázným zápisem na vrub příslušného účtu účtové skupiny 45 - *Rezervy*.
- 3.10.5. Na vrub příslušného účtu účtové skupiny 58 - *Mimořádné náklady* se účtují například opravy nákladů minulých účetních období, pokud jde o významné položky, jakož i náklady z titulu postoupení, popřípadě ukončení hospodářské činnosti, či složky hospodářské činnosti účetní jednotky se souvztázným zápisem ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 59 - *Daně z příjmů*, převodové účty a rezerva na daň z příjmů (vyjadřující převod provozních nákladů, popřípadě převod finančních nákladů). Na tomto účtu účtuje prodávající při prodeji podniku nebo jeho části podle *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 011 Operace s podnikem*.
- 3.10.6. Na vrub příslušného účtu účtové skupiny 58 - *Mimořádné náklady* se účtují opravné položky souvztázně ve prospěch příslušných účtů účtových skupin 09 - *Opravné položky k dlouhodobému majetku* (s výjimkou účtu pro účtování oceňovacího rozdílu k nabytému majetku a oprávek k němu), 19 - *Opravné položky k zásobám*

- a 39 - *Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování*, pokud mají vztah k mimořádným nákladům. Ve prospěch příslušného účtu se účtuje použití opravných položek souvztažně na vrub příslušných účtů účtových skupin 09 - *Opravné položky k dlouhodobému majetku až na výjimky uvedené výše*, 19 - *Opravné položky k zásobám* a 39 - *Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování*, jestliže se jedná o položky mající vztah k mimořádným výnosům.
- 3.11. Účtová skupina 59 - *Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů*
- 3.11.1. Výše splatných daní při uzávěrce účetního období se zachycuje na vrub příslušného účtu pro část týkající se výsledku hospodaření z běžné činnosti, na vrub příslušného účtu pro část týkající se mimořádného výsledku hospodaření, se souvztažným zápisem ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 34 - *Zúčtování daní a dotací pro účtování daně z příjmů účetní jednotky*.
- 3.11.2. Výše odložených daní se účtuje v souladu s § 59 vyhlášky podle svého charakteru na příslušném účtu účtové skupiny 59 - *Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů* pro část týkající se výsledku hospodaření z běžné činnosti, a na příslušném účtu účtové skupiny 59 - *Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů* pro část týkající se mimořádného výsledku hospodaření, se souvztažným zápisem na vrub, popřípadě ve prospěch účtu účtové skupiny 48 - *Odložený daňový závazek a pohledávka*.
- 3.11.3. V účtové skupině 59 - *Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů* se dále účtují doměrky daně za minulá léta a ve prospěch tohoto účtu vratky daně za minulá léta.
- 3.11.4. Na příslušném účtu účtové skupiny 59 - *Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů* se účtuje nárok na podíl na zisku či povinnost úhrady ztráty vůči společníkům veřejné obchodní společnosti nebo komplementářům komanditní společnosti (souvztažný zápis je na příslušném účtu účtové skupiny 36 - *Závazky ke společníkům, k účastníkům sdružení a ke členům družstva* nebo na příslušném účtu účtové skupiny 35 - *Pohledávky za společníky, za účastníky sdružení a za členy družstva*).
- 3.11.5. Ve prospěch účtu účtové skupiny 59 - *Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů* (vyjadřujícího převod provozních nákladů) se účtují například náklady související s postoupením nebo ukončením hospodářské činnosti, či složky hospodářské činnosti účetní jednotky se souvztažným zápisem na vrub příslušného účtu účtové skupiny 58 - *Mimořádné náklady* nebo na vrub příslušných účtů účtové skupiny 56 - *Finanční náklady*, jestliže se jedná o náklady finančního charakteru.

- 3.11.6. Ve prospěch účtu účtové skupiny 59 - *Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů* (vyjadřující převod finančních nákladů) se účtuje převod na vrub provozních nákladů, popřípadě na vrub některého z účtů účtové skupiny 58 - *Mimořádné náklady*, v zájmu objektivního vykazání provozního, finančního a mimořádného výsledku hospodaření.
- 3.11.7. Účtuje se zde také o tvorbě a použití rezervy na daň z příjmů podle § 16 odst. 3 vyhlášky a **Českého účetního standardu pro podnikatele č. 004 Rezervy**.

4. Postup účtování

- 4.1. Účtová třída 6 - Výnosy
- 4.1.1. Slevy a srážky jsou u dodavatele součástí tržeb, mohou však být pro ně zřízeny samostatné analytické účty. Za slevy a srážky se považují všechny položky bez zřetele k tomu, zda zákazník měl předem na slevu nárok, či zda jde o slevu dodatečně uznanou, například pro špatnou jakost.
- 4.1.2. V případě úrokových výnosů (příjmů), které se podle zákona o daních z příjmů zdaňují zvláštní sazbou daně a sraženou daň je možno započíst na celkovou daňovou povinnost, se sražená daň z příjmů vyúčtuje na vrub příslušného účtu účtové skupiny 34 - *Zúčtování daní a dotací*. V ostatních případech se úrokový výnos (příjem) účtuje v netto částce; pokud se uvedený úrokový výnos (příjem) účtuje v brutto částce, je nutno vyúčtovat částku srážkové daně odpovídající vyúčtovanému úrokovému výnosu na příslušný účet účtové skupiny 59 - *Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů*. Dividendy, podíly na zisku, vypořádací podíly, podíly na likvidačním zůstatku nebo jim obdobná plnění, plynou-li ze zahraničí, se účtují v brutto částce, a plynou-li z tuzemska, se účtují v netto částce.
- 4.1.3. Právně zaniklé závazky se vyúčtují na příslušný účet ostatních výnosů (s výjimkou například splnění, splnutí, započtení, dohody o nahrazení dosavadního závazku závazkem novým, narovnání, pokud jde o stejné částky (případný rozdíl se zaúčtuje do výnosů)).
- 4.1.4. Zůstatky účtů v účtové třídě 6 se při uzavírání účetních knih převádějí ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 71 - *Účet zisků a ztrát*.
- 4.2. Účtová skupina 60 - *Tržby za vlastní výkony a zboží*
Ve prospěch účtů této účtové skupiny se účtují na základě příslušných dokladů (například faktur) tržby se souvztažným zápisem na vrub příslušných účtů účtové skupiny 31 - *Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)*, popřípadě příslušného účtu účtové skupiny 21 - *Peníze*.
- 4.3. Účtová skupina 61 - *Změny stavu zásob vlastní činnosti*
Na účtech této účtové skupiny se účtují v závislosti na zvoleném způsobu účtování zásob pří-

- růstky a úbytky zásob vlastní výroby, popřípadě změna stavu zásob vyplývající z inventarizace jako rozdíl mezi výší stavu zásob nedokončené výroby, polotovarů, výrobků a zvířat ke konci a k počátku účetního období, popřípadě měsíce, čtvrtletí či pololetí. Souvztažnými účty jsou příslušné účty v účtové třídě 1. Je-li hodnota zásob koncem příslušného období vyšší než na počátku období, vyúčtuje se rozdíl ve prospěch příslušných účtů účtové skupiny 61 - *Změny stavu zásob vlastní činnosti*, v opačném případě se rozdíl vyúčtuje na vrub příslušných účtů této účtové skupiny.
- 4.4. Účtová skupina 62 - *Aktivace*
- 4.4.1. Ve prospěch příslušného účtu (pro vyjádření aktivace materiálu a zboží) se účtuje hodnota vyrobeného materiálu a zboží ve vlastní režii se souvztažným zápisem na vrub účtů zásob, popřípadě příslušných účtů účtové skupiny 50 - *Spotřebované nákupy* v závislosti na zvoleném způsobu účtování zásob.
- 4.4.2. Ve prospěch příslušného účtu (pro vyjádření aktivace vnitropodnikových služeb) se účtuje například vnitropodniková přeprava se souvztažným zápisem na vrub příslušných účtů účtových skupin 11 - *Materiál*, 13 - *Zboží*, 04 - *Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a pořízený dlouhodobý finanční majetek nebo 50 - Spotřebované nákupy*, popřípadě na vrub účtu sloužícího k účtování nákladů na reprezentaci v účtové skupině 51 - *Služby*, jde-li o použití vnitropodnikových služeb pro účely reprezentace.
- 4.4.3. Ve prospěch příslušných účtů (pro aktivaci dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku) se účtuje aktivace dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku vyrobeného ve vlastní režii se souvztažným zápisem na vrub příslušných účtů účtové skupiny 04 - *Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a pořízený dlouhodobý finanční majetek*.
- 4.5. Účtová skupina 64 - *Jiné provozní výnosy*
- 4.5.1. Ve prospěch příslušných účtů účtové skupiny 64 - *Jiné provozní výnosy* (pro účtování výnosů z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a materiálu) se účtují tržby, jakož i odhad poplatků z licencí nebo jiných majetkových práv, pokud není ještě známa výše poplatků, se souvztažným zápisem na vrub příslušných účtů účtové skupiny 31 - *Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé)*, popřípadě na vrub příslušného účtu účtové skupiny 38 - *Přechodné účty aktiv a pasiv*, jedná-li se o nepotvrzenou pohledávku.
- 4.5.2. Ve prospěch příslušného účtu (pro účtování výnosů ze smluvních pokut a úroků z prodlení) se účtují částky pohledávek bez ohledu na to, zda byly zaplacený či nikoliv, a to
- a) smluvní pokuty a úroky z prodlení ve smyslu příslušných ustanovení Obchodního zákoníku s výjimkou úroků z prodlení podle smlouvy a úvěru,
- b) poplatky z prodlení ve smyslu příslušných ustanovení Občanského zákoníku,
- c) penále, popřípadě jiné sankce ze smluvních vztahů,
- d) postižní částky ve smyslu příslušných ustanovení zákona směnečného a šekového,
- e) odstupné podle § 355 Obchodního zákoníku.
- 4.5.3. Ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 64 - *Jiné provozní výnosy* se účtují úhrady pohledávek, které byly v minulosti odepsány na vrub nákladů a od tohoto okamžiku se v účetnictví neevidovaly. Na tento účet se účtují i výnosy z postoupení pohledávek z provozní činnosti.
- 4.5.4. Ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 64 - *Jiné provozní výnosy* se účtují částky vyjadřující postupné umořování oprávk k pasivnímu oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku nebo zápornému goodwillu se souvztažným zápisem na vrub příslušného účtu oprávek (účtové skupiny 07 - *Oprávk k dlouhodobému nehmotnému majetku* nebo 09 - *Opravné položky k dlouhodobému majetku*).
- 4.5.5. Ve prospěch příslušného účtu (či příslušných účtů) se účtují výnosy na předcházejících účtech neuvedené, mající vztah k provozní oblasti, rovněž se zde účtují nároky na náhradu škody účtované na příslušném účtu účtové skupiny 54 - *Jiné provozní náklady* (pro vyjádření mank a škod). Na tomto účtu se účtují dále inventarizační rozdíly podle **Českého účetního standardu pro podnikatele č. 007 Inventarizační rozdíly a ztráty v rámci přirozených úbytků zásob**.
- 4.6. Účtová skupina 66 - *Finanční výnosy*
- 4.6.1. Ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 66 - *Finanční výnosy* se účtuje prodej cenných papírů a podílů účtovaných v účtových skupinách 06 - *Dlouhodobý finanční majetek* a 25 - *Krátkodobý finanční majetek*.
- 4.6.2. Ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 66 - *Finanční výnosy* (pro vyjádření výnosových úroků) se účtují nároky na přijaté úroky od peněžních ústavů a jiných dlužníků a obdobná plnění.
- 4.6.3. Ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 66 - *Finanční výnosy* se účtují kursové rozdíly podle **Českého účetního standardu pro podnikatele č. 006 Kursové rozdíly**.
- 4.6.4. V účtové skupině 66 - *Finanční výnosy* se účtuje podle **Českého účetního standardu pro podnikatele č. 008 Operace s cennými papíry a podíly** a **Českého účetního standardu pro podnikatele č. 009 Deriváty**, dále například dividendy, podíly na zisku, nájemné vyplývající z vlastnictví dlouhodobého finančního majetku vedeného na účtech účtové

- skupiny 06 - *Dlouhodobý finanční majetek*, dividendy či úroky, vyplývající z vlastnictví tohoto majetku vedeného na účtech účtové skupiny 25 - *Krátkodobý finanční majetek*.
- 4.6.5. V účtové skupině 66 - *Finanční výnosy* se dále účtují finanční výnosy nezachycované na předcházejících účtech této účtové skupiny.
- 4.7. Účtová skupina 68 - *Mimořádné výnosy*
- 4.7.1. Na účtech této účtové skupiny se zachycují zcela mimořádné operace vzhledem k běžné činnosti účetní jednotky, jakož i případy mimořádných událostí nahodile se vyskytujících.
- 4.7.2. Ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 68 - *Mimořádné výnosy* (vyjadřujícího výnosy ze změny metody) se účtují například změny ve způsobu ocenění majetku (podle § 4 odst. 15 a § 7 odst. 4 zákona) se souvztažným zápisem na vrub příslušného majetkového účtu.
- 4.7.3. Ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 68 - *Mimořádné výnosy* se účtují zejména oprava výnosů minulých účetních období, pokud jde o významné položky, a dále výnosy z titulu postoupení nebo ukončení hospodářské činnosti či složky hospodářské činnosti účetní jednotky se souvztažným zápisem na vrub příslušných účtů účtové skupiny 69 - *Převodové účty*. Na tomto účtu účtuje prodávající při prodeji podniku nebo jeho části podle *Českého účetního standardu pro podnikatele č. 011 Operace s podnikem*. Dále se zde účtují náhrady škod účtovaných na příslušném účtu účtové skupiny 58 - *Mimořádné náklady*.
- 4.8. Účtová skupina 69 - *Převodové účty*
- 4.8.1. Na vrub příslušného účtu účtové skupiny 69 - *Převodové účty* se účtují například výnosy související s postoupením nebo ukončením hospodářské činnosti či složky hospodářské činnosti účetní jednotky se souvztažným zápisem ve prospěch některého z účtů účtové skupiny 68 - *Mimořádné výnosy*, popřípadě ve prospěch příslušných účtů účtové skupiny 66 - *Finanční výnosy*, jestliže se jedná o výnosy finančního charakteru.
- 4.8.2. Na vrub příslušného účtu účtové skupiny 69 - *Převodové účty* se účtuje převod ve prospěch provozních výnosů, popřípadě ve prospěch některého z účtů účtové skupiny 68 - *Mimořádné výnosy*, v zájmu objektivního vykazání provozního, finančního a mimořádného výsledku hospodaření.
- 5. Smluvní pokuty a úroky z prodlení (účtované do 31. 12. 2000 na podrozvahových účtech)**
- 5.1. Smluvní pokuty a úroky z prodlení ve smyslu příslušných ustanovení obchodního zákoníku, včetně úroků z prodlení podle smlouvy o úvěru, poplatky z prodlení ve smyslu příslušných ustanovení občanského zákoníku, penále, popřípadě jiné sankce ze smluvních vztahů, postízní částky ve smyslu příslušných ustanovení zákona směnečného a šekového, odstupné podle § 355 obchodního zákoníku, o kterých bylo ve smyslu příslušných ustanovení Opatření FMF čj. V/20 100/1992, ve znění změn a doplňků, platného do 31. 12. 2000 účtováno až při zaplacení nebo přijetí a do té doby byly účtovány na podrozvahových účtech, budou zaúčtovány do rozvahy a výsledku hospodaření až v okamžiku zaplacení, přijetí nebo započtení.
- 5.2. Ke dni platnosti započtení se zaúčtuje závazek nebo pohledávka z výše uvedených titulů na příslušný účet nákladů a výnosů, a to pouze ve výši, v jaké byla skutečně započtena. V případě postoupení podrozvahových pohledávek a závazků z výše uvedených titulů se tyto pohledávky a závazky pouze odúčtují z knihy podrozvahových účtů (tj. nedochází k jejich „aktivaci“ v rozvaze a výkazu zisku a ztráty).

Český účetní standard pro podnikatele č. 020 Konsolidovaná účetní závěrka

1. Cíl

Cílem tohoto standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona, č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“) základní postupy při konsolidaci účetní závěrky za účelem

docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami.

2. Vymezení pojmů pro účely postupů pro konsolidaci

2.1. Konsolidovanou účetní závěrkou se rozumí účetní závěrky skupiny podniků (ekonomického seskupení účetních jednotek včetně zahraničních podniků), která slučuje stav majetku a závazků (dluhů) a dosažené výsledky hospodaření konsolidující účetní jednotky s jeho podílovou účastí

- v ostatních účetních jednotkách případně zahraničních podnicích, které jsou ovládanou, spoluo-
vládanou nebo řízenou osobou nebo ve kterých
vykonává podstatný vliv.
- 2.2. Konsolidovaná účetní závěrka slouží k informo-
vání akcionářů a společníků účetní jednotky,
která kontroluje nebo uplatňuje podstatný vliv
na podnikatelskou činnost jiných účetních jedno-
tek případně zahraničních podniků. Neslouží
pro účely daňové ani pro účely rozdělování
výsledků hospodaření.
- 2.3. Podíly se zpětnou vazbou se rozumí cenné papíry
a podíly konsolidující účetní jednotky v držení
konsolidovaných účetních jednotek. Totéž platí
i vůči konsolidujícím podnikům v dílčích konso-
lidačních celcích.

3. Konsolidační pravidla

- 3.1. Konsolidující účetní jednotka stanoví a vyhlásí
konsolidační pravidla, podle kterých konsolido-
vané účetní jednotky včetně zahraničních pod-
niků (dále jen „konsolidované podniky“) upraví
předkládané údaje pro sestavení konsolidované
účetní závěrky.
- 3.2. Konsolidační pravidla obsahují zejména:
- způsoby oceňování majetku a závazků,
 - požadavky na údaje určené pro konsolidaci,
které předkládají konsolidované podniky,
 - termíny předkládání údajů, termíny předlo-
žení konsolidovaných účetních závěrek niž-
ších konsolidačních celků a termín sestavení
konsolidované účetní závěrky za konsoli-
dační celek v případě sestavování konsoli-
dace po jednotlivých úrovních.
- 3.3. Konsolidující účetní jednotka vyhlásí kromě
konsolidačních pravidel také vymezení konsoli-
dačního celku, popřípadě dílčího konsolidačního
celku ve formě organizačního schématu.

4. Charakteristika a etapy plné konsolidace

- 4.1. Charakteristika plné metody konsolidace
Plnou metodou konsolidace se rozumí:
- začlenění jednotlivých složek rozvahy
a výkazů zisku a ztráty ovládaných a řízených
osob v plné výši po případném přetřídění
a úpravách do rozvahy a výkazu zisku a ztráty
konsolidující účetní jednotky,
 - vyločení účetních případů mezi účetními
jednotkami konsolidovaného celku, které
vyjadřují vzájemné vztahy,
 - vykázání případného konsolidačního rozdílu
a jeho odpis,
 - rozdělení vlastního kapitálu ovládaných
a řízených osob a jejich výsledku hospodaření
na podíl připadající ovládající a řídicí osobě
a podíl menšinových držitelů podílových cen-
ných papírů a podílů emitovaných konsolido-
vanými podniky,

- vyločení podílových cenných papírů
a podílů, jejichž emitentem je ovládaná
a řízená osoba, a vlastního kapitálu této
osoby, který se váže k vylučovaným podílo-
vým cenným papírům a podílům,
 - vypořádání podílů se zpětnou vazbou.
- 4.2. Etapy konsolidace plnou metodou
- 4.2.1. Přetřídění a úpravy položek účetních závěrek
ovládajících a řídicích osob a ovládaných a říze-
ných osob.

Přetřídění údajů za ovládající a řídicí osoby
a za ovládané a řízené osoby se provede s ohle-
dem na doplněné položky konsolidované roz-
vahy a konsolidovaného výkazu zisku a ztráty
a jejich obsahovou náplň.

Úpravy se uskuteční podle vyhlášených principů
oceňování v konsolidačních pravidlech. Úpravy
tohoto charakteru se provedou pouze u těch
ovládaných a řízených osob, jejichž oceňovací
principy se odlišují od principů stanovených kon-
solidačními pravidly a podstatným způsobem by
ovlivnily pohled na ocenění majetku v konsoli-
dované účetní závěrce a vykázaný výsledek hos-
podaření.

Účetní závěrky ovládaných a řízených osob,
které mají sídlo v zahraničí a vedou účetnictví
v cizí měně, se přepočítávají kursem platným
ke dni, ke kterému je sestavována konsolidovaná
účetní závěrka.

- 4.2.2. Úpravy ocenění aktiv a závazků ovládané
a řízené osoby.

Líší-li se významně ocenění aktiv a závazků
v účetnictví ovládaných a řízených osob
od reálné hodnoty, provede se v souvislosti se
stanovením konsolidačního rozdílu úprava oce-
nění na reálné hodnoty aktiv a závazků ke dni
akvizice nebo ke dni zvýšení účasti na základním
kapitálu. Do konsolidované účetní závěrky se
zahrnou příslušná aktiva a závazky ovládané
a řízené osoby v tomto upraveném ocenění.

Pokud dojde k úpravám ocenění aktiv a závazků
podle výše uvedeného ustanovení bodu 4.2.2.,
zároveň se provedou úpravy zachycující rozdíly
z operací po dni akvizice nebo zvýšení účasti
na základním kapitálu, které vyplývají ze zahrno-
vání příslušných aktiv nebo zúčtování přísluš-
ných závazků na vrub nebo ve prospěch výsledku
hospodaření ovládané a řízené osoby v ocenění
těchto položek v účetnictví ovládané a řízené
osoby a těmito operacemi vyjádřenými (oceně-
nými) v návaznosti na upravené ocenění přísluš-
ných položek aktiv a závazků pro potřeby
konsolidace.

- 4.2.3. Sumarizace údajů účetních závěrek ovládající
a řídicí osoby a ovládaných a řízených osob.
Ovládající a řídicí osoba sečte přetříděné a upra-
vené údaje ze své účetní závěrky s přetříděnými

a upravenými údaji účetních závěrek ovládaných a řízených osob.

4.2.4. Vyloučení vzájemných operací mezi ovládající a řídicí osobou a ovládanými a řízenými osobami.

4.2.4.1. Vyloučení účetních operací bez vlivu na výsledek hospodaření.
Kompletně se vyloučí vzájemné pohledávky a závazky a náklady a výnosy v rámci konsolidačního celku, které mají významný vliv na stav majetku, závazků a výsledkové položky v konsolidované účetní závěrce.

4.2.4.2. Vyloučení účetních operací s vlivem na výši výsledku hospodaření.
Při sestavování konsolidované rozvahy a konsolidovaného výkazu zisku a ztráty se vyloučí vzájemné operace mezi ovládající a řídicí osobou a ovládanou a řízenou osobou, respektive mezi ovládanými a řízenými osobami navzájem, s významným vlivem na výsledek hospodaření konsolidačního celku, mimo jiné v těchto případech:

- a) prodej a nákup zásob v rámci konsolidačního celku,
- b) prodej a nákup dlouhodobého majetku v rámci konsolidačního celku,
- c) přijaté a vyplacené dividendy nebo podíly na zisku v rámci konsolidačního celku.

Při použití plné metody konsolidace se vyloučí vzájemné operace mezi ovládající a řídicí osobou a ovládanými a řízenými osobami a také mezi ovládanými a řízenými osobami navzájem.

Vyloučení vzájemných operací s vlivem na výsledek hospodaření se provede v souladu s vyhlášenými konsolidačními pravidly.

V případě vylučování výsledku hospodaření realizovaného z nákupů a prodejů zásob v rámci konsolidačního celku je nutno opravit v konsolidované rozvaze a konsolidovaném výkazu zisku a ztráty ocenění zásob a výnosy dosažené z prodeje zásob. Pro účely této úpravy položek konsolidované účetní závěrky je možno využít pro úpravu výnosů a změnu ocenění zásob i průměrné rentability tržeb vypočítané u dodavatelů z celkového výsledku hospodaření nebo provozního výsledku hospodaření, popřípadě lze využít oborovou či výrobovou výnosovou rentabilitu dodavatele či jiný přesnější postup.

V případě vylučování výsledku hospodaření z nákupu a prodeje dlouhodobého majetku se výnosy z prodeje dlouhodobého majetku opraví o rozdíl mezi prodejní cenou a zůstatkovou cenou u dodavatele. Zároveň se upraví oprávkou dlouhodobého majetku v konsolidované účetní závěrce.

O přijaté výnosy z dividend, respektive podílů na zisku se sníží výnosová položka konsolidovaného výkazu zisku a ztráty a zároveň zvýší nerozdělený zisk minulých let nebo sníží neuhrazená ztráta minulých let v konsolidované rozvaze.

4.2.5. Konsolidační rozdíl
Konsolidační rozdíl je rozdíl mezi pořizovací cenou podílů konsolidovaného podniku a jejich oceněním podle podílové účasti konsolidující účetní jednotky na výši vlastního kapitálu vyjádřeného reálnou hodnotou, která vyplývá jako rozdíl reálných hodnot aktiv a reálných hodnot cizího kapitálu ke dni akvizice nebo ke dni dalšího zvýšení účasti (dalšího pořízení cenných papírů nebo podílů). Za den akvizice se považuje datum, od něhož začíná účinně ovládající a řídicí osoba uplatňovat příslušný vliv nad konsolidovaným podnikem.
Konsolidační rozdíl se odepisuje do 20 let rovnoměrným odpisem, pokud neexistují důvody pro kratší dobu odpisování. Zvolená doba odpisování musí být spolehlivě prokazatelná a nesmí porušovat princip věrného a poctivého obrazu předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky. Konsolidační rozdíl se zúčtovává do položky zúčtování aktivního konsolidačního rozdílu nebo zúčtování záporného konsolidačního rozdílu na vrub nákladů respektive ve prospěch výnosů z běžné činnosti.
Odpisy konsolidačního rozdílu se vykazují ve zvláštní položce konsolidovaného výkazu zisku a ztráty.

4.2.6. Rozdělení konsolidovaného vlastního kapitálu a vyloučení podílových cenných papírů a podílů.
Rozdělením vlastního kapitálu v konsolidované rozvaze se rozumí vyčlenění většinového podílu tvořeného součtem vlastního kapitálu ovládající a řídicí osoby a jeho podílů na vlastním kapitálu ovládaných a řízených osob a jejich oddělení od menšinových podílů, tj. zbývajících podílů ostatních akcionářů a společníků na vlastním kapitálu těchto konsolidovaných podniků.
Podíly, jejichž emitentem je ovládaná a řízená osoba, a vlastní kapitál ovládané a řízené osoby, který se váže k podílům v držení ovládající a řídicí osoby, se vyloučí z konsolidované rozvahy.

4.2.7. Menšinový vlastní kapitál
Jedná se o pasivní rozvahové položky, ve kterých se uvádějí menšinové podíly na vlastním kapitálu ovládaných a řízených osob v členění podílů na základním kapitálu, kapitálových fondech, fondech ze zisku, nerozděleném, popřípadě neuhrazeném, výsledku hospodaření minulých let a výsledku hospodaření běžného účetního období.

4.2.8. Rozdělení konsolidovaného výsledku hospodaření běžného období
Výsledek hospodaření běžného účetního období za konsolidační celek se v konsolidovaném výkazu zisku a ztráty rozdělí v příslušném poměru na konsolidovaný výsledek hospodaření za účetní období vztahující se k ovládající a řídicí

osobě a na menšinový podíl na výsledku hospodaření vztahující se k ostatním akcionářům a společníkům ovládaných a řízených osob.

4.2.9. Vypořádání podílů se zpětnou vazbou

Podíly se zpětnou vazbou se vypořádají v konsolidované účetní závěrce podle charakteru jejich pořízení.

V případě, že jsou pořizovány krátkodobě se záměrem jejich prodeje, se vykazují v aktivech konsolidované rozvahy v položce krátkodobého finančního majetku.

V případě jejich pořízení s cílem dlouhodobého vlastnictví jsou tyto podíly vykázány jako údaj představující snížení vlastního kapitálu v položce „základního kapitálu“ ve výši jmenovité hodnoty a případný rozdíl je vypořádán v položce kapitálových fondů v konsolidované rozvaze a jsou uvedeny v příloze.

5. Konsolidace ekvivalenční metodou

5.1. Charakteristika konsolidace ekvivalenční metodou

Touto metodou se rozumí následující úprava údajů účetní závěrky účetní jednotky uplatňující podstatný vliv

a) vyloučení podílů z rozvahy účetní jednotky uplatňující podstatný vliv, jejichž emitentem je konsolidovaný podnik pod podstatným vlivem, a jejich nahrazení samostatnou rozvahovou položkou podílů v ekvivalenci oceněných ve výši podílu na vlastním kapitálu konsolidovaného podniku pod podstatným vlivem,

b) vypořádání rozdílu mezi oceněním podílů a konsolidační rozvahovou položkou podílů v ekvivalenci vykázáním:

ba) poměrné části výsledku hospodaření konsolidovaného podniku pod podstatným vlivem ve výši podílové účasti účetní jednotky uplatňující podstatný vliv v samostatné položce konsolidovaného výkazu zisku a ztráty „Podíl na výsledku hospodaření v ekvivalenci“ a v samostatné rozvahové položce „Podíl na výsledku hospodaření v ekvivalenci“,

bb) konsolidačního rezervního fondu, který představuje akumulované podíly na výsledcích hospodaření v ekvivalenci minulých let osob pod podstatným vlivem ode dne jejich akvizice. Konsolidační rezervní fond obsahuje též podíly konsolidovaného podniku na změnách v úhrnné výši ostatního vlastního kapitálu (tj. bez výsledku hospodaření) daného období.

5.2. Pokud se konsolidace provádí po jednotlivých úrovních (dílčích konsolidačních celcích), část podílu na výsledku hospodaření konsolidova-

ného podniku pod podstatným vlivem zachycená v konsolidovaném výkazu zisku a ztráty dílčího konsolidačního celku se zahrnuje v plné výši do položky „Podíl na výsledku hospodaření v ekvivalenci“ v konsolidovaném výkazu zisku a ztráty za vyšší konsolidační celek.

5.3. Podíl na výsledku hospodaření v ekvivalenci.

Podíl na výsledku hospodaření v ekvivalenci se týká výsledku hospodaření za běžné účetní období konsolidovaného podniku pod podstatným vlivem a jeho výše se zjistí na základě podílové účasti účetní jednotky uplatňující podstatný vliv na konsolidovaný podnik pod podstatným vlivem a na základě skutečně dosaženého výsledku hospodaření za období konsolidovaného podniku pod podstatným vlivem ode dne akvizice do konce účetního období v roce akvizice konsolidovaného podniku pod podstatným vlivem. V následujících letech se konsolidovaný výsledek hospodaření v ekvivalenci počítá jako součin podílové účasti a výsledku hospodaření konsolidovaného podniku pod podstatným vlivem za účetní období.

5.4. Pokud se konsolidace provádí přímou metodou, převezme se poměrná část na výsledku hospodaření konsolidovaného podniku pod podstatným vlivem odpovídající podílové účasti účetní jednotky uplatňující podstatný vliv na konsolidovaném podniku pod podstatným vlivem na základě přímých i nepřímých podílů.

5.5. Při použití ekvivalenční metody se vylučují prokazatelně zjištělé vzájemné vztahy, které mají významný dopad na hodnotu vlastního kapitálu a výsledku hospodaření běžného období konsolidovaného podniku pod podstatným vlivem.

5.6. Dividendy, respektive podíly na zisku obdržené od účetních jednotek konsolidovaných ekvivalenční metodou se vyloučí z výkazu zisku a ztráty účetní jednotky uplatňující podstatný vliv a zvýší se o jejich výši položka konsolidovaného rezervního fondu.

5.7. Konsolidační rozdíl se řeší stejně jako u plné metody.

6. Konsolidace poměrnou metodou

6.1. Poměrnou metodou konsolidace se rozumí

a) vzájemné vztahy včetně vypořádání podílů se zpětnou vazbou,

b) začlenění jednotlivých složek rozvahy a výkazu zisku a ztráty v poměrné výši odpovídající podílu ovládající a řídicí osoby na osobě, která je ovládána ve shodě s další nebo dalšími osobami, pokud tyto osoby mají shodný podíl na základním kapitálu ovládané nebo řízené osoby po případném přetřídění a úpravách do rozvahy a výkazu zisku a ztráty konsolidující účetní jednotky,

- c) vykazání případného konsolidačního rozdílu a jeho odpis,
 d) vyloučení podílů, jejichž emitentem je osoba ovládaná ve shodě s další nebo dalšími osobami, pokud tyto osoby mají shodný podíl na základním kapitálu ovládané nebo řízené osoby, a vlastního kapitálu, který se váže k vylučovaným podílům.
- 6.2. Etapy konsolidace poměrnou metodou
 Etapy konsolidace poměrnou metodou jsou obdobné etapám použitým při konsolidaci plnou metodou s tím, že vyloučení vzájemných operací mezi osobou ovládanou ve shodě s další nebo dalšími osobami v konsolidačním celku a vyloučení podílů se zpětnou vazbou se provede pouze v poměrné výši odpovídající podílu ovládající a řídicí osoby na osobě, která je ovládána ve shodě.
- 6.3. Konsolidační rozdíly
 Konsolidační rozdíly se řeší stejně jako u plné metody.
7. Obecná pravidla
- 7.1. Konsolidovaná účetní závěrka se sestavuje za příslušné účetní období k datu řádné účetní závěrky konsolidující účetní jednotky.
- 7.2. Konsolidovaná rozvaha zahrnuje minimálně položky označené velkými písmeny latinské abecedy a římskými číslicemi doplněné o položky podle § 65 vyhlášky. Ve zveřejňovaných údajích se uvede pouze souhrnná pasivní položka „Menšinový vlastní kapitál“ bez podrobnějšího členění.
- 7.3. Konsolidovaný výkaz zisku a ztráty zahrnuje minimálně položky označené velkými písmeny latinské abecedy a římskými číslicemi a výpočtové položky doplněné o položky podle § 66 vyhlášky.
8. Konsolidovaný přehled o peněžních tocích
- 8.1. Volba metody, koncepce a modelu přehledu o peněžních tocích, obsahová náplň peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů a dalších ukazatelů je v pravomoci konsolidující účetní jednotky při respektování věrného a poctivého zobrazení předmětu účetnictví.
- 8.2. Účetní jednotka uvede v příloze každou změnu v modelu, konstrukci a obsahové náplni ukazatelů přehledu o peněžních tocích oproti předcházejícímu účetnímu období, zejména změnu zásad při určování součástí peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů.
- 8.3. Účetní jednotka prokáže soulad mezi částkami peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů v přehledu o peněžních tocích a mezi odpovídajícími položkami vykazovanými v konsolidované rozvaze. Případné rozdíly účetní jednotka zdůvodní v příloze.
- 8.4. Účetní jednotka může zvolit podrobné členění položek přehledu o peněžních tocích nebo k syntetickým položkám, u kterých je to vhodné, uvede vysvětlivky.
- 8.5. Příklad možného řešení peněžních toků a ekvivalentů.
 Vymezení položek je shodné jako v případě příkladu možného řešení přehledu o peněžních tocích uvedeného v *Českém účetním standardu pro podnikatele č. 023 Přehled o peněžních tocích, s těmito odchylkami:*
- A.1.1. Odpisy stálých aktiv s výjimkou zůstatkové ceny prodaných stálých aktiv a dále umořování oceňovacího rozdílu k nabytému majetku a goodwillu a odpis konsolidačních rozdíků.
- A.1.4. Výnosy z dividend a podílů na zisku s výjimkou vyplacených od účetních jednotek v konsolidačním celku.
- B.4. Peněžní toky z nákupu podniku nebo jeho části
- C.2.2. Vyplacení podílu na vlastním kapitálu společníkům mimo konsolidační celek (-)
- C.2.4. Úhrada ztráty společníky mimo konsolidační celek (+)
- C.2.6. Vyplacené dividendy nebo podíly na zisku včetně zaplacené srážkové daně vztahující se k těmto nárokům a včetně finančního vypořádání se společníky ve veřejné obchodní společnosti a komplementáři u komanditních společností (-) kromě dividend a podílů vyplacených mezi účetními jednotkami konsolidačního celku.
- C.3. Přijaté dividendy a podíly na zisku od účetních jednotek mimo konsolidační celek, s výjimkou účetních jednotek, jejichž předmětem činnosti je investiční činnost (investiční obchodní společnost od podniků a fondy) (+).
- D. Rozdíly způsobené dopadem kursových rozdíků na základě zahrnutí konsolidovaných účetních jednotek do konsolidace.

Český účetní standard pro podnikatele č. 021
Některé postupy v účetnictví při vyrovnání, nuceném vyrovnání, konkursu a likvidaci

1. Cíl

Cílem tohoto standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“), některé postupy v účetnictví při vyrovnání, nuceném vyrovnání, konkursu a likvidaci za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami.

2. Vyrovnání

- 2.1. Sestavení účetní závěrky a zahajovací rozvahy
 - 2.1.1. Účetní jednotka, které bylo soudem povoleno vyrovnání¹⁾, uzavře účetní knihy a sestaví účetní závěrku ke dni uvedenému v § 17 odst. 2 písm. f) zákona.
 - 2.1.2. Jestliže bylo vyrovnání soudem potvrzeno, uzavře účetní jednotka uvedená v bodu 2.1.1. ke dni uvedenému v § 17 odst. 2 písm. h) zákona účetní knihy.
- 2.2. Některé postupy účtování
 - 2.2.1. Ke dni účinnosti usnesení o potvrzení vyrovnání zaniká povinnost účetní jednotky uvedené v bodu 2.1.1. splnit věřitelům část závazků, k jejímuž plnění nebyl povinen podle obsahu vyrovnání. K tomuto dni vyúčtuje účetní jednotka uvedená v bodu 2.1.1. tyto zaniklé závazky na vrub příslušného účtu závazků a ve prospěch příslušného účtu mimořádných výnosů.
 - 2.2.2. Odepsané závazky podle bodu 2.2.1. je účetní jednotka povinna vést tři roky od účinnosti usnesení soudu o potvrzení vyrovnání na podrozvahových účtech.

3. Nucené vyrovnání

- 3.1. Sestavení účetní závěrky a zahajovací rozvahy
 - 3.1.1. Účetní jednotka, které bylo povoleno nucené vyrovnání s věřiteli podle zvláštního právního předpisu,²⁾ uzavře účetní knihy a sestaví účetní závěrku ke dni uvedenému v § 17 odst. 2 písm. g) zákona.

- 3.1.2. Po splnění nuceného vyrovnání uzavře účetní jednotka uvedená v bodu 3.1.1. ke dni uvedenému v § 17 odst. 2 písm. i) zákona účetní knihy.
- 3.2. Některé postupy účtování
 - 3.2.1. Ke dni účinnosti usnesení o splnění nuceného vyrovnání je účetní jednotka uvedená v bodu 3.1.1. zproštěna závazku nahradit konkursním věřitelům újmu, kterou nuceným vyrovnáním utrpěli. K tomuto dni vyúčtuje tyto zaniklé závazky na vrub příslušného účtu závazků a ve prospěch příslušného účtu mimořádných výnosů.
 - 3.2.2. Odepsané závazky podle bodu 3.2.1. je účetní jednotka uvedená v bodu 3.1.1. povinna vést po tři roky od účinnosti usnesení soudu o splnění nuceného vyrovnání na podrozvahových účtech.

4. Konkurs

- 4.1. Sestavení účetní závěrky a zahajovací rozvahy
 - 4.1.1. Účetní jednotka, na jejíž majetek byl prohlášen konkurs podle zvláštního právního předpisu¹⁾ (dále jen „účetní jednotka v konkursu“), uzavře účetní knihy a sestaví účetní závěrku ke dni uvedenému v § 17 odst. 2 písm. e) zákona.
 - 4.1.2. Při uzavírání účetních knih podle bodu 4.1.1. se zaúčtují zůstatky těch přechodných účtů aktiv a pasív (zejména rezerv a opravných položek, dohadných účtů aktivních a pasivních, výnosů příštích období, výdajů příštích období, příjmů příštích období a nákladů příštích období), které prokazatelně nebudou moci být zúčtovány v období konkursu a nebo které vstupem do konkursu ztratí své opodstatnění, a to podle své povahy buď na příslušné účty pohledávek a závazků nebo na příslušné účty nákladů a výnosů v souladu s příslušnou vyhláškou.
 - 4.1.3. Ke dni uvedenému v § 17 odst. 1 písm. e) zákona sestaví účetní jednotka v konkursu zahajovací rozvalu. Zůstatky účtů v zahajovací rozvaze musí navazovat na konečné zůstatky rozvahových účtů vykázané při uzavírání účetních knih podle bodu 4.1.1.
 - 4.1.4. Ke dni uvedenému v § 17 odst. 2 písm. j) zákona uzavře účetní jednotka v konkursu účetní knihy a sestaví účetní závěrku.

¹⁾ Zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ § 34 až 43 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů.

4.2. Některé postupy účtování

- 4.2.1. Předmětem účetnictví v období konkursu je celé obchodní jmění účetní jednotky v konkursu, tj. včetně majetku vyloučeného z konkursní podstaty, majetku, který konkursem nemůže být postižen, a závazků, které se konkursem z jakýchkoliv důvodů neúčastní a nebo se k nim při konkursu nepřihlíží.
- 4.2.2. Majetek nezachycený v zahajovací rozvaze zaúčtuje účetní jednotka v konkursu po jeho zjištění a ocenění³⁾ na vrub příslušného majetkového účtu a ve prospěch příslušného účtu mimořádných výnosů. Obdobně se postupuje i v případě majetku navráceného do vlastnictví účetní jednotky v konkursu prostřednictvím uplatnění právních nástrojů sloužících k dostižení uniklého majetku, například úspěšným odporováním právním úkonům účetní jednotky před konkursem, prokázáním neplatnosti jeho úkonů atd.
- 4.2.3. Majetek třetích osob zahrnutý do soupisu konkursní podstaty⁴⁾ zaúčtuje účetní jednotka v konkursu ke dni jeho převzetí na vrub příslušného majetkového účtu a ve prospěch příslušného účtu závazku vůči jeho vlastníkovvi ve výši vlastníkovvi nároku na vrácení neúčinného plnění. Případný rozdíl mezi peněžitým příjmem ze zpeněžení tohoto majetku a mezi závazkem vůči jeho vlastníkovvi se účtuje ve prospěch příslušného účtu mimořádných výnosů. Tento majetek se oceňuje výši nároku jeho vlastníka vůči úpádci na vrácení plnění z neúčinného právního úkonu. Není-li majetek jeho vlastníkem vydán nebo nedojde-li z jiných důvodů k jeho převzetí, účetní jednotka v konkursu o tomto majetku neúčtuje. V případě, že je tento nepřevzatý majetek zpeněžen ve prospěch účetní jednotky

v konkursu, účtuje se peněžitý příjem na vrub příslušného účtu peněžních prostředků a ve prospěch příslušného účtu závazku vůči jeho vlastníkovvi.

5. Likvidace

- 5.1. Sestavení účetní závěrky a zahajovací rozvahy
- 5.1.1. V případě zrušení účetní jednotky s následnou likvidací uzavře účetní jednotka (dále jen „účetní jednotka v likvidaci“) účetní knihy a sestaví účetní závěrku ke dni uvedenému v § 17 odst. 2 písm. c) zákona. Ke dni uvedenému v § 17 odst. 1 písm. c) zákona účetní knihy otevře a sestaví zahajovací rozvahu. Při sestavování účetní závěrky a zahajovací rozvahy postupuje způsobem uvedeným v bodech 4.1.2. a 4.1.3. Zahajovací rozvaha se sestavuje též v případě obnovení likvidace z důvodu zjištění neznámého majetku, případně z jiného důvodu.⁵⁾
- 5.1.2. Ke dni zpracování návrhu na rozdělení likvidačního zůstatku⁶⁾ uzavře účetní jednotka v likvidaci účetní knihy a sestaví účetní závěrku, v níž vykáže závazek vůči státnímu rozpočtu ve výši splatné daňové povinnosti. K následujícímu dni otevře znovu účty majetku a závazků⁷⁾ a zaúčtuje vypořádání daňové povinnosti a vyplacení podílů společníků na likvidačním zůstatku. V případě, že není účtováno o dodatečných výsledkových operacích, není nutno již sestavovat účetní závěrku ke dni podání návrhu na výmaz účetní jednotky v likvidaci z obchodního rejstříku.
- 5.1.3. V účetnictví státního podniku v případě jeho zrušení s následnou likvidací se postupuje obdobně s přihlédnutím k příslušným ustanovením zvláštního právního předpisu.⁸⁾

³⁾ § 24 až 28 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁾ § 15 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁾ § 75b zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁾ § 75 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁾ § 4 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁾ Zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů.

Český účetní standard pro podnikatele č. 022

Postup v účetnictví a při inventarizaci majetku a závazků při převodech majetku státu na jiné osoby

1. Cíl

Cílem tohoto standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“) postup v účetnictví státního podniku nebo jiné státní organizace, která není organizační složkou státu nebo příspěvkovou organizací, při privatizaci za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami.

2. Postup v účetnictví

2.1. Inventarizace a sestavení účetní závěrky

2.1.1. Ke dni předcházejícímu den přechodu majetku na Fond národního majetku ČR (dále jen „Fond“) podle zvláštního právního předpisu¹⁾ uzavře státní podnik nebo jiná státní organizace (dále jen „účetní jednotka“) účetní knihy a sestaví účetní závěrku podle příslušného prováděcího právního předpisu.²⁾

2.1.2. Účetní závěrka podle bodu 2.1.1. musí být podložena provedením inventarizace majetku a závazků podle zákona.

2.1.3. Inventarizace podle bodu 2.1.2. se provede za účasti zástupce účetní jednotky, nabyvatele privatizovaného majetku (dále jen „nabyvatel“)³⁾ a pracovníka Fondu nebo pracovníka pověřeného Fondem. Uvedení zástupci potvrzují správnost inventurních soupisů skutečného stavu privatizovaného majetku a závazků.

2.1.4. Inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob vyúčtuje účetní jednotka postupem uvedeným v *Českém účetním standardu pro podnikatele č. 007 Inventarizační rozdíly a ztráty v rámci norem přirozených úbytků zásob*.

2.2. Účetní operace při uzavírání účetních knih pro účely privatizace

2.2.1. Před uzavřením účetních knih podle bodu 2.1.1. účetní jednotka zaúčtuje v souladu se schváleným privatizačním projektem na vrub příslušných majetkových účtů se souvztažným zápisem

ve prospěch příslušného účtu vlastního kapitálu zvýšení majetku o:

- a) plně odepsaný drobný nehmotný a hmotný majetek, o kterém účetní jednotka rozhodla, že o něm nebude účtovat na účtech dlouhodobého majetku, v ocenění uvedeném ve schváleném privatizačním projektu,
- b) rekonstrukce a modernizace prováděné (podle předpisů do roku 1989) společně s opravou, hrazené z provozních prostředků a nezahrnuté do ocenění dlouhodobého hmotného majetku, v ocenění uvedeném ve schváleném privatizačním projektu,
- c) technické zhodnocení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku účtované podle vyhlášky v nákladech a nezahrnuté do ocenění dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku, v ocenění podle schváleného privatizačního projektu,
- d) ostatní hmotná a nehmotná aktiva, která nejsou vedena v účetnictví na rozvahových účtech, avšak jsou zahrnuta do hodnoty privatizovaného majetku ve schváleném privatizačním projektu, v ocenění podle tohoto projektu,
- e) pohledávky za manka a škody a pohledávky za poskytnuté půjčky z fondu kulturních a sociálních potřeb nebo ze sociálního fondu, pokud se sledují na podrozvahových účtech.

2.2.2. Snížení celkové hodnoty majetku uvedené ve schváleném privatizačním projektu účetní jednotka zaúčtuje za předpokladu, že se likvidace, přecenění nebo prodej majetku nepoužitelného pro podnikatelské účely uskutečnily do data uzavírání účetních knih podle bodu 2.1.1., tímto způsobem:

- a) přecenění dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a zásob zaúčtuje na vrub příslušného účtu vlastního kapitálu se souvztažným zápisem ve prospěch příslušných majetkových účtů v účtových třídách 0 a 1;
- b) prodej majetku nebo jeho likvidaci zaúčtuje podle příslušného prováděcího právního předpisu³⁾ s tím, že ztrátu z těchto operací

¹⁾ § 11 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů.

²⁾ Např. vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ § 15 odst. 1 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů.

- zaúčtuje na vrub příslušného účtu vlastního kapitálu se souvztažným zápisem ve prospěch mimořádných výnosů.
- 2.2.3. Postup uvedený v bodě 2.2.2. se nevztahuje na nemovitý majetek.
- 2.2.4. Snížení hodnoty majetku podle bodu 2.2.2. nelze v účetnictví účetní jednotky promítat v případech, kdy je nepoužitelnost majetku pro podnikatelské účely zohledněna snížením kupní ceny v rozhodnutí o privatizaci.
- 2.2.5. Při privatizaci uskutečněné přímým prodejem, veřejnou soutěží nebo veřejnou dražbou se zúčtují zůstatky přechodných účtů aktiv a pasiv, pokud jejich povaha umožňuje převod, na účty pohledávek a závazků, v ostatních případech na účty nákladů a výnosů. Zůstatky účtů rezerv, které se vztahují k privatizovanému majetku, se zúčtují ve prospěch příslušného účtu nákladů, s výjimkou finančních rezerv tvořených podle zvláštních zákonů⁴⁾. Správnost zůstatků těchto finančních rezerv v účetní závěrce podle bodu 2.1.1. potvrdí věcně příslušný správní úřad.
- 2.2.6. Při všech způsobech privatizace se při uzavírání účetních knih podle bodu 2.1.1. nevytvářejí opravné položky k majetku nebo se vytvořené opravné položky k majetku zúčtují ve prospěch příslušného účtu nákladů.
- 2.2.7. Při všech způsobech privatizace se závazky účetní jednotky vůči zaměstnancům podle uzavřené kolektivní smlouvy, jež mají být hrazeny z fondu odměn nebo ze zisku, vyčíslené k datu uzavírání účetních knih podle bodu 2.1.1., vyúčtují ve prospěch ostatních závazků vůči zaměstnancům.
- 2.3. Předkládání účetní závěrky sestavené pro účely privatizace
- 2.3.1. Účetní jednotka předloží zakladateli do jednoho měsíce od data přechodu majetku na Fond:
- rozvahu ve dvou vyhotoveních,
 - výkaz zisku a ztráty v jednom vyhotovení,
 - přílohu v jednom vyhotovení,
- příčemž akciové společnosti se 100% majetkovou účastí státu a státní podniky, které jsou transformovány na akciovou společnost, k rozvaze přiloží rozpis zůstatků jednotlivých statutárních a ostatních fondů.
- 2.3.2. Zakladatel předá v jednom vyhotovení rozvahu doloženou rozpisem zůstatků statutárních a ostatních fondů bez prodlení Fondu, jako podklad pro přechod majetku privatizovaného subjektu. Fond si může vyžádat i předložení výkazu zisku a ztráty a inventurních soupisů podle bodu 2.1.3.
- 2.4. Ověřování účetní závěrky sestavené pro účely privatizace
- 2.4.1. Ověřování účetní závěrky podle bodu 2.1.1. se provádí podle zvláštního právního předpisu⁵⁾. Účetní jednotka bez prodlení oznámí zakladateli změny v účetní závěrce provedené na základě výsledku jejího ověření. Zakladatel tyto změny bez prodlení oznámí Fondu.
- 2.4.2. Pracovník pověřený Fondem, který odpovídá za realizaci privatizačního projektu, předá nabyvateli účetní závěrku a inventurní soupisy privatizovaného majetku.
- 2.4.3. Účetní písemnosti účetní jednotky, která se podle zvláštního právního předpisu⁶⁾ ruší bez likvidace, se na základě protokolu, jehož správnost je potvrzena podpisem zástupce účetní jednotky, pracovníka pověřeného Fondem a nabyvatele privatizovaného majetku, předají nabyvateli.

⁴⁾ Např. zákon č. 44/1988Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 185/2001, o odpadech, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁾ Např. zákon č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁾ § 11 odst. 1 zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů.

Český účetní standard pro podnikatele č. 023 Přehled o peněžních tocích

1. Cíl

Cílem tohoto standardu je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) a vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vyhláška“) základní postupy při sestavování přehledu o peněžních tocích za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami.

2. Obsahové vymezení

- 2.1. Tento standard uvádí příklad možného řešení přehledu o peněžních tocích nepřímou metodou.
- 2.2. Volba metody, koncepce a modelu přehledu o peněžních tocích, obsahová náplň peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů a dalších ukazatelů je při respektování ustanovení § 40, 41, 42 a 43 vyhlášky v pravomoci vykazující účetní jednotky.

3. Postup

- 3.1. Účetní jednotka uvede v příloze každou změnu v modelu, konstrukci a obsahové náplni ukazatelů přehledu o peněžních tocích oproti předcházejícímu účetnímu období, zejména změny zásad při určování součástí peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů.
- 3.2. Účetní jednotka může zvolit podrobné členění položek přehledu o peněžních tocích nebo k syntetickým položkám, u kterých je to vhodné, uvede vysvětlivky.
- 3.3. Příklad možného řešení přehledu o peněžních tocích nepřímou metodou s vysvětlivkami
 - 3.3.1. Možné řešení přehledu o peněžních tocích
- P. Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na začátku účetního období

Peněžní toky z hlavní výdělečné činnosti (provozní činnost)

- Z. Účetní zisk nebo ztráta z běžné činnosti před zdaněním (do ukazatele nejsou zahrnuty příslušné účty účtové skupiny 59 - *Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů*)¹⁾
- A.1. Úpravy o nepeněžní operace
 - A.1.1. Odpisy stálých aktiv²⁾ (+) s výjimkou zůstatkové ceny prodaných stálých aktiv, a dále umořování oceňovacího rozdílu k nabytému majetku³⁾ a goodwillu³⁾ (+/-)
 - A.1.2. Změna stavu opravných položek,⁴⁾ rezerv
 - A.1.3. Zisk (ztráta) z prodeje stálých aktiv (-/+) (vyúčtování do výnosů „-“, do nákladů „+“)

- A.1.4. Výnosy z dividend a podílů na zisku (-)
- A.1.5. Vyúčtované nákladové úroky (+) s výjimkou kapitalizovaných úroků, a vyúčtované výnosové úroky (-)
- A.1.6. Případné úpravy o ostatní nepeněžní operace
 - A.* Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, změnami pracovního kapitálu a mimořádnými položkami
- A.2. Změny stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu⁵⁾
 - A.2.1. Změna stavu pohledávek z provozní činnosti (+/-), aktivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů aktivních
 - A.2.2. Změna stavu krátkodobých závazků z provozní činnosti (+/-), pasivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů pasivních
 - A.2.3. Změna stavu zásob (+/-)
 - A.2.4. Změna stavu krátkodobého finančního majetku nespádajícího do peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů
- A.** Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním a mimořádnými položkami
- A.3. Vyplacené úroky s výjimkou kapitalizovaných úroků (-)
- A.4. Přijaté úroky (+)
- A.5. Zaplacená daň z příjmů za běžnou činnost a za doměrky daně za minulá období (-)
- A.6. Příjmy a výdaje spojené s mimořádnými účetními případy, které tvoří mimořádný výsledek hospodaření včetně uhrazené splatné daně z příjmů z mimořádné činnosti
- A.7. Přijaté dividendy a podíly na zisku (+) (lze postupovat odlišně v souladu s § 43 odst. 4 vyhlášky)
- A.*** Čistý peněžní tok z provozní činnosti

Peněžní toky z investiční činnosti

- B.1. Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv⁶⁾
- B.2. Příjmy z prodeje stálých aktiv
- B.3. Půjčky a úvěry spřízněným osobám
- B.*** Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti

Peněžní toky z finančních činností

- C.1. Dopady změn dlouhodobých závazků, popřípadě takových krátkodobých závazků,⁷⁾ které spadají do oblasti finanční činnosti (například některé provozní úvěry) na peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty
- C.2. Dopady změn vlastního kapitálu na peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty
 - C.2.1. Zvýšení peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů z titulu zvýšení základního kapitálu, emisního ážia, popřípadě rezervního fondu včetně složených záloh na toto zvýšení (+)

- C.2.2. Vyplacení podílu na vlastním kapitálu společníkům (-)
- C.2.3. Další vklady peněžních prostředků společníků a akcionářů (+)
- C.2.4. Úhrada ztráty společníky (+)
- C.2.5. Přímé platby na vrub fondů (-)
- C.2.6. Vyplacené dividendy nebo podíly na zisku včetně zaplacené srážkové daně vztahující se k těmto nárokům a včetně finančního vypořádání se společníky veřejné obchodní společnosti a komplementáři u komanditních společností (-)
- C.*** Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti
- F. Čisté zvýšení nebo snížení peněžních prostředků
- R. Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na konci účetního období⁹⁾

3.3.2. Vysvětlivky k možnému řešení přehledu o peněžních tocích

- 1) Jedná se o nákladové položky splatné a odložené daně z příjmů, dodatečné odvody daně z příjmů a převod podílu společníkům veřejných obchodních společností a komplementářům komanditních společností.
- 2) Tato položka obsahuje pravidelné odpisy dlouhodobého majetku podle odpisového plánu účetní jednotky. Dále se do tohoto údaje zahrnou také zůstatkové ceny, popřípadě pořizovací ceny fyzicky likvidovaných nebo darovaných stálých aktiv, kromě případů prodeje stálých aktiv. Údaj se vykáže se znaménkem „+“.
- 3) Odpis aktivního oceňovacího rozdílu k nabytému majetku a odpis goodwillu se čerpá z příslušného účtu účtové skupiny 55 - *Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky provozních nákladů*. Údaj se vykáže se znaménkem „+“.
Odpis pasivního oceňovacího rozdílu k nabytému majetku a odpis záporného goodwillu se čerpá z příslušných účtů účtové skupiny 64 - *Jiné provozní výnosy*. Údaj se vykáže se znaménkem „-“.
- 4) Změna stavu opravných položek se vypočítá jako souhrnný rozdíl mezi konečným stavem opravných položek k majetkovým účtům a stavem těchto položek na počátku vykazovaného účetního období. Přírůstek se označí znaménkem „+“, úbytek znaménkem „-“.
- 5) Při výpočtu změny stavu položek pracovního kapitálu v oddílu A.2. se vychází z brutto stavů uvedených v rozvaze.
Účetní jednotka si pro účely sestavení přehledu o peněžních tocích nepřímou metodou vymezí pohledávky a závazky, které se vztahují k provozní činnosti.
- 6) Pro účely tohoto přehledu může účetní jednotka zjistit výdaje spojené s pořízením dlouhodobého majetku buď

- a) brutto způsobem, tzn. přírůstek (nabytí) dlouhodobého majetku se upraví o změnu závazků a poskytnuté zálohy související s pořízením dlouhodobého majetku, nebo
- b) netto způsobem, u kterého se vykáží skutečné výdaje spojené s pořízením dlouhodobého majetku.

Brutto způsob

Za nabytí stálých aktiv se považuje zejména

- a) nákup,
- b) vytvoření vlastní činnosti,
- c) poskytnutí půjček a úvěrů charakteru finančních investic a půjček a úvěrů k účetním jednotkám v rámci konsolidačního celku a k ostatním spřízněným osobám.

Do nabytí stálých aktiv se nezahrnuje zvýšení nebo snížení jejich ocenění, které se účtuje souvztažným zápisem na příslušný účet účtové skupiny 41 - *Základní kapitál a kapitálové fondy*.

Údaje se čerpají z obrátů strany Má dáti příslušných účtů účtových skupin 04 - *Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a pořizovaný dlouhodobý finanční majetek*, 05 - *Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek*, popřípadě příslušných účtů účtových skupin 01 - *Dlouhodobý nehmotný majetek*, 02 - *Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný*, 03 - *Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný* a příslušných účtů účtové skupiny 06 - *Dlouhodobý finanční majetek* (příslušná částka se vykáže se znaménkem „-“).

7) K dlouhodobým, popřípadě krátkodobým závazkům patří zejména závazky z titulu půjček, úvěrů, finančního leasingu včetně úvěrů a půjček k účetním jednotkám v rámci konsolidačního celku a k ostatním spřízněným osobám s výjimkou závazků z pořízení dlouhodobého majetku.

Spřízněnou osobou ve vztahu k vykazující účetní jednotce se pro účely tohoto standardu rozumí:

- a) účetní jednotky, které společně s vykazující účetní jednotkou tvoří konsolidační celek,
- b) společníci a akcionáři, popřípadě osoby blízké těmto společníkům a akcionářům, kteří přímo nebo nepřímo mohou uplatňovat podstatný nebo rozhodující vliv u vykazující účetní jednotky,
- c) členové statutárních, dozorčích a řídicích orgánů a osoby blízké těmto osobám,
- d) účetní jednotky, ve kterých osoby uvedené v písmenech b) a c) tohoto odstavce mají podstatný nebo rozhodující vliv,
- e) účetní jednotky, které mají společného člena vrcholového řízení s vykazující účetní jednotkou.

8) Výpočet ukazatelů přehledu peněžních toků:

$$A.^* = Z + A.1.$$

$$A.1. = A.1.1. \text{ až } A.1.6.$$

$$A.^** = A.^* + A.2.$$

$$A.2. = A.2.1. \text{ až } A.2.4.$$

$$A.^*** = A.^** + A.3. + A.4. + A.5 + A.6. + A.7.$$

$$B.^*** = B.1. + B.2. + B.3.$$

$$C.^*** = C.1. + C.2.$$

$$C.2. = C.2.1. \text{ až } C.2.6.$$

$$F = A.^*** + B.^*** + C.^***$$

$$R = P + F$$

České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 501/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „České účetní standardy pro finanční instituce“)

1. Cíl

Cílem těchto standardů je stanovit podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), a vyhlášky č. 501/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účet-

nictví č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou bankami a jinými finančními institucemi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“) základní postupy účtování.

2. Obsah

Číslo	Název
101	Účty a zásady účtování na účtech, vnitropodnikové účetnictví
102	Otevírání a uzavírání účetních knih, účetní závěrka
103	Zásady pro účtování nákladů a výnosů a pro jejich časové rozlišování
104	Použití způsobů oceňování
105	Kurzové rozdíly
106	Opravné položky
107	Rezervy
108	Cenné papíry
109	Účasti s podstatným a rozhodujícím vlivem
110	Deriváty
111	Cenné papíry a deriváty pro klienty
112	Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek
113	Daň z příjmu a daň z přidané hodnoty
114	Inventarizační rozdíly
115	Konsolidace
Příloha	Společná ustanovení ke směrné účtové osnově

**Český účetní standard pro finanční instituce č. 101
Účty a zásady účtování na účtech, vnitropodnikové účetnictví**

1. Hlediska pro vytváření syntetických a analytických účtů

1.1. V účtových skupinách směrné účtové osnovy zřizují účetní jednotky syntetické účty, na jejichž základě sestaví účtový rozvrh účetní jednotky v souladu s ustanoveními § 14 zákona. V případě, že si účetní jednotky zřídí a číselně označí syntetické účty doplněné názvem podle svých konkrétních podmínek a potřeb v rámci vymezených účtových skupin, zajistí příslušnost účtů a jejich číselného označení k účtové skupině.

1.2. Při vytváření syntetických a analytických účtů berou účetní jednotky v úvahu následující hlediska:

- stav a pohyb jednotlivého majetku a jiných aktiv (účty časového rozlišení a dohadná položka aktivní),
- stav a pohyb jednotlivých závazků a jiných pasiv (účty časového rozlišení a dohadná položka pasivní),
- náklady a výnosy v jednotlivých účtových skupinách,
- výsledek hospodaření,

- e) sestavení účetní závěrky (včetně přílohy) a konsolidované účetní závěrky (včetně přílohy) a z nich zveřejňované údaje,
 - f) sestavení daňových priznání,
 - g) sestavení výkazů požadovaných zvláštními právními předpisy.
- 1.3. U účtů majetku a závazků, nákladů a výnosů se zásadně uplatňuje jejich účelové, popř. druhové členění a časové hledisko.
 - 1.4. Členění syntetických, popř. analytických účtů se provádí též podle položek účetní závěrky (včetně požadavků na sestavení přílohy) a podle požadavků na zveřejňování údajů z ní.
 - 1.5. Členění syntetických, popř. analytických účtů se provádí též pro účely úpravy hospodářského výsledku před zdaněním na základě daně vymezené zákonem o daních z příjmů, a to zejména pokud jde o výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů a o zdaňované příjmy, a dále pro účely daně z přidané hodnoty, popř. ostatní daňové účely.
 - 1.6. Další členění účtů se provádí podle potřeb vyplývajících ze sestavení výkazů podle zvláštních předpisů (např. pro cenné papíry peněžního trhu, kterými se rozumí obchodovatelné dluhové cenné papíry emitované měnovými finančními institucemi s původní splatností do jednoho roku a méně a s vysokým stupněm likvidity, protože se obchodují na likvidních - peněžních - trzích, jejichž účastníky jsou zejména měnové finanční instituce a ostatní finanční instituce vymezené podle zvláštních opatření ČNB a ČSÚ) a podle požadavků řízení účetní jednotky, přitom však nelze měnit hlediska stanovená pro vytváření těchto účtů tímto standardem.

2. Okamžik uskutečnění účetního případu

- 2.1. Okamžikem uskutečnění účetního případu je zejména den výplaty nebo převzetí oběživa, den nákupu nebo prodeje valut, deviz, popř. cenných papírů, den provedení platby, popř. inkasa z účtu klienta, den příkazu na korespondenta k provedení platby, den zúčtování příkazů banky s clearingovým centrem ČNB, den připsání (valuty) prostředků podle zprávy došlé od korespondenta banky (zprávou se rozumí zpráva v systému SWIFT, avízo banky, převzaté medium, výpis z účtu, popř. jiné dokumenty), den sjednání a den vypořádání obchodu s cennými papíry, devizami, opcemi popř. jinými deriváty, den vydání nebo převzetí záruky, popř. úvěrového příslibu, den převzetí hodnot do úschovy.
- 2.2. V případech, na které se nevztahuje odstavec 2.1., se tímto dnem rozumí zejména den, ve kterém dojde k nabytí nebo zániku vlastnictví, popř. práv k cizím věcem, ke vzniku pohledávky a závazku, jejich změně nebo zániku, ke zjištění

škody, manka, schodku, přebytku, k pohybu majetku uvnitř účetní jednotky a k dalším skutečnostem, které jsou předmětem účetnictví a které nastaly, popř. o nichž jsou k dispozici potřebné doklady tyto skutečnosti dokumentující, nebo které vyplývají z vnitřních podmínek účetní jednotky anebo ze zvláštních předpisů.

- 2.3. Finanční aktivum nebo jeho část účetní jednotka odúčtuje z rozvahového účtu v případě, že ztratí kontrolu nad smluvními právy k tomuto finančnímu aktivu nebo jeho části. Účetní jednotka tuto kontrolu ztratí, jestliže uplatní práva na výhody definované smlouvou, tato práva zaniknou nebo se těchto práv vzdá. Jestliže postavení účetní jednotky nebo postavení druhé strany (přejímající subjekt) naznačuje, že si převádějící účetní jednotka udržela kontrolu nad finančním aktivem, nebude finanční aktivum z rozvahového účtu převádějící účetní jednotky odúčtováno.
- 2.4. Finančními aktivy se rozumí
 - a) hotovost (tzn. peněžní prostředky, kterými se rozumí oběživo a jiné peněžní prostředky splatné na požádání),
 - b) právo na získání hotovosti nebo jiného finančního aktiva jiného subjektu, vzniklé na základě smlouvy,
 - c) právo na směnu finančních nástrojů za potenciálně příznivých podmínek, vzniklé na základě smlouvy,
 - d) kapitálový nástroj jiného subjektu.
- 2.5. Převede-li účetní jednotka část finančního aktiva na přejímající subjekt a část si ponechá, rozdělí účetní hodnotu finančního aktiva na základě jeho reálné hodnoty k okamžiku převodu na část, kterou si ponechá, a na část, kterou převádí. Rozdíl mezi příjmy z převáděné části finančního aktiva a účetní hodnotou převáděné části se zúčtuje jako zisk nebo ztráta z převodu části finančního aktiva. Celá účetní hodnota finančního aktiva se přiřadí převáděné části a rozdíl mezi příjmy a předchozí účetní hodnotou finančního aktiva se zúčtuje jako zisk nebo ztráta z převáděné části finančního aktiva. Účetní jednotka uplatní tento postup i při prodeji portfolia pohledávek, jestliže si podrží právo spravovat tyto pohledávky se ziskem za určitý poplatek, čímž ji vznikne nové aktivum.
- 2.6. Převede-li účetní jednotka kontrolu nad určitým finančním aktivem a současně tím na sebe převzme nový finanční závazek (např. účetní jednotka prodá pohledávku a zároveň se zaváže odškodnit kupujícího, pokud inkaso pohledávky nedosáhne určité úrovně), účtuje na rozvahovém účtu o finančním závazku (účtová skupina 16, např. účet Závazky z jiných hodnot). Jestliže příjmy za finanční aktivum převyšují jeho účetní

- hodnotu a hodnota závazku je předem stanovena, účetní jednotka zaúčtuje do výnosů rozdíl mezi příjmy za finanční aktivum a jeho účetní hodnotou snížený o hodnotu závazku, který zaúčtuje na rozvahovém účtu. Jestliže hodnota závazku není předem stanovena, účetní jednotka rozdíl mezi příjmy za finanční aktivum a jeho účetní hodnotou nezaúčtuje do výnosů, ale zaúčtuje jej na rozvahovém účtu jako závazek. V případě, že příjmy za finanční aktivum nepřevyšují jeho účetní hodnotu, účetní jednotka tvoří na tento nový finanční závazek rezervu v souladu s Českým účetním standardem pro finanční instituce č. 107.
- 2.7. Finančními závazky se rozumí
- a) závazek uhradit hotovost jinému subjektu, vzniklý na základě smlouvy,
 - b) závazek směnit finanční nástroje za potenciálně nepříznivých podmínek, vzniklý na základě smlouvy.
- 2.8. Účetní jednotka, která převzala kontrolu nad určitým finančním aktivem a zároveň od převádějící účetní jednotky přijala záruku (např. účetní jednotka nakoupila pohledávku a zároveň přijala od prodávající záruku, že bude odškodněna, pokud inkaso pohledávky nedosáhne určité úrovně) nezvyšší o tuto přijatou záruku pořizovací cenu přebíraného finančního aktiva, ale zaúčtuje ji na podrozvahových účtech.
- 2.9. Finanční závazek nebo jeho část zanikne tzn. že je povinnost definovaná smlouvou splněna, zrušena nebo skončí její platnost a účetní jednotka již dále nebude finanční závazek nebo jeho část vykazovat v rozvaze. Rozdíl mezi hodnotou závazku v účetnictví, resp. jeho části, který zanikl nebo byl převeden na jiný subjekt a mezi částkou za tento závazek uhrazenou se zúčtuje do nákladů nebo výnosů.

3. Vnitropodnikové účetnictví

- 3.1. Formu, organizaci a zaměření vnitropodnikového účetnictví si určí účetní jednotka sama vnitřním předpisem.
- 3.2. Vnitropodnikové účetnictví lze organizovat
- a) přímo v rámci analytického členění nákladů a výnosů (úctové třídy 6 a 7),
 - b) prostřednictvím účtů v účtových skupinách 69 a 79,
 - c) kombinací postupu podle písm. a) a b),
 - d) v samostatném účetním okruhu v úctové třídě 8. Spojovací účty prokazující návaznost mezi účty této úctové třídy a účty úctových tříd 6 a 7 si účetní jednotka sama určí a uvede je v účtovém rozvrhu.

Český účetní standard pro finanční instituce č. 102 Otevírání a uzavírání účetních knih, účetní závěrka

1. Otevírání účetních knih

- 1.1. Při otevírání a uzavírání účetních knih v souladu se zákonem postupují účetní jednotky dále uvedeným způsobem. Závěrkové účty (úctová skupina 58) se nepoužijí v případě, že otevírání a uzavírání účetních knih se uskutečňuje jiným průkazným způsobem (např. při použití výpočetní a jiné techniky).
- 1.2. Syntetické účty hlavní knihy se otevírají účetními zápisy. Stav jednotlivých rozvahových položek (aktiva a pasiva) vykázané v úctové skupině 58 na účtu Konečný účet rozvažný musí navazovat na stavy jednotlivých rozvahových položek (aktiva a pasiva) v úctové skupině 58 na účtu Počáteční účet rozvažný.
- 1.3. Účetními zápisy na vrub úctové skupiny 58, účtu Počáteční účet rozvažný a ve prospěch příslušných nově otevíraných účtů pasiv a účetními zápisy ve prospěch účtu Počáteční účet rozvažný a na vrub příslušných nově otevíraných účtů aktiv se zaúčtují jejich počáteční zůstatky.
- 1.4. Zisk, popř. ztráta zaúčtovaná ve prospěch, popř. na vrub úctové skupiny 58, účtu Konečný účet rozvažný se při otevírání účtů hlavní knihy zaúčtuje ve prospěch, příp. na vrub úctové skupiny 59, účtu Hospodářský výsledek ve schvalovacím řízení se souvztažným zápisem na vrub, příp. ve prospěch úctové skupiny 58, účtu Počáteční účet rozvažný.
- 1.5. Po otevření účetních knih se případné rozdíly ze změn použitých účetních metod zúčtují jako první účetní případ běžného účetního období.
- 1.6. Stav úctové skupiny 59, účtu Hospodářský výsledek ve schvalovacím řízení se vyrovná po schválení návrhu na rozdělení zisku, příp. na úhradu ztráty příslušným orgánem účetní jednotky s příslušným rozvahovým účtem.
- 1.7. Pořadí rozdělení zisku, popř. způsob úhrady ztráty stanoví právní předpis, stanoví účetní jednotka nebo rozhodnutí valné hromady.

2. Uzavírání účetních knih a účetní závěrka

- 2.1. Obsahové vymezení účetní závěrky stanoví vyhláška.

- 2.2. Uzavírání účetních knih je činnost, při níž se:
- a) zjišťují obraty stran Má dáti a Dal jednotlivých syntetických účtů,
 - b) zjišťují konečné zůstatky aktivních a pasivních účtů a konečné stavy účtů nákladů a výnosů,
 - c) zjistí základ daně z příjmů a daňová povinnost účetní jednotky za účetní období (splatná, popř. odložená),
 - d) zjistí účetní hospodářský výsledek,
 - e) uzavřou účetní knihy převodem zůstatků rozvahových účtů a zůstatku účtu Účet zisků a ztrát (účtová skupina 58) na účet Konečný účet rozvažný (účtová skupina 58).
- 2.3. Syntetické účty hlavní knihy se uzavírají účetními zápisy.
- 2.4. Konečné stavy účtů nákladů se přeúčtují na vrub Účtu zisku a ztráty (účtová skupina 58), konečné stavy účtů výnosů se přeúčtují ve prospěch Účtu zisků a ztrát (účtová skupina 58). Výsledný zůstatek Účtu zisku a ztrát (účtová skupina 58) se podle své povahy přeúčtuje ve prospěch, příp. na vrub Konečného účtu rozvažného (účtová skupina 58).
- 2.5. Konečné zůstatky aktivních účtů se přeúčtují na vrub Konečného účtu rozvažného (účtová skupina 58), konečné zůstatky pasivních účtů se přeúčtují ve prospěch tohoto účtu. Na vrub Konečného účtu rozvažného (účtová skupina 58) se přeúčtuje též zůstatek Účtu zisku a ztrát (účtová skupina 58) v případě ztráty. Ve prospěch Konečného účtu rozvažného (účtová skupina 58) se přeúčtuje též zůstatek Účtu zisku a ztrát (účtová skupina 58) v případě zisku.
- 2.6. Hospodářský výsledek před zdaněním se zjistí jako rozdíl výnosů účtovaných na účtech účtové třídy 7 a nákladů účtovaných na účtech účtové třídy 6 s výjimkou účtů účtové skupiny 68.
- 2.7. Hospodářský výsledek po zdanění - účetní zisk, popř. účetní ztráta - se zjistí jako rozdíl výnosů účtovaných na účtech účtové třídy 7 a nákladů účtovaných na účtech účtové třídy 6.

Český účetní standard pro finanční instituce č. 103 Zásady pro účtování nákladů a výnosů a pro jejich časové rozlišování

1. Náklady a výnosy se účtují podle těchto zásad:
- a) náklady a výnosy se účtují zásadně do období, s nímž časově a věcně souvisí. Pokud by při použití této zásady účetní jednotka nemohla podat věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví účetní jednotky, postupuje odchylně (např. účtování úroků z vybraných pohledávek po splatnosti). Opravy nákladů nebo výnosů minulých účetních období se účtují na účtech nákladů nebo výnosů běžného období, ledaže se jedná o opravy zásadních chyb týkajících se předchozích období. Zásadní chybou se rozumí chyba, která má tak podstatný vliv na účetní závěrku jednoho nebo více předchozích období, že tyto účetní závěrky nepodávají věrný a poctivý obraz o předmětu účetnictví účetní jednotky, proto se o ně při sestavení účetní závěrky upraví počáteční stav nerozděleného zisku nebo neuhrazené ztráty,
 - b) přijaté náhrady vynaložených nákladů minulých účetních období se účtují do výnosů běžného účetního období,
 - c) náklady a výdaje, které se týkají budoucích účetních období, je nutno časově rozlišit ve formě
 1. nákladů příštích období (účtová skupina 35, účet Náklady příštích období),
 2. výdajů příštích období (účtová skupina 35, účet Výdaje příštích období),
 - d) výnosy a příjmy, které se týkají budoucích účetních období, je nutno časově rozlišit ve formě
 1. výnosů příštích období (účtová skupina 35, účet Výnosy příštích období),
 2. příjmů příštích období (účtová skupina 35, účet Příjmy příštích období).
2. Časové rozlišení není nutno používat v případech, kdy se jedná o nevýznamné částky, kdy jejich zúčtováním do nákladů nebo do výnosů bez časového rozlišení není dotčen účel časového rozlišení a účetní jednotka tím prokazatelně nesleduje záměrnou úpravu hospodářského výsledku, nebo jde-li o pravidelně se opakující výdaje popř. příjmy.
3. Účetní případy, které se týkají pouze jednoho účetního období, se nemusí časově rozlišovat, pokud tím nejsou významně ovlivněny mezitímní výkazy zisku a ztráty a výkazy sestavené podle zvláštních právních předpisů.
4. Účty časového rozlišení podléhají dokladové inventuře a při inventarizaci se posuzuje jejich výše a odůvodněnost.
5. Postup při časovém rozlišení účetní jednotka upraví vnitřním předpisem a nesmí jej každoročně měnit. Ke změně může dojít jen zcela výjimečně.

6. Naběhlé úrokové výnosy a náklady vztahující se k aktivům a závazkům účetní jednotka zaúčtuje k datu sestavení řádné, mimořádné a mezitímní účetní závěrky nebo k datu sestavení výkazů podle zvláštních právních předpisů společně s těmito aktivy a závazky. Naběhlé úroky jsou součástí účtových skupin, v nichž je o aktivech a závazcích účtováno.
7. Účetní jednotka v pozici věřitele vyúčtuje v běžném účetním období ve prospěch výnosů smluvně stanovené úroky včetně úroků z prodlení a zvýší svoji pohledávku vůči dlužníkovi. Obdobně účetní jednotka postupuje, pokud uplatnění úroků z prodlení není smluvně podloženo, ale účetní jednotka své právo uplatnila písemnou formou. Účetní jednotka může rozhodnout o úrocích z prodlení, že tyto úroky neuplatní nebo je promine, anebo u ohrožených pohledávek nepoužije pro úroky z prodlení akruální princip. V případě, že účetní jednotka úroky z prodlení neuplatní nebo je promine, uvede výši takto neuplatněných nebo prominutých úroků v příloze k účetní závěrce (vliv na výši hospodářského výsledku).
8. Účetní jednotka v pozici dlužníka vyúčtuje v běžném účetním období na vrub nákladů smluvně stanovené úroky včetně úroků z prodlení a zvýší svůj závazek vůči věřiteli. Obdobně účetní jednotka postupuje, pokud uplatnění úroků z prodlení není smluvně podloženo, ale věřitel své právo uplatnil písemnou formou.
9. Na účtech účtové skupiny 35 - Časové rozlišení, dohadné účty, uspořádací účet se při sestavování účetní závěrky účtují položky, které nelze zaúčtovat jako obvyklé pohledávky, resp. závazky z důvodu jejich dohadné výše. Jde například o pohledávky za pojišťovnou v důsledku pojistných událostí v případech, kdy nebyla ještě poskytnuta pojistná náhrada a pojišťovna nepotvrdila do data uzavírání účetních knih konečnou výši této náhrady. Na dohadných účtech se rovněž účtují třetími osobami splněné a nevyúčtované dodávky, které se při uzavírání účetních knih ocení v souladu s uzavřenými smlouvami, popř. odhadem. Po doručení příslušného vyúčtování se v následujícím účetním období uvedený účetní zápis zruší a nahradí se v případě dohadných položek pasivních zápisem na účet v účtové skupině 34, např. účet Různí věřitelé a v případě dohadných položek aktivních zápisem na účet v účtové skupině 34, např. účet Různí dlužníci.

Český účetní standard pro finanční instituce č. 104 Použití způsobů oceňování

1. Způsoby oceňování majetku a závazků stanoví zákon.
2. Stav zásob zjištěný fyzickou inventurou se oceňuje způsoby stanovenými zákonem.
3. O zvýšení hodnoty majetku a snížení hodnoty závazků se neúčtuje, pokud tak nestanoví zvláštní právní předpis nebo ustanovení zákona. Při snížení hodnoty závazku jako důsledku inventarizace se zjištěný rozdíl zaúčtuje do výnosů jako inventarizační rozdíl, při zvýšení hodnoty majetku jako důsledku inventarizace se zjištěný rozdíl zaúčtuje do výnosů jako inventarizační rozdíl.
4. V případech, kdy došlo k trvalému znehodnocení majetku oceňovaného reálnou hodnotou, při účtování rozdílů do vlastního kapitálu (např. u investičních, podílových nebo penzijních fondů) provede se odpis tohoto majetku nebo jeho příslušné části do nákladů se souvztažným zápisem v účtové skupině 56.
5. Při stanovení reálné hodnoty cenného papíru pomocí kvalifikovaného odhadu může účetní jednotka použít upravené hodnoty cenného papíru.
6. Upravená hodnota cenného papíru se rovná:
 - a) míře účasti na vlastním kapitálu společnosti, pokud se jedná o akcie,
 - b) míře účasti na vlastním kapitálu podílového fondu, pokud se jedná o podílové listy,
 - c) současné hodnotě cenného papíru, pokud se jedná o dluhopisy a směnky.
Při stanovení současné hodnoty se bere v úvahu rizikovitost emitenta. U směnek je současná hodnota stanovena maximálně do výše rozdílu mezi pořizovací cenou směnky (upravenou o nabíhající úroky) a opravnou položkou, kterou by účetní jednotka tvořila v případě, že by se na směnku nahlíželo jako na pohledávku z úvěru.
7. Ustanovení předchozího odstavce se neuplatní v případech a upravená hodnota cenného papíru se rovná nule, pokud emitent cenného papíru
 - a) je ve vyrovnacím řízení (uplatní se pouze u kapitálových nástrojů, přičemž kapitálovým nástrojem se rozumí zbytkový podíl na aktivech subjektu po odečtení všech jeho závazků),
 - b) na jeho majetek byl prohlášen konkurz,

- c) byl u něho zamítnut návrh na prohlášení konkurzu pro nedostatek majetku,
 - d) byl u něho zrušen konkurz z důvodu, že majetek společnosti nepostačuje k úhradě nákladů konkurzu.
8. Míra účasti na vlastním kapitálu podílového fondu se neuplatní v případě a upravená hodnota podílového listu se rovná nule, pokud odkup podílového listu byl pozastaven na dobu neurčitou nebo přesahující 31 dní.
 9. Nemá-li účetní jednotka pro účely stanovení

upravené hodnoty k dispozici údaje o vlastním kapitálu společnosti, resp. podílového fondu, ke dni stanovení upravené hodnoty, může pro účely výpočtu upravené hodnoty použít poslední dostupné údaje z řádné, mimořádné nebo mezitímní účetní závěrky, pokud nejsou starší než 2 roky (u účetních jednotek, jež jsou povinny mít účetní závěrku ověřenu auditorem, jde o auditované údaje). V případě, kdy účetní jednotka nemá k dispozici žádné výše uvedené údaje, upravená hodnota se rovná nule.

Český účetní standard pro finanční instituce č. 105 Použití cizích měn a kurzové rozdíly

1. Kurzové rozdíly vzniklé zpravidla denním přečíslováním cizoměnových aktiv a pasiv se účtují na účty nákladů nebo výnosů (účetová skupina 61, účetová skupina 71) s výjimkou kurzových rozdílů:
 - a) z čistých investic spojených s cizoměnovými účastmi s rozhodujícím nebo podstatným vlivem; o nich se účtuje na rozvahový účet (účetová skupina 56, např. účet Oceňovací rozdíly z přepočtu účastí) a na účty nákladů nebo výnosů (účetová skupina 66, např. účet Ztráty z převodu účastí, účetová skupina 76, např. účet Zisky z převodu účastí) jsou zúčtovány při úbytku těchto účastí. Čistými investicemi spojenými s cizoměnovými účastmi se rozumí dlouhodobé pohledávky a závazky, které tvoří v podstatě část čisté investice v dceřiné nebo přidružené společnosti, jejich vypořádání není ani plánováno, ani není pravděpodobné, že by v dohledné budoucnosti nastalo, a ve své podstatě představují zvýšení či snížení účasti v dceřiné nebo přidružené společnosti,
 - b) z cizoměnových finančních závazků, jimiž se účetní jednotka zajišťuje proti měnovému riziku z čistých investic do cizoměnových účastí s rozhodujícím nebo podstatným vlivem; o nich se účtuje na rozvahový účet (účetová skupina 56, např. účet Oceňovací rozdíly z přepočtu účastí) a na účty nákladů nebo výnosů (účetová skupina 66, např. účet Ztráty z převodu účastí, účetová skupina 76, např. účet Zisky z převodu účastí) jsou zúčtovány při úbytku těchto čistých investic do účastí,
 - c) z cizoměnového finančního aktiva nebo závazku, kterým se účetní jednotka zajišťuje proti měnovému riziku plynoucímu z právně vynutitelné smlouvy, o níž není účtováno na rozvahových účtech, zavazující obě strany a obsahující všechny významné podmínky včetně stanovení množství, ceny, termínu realizace, sankcí za nedodržení podmínek; o nich se účtuje na rozvahový účet (účetová skupina 56, např. účet Oceňovací rozdíly z přepočtu zajišťovacích derivátů) až do okamžiku, než se stanou součástí ocenění rozvahových aktiv nebo závazků vzniklých na základě výše uvedené smlouvy,
 - d) z cizoměnového finančního aktiva nebo závazku, kterým se účetní jednotka zajišťuje proti měnovému riziku plynoucímu z očekávané budoucí transakce dosud smluvně nepokryté, jejíž uskutečnění je vysoce pravděpodobné; o nich se účtuje na rozvahový účet (účetová skupina 56, např. účet Oceňovací rozdíly z přepočtu zajišťovacích derivátů) až do okamžiku, než se stanou součástí ocenění rozvahových aktiv nebo závazků vzniklých z očekávané budoucí transakce. Jestliže se očekávaná budoucí transakce neuskuteční, účetní jednotka přeúčtuje kurzové rozdíly z rozvahového účtu (účetová skupina 56, např. účet Oceňovací rozdíly z přepočtu zajišťovacích derivátů) do nákladů (účetová skupina 61, např. účet Náklady na devizové operace) nebo výnosů (účetová skupina 71, např. účet Výnosy z devizových operací),
 - e) z cizoměnových akcií nebo podílových listů k obchodování nebo prodeji oceněných reálnou hodnotou, které se účtují společně s ostatními změnami reálné hodnoty na stejné účty,
 - f) z cizoměnových účastí s rozhodujícím nebo podstatným vlivem oceňovaných ekvivalencí, které se účtují společně s ostatními změnami z ocenění ekvivalencí.

2. Účetní jednotka může v průběhu účetního období kurzové rozdíly účtovat na rozvahovém účtu (účetová skupina 35, např. Uspořádací účet kurzových rozdílů) s tím, že ke dni sestavení účetní závěrky kurzové zisky nebo kurzové ztráty zúčtuje na účty nákladů nebo výnosů (účetová skupina 61, např. účet Náklady na devizové operace, účetová skupina 71, např. účet Výnosy z devizových operací).
3. Kurzové rozdíly vznikající z přepočtu cizoměnových pohledávek a závazků na podrozvahových účtech pohledávek a závazků ze spotových operací (účetová skupina 94) jsou součástí hospodářského výsledku účetní jednotky a účtuje se o nich na účtech nákladů nebo výnosů (účetová skupina 61, např. účet Náklady na devizové operace, účetová skupina 71, např. účet Výnosy z devizových operací) se souvztažným zápisem na rozvahovém účtu (účetová skupina 35, např. Uspořádací účet kurzových rozdílů). Účetní jednotky s výjimkou bank a České národní banky mohou účetním předpisem stanovit, že o tomto přecenění neúčtují.
4. Kurzové rozdíly vzniklé zpravidla denním přeceňováním majetku a závazků účtovaných v cizích měnách se účtují v účetové skupině 56. Při úbytku majetku nebo závazků se kurzový rozdíl zúčtuje na příslušný účet nákladů v účetové skupině 61 - Náklady na finanční činnosti, nebo v účetové skupině 71 - Výnosy z finančních činností.

Český účetní standard pro finanční instituce č. 106 Zásady pro tvorbu a použití opravných položek

1. Obecné zásady

- 1.1. Opravné položky se tvoří k účtům majetku, který se neoceňuje reálnou hodnotou nebo není oceňován ekvivalencí, v případech, kdy snížení hodnoty majetku v účetnictví je prokázáno na podkladě údajů zjištěných při inventarizaci a není trvalého charakteru.
- 1.2. Opravné položky se tvoří:
 - a) k pohledávkám z finančních činností (např. poskytnuté úvěry, poskytnuté vklady, pohledávky z plateb ze záruk, akreditivů, faktoringu a ostatních finančních činností) s výjimkou pohledávek, které účetní jednotka nabyla a určila k obchodování,
 - b) k pohledávkám z jiných než finančních činností (např. pohledávky z dodavatelsko-odběratelských vztahů, poskytnuté zálohy) s výjimkou pohledávek, které účetní jednotka nabyla a určila k obchodování,
 - c) k cenným papírům drženým do splatnosti a dluhovým cenným papírům pořízeným v primárních emisích a neurčených k obchodování,
 - d) k účastem s rozhodujícím nebo podstatným vlivem neoceněných ekvivalencí,
 - e) k podílům v jiných než akciových společnostech, které nejsou považovány za účasti s rozhodujícím nebo podstatným vlivem (např. podíl ve společnosti s ručením omezeným, který nespĺňuje charakteristiky účasti s rozhodujícím nebo podstatným vlivem),
 - f) k dlouhodobému hmotnému a nehmotnému majetku.
- 1.3. Účtování tvorby a použití opravné položky přímo ve prospěch nebo na vrub příslušného účtu majetku není dovoleno.
- 1.4. Opravné položky se netvoří:
 - a) na zvýšení hodnoty aktiv, tzn. že opravné položky jsou tvořeny maximálně do výše ocenění v účetnictví (účty opravných položek nesmí mít aktivní zůstatek),
 - b) k závazkům,
 - c) k aktivům oceňovaným reálnou hodnotou nebo ekvivalencí,
 - d) k aktivům, k nimž se vztahuje zajišťovací derivát a tímto derivátem je zajištěna hodnota vyšší nebo rovná ocenění aktiva v účetnictví,
 - e) k pohledávkám, které účetní jednotka nabyla a určila k obchodování.
- 1.5. Při stanovení výše opravných položek k aktivům účetní jednotka může zohledňovat jejich zajištění, které je ve formě např. finančního aktiva přijatého v reverzním repu (přijatý kolaterál), zástavy, přijaté záruky, úvěrového derivátu, pokud současně vyhoví následujícím podmínkám:
 - a) má právní jistotu, že se při selhání dlužníka může ze zajištění uspokojit (např. realizací zástavy, prodejem kolaterálu),
 - b) uspokojení je schopna provést v přiměřeném čase po selhání dlužníka, kterým se rozumí prodlení s platbami úroků, poplatků, jistiny, či jejich nezaplacení,
 - c) zajištění zohlední nejvýše v současné čisté realizovatelné hodnotě zajištění (tj. v hodnotě, kterou obdrží po odečtení nákladů

- na jeho realizaci), pouze ve výši, která neslouží k zajištění jiných jejich aktiv nebo aktiv třetích osob (mají-li nárok na uspokojení před účetní jednotkou) a maximálně do výše ocenění zajišťovaných aktiv v účetnictví.
- 1.6. Vysoce kvalitním zajištěním se rozumí zajištění, na jehož základě je účetní jednotce v případě selhání dlužníka uhrazeno zajišťované aktivum:
- a) subjektem, vůči němuž je podle zvláštního předpisu ČNB stanovena nulová riziková váha (např. záruky vydané centrálními vládami zemí OECD),
 - b) cennými papíry, k nimž se v případě zařazení do cenných papírů držených do splatnosti obvykle netvoří opravné položky (např. dluhopisy emitované centrálními vládami zemí OECD),
 - c) z vkladů uložených u účetní jednotky, u nichž má účetní jednotka jistotu, že po dobu trvání zajištění aktiva je vyloučeno jejich použití pro jiné účely než pro uhrazení zajišťovaného aktiva v případě selhání dlužníka.

2. Opravné položky k cenným papírům

- 2.1. Účetní jednotka posuzuje výši tvorby opravné položky ke dni sestavení řádné, mimořádné nebo mezitímní účetní závěrky, či výkazů podle zvláštních právních předpisů u cenných papírů držených do splatnosti a dluhových cenných papírů pořízených v primárních emisích a neurčených k obchodování.
- 2.2. Opravné položky k dluhopisům drženým do splatnosti se tvoří podle jednotlivých dluhopisů ve výši rovné snížení hodnoty dluhopisu z titulu zvýšení úvěrového rizika emitenta dluhopisu, tzn. že se netvoří v důsledku změn bezrizikových úrokových měr. Obvykle se netvoří ke státním dluhopisům zemí OECD a dluhopisům centrálních bank zemí OECD.
- 2.3. Opravné položky k cenným papírům zajištěným aktivy drženým do splatnosti se tvoří podle jednotlivých cenných papírů z titulu zvýšení úvěrového rizika emitenta (zvýšení úvěrového rizika spojeného s podkladovými aktivy ovlivňuje reálnou hodnotu vloženého úvěrového derivátu).
- 2.4. Opravné položky ke směnkám drženým do splatnosti a dluhovým cenným papírům pořízeným v primárních emisích a neurčených k obchodování se tvoří podle jednotlivých cenných papírů stejným způsobem, jako se tvoří opravné položky

k jednotlivě posuzovaným pohledávkám z finančních činností.

- 2.5. Účetní jednotka po posouzení hodnoty cenných papírů tvoří opravné položky také k:
- a) cenným papírům drženým do splatnosti, které poskytla v repo obchodech nebo půjčila jiným osobám,
 - b) dluhovým cenným papírům pořízeným v primárních emisích a neurčených k obchodování, které poskytla v repo obchodech nebo půjčila jiným osobám.

3. Opravné položky k účastem a ostatním podílům

- 3.1. Účetní jednotka posuzuje výši tvorby opravné položky ke dni sestavení řádné, mimořádné nebo mezitímní účetní závěrky, či výkazů podle zvláštních předpisů:
- a) k účastem s rozhodujícím nebo podstatným vlivem neoceněným ekvivalencí a
 - b) k ostatním podílům v jiné než akciové společnosti, které nejsou účastí s rozhodujícím nebo podstatným vlivem.
- 3.2. Opravná položka k účasti a podílu se tvoří ve výši rozdílu, o který ocenění podílu v účetnictví převyšuje míru účasti účetní jednotky na vlastním kapitálu společnosti. Míra účasti účetní jednotky na vlastním kapitálu společnosti se nepoužije v případech, pokud se jedná o společnost:
- a) která je ve vyrovnacím řízení,
 - b) na jejíž majetek byl prohlášen konkurz,
 - c) u níž byl zamítnut návrh na prohlášení konkurzu pro nedostatek majetku,
 - d) u níž byl zrušen konkurz z důvodu, že majetek společnosti nepostačuje k úhradě nákladů konkurzu.
- Opravná položka se v těchto případech tvoří ve výši ocenění účasti nebo ostatního podílu v účetnictví.
- 3.3. Nemá-li účetní jednotka pro účely stanovení opravné položky k účastem s rozhodujícím nebo podstatným vlivem nebo k ostatnímu podílu k dispozici údaje o vlastním kapitálu společnosti ke dni stanovení opravné položky, může použít poslední dostupné údaje z řádné, mimořádné nebo mezitímní účetní závěrky, pokud nejsou starší než 2 roky (u účetních jednotek, jež jsou povinny mít účetní závěrku ověřenu auditorem, jde o auditované údaje). V případě, kdy účetní jednotka nemá k dispozici žádné výše uvedené údaje, opravná položka se tvoří ve výši ocenění účasti nebo ostatního podílu v účetnictví.

Český účetní standard pro finanční instituce č. 107 Zásady pro tvorbu a použití rezerv

1. Rezerva se tvoří v případě, pro který platí následující kritéria:
 - a) existuje povinnost (právní nebo věcná) plnit, která je výsledkem minulých událostí,
 - b) je pravděpodobné, že plnění nastane a vyžádá si odtok prostředků představujících ekonomický prospěch, přičemž „pravděpodobné“ znamená převyšující pravděpodobnost vyšší než 50%,
 - c) je možné provést přiměřeně spolehlivý odhad plnění.
2. Účetní jednotka člení rezervy podle účelu jejich použití.
3. Rezerva se tvoří na vrub nákladů v účtové skupině 65 se souvztažným zápisem ve prospěch účtu v účtové skupině 54 Rezervy, a to ve výši, která je nejlepším odhadem výdajů nezbytných k vypořádání existujícího závazku. Pro dosažení nejlepšího odhadu rezervy se berou v úvahu veškerá rizika a nejistoty, které nevyhnutelně provázejí mnoho souvisejících událostí a okolností. Budoucí události, které mohou mít vliv na částku nezbytnou k vypořádání závazku, se zohledňují v částce rezervy v případě, že existuje dostatečně objektivní jistota, že k nim dojde. Při vyčíslení rezervy se neberou v úvahu zisky z očekávaných vyřazení aktiv, a to ani v případě, kdy očekávaná vyřazení jsou těsně spojena s událostí, která je příčinou tvorby rezervy.
4. Očekává-li se vypořádání závazků ve vzdálenější budoucnosti, je odhad výdajů nezbytných k vypořádání závazků diskontován na současnou hodnotu použitím současné tržní úrokové míry, je-li diskont významný. Postupné navyšování rezervy do předpokládané výše závazku je v dalších účetních obdobích účtováno v úrokových nákladech.
5. Použití rezervy se účtuje ve prospěch výsledkových účtů se souvztažným zápisem na vrub účtu v účtové skupině 54 Rezervy. Je-li použití rezervy nižší než její tvorba ke stanovenému účelu, nepoužitá část rezervy se rozpustí pro nepotřebnost ve prospěch výnosů.
6. Rezerva na restrukturalizaci se tvoří v případě, že účetní jednotka má oficiální neodvolatelný podrobný plán restrukturalizace, který určuje alespoň:
 - obor nebo část oboru, kterým se zabývá,
 - hlavní místo, kterého se týká,
 - umístění, funkci a přibližný počet zaměstnanců, kteří budou odškodněni z důvodu ukončení poskytování jejich služeb,
 - výdaje, které budou vynaloženy,
 - dobu, kdy bude plán implementován.
 Zároveň u účastníků restrukturalizace existuje očekávání, že restrukturalizace bude provedena, a to v důsledku zahájení realizace jejího plánu nebo zveřejněním jejích hlavních rysů.
7. Restrukturalizace je program, který je plánován a řízen vedením účetní jednotky a významně mění buď předmět činnosti účetní jednotky nebo způsob, jakým je činnost účetní jednotky prováděna. Restrukturalizace se může projevit např.
 - prodejem nebo ukončením části podnikatelských aktivit,
 - uzavřením podnikatelských provozů v některé zemi nebo oblasti nebo přemístěním podnikatelských aktivit z jedné země nebo oblasti do jiné,
 - změnami ve struktuře vedení účetní jednotky, např. zrušením některé úrovně řízení,
 - zásadní reorganizací, která má významný dopad na podstatu a zaměření činnosti účetní jednotky.
8. Rezervy při vkladu majetku v souvislosti se zánikem bez likvidace se zruší, pokud příslušný zákon, popř. smlouva o přeměně společnosti nestanoví jinak.

Český účetní standard pro finanční instituce č. 108 Cenné papíry

1. Cenné papíry, o kterých je účtováno v aktivech a které nejsou považovány za účasti s rozhodujícím nebo podstatným vlivem, se člení na cenné papíry
 - a) k obchodování,
 - b) k prodeji,
 - c) držené do splatnosti,
 - d) pořízené v primárních emisích neurčené k obchodování; při sestavování účetní závěrky se vykazují společně s pohledávkami.
2. Cenné papíry, o kterých je účtováno v závazcích, se člení na

- a) závazky z cenných papírů k obchodování,
b) emitované cenné papíry.
3. Cenným papírem k obchodování se rozumí cenný papír, který je finančním aktivem drženým za účelem obchodování a dosahování zisku z cenových rozdílů v krátkodobém časovém období.
 4. Závazkem z cenných papírů k obchodování (závazkem z krátkého prodeje) se rozumí finanční závazek vzniklý prodejem cenného papíru, který byl přijat v repo obchodech nebo při výpůjčce cenného papíru od jiné účetní jednotky.
 5. Cenným papírem drženým do splatnosti se rozumí cenný papír, který je finančním aktivem se stanovenou splatností, u něhož má účetní jednotka úmysl a schopnost držet jej do splatnosti. Účetní jednotka nemá prokazatelnou schopnost držet cenný papír do splatnosti, jestliže nemá finanční zdroje pro držení cenného papíru až do splatnosti nebo podléhá právnímu nebo jinému omezení, které by mohlo zmařit její záměr držet cenný papír do splatnosti. Cenný papír s nakoupenou prodejní opcí na tento cenný papír je možné zaúčtovat jako cenný papír držžený do splatnosti pouze v případě, že účetní jednotka má úmysl držet tento cenný papír až do jeho splatnosti a nemá v úmyslu uplatnit prodejní opcí. Cenným papírem drženým do splatnosti není akcie, zápis o podílu, podílový list ani dluhopis, u něhož má emitent právo jej odkoupit za hodnotu významně nižší než je jeho naběhlá hodnota. Na účtech cenných papírů držných do splatnosti se neúčtuje o účastech s rozhodujícím vlivem, o účastech s podstatným vlivem ani o podílech, které nejsou účastmi. Dluhové cenné papíry pořízené v primárních emisích, s nimiž účetní jednotka nemá záměr obchodovat se účtují na samostatném účtu v účtové skupině 41 (např. účet Dluhové cenné papíry pořízené v primárních emisích určené k obchodování) a oceňují se jako cenné papíry držené do splatnosti.
 6. Cenným papírem k prodeji se rozumí cenný papír, který je finančním aktivem a není cenným papírem k obchodování, ani cenným papírem drženým do splatnosti. Na účtech cenných papírů k prodeji se rovněž účtuje o podílech v jiných než akciových společnostech, které nejsou účastmi (např. podíl ve společnosti s ručením omezeným, který nespĺňuje charakteristiky účasti s rozhodujícím nebo podstatným vlivem). Na účtech cenných papírů k prodeji se neúčtuje o dluhových cenných papírech pořízených v primárních emisích, s nimiž účetní jednotka nemá záměr obchodovat; tyto cenné papíry se účtují v účtové skupině 41 (např. účet Dluhové cenné papíry pořízené v primárních emisích určené k obchodování).
 7. Cenným papírem zajištěným aktivy se rozumí cenný papír vzniklý v procesu sekuritizace, tzn. při transformaci různých aktiv, např. úvěrů včetně hypotečních úvěrů, pohledávek z karet apod., na cenné papíry. Toto ustanovení se nevztahuje na hypoteční zástavní listy. Cenné papíry zajištěné aktivy se zařazují do cenných papírů k obchodování, k prodeji nebo do cenných papírů držných do splatnosti. Nezahrnují se mezi dluhové cenné papíry pořízené v primárních emisích určené k obchodování.
 8. Cenným papírem poskytnutým v repo obchodech nebo půjčeným může být cenný papír k obchodování, cenný papír k prodeji, dluhový cenný papír pořízený v primárních emisích určený k obchodování nebo cenný papír držžený do splatnosti.
 9. Cenné papíry půjčené a cenné papíry poskytnuté v repo obchodech se účtují na samostatných analytických účtech syntetických účtů, kde o nich bylo účtováno před půjčením nebo poskytnutím v repo a pokračuje se ve způsobu oceňování použitým před jejich půjčením nebo poskytnutím v repo.
 10. Cenné papíry vypůjčené nebo přijaté v repo obchodech, včetně těch, které jsou následně poskytnuty v repo obchodech nebo jsou půjčeny, se účtují v podrozvaze. Při prodeji vypůjčených cenných papírů nebo cenných papírů přijatých v repo obchodech vzniká účetní jednotce závazek z krátkého prodeje ve výši prodejní ceny cenných papírů (účtová skupina 17). Cenné papíry, které jsou předmětem krátkého prodeje se odúčtují z podrozvahy.
 11. Cenné papíry jsou při prvotním účtování oceněny pořizovací cenou, jejíž součástí jsou přímé transakční náklady.
 12. U cenných papírů k obchodování a cenných papírů k prodeji, jde-li o kuponové dluhopisy, je jejich ocenění od okamžiku vypořádání nákupu do okamžiku vypořádání prodeje, resp. do okamžiku jejich splatnosti postupně zvyšováno o nabíhající kupón. Od okamžiku sjednání nákupu cenných papírů k obchodování nebo cenných papírů k prodeji (je-li nákup sjednán v rámci spotové operace) do okamžiku sjednání jejich prodeje, resp. do okamžiku jejich splatnosti, účetní jednotka oceňuje tyto cenné papíry reálnou hodnotou (dluhové cenné papíry jsou postupně zvyšovány o nabíhající úrokové výnosy jiné než nabíhající kupón - prémie nebo diskont - a dále jsou z naběhlé hodnoty oceněny reálnou hodnotou). Změny reálných hodnot jsou účtovány na účty nákladů nebo výnosů souvztažně s příslušnými účty cenných papírů, u cenných papírů k obchodování zpravidla denně, u cenných papírů k prodeji k datu sestavení řádné, mimořádné nebo mezitímní účetní závěrky nebo

- k datu sestavení výkazů podle zvláštních právních předpisů.
13. U cenných papírů držených do splatnosti a dluhových cenných papírů pořízených v primárních emisích neurčených k obchodování je ocenění cenných papírů od okamžiku vypořádání nákupu do okamžiku jejich splatnosti, resp. okamžiku vypořádání prodeje postupně zvyšováno o nabíhající úrokové výnosy. Dojde-li k prodeji cenných papírů držených do splatnosti nebo dluhových cenných papírů pořízených v primárních emisích neurčených k obchodování, je rozdíl mezi naběhlou hodnotou neupravenou o opravné položky a prodejní cenou v okamžiku sjednání prodeje zúčtován do výnosů nebo nákladů jako zisk nebo ztráta z prodeje cenných papírů.
 14. U závazků z cenných papírů k obchodování, jde-li o závazky z kupónových dluhopisů k obchodování, je prodejní cena od okamžiku vypořádání prodeje cenného papíru do okamžiku vypořádání zpětného nákupu postupně zvyšována o nabíhající kupón. Od okamžiku sjednání krátkého prodeje do okamžiku sjednání zpětného nákupu, účetní jednotka oceňuje tyto závazky reálnou hodnotou (závazky z dluhových cenných papírů k obchodování jsou postupně zvyšovány o nabíhající úrokové náklady- prémie, diskont- jiné než nabíhající kupón a dále jsou z naběhlé hodnoty oceněny reálnou hodnotou). Změny reálných hodnot jsou účtovány na účty nákladů nebo výnosů souvztažně s příslušnými účty závazků z cenných papírů zpravidla denně.
 15. K cenným papírům drženým do splatnosti a dluhovým cenným papírům pořízeným v primárních emisích neurčených k obchodování jsou tvořeny opravné položky v souladu s Českým účetním standardem pro finanční instituce č. 106.
 16. Přesuny z dluhových cenných papírů pořízených v primárních emisích neurčených k obchodování do cenných papírů k obchodování, cenných papírů k prodeji nebo do cenných papírů držených do splatnosti nejsou přípustné.
 17. Pro přesuny mezi cennými papíry k obchodování, k prodeji a drženými do splatnosti, platí následující ustanovení:
 - a) Přesuny z cenných papírů k obchodování do cenných k prodeji nebo do cenných papírů držených do splatnosti nejsou přípustné.
 - b) Přesuny z cenných papírů k prodeji do cenných papírů k obchodování jsou uskutečňovány výjimečně, stanou-li se součástí portfolia cenných papírů, s nímž účetní jednotka skutečně obchoduje s cílem tvorby zisku z krátkodobých změn ceny.
 - c) Přesuny z cenných papírů k prodeji do cenných papírů držených do splatnosti jsou uskutečňovány buď při změně záměru, nebo po uplynutí lhůty podle písm. e), v níž nebylo povoleno zařazovat cenné papíry do cenných papírů držených do splatnosti.
 - d) Přesuny z cenných papírů držených do splatnosti do cenných papírů k obchodování nebo do cenných papírů k prodeji jsou uskutečňovány, dojde-li ke změně záměru, nebo schopnosti držet cenné papíry do splatnosti.
 - e) Jestliže dojde k prodeji (včetně prodeje na základě uplatnění prodejní opce) nebo k přesunu více než nevýznamné části cenných papírů držených do splatnosti, účetní jednotka přesune zbývající část všech cenných papírů do splatnosti do cenných papírů k prodeji. Do konce účetního období, v němž se uskutečnil prodej (včetně prodeje na základě uplatnění prodejní opce) nebo přesun více než nevýznamné části cenných papírů držených do splatnosti do cenných papírů k obchodování nebo k prodeji, a po dobu následujících dvou účetních období nesmí účetní jednotka zařadit žádné cenné papíry do cenných papírů držených do splatnosti.
 - f) Ustanovení podle písm. e) se nevztahuje na případy:
 1. uskutečněné do 3 měsíců před splatností, kdy změna úrokových měr by neměla významně ovlivnit hodnotu těchto cenných papírů,
 2. uskutečněné poté, co účetní jednotka přijala od emitenta kromě naběhlých kuponů za dobu držby těchto cenných papírů, také alespoň 90 % pořizovací ceny těchto cenných papírů,
 3. ke kterým došlo v důsledku ojedinělé události, jež nemohla být účetní jednotkou předpokládána nebo kterou účetní jednotka nemohla ovlivnit (např. v důsledku výrazného zhoršení rizikovitosti emitenta, v důsledku změn daňových předpisů, které redukovují výhody plynoucí z daňově osvobozených příjmů z těchto cenných papírů, v důsledku změn regulatorních předpisů).
18. Při přesunu cenného papíru ze skupiny cenných papírů k prodeji do skupiny cenných papírů držených do splatnosti se reálná hodnota k okamžiku přesunu považuje za novou naběhlou hodnotu, která je dále zvyšována o nabíhající úrokové výnosy. Při přesunu cenného papíru ze skupiny cenných papírů držených do splatnosti do skupiny cenných papírů k prodeji nebo do skupiny cenných papírů k obchodování je cenný papír k okamžiku přesunu oceněn reálnou hodnotou se současným zachycením rozdílu z ocenění na účtech nákladů nebo výnosů. Pokud

- je k přesunovanému cennému papíru zařazenému do skupiny cenných papírů držených do splatnosti vytvořena opravná položka, je před přesunem zrušena zúčtováním na účet cenných papírů držených do splatnosti (tzn. že po přesunu do cenných papírů k prodeji nebo k obchodování je do nákladů nebo výnosů zahrnut pouze rozdíl mezi reálnou hodnotou přesunovaného cenného papíru a jeho naběhlou hodnotou).
19. O vlastních akciích je bez ohledu na účel nabytí účtováno v pasivech na samostatném účtu snižujícím kapitál účetní jednotky. Rozdíl mezi jmenovitou hodnotou vlastních akcií a pořizovací cenou se při snížení základního kapitálu zúčtuje jako zvýšení nebo snížení emisního ážia, popř. snížení rezervního fondu. Dojde-li k prodeji vlastních akcií, rozdíl mezi prodejní cenou a pořizovací cenou se zúčtuje k okamžiku sjednání prodeje jako zvýšení nebo snížení emisního ážia. Dojde-li k bezplatnému předání vlastních akcií, pořizovací cena vlastních akcií se zúčtuje jako snížení emisního ážia.
 20. O vlastních dluhových cenných papírech je účtováno v pasivech na samostatných účtech v rámci účtových skupin emitovaných cenných papírů. Při prvotním zachycení jsou vlastní dluhové cenné papíry oceněny pořizovací cenou, jejíž součástí jsou přímé transakční náklady. V případě vlastních dluhových cenných papírů přijatých v rámci termínové operace je součástí ocenění také reálná hodnota pevné termínové operace resp. vnitřní hodnota opce. Rozdíl mezi pořizovací cenou zpětně nakoupených vlastních dluhových cenných papírů a naběhlou hodnotou emitovaných cenných papírů je zúčtován do výnosů nebo nákladů jako zisk nebo ztráta z obchodování s cennými papíry. O hodnoty odpovídající postupnému zvyšování ocenění (nabíhající úrokové výnosy) zpětně nakoupených vlastních dluhových cenných papírů jsou snižovány úrokové náklady na emitované dluhové cenné papíry.
 21. Vypořádání nákupu nebo prodeje cenných papírů účetní jednotka může zúčtovat prostřednictvím rozvahového účtu pro zúčtování s trhem cenných papírů (účtová skupina 37, např. účet Zúčtování s trhem cenných papírů). Na tomto účtu se účtuje také o poskytnutých maržích, jsou-li při obchodování s cennými papíry po účetní jednotce požadovány, a vkladech v garančních fondech burz. Jsou-li jako poskytnuté marže použity cenné papíry účetní jednotky, účtuje se o nich i nadále na rozvahových účtech podle postupů pro cenné papíry, zároveň se však účtuje na podrozvahovém účtu pro poskytnuté zástavy (účtová skupina 97, např. účet Poskytnuté zástavy - cenné papíry).
 22. Jestliže účetní jednotka cenné papíry, o nichž účtuje v aktivech, předá k obhospodařování, do úschovy, správy nebo k uložení jinému subjektu, účtuje o nich navíc v účetní hodnotě na podrozvahových účtech (účtová skupina 98, např. účty Hodnoty předané do úschovy, Hodnoty předané do správy, Hodnoty předané k uložení, Hodnoty předané k obhospodařování).
 23. Pro účtování o pohledávkách, které účetní jednotka nabyla, se použijí přiměřeně ustanovení tohoto standardu. Přesuny ze skupiny a do skupiny pohledávek, které účetní jednotka nabyla a určila k obchodování nejsou přípustné.
 24. Investiční, podílové a penzijní fondy účtují změny reálné hodnoty z ocenění cenných papírů na příslušné účty v účtové skupině 56. Při úbytku majetku a závazků se oceňovací rozdíl z příslušného účtu v účtové skupině 56 zúčtuje na příslušný účet v účtové skupině 61 - Náklady na finanční činnosti, nebo v účtové skupině 71 - Výnosy z finančních činností.
 25. Penzijní fondy při přesunu cenného papíru ze skupiny cenných papírů k prodeji do skupiny cenných papírů držených do splatnosti zúčtují oceňovací rozdíl z příslušného účtu v účtové skupině 56 na příslušné účty časového rozlišení a jejich rozpouštění do nákladů nebo výnosů po dobu držby (do splatnosti) cenných papírů. Reálná hodnota cenného papíru se k okamžiku přesunu považuje za novou naběhlou hodnotu, která je dále zvyšována o nabíhající úrokové výnosy. Při přesunu cenného papíru ze skupiny cenných papírů držených do splatnosti do skupiny cenných papírů k prodeji nebo do skupiny cenných papírů k obchodování je cenný papír k okamžiku přesunu oceněn reálnou hodnotou se současným zachycením rozdílu z ocenění na příslušném účtu v účtové skupině 56. Pokud je k přesunovanému cennému papíru zařazenému do skupiny cenných papírů držených do splatnosti vytvořena opravná položka, je přesunem zrušena zúčtováním na účet cenných papírů k obchodování nebo k prodeji (tzn. že po přesunu do cenných papírů k prodeji nebo k obchodování je na účet v účtové skupině 56 zahrnut pouze rozdíl mezi reálnou hodnotou přesunovaného cenného papíru a jeho naběhlou hodnotou).

Český účetní standard pro finanční instituce č. 109 Účasti s rozhodujícím a podstatným vlivem

1. Účasti s rozhodujícím vlivem se rozumí účast v dceřiné společnosti.
2. Účasti s podstatným vlivem se rozumí účast v přidružené společnosti.
3. Dceřinou společností (ovládanou osobou) se rozumí společnost, v níž účetní jednotka fakticky nebo právně vykonává přímo nebo nepřímo rozhodující vliv (kontrolu) na řízení nebo provozování podniku.
4. Přidruženou společností se rozumí společnost, která není dceřinou společností, a účetní jednotka v ní vykonává podstatný (významný) vliv.
5. Rozhodujícím vlivem se rozumí schopnost účetní jednotky řídit finanční a operativní politiku jiné společnosti, a tak dosahovat prospěchu z jejich aktivit.
6. Rozhodující vliv účetní jednotka vykonává vždy, když je
 - a) většinovým společníkem,
 - b) disponuje většinou hlasovacích práv na základě dohody uzavřené s jiným společníkem nebo společníky, nebo
 - c) může prosadit jmenování nebo volbu nebo odvolání většiny osob, které jsou statutárním orgánem nebo jeho členem anebo většiny osob, které jsou členy dozorčího orgánu právnické osoby, jejímž je společníkem.
7. Osoby jednající ve shodě, které společně disponují většinou hlasovacích práv na určité osobě, vždy vykonávají rozhodující vliv. Pro účely tohoto standardu jsou však účasti, v nichž účetní jednotka vykonává rozhodující vliv pouze jako jedna z osob jednajících ve shodě, považovány za účasti s podstatným vlivem, které mají charakter společných podniků.
8. Podstatným vlivem se rozumí schopnost účetní jednotky podílet se na finanční a operativní politice jiné společnosti, ale bez schopnosti vykonávat rozhodující vliv.
9. Podstatný vliv účetní jednotka vykonává, když má přímý nebo nepřímý podíl nejméně 20 % na základním kapitálu nebo hlasovacích právech v jiné společnosti, pokud v této společnosti nevykonává rozhodující vliv nebo pokud zřetelně neprokáže, že podstatný vliv není schopna vykonávat. Při menším než 20 % podílu se podstatný vliv nepředpokládá, pokud není zřetelné, že existuje.
10. Podstatný vliv se projevuje zejména:
 - zástupcem ve statutárním orgánu přidružené společnosti,
 - účastí při tvorbě politiky přidružené společnosti,
 - významnými operacemi mezi přidruženou společností a účetní jednotkou, která v ní uplatňuje podstatný vliv,
 - výměnou řídicích pracovníků mezi přidruženou společností a účetní jednotkou, která v ní uplatňuje podstatný vliv,
 - přístupem k podstatným technickým informacím přidružené společnosti.
11. Akcie, o nichž je účtováno na účtech účastí s rozhodujícím nebo podstatným vlivem, které byly půjčeny nebo poskytnuty v repo obchodech, a i nadále je vykonáván rozhodující nebo podstatný vliv, se účtují na samostatných analytických účtech syntetických účtů, kde o nich bylo účtováno před půjčením nebo poskytnutím v repu a oceňují se způsobem použitým před jejich půjčením nebo poskytnutím v repu. Jestliže nejsou nadále podmínky pro vykonávání rozhodujícího nebo podstatného vlivu splněny, účetní jednotka o veškerých akciích daného subjektu účtuje na účtech cenných papírů k prodeji, popř. k obchodování.
12. Účasti s rozhodujícím nebo podstatným vlivem jsou oceňovány pořizovacími cenami nebo ekvivalencí.
13. Ocenění ekvivalencí se nepoužije a účast s rozhodujícím nebo podstatným vlivem se ocení nulou v případech, pokud se jedná o společnost
 - a) která je ve vyrovnacím řízení,
 - b) na jejíž majetek byl prohlášen konkurz,
 - c) u níž byl zamítnut návrh na prohlášení konkurzu pro nedostatek majetku,
 - d) u níž byl zrušen konkurz z důvodu, že majetek společnosti nepostačuje k úhradě nákladů konkurzu.

Český účetní standard pro finanční instituce č. 110 Deriváty

1. Derivátem se pro účely účetnictví rozumí finanční nástroj (finančním nástrojem se rozumí jakákoliv právní skutečnost, na jejímž základě vzniká finanční aktivum jednoho subjektu a finanční závazek nebo kapitálový nástroj jiného subjektu) současně splňující tyto podmínky:
 - a) jeho reálná hodnota se mění v závislosti na změně úrokové míry, ceny cenného papíru, ceny komodity, měnového kurzu, cenového indexu, na úvěrovém hodnocení (ratingu) nebo úvěrovém indexu, resp. v závislosti na podobné proměnné,
 - b) nevyžaduje počáteční čistou investici nebo vyžaduje malou počáteční čistou investici, která je nižší než by se vyžadovalo u jiných druhů nástrojů, které podobně reagují na změny v úvěrových a tržních faktorech,
 - c) je smluven a vyrovnán k budoucímu datu, přičemž doba sjednání obchodu do jeho vypořádání je u něho delší než u spotové operace.
2. Derivát má dva nebo více podkladových nástrojů (pozic) a je požadováno či umožněno čisté vypořádání či je umožněna dodávka podkladového nástroje, při které se situace příjemce podstatně neliší od situace při čistém vypořádání.
3. Za deriváty se nepovažují:
 - a) repo obchody,
 - b) smlouvy o nákupu, nájmu (pronájmu) nebo prodeji dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, zásob s výjimkou komodit, se kterými se obchoduje nebo může obchodovat na sekundárním trhu, např. zemědělské produkty, nerostné produkty (včetně ropy), drahé kovy a energie, kdy jedna ze smluvních stran je oprávněna finančně se vypořádat. Výjimka se nevztahuje na smlouvy o komoditách uzavřené za účelem koupě, prodeje nebo užívání komodity, u nichž se očekává, že budou vypořádány dodáním komodity,
 - c) smlouvy o nákupu nebo prodeji vlastních akcií, které budou vypořádány dodáním vlastních akcií,
 - d) smlouvy, které vyžadují úhradu v souvislosti s klimatickými, geologickými nebo jinými fyzikálními faktory, obvykle považované za pojistky. Splatná částka v těchto případech vychází z výše ztráty vzniklé v účetní jednotce.
4. Deriváty zahrnují pevné termínové operace a opce.
5. Pevnými termínovými operacemi se rozumí forwardy, futures a swapy.
6. Opce se rozumí finanční nástroje, ze kterých kupujícímu opce plyne užitek z příznivého vývoje cen podkladových nástrojů, ale které ho při nepříznivém vývoji cen podkladových nástrojů negativně neovlivní.
7. Deriváty se člení na deriváty k obchodování a deriváty zajišťovací (tj. deriváty sjednané za účelem zajišťování). Deriváty k obchodování se považují za spekulativní deriváty, pokud jsou:
 - a) sjednány jinou účetní jednotkou než tou, která může podle zákona o cenných papírech tuto činnost vykonávat, nebo
 - b) sjednány účetní jednotkou, která může podle zákona o cenných papírech tuto činnost vykonávat, ale nejsou sjednány se záměrem tvorby derivátového trhu. Tvorbou derivátového trhu se rozumí sjednávání derivátů účetní jednotkou na základě předchozí veřejné kotace cen účetní jednotkou (cena bid, cena offer, popř. cena ask), za které je účetní jednotka ochotna deriváty sjednat.
8. Z hlediska podkladových nástrojů se deriváty člení na deriváty úrokové, měnové, akciové, komoditní a úvěrové.
9. Úrokový derivát (derivát s úrokovými nástroji) je finanční nástroj, který se skládá ze dvou či více podkladových úrokových nástrojů, které jsou pouze v jedné měně, a jehož reálná hodnota není ovlivněna rizikovou úrokovou mírou určitého subjektu. Za úrokové deriváty se považují i forwardové termínové vklady.
10. Měnový derivát (derivát s měnovými nástroji) je finanční nástroj, který se skládá ze dvou či více podkladových úrokových nástrojů, které jsou alespoň ve dvou měnách, a jehož reálná hodnota není ovlivněna rizikovou úrokovou mírou určitého subjektu.
11. Akciový derivát (derivát s akciovými nástroji) je finanční nástroj, který se skládá alespoň z jednoho podkladového akciového nástroje, příp. také z jednoho či více podkladových úrokových nástrojů, nikoliv však podkladového komoditního nástroje, a jehož reálná hodnota není ovlivněna rizikovou úrokovou mírou určitého subjektu.
12. Komoditní derivát (derivát s komoditními nástroji) je finanční nástroj, který se skládá alespoň z jednoho podkladového komoditního nástroje, případně také z jednoho či více podkladových úrokových či akciových nástrojů, a jehož reálná hodnota není ovlivněna rizikovou úrokovou mírou určitého subjektu.
13. Úvěrový derivát (derivát s úvěrovými nástroji) je finanční nástroj, který se skládá ze dvou či více

- podkladových úrokových nástrojů, případně také z jednoho či více podkladových akciových či komoditních nástrojů, a jehož reálná hodnota je ovlivněna rizikovou úrokovou mírou určitého subjektu.
- Dále platí:
- a) účetní jednotka zaúčtuje úvěrový derivát jako poskytnutou záruku, jestliže jako subjekt nakupující riziko je pouze zavázána hradit za dlužníka v případě, jestliže tento subjekt neplní své závazky,
 - b) účetní jednotka zaúčtuje úvěrový derivát jako přijatou záruku, jestliže sjednala úvěrový derivát za účelem zajištění finančního aktiva s tím, že neplní-li dlužník své závazky, uhradí je subjekt nakupující riziko,
 - c) účetní jednotka zaúčtuje přijatou záruku jako úvěrový derivát, jestliže ji nesjednala za účelem zajištění finančního aktiva.
14. V některých případech může být derivát součástí složeného finančního nástroje, který zahrnuje jak hostitelský nástroj, tak i derivát (tzv. vložený derivát), který ovlivňuje peněžní toky nebo z jiného hlediska modifikuje vlastnosti hostitelského nástroje. Vložený derivát se odděluje od hostitelského nástroje a účtuje se podle ustanovení pro deriváty, jestliže jsou splněny současně tyto podmínky:
- a) ekonomické vlastnosti a rizika vloženého derivátu nejsou v těsném vztahu s ekonomickými vlastnostmi a riziky hostitelského nástroje,
 - b) finanční nástroj se stejnými podmínkami jako vložený derivát by jako samostatný nástroj splňoval definici derivátu,
 - c) hostitelský nástroj není oceňován reálnou hodnotou nebo je oceňován reálnou hodnotou, ale změny z ocenění jsou ponechány na rozvahovém účtu.
15. Ekonomické vlastnosti a rizika vloženého derivátu nejsou v těsném vztahu s ekonomickými vlastnostmi a riziky hostitelského nástroje a vložený derivát se od hostitelského nástroje odděluje např. v případě
- prodejní opce vložené do kapitálového nástroje,
 - kupní opce vložené do kapitálového nástroje,
 - měnové opce vložené do úrokového nástroje,
 - opce na prodloužení splatnosti přesahující splatnost úrokového hostitelského nástroje, pokud při splatnosti úrokového hostitelského nástroje neexistuje korekce na tržní úrokovou míru,
 - derivátu, kterým se mění úrokový hostitelský nástroj na nástroj s charakteristikami kapitálového nástroje nebo komodity,
 - derivátu, který je vložen do úrokového nástroje, čímž umožňuje konvertovat úrokový nástroj na kapitálový nástroj,
16. Ekonomické vlastnosti a rizika vloženého derivátu jsou v těsném vztahu s ekonomickými vlastnostmi a riziky hostitelského nástroje a vložený derivát se od hostitelského nástroje neodděluje např. v případě
- úrokového swapu vloženého do úrokového nástroje,
 - úrokové opce vložené do úrokového nástroje, jestliže je při pořízení opce mimo peníze,
 - měnového swapu nebo forwardu vloženého do úrokového nástroje,
 - opce na předčasné splacení hostitelského nástroje s realizační cenou, která za běžných okolností nepovede ke značným ziskům nebo ztrátám.
17. Úvěrový derivát, o kterém se účtuje jako o záruce, se v případě, že je součástí složeného finančního nástroje (např. úvěrový dluhopis tj. dluhopis s vloženým úvěrovým derivátem), od hostitelského nástroje oddělí a zaúčtuje se na podrozvahových účtech jako záruka.
18. O derivátech se účtuje na podrozvahových i rozvahových účtech od okamžiku jejich sjednání do okamžiku posledního vypořádání, ukončení, uplatnění, prodeje nebo zpětného nákupu. O derivátech sjednaných mezi různými útvary účetní jednotky se na podrozvahových ani na rozvahových účtech neúčtuje.
19. Na podrozvahových účtech se účtují od okamžiku sjednání derivátu pohledávky a závazky z úrokových, měnových, akciových, komoditních a úvěrových derivátů v hodnotě podkladového nástroje. Tyto pohledávky a závazky se dále přeceňují z titulu změn rizikových i bezrizikových úrokových měr, spotových měnových kurzů, změn cen akcií a změn cen komodit. Účetní jednotka může rozhodnout, že tyto pohledávky a závazky nebude přeceňovat z titulu změn bezrizikových úrokových měr. Účetní jednotky, kterým není stanovena právním předpisem povinnost dodržovat kapitálovou přiměřenost, nemusí podrozvahové pohledávky a závazky přeceňovat.
20. Na rozvahových účtech se deriváty účtují v reálných hodnotách vyjádřených v Kč, pokud dále není stanoveno jinak.
21. V cizí měně je možné na rozvahových účtech derivát účtovat, jestliže jsou splněny současně tyto podmínky:

- a) jde o úrokový derivát v cizí měně,
 b) účetní jednotka nepřeceňuje podrozvahové pohledávky a závazky z tohoto úrokového derivátu z titulu změn úrokových měr.
- Jde-li o zajišťovací úrokový derivát a účetní jednotka použije metodu zajištění reálné hodnoty, v cizí měně se účtuje o reálné hodnotě tohoto derivátu. Použije-li účetní jednotka metodu zajištění peněžních toků, v cizí měně se účtuje o nabíhající nejbližší čisté poskytnuté či přijaté úrokové platbě a v Kč se účtuje o zbývající části reálné hodnoty derivátu. Nejde-li o zajišťovací úrokový derivát, kurzové rozdíly z tohoto derivátu jsou součástí nákladů nebo výnosů na derivátové operace.
22. V případě přijetí nebo dodání podkladového nástroje se účtuje ve sjednané ceně upravené o reálnou hodnotu pevné termínové operace nebo vnitřní hodnotu opce (vnitřní hodnotou se u kupní opce rozumí rozdíl mezi spotovou cenou podkladového nástroje a realizační cenou v okamžiku uplatnění opce v případě, je-li tento rozdíl kladný; u prodejní opce rozdíl mezi realizační cenou a spotovou cenou podkladového nástroje, je-li tento rozdíl kladný). Vypořádané změny reálných hodnot burzovních derivátů jsou začteny na účtu marží (účtová skupina 31, např. účet Zúčtování marží burzovních derivátů).
23. Do nákladů (účtová skupina 61, např. účet Náklady na derivátové operace) nebo do výnosů (účtová skupina 71, např. účet Výnosy z derivátových operací) jsou v okamžiku ocenění derivátů (prováděném k okamžiku uskutečnění účetního případu (zpravidla denně), k datu sestavení účetní závěrky, výkazů podle zvláštních právních předpisů) účtovány ztráty nebo zisky vzniklé ze změn reálných hodnot, a to odděleně podle:
- a) derivátů k obchodování včetně vložených derivátů neoddělovaných od hostitelských nástrojů přeceňovaných na reálnou hodnotu, které nejsou v těsném vztahu s ekonomickými vlastnostmi a riziky hostitelského nástroje a jsou k obchodování,
 b) spekulativních derivátů včetně vložených derivátů neoddělovaných od hostitelských nástrojů přeceňovaných na reálnou hodnotu, které nejsou v těsném vztahu s ekonomickými vlastnostmi a riziky hostitelského nástroje a nejsou k obchodování.
24. Deriváty sjednanými za účelem zajišťování (zajišťovací deriváty) se rozumí deriváty, které splňují současně tyto podmínky:
- a) odpovídají strategii účetní jednotky v řízení rizik,
 b) na počátku zajištění je zajišťovací vztah formálně zdokumentován, dokumentace obsahuje identifikaci zajišťovaných a zajišťovacích nástrojů, vymezení rizika, které je předmětem zajištění, přístup k zjišťování a doložení efektivnosti zajištění,
 c) zajištění je efektivní, jestliže v průběhu zajišťovacího vztahu budou změny reálných hodnot zajišťovacích nástrojů odpovídající zajišťovanému riziku (popř. celkové změny reálných hodnot zajišťovacích nástrojů) v rozmezí minus 80 % až minus 125 % změn reálných hodnot zajišťovaných nástrojů odpovídajících zajišťovanému riziku. Účetní jednotka zjišťuje, zda zajištění je efektivní na počátku zajištění a dále efektivnost zajištění posuzuje alespoň k datu sestavení řádné, mimořádné a mezitímní účetní závěrky, k datu sestavení výkazů podle zvláštních právních předpisů.
- Derivát označený účetní jednotkou za sjednaný za účelem zajišťování, který nesplňuje některou z výše uvedených podmínek, se účtuje jako derivát k obchodování.
25. Zajišťovacím nástrojem se rozumí zajišťovací derivát nebo v omezených případech jiné finanční aktivum nebo závazek splňující shodné požadavky jako zajišťovací derivát. Finanční aktivum nebo závazek, které nemají charakter derivátu, je možné použít jako zajišťovací nástroj pouze pro zajišťování měnového rizika. Jeden zajišťovací nástroj může sloužit pro zajištění více než jednoho druhu nebo kategorie rizika. Pro účely zajišťovacího vztahu je možné použít pouze část zajišťovacího nástroje.
26. Zajišťovanými nástroji mohou být
- a) rozvahová aktiva nebo závazky, nebo jejich části,
 b) právně vynutitelné smlouvy, o nichž není účtováno na rozvahových účtech, zavazující obě strany a obsahující všechny významné podmínky včetně stanovení množství, ceny, termínu realizace, sankcí za nedodržení podmínek,
 c) očekávané budoucí transakce dosud smluvně nepokryté, jejichž uskutečnění je vysoce pravděpodobné. Určení, že uskutečnění očekávané budoucí transakce je vysoce pravděpodobné, není založeno výhradně jen na záměru účetní jednotky. Je nutné při tom také zvážit určité zjevné skutečnosti, např. obchodní plán účetní jednotky, četnost obdobných transakcí v minulosti, finanční a provozní schopnost účetní jednotky provést tuto transakci, rozsah ztrát a škod, které by mohly nastat při neuskutečnění této transakce, možnost použít ke stejným účelům jiný druh transakcí s podstatně rozdílnými charakteristikami. Identifikaci očekávané budoucí transakce v dokumentaci účetní jednotky provede i z hlediska času, kdy by se

- transakce měla uskutečnit (není nezbytné stanovit přesný okamžik uskutečnění, je nutné stanovit a zdokumentovat alespoň období, např. čtvrtletí, během něhož se uskutečnění transakce očekává). Pro identifikaci očekávané budoucí transakce se nepovažuje za dostatečné stanovit např. pouze určité procento z předpokládaného nákupu nebo prodeje uskutečněného během určitého období.
27. Zajišťované nástroje mohou mít charakter:
- a) jednotlivého aktiva, závazku, právně vynutitelné smlouvy či očekávané budoucí transakce, nebo
 - b) skupiny aktiv, skupiny závazků, právně vynutitelných smluv či očekávaných budoucích transakcí s obdobnými charakteristikami, u nichž je předmětem zajištění stejný druh a kategorie rizika.
28. Účetní jednotka přestane účtovat o derivátu jako o zajišťovacím derivátu, jestliže nastane některá z těchto událostí:
- a) uplyne doba platnosti zajišťovacího derivátu nebo je tento derivát prodán, ukončen nebo uplatněn,
 - b) zajištění již nespĺňuje podmínky pro zahrnutí derivátu do zajišťovacích derivátů,
 - c) již se nepředpokládá, že dojde k realizaci právně vynutitelné smlouvy nebo očekávané budoucí transakce.
29. Pro zajišťovací deriváty se používají účetní metody podle typu zajišťovacího vztahu, kterým může být buď
- a) zajištění reálné hodnoty, nebo
 - b) zajištění peněžních toků, anebo
 - c) zajištění čisté investice spojené s cizoměnovými účastmi s rozhodujícím nebo podstatným vlivem.
30. Zajištěním reálné hodnoty se rozumí zajištění změn reálné hodnoty aktiva, závazku (nebo části tohoto aktiva nebo závazku), skupin aktiv, skupin závazků, které jsou důsledkem konkrétního rizika a které budou mít vliv na zisk nebo ztrátu.
31. Zajišťovaný nástroj může být:
- oceňován reálnou hodnotou se současným zachycením rozdílů z ocenění na účtech nákladů nebo výnosů,
 - neoceňován reálnou hodnotou; pak je při použití zajištění reálné hodnoty ocenění tohoto aktiva nebo závazku po dobu trvání zajištění upravováno o změny v jejich reálné hodnotě, které odpovídají zajišťovaným rizikům, a tyto změny jsou účtovány v okamžiku ocenění do nákladů nebo výnosů, a to podle charakteru zajišťovaného rizika (např. úrokové náklady nebo výnosy, ztráty nebo zisky z kurzových rozdílů),
 - oceňován reálnou hodnotou a změny z ocenění jsou ponechány na rozvahovém účtu
- v účtové skupině 56; pak jsou při použití zajištění reálné hodnoty změny reálných hodnot zajišťovaného nástroje odpovídající zajišťovaným rizikům po dobu trvání zajištění převedeny z tohoto účtu do nákladů nebo výnosů, a to podle charakteru zajišťovaného rizika.
- Na stejné účty nákladů nebo výnosů, kde se účtují změny reálných hodnot zajišťovaných nástrojů, se účtují:
- změny reálných hodnot zajišťovacích nástrojů, pokud efektivnost zajištění byla splněna při zohlednění celkových změn reálných hodnot zajišťovacích nástrojů,
 - změny reálných hodnot zajišťovacích nástrojů odpovídající zajišťovanému riziku, pokud efektivnost zajištění byla splněna při zohlednění změn reálných hodnot zajišťovacích nástrojů odpovídajících zajišťovanému riziku. Změny reálných hodnot zajišťovacích nástrojů, které neodpovídají zajišťovanému riziku se v tomto případě účtují do nákladů (účtová skupina 61) nebo výnosů (účtová skupina 71).
32. Zajištěním peněžních toků se rozumí zajištění změn peněžních toků, které jsou důsledkem konkrétního rizika souvisejícího s právně vynutitelnou smlouvou, očekávanou budoucí transakcí, se skupinami aktiv, skupinami závazků, právně vynutitelnými smlouvami či očekávanými budoucími transakcemi s obdobnými charakteristikami, u nichž je předmětem zajištění stejný druh a kategorie rizika. Zisky nebo ztráty vzniklé po dobu trvání zajištění ze změn reálných hodnot zajišťovacích derivátů sjednaných v rámci zajištění peněžních toků, které odpovídají zajištěným rizikům, jsou ponechány v rozvaze (účtová skupina 56). Do nákladů nebo výnosů jsou zúčtovávány ve stejných obdobích, kdy jsou zúčtovávány náklady nebo výnosy spojené se zajišťovanými nástroji. Zisky nebo ztráty vzniklé ze změn reálných hodnot zajišťovacích derivátů sjednaných v rámci zajištění peněžních toků, které odpovídají nezajištěným rizikům, jsou zúčtovány v okamžiku ocenění do nákladů (účtová skupina 61) nebo výnosů (účtová skupina 71).
33. Zajištěním čistých investic do cizoměnových účastí s rozhodujícím nebo podstatným vlivem se rozumí zajištění se proti měnovému riziku plynoucímu z těchto účastí. Zisky nebo ztráty vzniklé po dobu trvání zajištění ze změn reálných hodnot těchto zajišťovacích derivátů odpovídající měnovému riziku jsou ponechány v rozvaze (účtová skupina 56). Do nákladů nebo výnosů jsou zúčtovány ve stejném období, kdy jsou zúčtovány náklady nebo výnosy spojené s odúčtováním zajišťovaných čistých investic

- do cizoměnových účastí. Zisky nebo ztráty vzniklé ze změn reálných hodnot těchto zajišťovacích derivátů, které odpovídají jinému než měnovému riziku, jsou zúčtovány v okamžiku ocenění do nákladů nebo výnosů.
34. Marže v hotovosti složené pro burzovní deriváty se účtují na rozvahovém účtu (účtová skupina 31, např. účet Zúčtování marží burzovních derivátů) na samostatných analytických účtech pro futures a pro opce, a dále v členění na marže v hotovosti složené pro burzovní deriváty na vlastní účet a pro burzovní deriváty pro klienta. Účtují se zde také vypořádané změny reálných hodnot burzovních derivátů. O maržích složených v cenných papírech se účtuje i nadále na účtech, kde o nich bylo účtováno před poskytnutím.
35. Marže v hotovosti složené pro mimoburzovní deriváty se účtují na rozvahových účtech v účtové třídě 1 a 2 (účtová skupina 13, např. účet Ostatní pohledávky za jinými bankami, jde-li o marže složené u bank; účtová skupina 21, např. účet Ostatní pohledávky za klienty, jde-li o marže slo-
- žené u jiných subjektů než bank). O maržích složených v cenných papírech se účtuje i nadále na účtech, kde o nich bylo účtováno před poskytnutím.
36. Marže v hotovosti přijaté pro mimoburzovní deriváty se účtují na rozvahových účtech v účtové třídě 1 a 2 (účtová skupina 13, např. účet Ostatní závazky vůči bankám, jde-li o marže přijaté od bank; účtová skupina 22, např. účet Běžné účty klientů, jde-li o marže přijaté od jiných subjektů než bank). O maržích přijatých v cenných papírech se účtuje v reálné hodnotě na podrozvahovém účtu pro přijaté kolaterály (účtová skupina 97).
37. Změny reálných hodnot všech derivátů sjednaných za účelem zajištění (zajištění peněžních toků, zajištění reálné hodnoty) se účtují na příslušné účty v účtové skupině 56. Zisky a ztráty z přecenění derivátů se při vypořádání zúčtují s příslušnými účty v účtové skupině 61 - Náklady na finanční činnosti nebo 71 - Výnosy z finančních činností.

Český účetní standard pro finanční instituce č. 111 Operace s cennými papíry a deriváty pro klienty

1. K operacím s cennými papíry pro klienty patří zejména:
- a) obstarání koupě nebo prodeje cenného papíru,
 - b) obhospodařování cenných papírů,
 - c) úschova cenných papírů,
 - d) správa cenných papírů,
 - e) uložení cenných papírů,
 - f) obstarání emise cenného papíru.
2. Je-li účetní jednotka bankou nebo ČNB a provádí-li pro klienta na základě obstaravatelských smluv nákupy nebo prodeje cenných papírů, účtuje na rozvahových účtech o pohledávkách za klienty a závazcích vůči klientům souvisejících s vypořádáním těchto obchodů (účtová skupina 37, např. účet Zúčtování s příkazci). Tzn. že na tomto účtu zachytí zálohy přijaté od klienta před vypořádáním nákupu cenných papírů, výdaje za nakoupené cenné papíry pro klienta a přijaté úhrady od klienta nebo převody z poskytnutých úvěrů klientovi, vratky nevyčerpaných záloh klienta, příjmy z prodeje cenných papírů klienta a převody těchto příjmů klientovi. Poskytne-li klientovi úvěr (popř. půjčku) na nákup cenného papíru, účtuje o něm v závislosti na původní splatnosti úvěru na samostatném rozvahovém účtu v účtové třídě 2 jako o poskytnutém úvěru, odděleně od ostatních úvěrů (popř. půjček). O cenných papírech klienta se na rozvahových ani podrozvahových účtech neúčtuje. O rámcích (linkách) stanovených pro klienta v případech, kdy nepožaduje od klienta do okamžiku vypořádání nákupu cenných papírů složení hotovosti, se neúčtuje.
3. Není-li účetní jednotka bankou nebo ČNB a provádí-li pro klienta na základě obstaravatelských smluv nákupy nebo prodeje cenných papírů, účtuje o peněžních prostředcích klienta, které jí jsou svěřeny odděleně podle jednotlivých klientů v účtové skupině 37, např. účet Zúčtování s příkazci. Poskytne-li klientovi úvěr (popř. půjčku) na nákup cenného papíru, účtuje o něm v závislosti na původní splatnosti úvěru na samostatném rozvahovém účtu v účtové třídě 2 jako o poskytnutém úvěru, odděleně od ostatních úvěrů (popř. půjček). O rámcích (linkách) stanovených pro klienta v případech, kdy nepožaduje od klienta do okamžiku vypořádání nákupu cenných papírů složení hotovosti, se neúčtuje. Pro vypořádání pohledávek, resp. závazků vůči trhu cenných papírů účetní jednotka používá účet v účtové skupině 37, např. účet Zúčtování s trhem cenných papírů (na analytických účtech

- odděleně podle trhů), pro vypořádání pohledávek, resp. závazků vůči klientům účet v účtové skupině 37, např. účet Zúčtování s příkazy (na analytických účtech odděleně podle klientů). Tzn. že na tomto účtu zachytí výdaje za nakoupené cenné papíry pro klienta a přijaté úhrady od klienta nebo převody z poskytnutých úvěrů klientovi, vratky nevyčerpaných záloh klienta, příjmy z prodeje cenných papírů klienta a převody těchto příjmů klientovi.
4. Poplatky a provize od klienta vyplývající z obstarávacích smluv jsou zúčtovány do výnosů (účtová skupina 71, např. účet Výnosy z ostatních operací).
 5. Účetní jednotka, která na základě smluv o obhospodařování finančních nástrojů obhospodařuje cenné papíry nebo jiné finanční nástroje klienta, účtuje na rozvahových účtech o závazcích vůči klientovi z titulu přijaté hotovosti určené ke koupi cenných papírů nebo umístění do jiných finančních nástrojů a z titulu hotovosti určené k vrácení klientovi (účtová skupina 37, analytický účet pro závazky z obhospodařování v rámci účtu Závazky z cenných papírů klientů svěřených do dispozice účetní jednotky). Na pasivním podrozvahovém účtu (účtová skupina 98, účet Hodnoty převzaté k obhospodařování) účetní jednotka účtuje k datu sestavení řádné, mimořádné a mezitímní účetní závěrky nebo k datu sestavení výkazů podle zvláštních právních předpisů hodnotu majetku přijatého k obhospodařování.
 6. Prostřednictvím účtu závazků z obhospodařování (účtová skupina 37, účet účtu Závazky z cenných papírů klientů svěřených do dispozice účetní jednotky) účetní jednotka provede vyúčtování nákupů a prodejů obhospodařovaných cenných papírů. Tzn. že na tomto účtu zachytí výdaje za nakoupené obhospodařované cenné papíry, příjmy z prodejů obhospodařovaných cenných papírů, přijaté úroky nebo dividendy.
 7. V případě, že jsou nákupy nebo prodeje obhospodařovaných cenných papírů vypořádány společně, resp. obdobně jako obchody na vlastní účet, účetní jednotka zúčtuje výdaje za nákup obhospodařovaných cenných papírů a příjmy z prodeje obhospodařovaných cenných papírů prostřednictvím samostatného rozvahového účtu pro zúčtování s trhem cenných papírů (účtová skupina 37, např. účet Zúčtování s trhem cenných papírů). Účetní případy týkající se obchodů s obhospodařovanými cennými papíry současně převede na účet závazků z obhospodařování (účtová skupina 37, např. účet Závazky z cenných papírů klientů svěřených do dispozice účetní jednotky).
 8. Poplatky a provize od klientů za obhospodařování cenných papírů jsou účtovány do výnosů (účtová skupina 71, např. účet Výnosy z ostatních operací).
 9. Přijímá-li účetní jednotka do samostatné nebo hromadné úschovy cenné papíry, účtuje o jmenovité hodnotě těchto cenných papírů na pasivním podrozvahovém účtu pro hodnoty převzaté do úschovy (účtová skupina 98, např. účet Hodnoty převzaté do úschovy). Na stejném účtu se odděleně od cenných papírů v úschově účtuje podle jednotlivých klientů o zaknihovaných cenných papírech klientů, které účetní jednotka drží na vlastním účtu a přitom nečiní žádné úkony nutné k výkonu a zachování práv spojených s těmito cennými papíry (např. účetní jednotka může držet na vlastním účtu ve Středisku cenných papírů cenné papíry zahraničních klientů nebo může na účtu cenných papírů, který je v zahraničí veden na její jméno, držet cenné papíry svých klientů - tzv. nominee princip).
 10. Cenné papíry převzaté do úschovy a dále předané do úschovy jinému schovateli (druhotná úschova) jsou po dobu trvání druhotné úschovy ponechány na podrozvahovém účtu pro hodnoty převzaté do úschovy (účtová skupina 98, např. účet Hodnoty převzaté do úschovy). Tzn. že účetní jednotka o nich neúčtuje na aktivním podrozvahovém účtu pro hodnoty předané do úschovy (účtová skupina 98, např. účet hodnoty předané do úschovy) určeném pro vlastní cenné papíry předané do úschovy.
 11. Poplatky a provize od klientů za úschovu cenných papírů jsou zúčtovány do výnosů (účtová skupina 71, např. účet Výnosy z ostatních operací). Poplatky a provize placené za druhotnou úschovu, pokud nejsou refundovány klientem, účetní jednotka zahrne do nákladů (účtová skupina 61, např. účet Náklady na ostatní operace).
 12. Přijímá-li účetní jednotka cenné papíry do správy, účtuje o jmenovité hodnotě těchto cenných papírů na pasivním podrozvahovém účtu pro hodnoty převzaté do správy (účtová skupina 98, např. účet Hodnoty převzaté do správy). Na rozvahovém účtu (účtová skupina 37, analytický účet pro závazky ze správy v rámci účtu Závazky z cenných papírů klientů svěřených do dispozice banky) účetní jednotka účtuje o závazcích vůči klientům z titulu cenných papírů ve správě, např. při přijetí úroků nebo dividend z cenných papírů ve správě, a to do doby převodu klientovi.
 13. Poplatky a provize od klientů za správu cenných papírů jsou zúčtovány do výnosů (účtová skupina 71, např. účet Výnosy z ostatních operací).
 14. Přijímá-li účetní jednotka cenné papíry k uložení, účtuje o jmenovité hodnotě těchto cenných papírů na pasivním podrozvahovém účtu pro hodnoty převzaté k uložení (účtová skupina 98, např. účet Hodnoty převzaté k uložení).

- Na rozvahovém účtu (účetová skupina 37, na stejném analytickém účtu jako jsou závazky ze správy v rámci účtu Závazky z cenných papírů klientů svěřených do dispozice účetní jednotky) účetní jednotka účtuje o závazcích vůči klientům z titulu cenných papírů převzatých k uložení, např. při přijetí úroků nebo dividend z těchto cenných papírů, a to do doby převodu klientovi.
15. Cenné papíry převzaté k uložení a dále předané do úschovy jinému schovateli (druhotná úschova) nebo předané do správy jsou po dobu trvání smlouvy o uložení ponechány na podrozvahovém účtu pro hodnoty převzaté k uložení (účetová skupina 98, např. účet Hodnoty převzaté k uložení). Tzn. že účetní jednotka o nich neúčtuje na aktivních podrozvahových účtech pro hodnoty předané do úschovy (účetová skupina 98, např. účet Hodnoty předané do úschovy) nebo do správy (účetová skupina 98, např. účet Hodnoty předané do správy) určených pro vlastní cenné papíry předané do úschovy nebo správy.
 16. Poplatky a provize od klientů za uložení cenných papírů jsou zúčtovány do výnosů (účetová skupina 71, např. účet Výnosy z ostatních operací).
 17. Účetní jednotka, která pro klienta obstarává emisi cenných papírů klienta a přitom se nestává prvním nabyvatelem emise, o těchto cenných papírech neúčtuje. Rozvahový účet pro upsané cenné papíry (účetová skupina 37, např. účet Upsané cenné papíry určené k umístění na veřejnosti) může použít pro složení hotovostí od prvních nabyvatelů a její vypořádání emitentovi.
 18. Účetní jednotka, která obstarává emisi cenných papírů klienta a přitom se stává prvním nabyvatelem emise, účtuje při sjednání smlouvy o obstarání emise na podrozvahovém účtu pro poskytnuté úvěrové přísliby. Při vypořádání nákupu od emitenta účetní jednotka zruší podrozvahový zápis a účtuje o cenných papírech v pořizovací ceně na rozvahovém účtu pro upsané cenné papíry (účetová skupina 37, např. účet Upsané cenné papíry určené k umístění na veřejnosti). Při jejich prodeji rozdíl mezi pořizovací cenou a prodejní cenou zahrne do výnosů (účetová skupina 71, např. účet Výnosy z operací s cennými papíry). Cenné papíry nakoupené od emitenta, které současně neprodá dalším nabyvatelům, převede na účty cenných papírů, a to podle záměru buď do cenných papírů k obchodování, k prodeji nebo dlouhých cenných papírů pořízených v primárních emisích neurčených k obchodování.
 19. Účetní jednotka, která pro klienta zprostředkovává burzovní deriváty, účtuje na rozvahovém účtu pro zúčtování s příkazci (účetová skupina 37, analytické účty v rámci účtu Zúčtování s příkazci) o maržích přijatých od klienta, které upravuje o vypořádané změny reálných hodnot. O poplatcích a provizích od klientů za toto zprostředkování účtuje do výnosů (účetová skupina 71, např. účet Výnosy z ostatních operací). Přijme-li účetní jednotka marži nebo část marže v cenných papírech, účtuje o nich v reálné hodnotě na podrozvahovém účtu pro přijaté kolaterály (účetová skupina 97, např. účet Přijaté kolaterály - cenné papíry).
 20. Poskytne-li účetní jednotka klientovi úvěr (popř. půjčku) na marži nebo na vypořádání derivátu, účtuje o něm v závislosti na původní splatnosti úvěru na samostatném rozvahovém účtu v účetové třídě 2 jako o poskytnutém úvěru, odděleně od ostatních úvěrů (popř. půjček).

Český účetní standard pro finanční instituce č. 112 Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

Pro účtování o dlouhodobém hmotném a nehmotném majetku se použije přiměřeně Český účetní standard pro podnikatele č. 013.

Český účetní standard pro finanční instituce č. 113 Daň z příjmu a daň z přidané hodnoty

1. Daň z příjmů

1.1. Splatná daň je částka daně z příjmu k úhradě (k nároku) s ohledem na základ daně (daňovou ztrátu) za období. Tvoří složku nákladů účetní jednotky (účtová skupina 68, účet Daň z příjmů - splatná). Součástí daňového nákladu účetní jednotky je i částka rozdílů mezi splatnou daní stanovenou k datu podpisu minulé účetní závěrky a splatnou daní vyčíslenou k datu podání příznání k dani z příjmů za minulé období.

2. Odložená daň z příjmů

2.1. Účetní jednotka účtuje o odložené dani (účtová skupina 68, účet Daň z příjmů - odložená), a to podle závazkové metody rozvahového přístupu, která vychází z přechodných rozdílů mezi daňovou základnou aktiva nebo závazku a jeho účetní hodnotou vykázanou v rozvaze. Daňovou základnou aktiva nebo závazku se rozumí hodnota tohoto aktiva nebo závazku pro daňové účely.

2.2. Přechodné rozdílů mohou být:

- a) zdanitelné; což jsou přechodné rozdílů, které vyústí ve zdanitelné výnosy při určování základu daně (daňové ztráty) budoucích období, kdy je účetní hodnota aktiva nebo závazku nárokována nebo uhrazena, tzn. že vedou k odloženému daňovému závazku (např. je-li účetní hodnota dlouhodobého hmotného majetku zohledňující účetní odpisy vyšší než hodnota tohoto majetku pro daňové účely),
- b) odčitatelné; což jsou přechodné rozdílů, které vyústí v částky, které jsou odčitatelné při určování základu daně (daňové ztráty) budoucích období, kdy účetní hodnota aktiva nebo závazku je nárokována nebo uhrazena, tzn. že vedou k odložené daňové pohledávce (např. je-li účetní hodnota pohledávek po zohlednění opravných položek nižší než hodnota těchto pohledávek po zohlednění daňově uznatelných opravných položek).

2.3. Účetní jednotka o odložené daňové pohledávce vzniklé z odčitatelných přechodných rozdílů účtuje (účtová skupina 34, účet Odložená daňová pohledávka a závazek) pouze tehdy, je-li pravděpodobné, že základ daně, proti kterému bude možné využít odčitatelné přechodné rozdílů, je dosažitelný. Je pravděpodobné, že základ daně, proti kterému se odčitatelné přechodné rozdílů budou moci využít, je dosažitelný, jestliže existují dostatečné zdanitelné přechodné rozdílů, které se vztahují ke stejným správcům daní z příjmů a k téže zdaňované jednotce, u níž se očekává vrácení:

- a) ve stejném období, ve kterém je očekáván návrat odčitatelných přechodných rozdílů; nebo
- b) v obdobích, ve kterých daňová ztráta, která vyplývá z odložené daňové pohledávky, může být zpětně uplatnitelná nebo převedena do dalších období.

Za těchto okolností je odložená daňová pohledávka uznána v období, ve kterém odčitatelné přechodné rozdílů vznikají.

2.4. K datu sestavení účetní závěrky účetní jednotka prověřuje účetní hodnotu odložené daňové pohledávky a v případě, že je nepravděpodobné, že bude dosažen dostatečný základ daně, který by umožnil využití části nebo celé odložené daňové pohledávky, účetní hodnota odložené daňové pohledávky se snižuje. Snižování se provádí v rozsahu, v jakém je pravděpodobné, že dostatečný základ daně nebude dosažitelný.

2.5. Účetní jednotka o odložené daňové pohledávce vzniklé z převedených nevyužitých daňových ztrát nebo převedených nevyužitých daňových odpočtů účtuje (účtová skupina 34, účet Odložená daňová pohledávka a závazek) v rozsahu, v němž je pravděpodobné, že budoucím základem daně bude možné pokrýt nevyužitou daňovou ztrátu a nevyužitou daňovou odpočty budou moci být využity.

2.6. Odložené daňové pohledávky ani odložené daňové závazky se nediskontují.

2.7. Odložená daň se neúčtuje v případě přechodných rozdílů vzniklých z goodwillu nebo záporného goodwillu.

3. Daň z přidané hodnoty

3.1. Účetní jednotka, která je plátcem daně z přidané hodnoty (DPH) zaúčtuje tuto daň na vstupu za veškerá nakoupená zdanitelná plnění na vrub rozvahového účtu (účtová skupina 34, analytický účet v rámci účtu Zúčtování se státním rozpočtem) a na vrub příslušných účtů majetku či nakoupených výkonů zaúčtuje cenu bez daně s výjimkou případů, kdy je DPH součástí pořizovací ceny majetku (např. při pořizování osobních automobilů nebo plnění nesouvisejících s podnikáním). DPH na výstupu za uskutečněná zdanitelná plnění zaúčtuje ve prospěch rozvahového účtu (účtová skupina 34, analytický účet v rámci účtu Zúčtování se státním rozpočtem).

3.2. DPH na vstupu, u níž účetní jednotka neuplatnila nárok na odpočet, zahrne do nákladů (účtová skupina 66, účet Jiné provozní náklady). V případě, že účetní jednotka neuplatní nárok na odpočet DPH, postupuje podle následujícího odstavce.

- 3.3. Účetní jednotka, která jako plátce DPH neplatí nárok na odpočet DPH nebo není plátcem daně z přidané hodnoty účtuje nakoupený majetek včetně daně z přidané hodnoty na příslušné účty majetku a veškeré nakoupené výkony účtuje včetně DPH na účet nakoupených výkonů.

Český účetní standard pro finanční instituce č. 114 Inventarizační rozdíly

1. Nestanoví-li tento standard jinak, postupují účetní jednotky v souladu s Českými účetními standardy pro podnikatele č. 007 a č. 022.
2. Za inventarizační rozdíl, jako rozdíl mezi účetním stavem majetku a závazků a skutečným stavem majetku a závazků zjištěným inventurou, se považují zpravidla případy, kdy
 - a) skutečný stav je nižší (manko, popř. schodek u pokladních hotovostí a cenin) než účetní stav a rozdíl mezi těmito stavy nelze doložit účetním dokladem nebo prokázat jiným způsobem stanoveným zákonem. Rozdíl se dále posuzuje zejména v souladu s příslušnými ustanoveními občanského a obchodního zákoníku, nebo zákoníku práce o odpovědnosti za škodu,
 - b) skutečný stav je vyšší (přebytek) než účetní stav a rozdíl mezi těmito stavy nelze doložit účetním dokladem nebo prokázat jiným způsobem stanoveným zákonem. Rozdíl se dále posuzuje zejména v souladu s příslušnými ustanoveními občanského zákoníku o věci ztracené, skryté, opuštěné, majetkovém prospěchu.
3. Rozdíly podle odstavce 2 se zaúčtují do účtových skupiny 66, např. účet Jiné provozní náklady, popř. účtové skupiny 76, např. účet Jiné provozní výnosy s výjimkou:
 - a) schodku u pokladní hotovosti, záloh k vyúčtování, cenin a podobně, které se zaúčtují zpravidla jako pohledávka,
 - b) chybějících cenných papírů, kdy je nutno úbytek z tohoto titulu účtovat na oddělených analytických účtech „Cenné papíry v uměřovacím řízení“ a zahájit uměřovací řízení.
4. V případě, že se při inventarizaci závazků zjistí, že jejich částka je vyšší než jejich výše v účetnictví, zvýšení se zaúčtuje přímo na účtu závazků se souvztažným zápisem na vrub příslušného účtu nákladů.

Český účetní standard pro finanční instituce č. 115 Konsolidace

1. **Vymezení pojmů pro účely konsolidace**
 - 1.1. Konsolidovanou účetní závěrkou se rozumí účetní závěrka ekonomického seskupení účetních jednotek, která slučuje stav majetku a závazků a dosažené výsledky hospodaření mateřské společnosti (ovládající osoby) s její podílovou účastí v dceřiných společnostech, přidružených společnostech, společných podnicích (ovládané osoby), ve kterých vykonává přímo nebo nepřímo rozhodující nebo podstatný vliv.
 - 1.2. Konsolidovaná účetní závěrka slouží k informování akcionářů mateřské společnosti o majetku a závazcích, vlastním kapitálu, zisku (ztrátě) a finanční situaci skupiny subjektů, které tvoří konsolidační celek. Konsolidovaná účetní závěrka neslouží pro účely daňové ani pro účely rozdělování hospodářského výsledku.
 - 1.3. Podíly se zpětnou vazbou se rozumí cenné papíry a podíly konsolidující účetní jednotky v držení konsolidovaných účetních jednotek. Totéž platí i vůči konsolidujícím účetním jednotkám v dílčích konsolidačních celcích.
 - 1.4. Konsolidačním rozdílem se rozumí rozdíl mezi pořizovací cenou podílů upravenou o opravné položky a jejich oceněním podle podílové účasti mateřské společnosti na skutečné výši vlastního kapitálu dceřiné nebo přidružené společnosti k datu získání rozhodujícího nebo podstatného vlivu.
2. **Konsolidační pravidla**
 - 2.1. Mateřská společnost před zahájením konsolidace stanoví a vyhlásí konsolidační pravidla, podle kterých konsolidující účetní jednotky

- upraví předkládané údaje pro sestavení konsolidované účetní závěrky.
- 2.2. Mateřská společnost vyhlásí kromě konsolidačních pravidel také vymezení konsolidačního celku, popř. dílčího konsolidačního celku ve formě organizačního schématu s uvedením názvu a sídla konsolidovaného subjektu, stupně vlivu a procenta účasti v jednotlivých konsolidovaných účetních jednotkách.
- 2.3. Konsolidační pravidla obsahují zejména:
- způsoby oceňování majetku a závazků,
 - kurz pro přepočítání cizích měn na Kč,
 - požadavky na úpravu údajů účetní závěrky, které konsolidované účetní jednotky poskytují mateřské společnosti, popř. požadavky na další údaje a informace potřebné pro uvedení v příloze konsolidované účetní závěrky za konsolidační celek, které nejsou obsaženy v účetních závěrkách konsolidovaných účetních jednotek, jakož i stanovení způsobu při vylučování vzájemných účetních případů,
 - vypořádání konsolidačního rozdílu,
 - termíny předkládání řádných účetních závěrek a ostatních údajů, termíny předložení konsolidovaných účetních závěrek nižších konsolidačních celků zařazených do konsolidačního celku mateřské společnosti a termín (den) sestavení konsolidované účetní závěrky konsolidačního celku, a to pro případy sestavování konsolidace po jednotlivých úrovních.
- 2.4. Mateřská společnost určí termín pro sestavení konsolidované účetní závěrky po dohodě se subjekty konsolidačního celku tak, aby byla konsolidovaná účetní závěrka sestavena a ověřena v termínech stanovených zvláštními právními předpisy nebo předpisy vydanými regulatorními a dohledovými orgány. Konsolidovaná účetní závěrka musí být sestavena v termínu umožňujícím její schválení k tomu příslušným orgánem podle zvláštních právních předpisů tak, aby mohla být v návaznosti na to zveřejněna do konce bezprostředně následujícího účetního období.
- 3. Charakteristika a etapy metody plné konsolidace**
- 3.1. Plnou metodou konsolidace se rozumí:
- začlenění jednotlivých položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty konsolidovaných účetních jednotek v plné výši po případném přetřídění a úpravách rozvahy a výkazu zisku ztráty mateřské společnosti,
 - vyloučení vzájemných pohledávek a závazků, nákladů a výnosů mezi subjekty konsolidačního celku,
 - vypořádání konsolidačního rozdílu a jeho odpis,
 - rozdělení vlastního kapitálu a hospodářského výsledku běžného účetního období konsolidovaných účetních jednotek na podíl
- případající mateřské společnosti a ostatním (menšinovým) držitelům podílů v konsolidovaných účetních jednotkách,
- vyloučení podílů mateřské společnosti v konsolidovaných účetních jednotkách a vyloučení jejich vlastního kapitálu, které se vztahuje k těmto podílům,
 - vypořádání podílů se zpětnou vazbou.
- 3.2. Konsolidované účetní jednotky
- v závislosti na konsolidačních pravidlech a organizaci konsolidace přetřídí a upraví údaje svých závěrek,
 - uskuteční úpravy oceňování podle principů oceňování vyhlášených v konsolidačních pravidlech. Úpravy provedou pouze ty konsolidované účetní jednotky, jejichž oceňovací principy se odlišují od principů stanovených konsolidačními pravidly a podstatným způsobem by ovlivnily pohled na ocenění majetku a závazků v konsolidované účetní závěrece včetně vykázaného hospodářského výsledku,
 - v případě, že mají pobočky v zahraničí ve formě vnitřní organizační jednotky, vyloučí rovněž dlouhodobě poskytnuté prostředky a poskytnuté dlouhodobé úvěry.
- 3.3. Mateřská společnost
- sečte přetříděné a upravené údaje ze své účetní závěrky s přetříděnými a upravenými údaji účetních závěrek konsolidovaných subjektů,
 - vyloučí veškeré vzájemné pohledávky a závazky mezi všemi konsolidovanými účetními jednotkami,
 - vyloučí náklady a výnosy ze zúčtovaných výkonů z titulu služeb, pokud mají významnější vliv na konsolidovaný hospodářský výsledek a dále vyloučí veškeré vzájemné účetní případy z titulu finančních operací, a to zpravidla v těchto případech:
 - úrokové náklady a výnosy,
 - jiné náklady a výnosy,
 - zisky a ztráty ze vzájemných obchodů s cennými papíry a deriváty,
 - přijaté a vyplacené dividendy nebo podíly na zisku mezi konsolidovanými účetními jednotkami,
 - vzájemné vztahy z poskytnutých úvěrů a přijatých vkladů,
 - nakoupené cenné papíry emitované subjekty zařazenými do konsolidačního celku,
 - cese pohledávek a k nim se vztahující zástavní operace,
 - pohledávky a závazky z finančního pronájmu,
 - nedokončené devizové a finanční operace bez kurzových rozdílů vznikajících v přepočtu cizí měny na Kč,
 - vzájemné účetní případy účtované na podrozvahových účtech,

- d) vypořádá konsolidační rozdíl,
 - e) v konsolidované rozvaze sníží položku „Kladný konsolidační rozdíl“ nebo zvýší položku „Záporný konsolidační rozdíl“ o přijaté dividendy nebo podíly na zisku, které pocházejí ze zisku před datem zahrnutí subjektu do konsolidačního celku,
 - f) rozdělí vlastní kapitál (bez hospodářského výsledku běžného účetního období) v konsolidované rozvaze na podíl připadající mateřské společnosti a na podíl ostatních (menšinových) držitelů podílů v konsolidovaných účetních jednotkách. Rozdělení se provede v poměru procentní výše podílu mateřské společnosti na základním kapitálu nebo hlasovacích právech konsolidovaných účetních jednotek. Rozdělí zisk (ztrátu) běžného účetního období v konsolidovaném výkazu zisku a ztráty na „Zisk (ztrátu) za účetní období bez menšinových podílů“ připadající mateřské společnosti a na „Menšinový zisk (ztrátu) běžného účetního období“ připadající ostatním (menšinovým) držitelům podílů v dceřině společnosti. Rozdělení se provede v poměru procentní výše podílu mateřské společnosti na základním kapitálu nebo hlasovacích právech dceřiných společností,
 - g) vypořádá v konsolidované účetní závěrce podíly se zpětnou vazbou, pokud jejich pořízení není zakázáno zvláštními předpisy tak, že je vykáže jako vlastní akcie.
- b) vyloučení vzájemných pohledávek a závazků, nákladů a výnosů mezi subjekty konsolidačního celku
 - c) vypořádání konsolidačního rozdílu a jeho odpis,
 - d) vyloučení vlastního kapitálu společných podniků, který se váže k vylučovaným podílovým cenným papírům a vkladům. Při použití poměrné metody konsolidace se nevykazují žádné menšinové podíly,
 - e) vyloučení podílů mateřské společnosti ve společných podnicích,
 - f) vypořádání podílů se zpětnou vazbou.
- 5.2. Postup při konsolidaci poměrnou metodou je obdobný postupu při použití konsolidace plnou metodou (bod 3. tohoto standardu) s tím, že vyloučení vzájemných operací mezi společným podnikem a ostatními podniky v konsolidačním celku a vyloučení podílů se zpětnou vazbou se předradí sumarizaci údajů účetních závěrek mateřské společnosti a společných podniků.
- 5.3. Konsolidační rozdíl se řeší shodně s řešením konsolidačního rozdílu u plné metody.

6. Obecná pravidla

4. Charakteristiky a etapy metody ekvivalence

- 4.1. Podíly v přidružených společnostech mateřská společnost ocení v konsolidované rozvaze metodou ekvivalence v souladu s vyhláškou.

5. Charakteristiky a etapy konsolidace poměrnou metodou

- 5.1. Poměrnou metodou se rozumí:
- a) začlenění jednotlivých položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty společných podniků v poměrné výši odpovídající podílu mateřské společnosti na společném podniku, po případném přetřídění a úpravách do rozvahy a výkazu zisku a ztráty mateřské společnosti,
- 6.1. Konsolidovaná účetní závěrka se sestavuje ke dni stanovenému v konsolidačních pravidlech a na základě účetních závěrek mateřské společnosti, dceřiných a přidružených podniků za příslušné účetní období k rozvahovému dni řádné účetní závěrky mateřské společnosti, popř. na základě konsolidovaných účetních závěrek dílčích konsolidačních celků a dalších údajů, které na základě konsolidačních pravidel poskytují konsolidované účetní jednotky mateřské společnosti.
 - 6.2. Konsolidovaná rozvaha, výkaz zisku a ztráty a přílohy musí být podepsány odpovědnými osobami, tzn. statutárním orgánem mateřského podniku. Připojením podpisového záznamu se považuje konsolidovaná účetní závěrka za sestavenou.
 - 6.3. Mateřská společnost je povinna umožnit každému nahlédnout do výroční zprávy. Mateřská společnost zveřejní v oznámení o vydání konsolidované výroční zprávy místo, kde lze získat kopii celé nebo části této zprávy.

**Příloha k Českým účetním standardům pro finanční instituce
Společná ustanovení ke směrné účtové osnově**

Účtová třída 0 - Zúčtovací vztahy ČNB

Na účtech účtových skupin 01 a 02 účtuje ČNB pohledávky a závazky vůči Mezinárodnímu měnovému fondu, bankám Evropského systému centrálních bank a ostatním zahraničním subjektům, pohledávky a závazky vůči tuzemským bankám, emitované krátkodobé cenné papíry ČNB a emitované oběživo.

Účtová třída 1 - Pokladní, bankovní a mezibankovní účty

1. V účtové třídě 1 se účtuje o:
 - a) pokladní hotovosti, zlatu, jiných pokladních hodnotách (účtová skupina 11),
 - b) vkladech, úvěrech a ostatních závazcích a pohledávkách za centrálními bankami (účtová skupina 12),
 - c) vkladech, úvěrech a ostatních závazcích a pohledávkách za jinými bankami (účtová skupina 13),
 - d) vkladech, úvěrech družstevních záložen (účtová skupiny 14 a 15),
 - e) závazcích z cenných papírů a jiných hodnot (účtová skupiny 16 a 17).
2. Účetní případy vyplývající z mezibankovních operací se účtují přímo na vrub nebo ve prospěch loro účtu či nostro účtu se souvztažným zápisem ve prospěch nebo na vrub příslušného souvztažného účtu.
3. Účty třídy 1 se člení na Kč a cizí měnu podle měny, ve které je otevřen účet, poskytnut nebo přijat úvěr, zúčtovány závazky z cenných papírů a z jiných hodnot. Pokladní hodnoty se člení na Kč a cizí měnu podle banky emitující bankovky a mince.
4. V účtové skupině 11 se účtuje o:
 - a) bankovkách a mincích v tuzemské měně a hodnotě bankovek a mincí v cizí měně, o oběžných zlatých a oběžných stříbrných mincích v tuzemské měně,
 - b) o zlatu raženém a neraženém, které je v majetku účetní jednotky a nejde o sbírku mincí, nebo se nejedná o oběžné zlaté mince v tuzemské měně,
 - c) o jiných pokladních hodnotách, kterými se rozumí zejména drahé kovy s výjimkou zlata, nakoupené cestovní šeky bank, hodnoty na cestě, zásoba kolků a známek. O nakoupených ostatních ceninách se účtuje jako o nákladech příštích období, nejsou-li přísně zúčtovatelnými tiskopisy. O ceninách, které jsou přísně zúčtovatelnými tiskopisy (stravenky závodního stravování vlastní závodní jídelny apod.) se účtuje v podrozvaze v účtové skupině 99 jako o hodnotách v evidenci.

Na účtech účtové skupiny 11 se neúčtují bezhotovostní platby na cestě, o kterých se účtuje na účtech v účtové skupině 21, popř. 22 nebo účtové skupiny 32.

5. V účtové skupině 12 se účtuje o:
 - a) peněžních prostředcích bank na běžných účtech u ČNB a u ostatních centrálních bank,
 - b) povinných minimálních rezervách bank a peněžních rezervách u ČNB,
 - c) o úvěrech poskytnutých bankami centrálním bankám včetně poskytnutých úvěrů v rámci repo obchodů,
 - d) o přijatých úvěrech od centrálních bank včetně přijatých úvěrů v rámci repo obchodů,
 - e) o termínových vkladech u centrálních bank,
 - f) termínových vkladech centrálních bank.

V této účtové skupině se neúčtuje o šecích, o šecích předaných ČNB k inkasu, o nichž se účtuje v účtové skupině 32.
6. V účtové skupině 13 se účtuje o:
 - a) peněžních prostředcích na běžných účtech u jiných bank,
 - b) termínových vkladech u jiných bank,
 - c) poskytnutých úvěrech jiným bankám včetně poskytnutých úvěrů v rámci repo obchodů,
 - d) ostatních pohledávkách za jinými bankami (např. z plateb ze záruk, faktoringu, akreditivu apod.),
 - e) klasifikovaných úvěrech, vkladech a ostatních pohledávkách za jinými bankami a opravné položce k nim,
 - f) o peněžních prostředcích na běžných účtech jiných bank,
 - g) termínových vkladech jiných bank,
 - h) přijatých úvěrech od jiných bank včetně přijatých úvěrů v rámci repo obchodů,
 - i) ostatních závazcích vůči jiným bankám (např. z plateb ze záruk, faktoringu, akreditivu apod.)

V této účtové skupině se účtuje také o poskytnutém úvěru, ke kterému se spojí několik bank s rozdělením peněžní účasti, rizika a úroku na každou banku (gestor, účastník, spoluúčastník). Účtují se zde také operace prováděné s následujícími subjekty: European Investment Bank, African Development Bank, Asian Development Bank, Caribbean Development Bank, Council of Europe Resettlement Fund, Council of Europe Social Development Fund, European Bank for Reconstruction and Development, European Investment Fund, Inter-American Development Bank, International bank for Reconstruction

- and Development, Nordic Investment Bank, International Finance Corporation, Inter-American Investment Corporation.
7. V účtových skupinách 14 a 15 se účtuje o (jen družstevní záložny):
- běžných účtech družstevních záložení,
 - krátkodobých termínových vkladech družstevních záložení,
 - dlouhodobých termínových vkladech družstevních záložení,
 - běžných účtech jiných družstevních záložení,
 - krátkodobých termínových vkladech jiných družstevních záložení,
 - dlouhodobých termínových vkladech jiných družstevních záložení,
 - poskytnutých úvěrech jiným družstevním záložnám,
 - přijatých úvěrech od jiných družstevních záložení nebo bank,
 - klasifikovaných úvěrech poskytnutých družstevním záložnám,
 - opravné položce ke klasifikovaným úvěrům.
- Neúčtují se zde přijaté vklady a poskytnuté úvěry členům družstev, vklady jiných právnických osob a úvěry poskytnuté obcím v České republice. Neúčtují se zde ani ostatní pohledávky a závazky vůči členům, o nichž se účtuje na účtech v účtové skupině 34.
8. V účtové skupině 16 se účtuje o závazcích z jiných hodnot (např. rekurzy při převodu finančních aktiv, tzn. že účetní jednotka účtuje o finančním závazku, jestliže prodá pohledávku a zároveň se zaváže odškodnit kupujícího, pokud inkaso pohledávky nedosáhne určité úrovně).
9. V účtové skupině 17 se účtuje o závazcích, které vznikly účetní jednotce při prodeji vypůjčených cenných papírů nebo cenných papírů přijatých v reverzních repo obchodech (závazky z krátkých prodejů).

Účtová třída 2 - Účty klientů

1. V účtové třídě 2 se účtuje o:
- poskytnutých úvěrech vč. poskytnutých úvěrů v rámci repo obchodů, spotřebních úvěrech nekategorizovaných,
 - ostatních pohledávkách za subjekty, které nejsou bankami nebo dalšími subjekty podle ustanovení k účtové skupině 13 (účtová skupina 21, 24),
 - vkladech a úvěrech přijatých od subjektů, které nejsou bankami, družstevními záložnami nebo dalšími subjekty podle ustanovení k účtové skupině 13 včetně přijatých úvěrů v rámci repo obchodů (účtová skupina 22, 23),
 - emitovaných krátkodobých cenných papírech (účtová skupina 26),
 - účelových pohledávkách a závazcích vůči klientům (účtová skupina 27),
 - operacích na zvláštních účtech ČNB a ČSOB (účtová skupina 20, 25),
 - vkladech a úvěrech, klasifikovaných úvěrech a opravných položkách ke klasifikovaným úvěrům družstevní záložny vůči členům (účtová skupina 28),
 - zúčtování s orgány státu a obdobnými orgány (účtová skupina 29 - jen ČNB).
2. Na účtech účtové skupiny 20 účtuje ČNB v souladu se zvláštními předpisy.
3. Na účtech účtové skupiny 21 se účtují:
- standardní úvěry (krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé včetně úvěrů poskytnutých podle zákona o stavebním spoření, hypotečních úvěrů a úvěrů, které mají charakter podřízeného aktiva) poskytnuté klientům,
 - spotřební úvěry nekategorizované, kterými se rozumí úvěry poskytnuté fyzickým osobám pro osobní účely (nejsou to úvěry pro účely podnikání ani úvěry hypoteční) a pohledávky z karet (např. kreditních). Na samostatném účtu spotřebních úvěrů nekategorizovaných se účtuje za předpokladu, že je přípustné posuzovat snížení hodnoty těchto úvěrů za portfolio úvěrů (zvláštní předpis ČNB). Na samostatném účtu v této účtové skupině se účtuje opravná položka ke spotřebním úvěrům nezařazeným do kategorií podle předpisu ČNB, kterou účetní jednotka tvoří ve výši statistického odhadu očekávaného nesplacení tohoto portfolia,
 - ostatní pohledávky za klienty (např. ze záruk, akreditivů, faktoringu, debetních zůstatků na účtech klientů),
 - účtovou skupinu 21 použijí družstevní záložny pro úvěry poskytnuté obcím v ČR a poskytnuté půjčky Zajišťovacímu fondu družstevních záložení.
- V této účtové skupině se účtuje také o poskytnutém úvěru, ke kterému se spojí několik subjektů s rozdělením peněžní účasti, rizika a úroku na každý subjekt (gestor, účastník, spoluúčastník). Neúčtují se zde nakoupené směnky, o nichž je účtováno na účtech cenných papírů s výjimkou směnek, které může účetní jednotka použít pro refinancování centrální bankou.
4. Na účtech účtové skupiny 22 se účtují:
- peněžní prostředky na běžných účtech (i kontokorentních účtech) klientů,
 - úsporné vklady přijaté od klientů, kterými se rozumí vklady na vkladních knížkách fyzických a právnických osob; na účtu úsporných vkladů se účtuje také stavební spoření klientů,
 - termínové vklady klientů,
 - ostatní závazky vůči klientům, např. platby přijaté účetní jednotkou pro klienty do doby jejich vyplacení nebo připsání na účet,
 - vkladní listy,

- f) vkladové certifikáty,
g) v účtové skupině 22 účtují družstevní záložny přijaté vklady od jiných právnických osob.
Za vklady se splatností jsou považovány vklady, jejichž ukončení před dohodnutou splatností není možné, nebo je možné, ale s určitou sankcí. Za vklady s výpovědní lhůtou jsou považovány vklady, jejichž ukončení není možné před uplynutím výpovědní lhůty, nebo je možné, ale s určitou sankcí. Neúčtuje se zde o závazcích účetní jednotky, které vyplývají z emise vlastních cenných papírů, a jiných závazcích vůči třetím osobám, o nichž se účtuje v účtové třídě 3.
5. Na účtech účtové skupiny 23 se účtují přijaté úvěry od klientů, kteří nejsou bankami, včetně přijatých úvěrů v rámci repo obchodů.
6. Na účtech účtové skupiny 24 se účtují úvěry a ostatní pohledávky za klienty, dojde-li ke snížení jejich hodnoty a účetní jednotka k nim tvoří opravné položky.
7. Na účtech účtové skupiny 25 účtuje ČSOB agendy z pověření.
8. Na účtech účtové skupiny 26 se účtují:
a) emitované dluhopisy peněžního trhu, jestliže účetní jednotka je bankou a dluhopisy odpovídají charakteristice cenných papírů peněžního trhu,
b) ostatní emitované dluhopisy se splatností do 1 roku včetně,
c) emitované vlastní směnky a akceptované cizí směnky, kdy je účetní jednotka prvním akceptantem, se splatností do 1 roku včetně. Neúčtují se zde vkladní listy ani vkladové certifikáty, o nichž se účtuje v účtové skupině 22.
9. V účtové skupině 27 se účtují vklady obligatorně vázané účetní jednotkou podle zvláštních právních předpisů (jistiny a kauce složené při privatizaci). V této účtové skupině se může účtovat i např. správa splacených vkladů před vznikem společnosti např. podle § 60 obchodního zákoníku. Vykonává-li účetní jednotka pro jiný subjekt např. správu pohledávek na základě mandátních nebo komisionářských smluv, může pro tyto účely použít účty v účtové skupině 27 s tím, že zůstatky na těchto účtech neovlivní rozvahu ani výkaz zisku a ztráty účetní jednotky.
10. V účtové skupině 28 se účtuje o (jen družstevní záložny):
a) běžných účtech členů,
b) krátkodobých termínových vkladech členů,
c) dlouhodobých termínových vkladech členů,
d) úsporných vkladech členů,
e) poskytnutých krátkodobých úvěrech členům,
f) poskytnutých střednědobých úvěrech členům,
g) poskytnutých dlouhodobých úvěrech členům,
h) klasifikovaných úvěrech poskytnutých členům,
i) opravných položkách ke klasifikovaným úvěrům.
11. V účtové skupině 29 účtuje ČNB o příjmech a výdajích státního rozpočtu, rozpočtu územních samosprávných celků a o prostředcích státních fondů, orgánů státu nebo územních samosprávných celků. Dále v této účtové skupině účtuje ČNB státní finanční aktiva a pasiva, pohledávky a závazky vlády ve vztahu k zahraničí a zúčtování prostředků České republiky.
- Účtová třída 3 - Cenné papíry, deriváty, ostatní pohledávky a závazky a přechodné účty**
1. V účtové třídě 3 se účtuje o:
a) pohledávkách a závazcích z inkasa a ze zúčtování (účtová skupina 32),
b) prostředcích přijatých, popř. poskytnutých tuzemským pobočkám a jednatelstvím a provozních prostředcích ve vztahu k zahraničním pobočkám a jednatelstvím (účtová skupina 33),
c) různých pohledávkách a závazcích z nefinančních činností, zúčtování se zaměstnanci, orgány sociálního zabezpečení a zdravotními pojišťovnami, zúčtování se státním rozpočtem (účtová skupina 34),
d) účetních případech na účtech časového rozlišení, dohadných položek a uspořadacím účtu (účtová skupina 35),
e) pohledávkách a závazcích z obchodování s cennými papíry a z emise vlastních cenných papírů, operacích s cennými papíry a deriváty pro klienty (účtová skupina 37),
f) cenných papírech k prodeji (účtová skupina 36) a cenných papírech k obchodování (účtová skupina 38), závazky z příspěvků penzijního připojištění,
g) derivátech (účtová skupina 31, 39).
2. V účtové skupině 31 se účtuje:
a) marže pro burzovní deriváty v členění na marže pro futures a pro opce a dále v členění na marže složené pro burzovní deriváty na vlastní účet a pro burzovní deriváty pro klienta, a také vypořádané změny reálných hodnot burzovních derivátů,
b) v reálných hodnotách pevné termínové operace s úrokovými, měnovými, akciovými, komoditními a úvěrovými nástroji,
c) změny reálných hodnot přijatých záruk, jestliže účetní jednotka je nesjednala za účelem zajištění finančního aktiva (o takovýchto přijatých zárukách je účtováno jako o úvěrových derivátech). Změny reálných hodnot derivátů se účtují souvztačně s náklady v účtové skupině 61 popř. výnosy v účtové skupině 71 s výjimkou některých zajišťovacích derivátů (např. při použití zajištění peněžních toků); u nich se účtuje souvztačně s účty v účtové skupině 56.

3. Na účtech účtové skupiny 32 se účtuje o šecích, směnkách a ostatních hodnotách přijatých k inkasu od korespondentů nebo klientů. V případě, že uvedené hodnoty jsou účtovány ve prospěch účtu korespondenta nebo klienta okamžitě, jsou souvztažnými účty k účtům této účtové skupiny přímo příslušné účty účtové třídy 1 nebo 2. V této účtové skupině se vedou uspořádací účty pro zúčtování s clearingovým centrem používané v případě, že banka neúčtuje přímo mezi účtem v účtové skupině 12 a příslušnými účty v jednotlivých účtových třídách.
4. V účtové skupině 33 se účtují prostředky přijaté centrálou účetní jednotky od tuzemských poboček a jednatelství nebo svěřené centrálou účetní jednotky tuzemským pobočkám a jednatelstvím. Účtují se zde také krátkodobé a střednědobé prostředky přijaté od zahraničních poboček a jednatelství nebo krátkodobé a střednědobé prostředky svěřené jim centrálou účetní jednotky v běžném provozním styku. Neúčtují se zde prostředky dlouhodobě svěřené pobočkám a jednatelstvím v zahraničí, o těchto prostředcích se účtuje na účtech účtové skupiny 42 v centrále účetní jednotky a účtové skupině 56 popř. 53 v zahraničních pobočkách nebo jednatelstvích.
5. V účtové skupině 34 se účtují zejména:
- a) pohledávky a závazky vyplývající z obchodně-závazkových vztahů, které nejsou finančními činnostmi účetní jednotky,
 - b) poskytnuté nebo přijaté provozní zálohy,
 - c) závazky popř. pohledávky z pracovně právních vztahů včetně poskytnutých záloh na mzdy a platy,
 - d) závazky a pohledávky vyplývající ze vztahů účetní jednotky k sociálním institucím (sociální a zdravotní pojištění apod.),
 - e) pohledávky a závazky účetní jednotky ke státnímu rozpočtu zejména z titulu daně z příjmů a daně z přidané hodnoty (např. z titulu plateb daní včetně srážkové daně z kupónu a úroků u dluhopisů, závazky z titulu daně z příjmů stanovené zvláštní sazbou, pohledávky a závazky z titulu daně z přidané hodnoty),
 - f) odložené daňové pohledávky a závazky daně z příjmů,
 - g) opravná položka k pohledávkám z obchodně-závazkového styku a poskytnutým zálohám,
 - h) na účtech v účtové skupině 34 se účtují ostatní pohledávky a závazky vůči členům z činností, které družstevní záložny poskytují svým členům. V této účtové skupině se na samostatném účtu účtují rovněž pohledávky a závazky vůči Zajišťovacímu fondu družstevních záložen.
- V této účtové skupině se neúčtuje o pohledávkách z finančních činností za bankami a družstevními záložnami (účtová třída 1) a za klienty a členy družstevních záložen (účtová třída 2), o zálohách poskytnutých na pořízení majetku (účtová třída 4).
6. V účtové skupině 35 se účtuje o časovém rozlišení nákladů a výnosů, příjmů a výdajů, dohadných položkách aktivních a pasivních a kurzových rozdílech. Součástí této účtové skupiny nejsou naběhlé úroky (účtované souvztažně s účty výnosů či nákladů) vztahující se k finančním nástrojům. Naběhlé úroky jsou součástí účtových skupin, v nichž je o finančních nástrojích účtováno.
7. Na účtech účtové skupiny 36 se účtuje o nakoupených cenných papírech nezařazených do cenných papírů k obchodování nebo držení do splatnosti, ani o dluhových cenných papírech pořízených v primárních emisích, které nejsou určeny k obchodování. Na příslušných účtech této účtové skupiny se účtují také cenné papíry k prodeji, které byly poskytnuty jako kolaterál v repo obchodech nebo byly půjčeny. Cennými papíry, o kterých se účtuje v této účtové skupině, jsou bezkuponové dluhopisy k prodeji emitované státem a bezkuponové dluhopisy k prodeji emitované FNM, ČKA, bezkuponové dluhopisy k prodeji emitované centrálními bankami, kuponové dluhopisy k prodeji včetně státních a komunálních, nakoupené akcie k prodeji či zatímní listy a podíly nepředstavované cennými papíry, které nejsou účastmi s rozhodujícím nebo podstatným vlivem, podílové listy k prodeji (neúčtují se zde vlastní podílové listy emitované podílovými fondy; o nich se účtuje v účtové skupině 56), ostatní bezkuponové dluhopisy k prodeji, směnký k prodeji, cenné papíry k prodeji vzniklé v procesu sekuritizace (jiné než hypoteční zástavní listy). Účtují se zde i opravné položky k ostatním podílům, které se neoceňují na reálnou hodnotu.
8. V účtové skupině 37 se účtují:
- a) závazky a pohledávky z nákupů a prodejů cenných papírů prováděných prostřednictvím burzy nebo jiných subjektů včetně obchodníků s cennými papíry, vypořádání nákupů nebo prodejů cenných papírů, jestliže účetní jednotka neúčtuje přímo mezi účty cenných papírů a peněžních prostředků, poskytnuté marže, jsou-li při obchodování s cennými papíry po účetní jednotce požadovány,
 - b) upsané cenné papíry určené k umístění na veřejnosti, jestliže účetní jednotka obstarává emisi cenných papírů klienta,
 - c) pohledávky a závazky z obchodů s cennými papíry a deriváty pro klienta, zejména závazky z titulu přijaté hotovosti určené ke koupi cenných papírů nebo umístění

- do jiných finančních nástrojů a z titulu hotovosti určené k vrácení klientovi,
- d) závazky vůči klientovi z obhospodařování nebo správy finančních nástrojů,
- e) pohledávky za akcionáři z upsaného základního kapitálu,
- f) závazky z nevyplacených dividend a závazky z upsaného kapitálu do doby zapsání základního kapitálu nebo jeho zvýšení do obchodního rejstříku,
- g) závazky z vylosovaných nebo splatných dluhopisů a hypotečních zástavních listů a neproplacených kuponů, které nebyly dosud proplaceny věřitelům,
- h) závazky z příspěvků penzijního připojištění (jen penzijní fondy) přijaté od účastníků penzijního připojištění a od státu včetně státního příspěvku a zhodnocení podle rozdělení zisku,
- i) na účtech v účtové skupině 37 se účtuje o pohledávkách a závazcích vůči členům družstevní záložny, např. z titulu uhrazovací povinnosti člena.
9. Na účtech účtové skupiny 38 se účtuje o cenných papírech držených za účelem obchodování a dosahování zisku z cenových rozdílů v krátkém časovém období. Na příslušných účtech této účtové skupiny se účtují cenné papíry k obchodování, které byly poskytnuty jako kolaterál v repo obchodech nebo byly půjčeny. Cennými papíry, o kterých se účtuje v této účtové skupině jsou bezkuponové dluhopisy emitované státem a bezkuponové dluhopisy emitované FNM, ČKA, bezkuponové dluhopisy emitované centrálními bankami, kuponové dluhopisy včetně státních a komunálních, akcie, podílové listy (neúčtují se zde vlastní podílové listy emitované podílovými fondy; o nich se účtuje v účtové skupině 56), ostatní bezkuponové dluhopisy, směnky, cenné papíry zajištěné aktivy (tj. cenné papíry vzniklé v procesu sekuritizace jiné než hypoteční zástavní listy). Neúčtuje se zde o vlastních akciích (účtují se v účtové skupině 56), vlastních dluhopisech (účtují se na účtech emitovaných cenných papírů), o vlastních směnkách (účtuje se o nich na účtech emitovaných cenných papírů).
10. V účtové skupině 39 se účtuje o opčních premiích z nakoupených a prodaných opcí s úrokovými, měnovými, akciovými, komoditními a úvěrovými nástroji a změnách v reálných hodnotách opcí.
- Účtová třída 4 - Dlouhodobý nehmotný, dlouhodobý hmotný majetek, účasti, cenné papíry držené do splatnosti a ostatní dlouhodobé finanční investice, zahraniční pobočky a jednatelství**
1. V této účtové třídě se účtují:
- účasti, dluhové cenné papíry pořízené v primárních emisích neurčené k obchodování a cenné papíry držené do splatnosti (účtová skupina 41),
 - prostředky poskytnuté zahraničním pobočkám a jednatelstvím (účtová skupina 42),
 - dlouhodobý hmotný majetek a jeho pořízení, zásoby (účtové skupiny 43 a 48),
 - dlouhodobý nehmotný majetek a jeho pořízení (účtová skupina 47).
2. Na účtech účtové skupiny 41 se účtují:
- účasti s podstatným a rozhodujícím vlivem,
 - dluhové cenné papíry pořízené v primárních emisích neurčené k obchodování a cenné papíry držené do splatnosti. Těmito cennými papíry jsou směnky, cenné papíry zajištěné aktivy, kuponové dluhopisy, státní bezkuponové dluhopisy, bezkuponové dluhopisy centrálních bank, ostatní bezkuponové dluhopisy,
 - opravné položky.
3. V účtové skupině 42 se účtují prostředky dlouhodobě poskytnuté pobočkám a jednatelstvím v zahraničí (nejde o účasti). Účtují se zde i prostředky, které poskytla centrála pro jejich prostřednictvím poskytnuté dlouhodobé úvěry zvláštního charakteru.
4. Na účtech účtové skupiny 43 se účtuje o dlouhodobém hmotném majetku a oprávkách k dlouhodobému hmotnému majetku. Účtuje se zde též o výdajích na pořízení dlouhodobého hmotného majetku a poskytnutých zálohách na pořízení dlouhodobého hmotného majetku a opravných položkách k těmto zálohám (při přechodném snížení jejich hodnoty).
5. Na účtech účtové skupiny 47 se účtuje o dlouhodobém nehmotném majetku a oprávkách k dlouhodobému nehmotnému majetku. Účtuje se zde též o výdajích na pořízení dlouhodobého nehmotného majetku a poskytnutých zálohách na pořízení dlouhodobého nehmotného majetku a opravných položkách k těmto zálohám (při přechodném snížení jejich hodnoty).
6. V účtové skupině 48 se účtuje o zásobách, pokud se o nich neúčtuje jako o časovém rozlišení (účtová skupina 35, účet Náklady příštích období). Pořízení zásob v průběhu běžného účetního období se účtuje přímo na vrub nákladů v účtové skupině 63. Počáteční zůstatek (skutečný stav zásob zjištěný inventurou za předchozí účetní období) se na počátku následujícího účetního období odúčtuje z účtové skupiny 48 na vrub nákladů v účtové skupině 63. Na konci účetního období se skutečný stav zásob zjištěný inventurou účtuje ve prospěch nákladů v účtové skupině 63 a na vrub účtu v účtové skupině 48.

**Účtová třída 5 - Kapitálové účty,
dlouhodobé závazky a závěrkové účty**

1. Na účtech účtové třídy 5 se účtuje o:
 - a) dotacích a obdobných prostředcích (účtová skupina 50),
 - b) emitovaných dlouhodobých cenných papírech (účtová skupina 52),
 - c) podřízených finančních závazcích (účtová skupina 53),
 - d) rezervách (účtová skupina 54),
 - e) rezervních fondech a ostatních fondech ze zisku (účtová skupina 55),
 - f) základním kapitálu, kapitálových fondech a dlouhodobých závazcích zahraniční pobočky k centrále (účtová skupina 56),
 - g) hospodářském výsledku (účtová skupina 57 a 59),
 - h) závěrkových účtech (účtová skupina 58).
2. Na účtech účtové skupiny 50 se účtuje o dotacích a obdobných prostředcích, které účetní jednotky obdržely od státu nebo jiných subjektů. Účty se dále člení podle subjektů, které prostředky poskytly a podle účelu, na které byly poskytnuty. Při přijetí prostředků od poskytovatele, popř. jejich vrácení poskytovateli, je účtováno se souvztažnými zápisy na účtech v účtové skupině 12 nebo 13. Podle účelu dotace, resp. účelu obdobných prostředků, jsou souvztažnými zápisy při jejich použití zápisy na účtech účtové skupiny 56, 43, 47 nebo na příslušné účty účtové třídy 7 s případným časovým rozlišením.
3. Na účtech účtové skupiny 52 se účtuje o emitovaných cenných papírech se splatností nad 1 rok. Cennými papíry, o kterých se účtuje v této účtové skupině jsou kuponové dluhopisy, hypotéční zástavní listy, směnky a bezkuponové dluhopisy. Účtuje se zde také o pořízených vlastních dluhopisech. Neúčtuje se zde o emitovaných podřízených cenných papírech; o nich je účtováno v účtové skupině 53, neprodaných listinných cenných papírech, o nichž se účtuje na podrozvahových účtech v účtové skupině 99. Při splatnosti se dosud neproplacené cenné papíry přeúčtují na vrub účtu v účtové skupině 52 a ve prospěch účtu v účtové skupině 37 (účet Závazky z emitovaných dluhopisů).
4. Na účtech účtové skupiny 53 se účtují finanční závazky, o kterých bylo smluvně dohodnuto, že v případě likvidace, konkurzu, nuceného vyrovnání nebo jiného vyrovnání účetní jednotky budou splaceny až po uspokojení ostatních pohledávek věřitelů. Účtují se zde podřízené finanční závazky ve formě přijatých úvěrů, přijatých vkladů nebo emitovaných cenných papírů.
5. V účtové skupině 54 se účtuje o rezervách, které se člení podle účelu, na něž jsou rezervy tvořeny.
6. V účtové skupině 55 se účtuje o rezervním fondu vytvářeném podle příslušných ustanovení

obchodního zákoníku a ostatních rezervních a účelových fondech vytvářených ze zisku po zdanění v souladu se zvláštními předpisy nebo vnitřními předpisy účetních jednotek.

7. V účtové skupině 56 se účtuje o:
 - a) základním kapitálu podle obchodního zákoníku zapsaném do obchodního rejstříku,
 - b) prostředcích dlouhodobě svěřených pobočce zahraniční centrály,
 - c) ažiů při emisi cenných papírů základního kapitálu účetní jednotky a popř. z ažia při zvýšení základního kapitálu, z aktivního rozdílu při přeměně konvertibilních dluhopisů na akcie,
 - d) ostatních kapitálových fondech, kapitálovém fondu podílových fondů (emitovaných podílových listech), o vlastních akciích, o kurzových rozdílech z čistých investic spojených s cizoměnovými účastmi s rozhodujícím nebo podstatným vlivem, o oceňovacích rozdílech a tvorbě a použití fondu na nové ocenění zlata (jen ČNB).
8. V účtové skupině 57 se účtuje o nerozděleném zisku předchozích účetních období, neuhrazené ztrátě předchozích účetních období. Na účtech této účtové skupiny se účtují opravy účtování nákladů a výnosů minulých období pokud jsou zásadní, a změny účetních metod.
9. V účtové skupině 59 se účtuje o hospodářském výsledku ve schvalovacím řízení.

Účtová třída 6 - Náklady

1. V této účtové třídě se účtují veškeré náklady související s finančními a ostatními činnostmi účetní jednotky, u nichž se uplatňuje zásadně účelové členění. Náklady se účtují časově rozlišené za účetní období. V této účtové třídě se účtuje rovněž o tvorbě rezerv, o tvorbě opravných položek, daních a o vnitrobankovních nákladech. Při prodeji finančních aktiv se za náklady považují rozdíly (ztráty) mezi prodejní cenou a oceněním v účetnictví k okamžiku vypořádání prodeje (netto způsob).
2. Na účtech účtové skupiny 61 se účtují náklady na finanční činnosti, zejména:
 - a) nákladové úroky včetně úroků na emitované cenné papíry,
 - b) náklady na poplatky a provize, které přímo souvisejí s operacemi při vedení účtů a provádění platebního styku, náklady na poplatky a provize ve vztahu k bankám a zúčtovacím centřům, SWIFT, k družstevním záložnám, apod.,
 - c) snížení reálné hodnoty při ocenění cenných papírů reálnou hodnotou, ztráty z prodeje cenných papírů, poplatky nebo provize související s prodejem nebo jiným úbytkem cenných papírů,

- d) náklady na devizové operace, zejména ztráty z kurzových rozdílů a náklady z nákupu a prodeje valut a deviz,
- e) náklady na ostatní finanční operace, o nichž se účtuje v účtové skupině 32, v podrozvaze (účtové skupiny 91 až 93, 97, 98), např. náklady na poplatky za inkaso šeků, za správu, uložení, úschovu nebo obhospodařování cenných papírů, za přijaté záruky, úvěrové přísliby,
- f) záporné reálné hodnoty z pevných termínových operací a opcí,
- g) náklady na tisk bankovek a ražbu mincí (jen ČNB).
3. Na účtech účtové skupiny 63 se zejména účtují mzdové náklady zaměstnanců účetní jednotky a odměny za práce konané na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, sociální náklady (náklady sociálního a zdravotního pojištění, pojištění v nezaměstnanosti), daně a poplatky, místní daně a poplatky, clo apod., nakupované výkony (materiál, služby, cestovné apod.), odpisy dlouhodobého hmotného majetku a odpisy dlouhodobého nehmotného majetku. V této účtové skupině se účtují rovněž i náklady na různé činnosti zaměstnanců, které vyplývají z platné kolektivní smlouvy uzavřené mezi účetní jednotkou jako zaměstnavatelem a zaměstnanci a nejsou hrazeny ze sociálního fondu.
4. V účtové skupině 65 se zejména účtuje tvorba opravných položek a tvorba rezerv.
5. V účtové skupině 66 se zejména účtují:
- částky odepsaných pohledávek za bankami, za klienty, členy družstevních záložen a ostatními dlužníky,
 - ztráty související s postoupením pohledávky za bankami, za klienty, členy družstevních záložen a ostatními dlužníky,
 - ztráty z převodů účastí s rozhodujícím nebo podstatným vlivem účtovaných v účtové skupině 41 na třetí osoby,
 - podíl na ztrátě účastí v ekvivalenci včetně změn ocenění,
 - náklady na daň z přidané hodnoty, pokuty a penále, rozdíly zjištěné při inventarizaci, škody, příspěvky Fondu pojištění vkladů, Garančního fondu obchodníků s cennými papíry, příspěvky Zajišťovacímu fondu družstevních záložen, a jiné provozní náklady, které nelze zaúčtovat v účtové skupině 63,
 - úroky z prodlení ze závazků z jiných než finančních činností.
6. V účtové skupině 67 se účtují mimořádné náklady z výjimečných nahodilých událostí nesouvisejících s předmětem podnikání účetní jednotky. Neúčtují se zde manka a škody (o nichž se účtuje v účtové skupině 66), ani opravy
- nákladů nebo výnosů minulých účetních období (o nichž se účtuje na účtech nákladů nebo výnosů běžného období, popř. na účtech účtové skupiny 57, jde-li o opravy zásadních chyb).
7. V účtové skupině 68 se účtuje daň z příjmů (u ČNB odvod volného zůstatku zisku) v členění na daň splatnou a daň odloženou, doměrky a vratky daně z příjmů za minulá období.
8. V účtové skupině 69 se účtují vnitropodnikové náklady vyplývající z vnitřních vztahů účetní jednotky. Účtová skupina 69 musí mít ke dni sestavení účetní závěrky shodný zůstatek s účtovou skupinou 79.

Účtová třída 7 - Výnosy

1. V této účtové třídě se účtují veškeré výnosy z finančních a ostatních činností účetní jednotky, u nichž se uplatňuje zásadně účelové členění. Výnosy se účtují časově rozlišené za účetní období. V této účtové třídě se účtuje rovněž o mimořádných výnosech a o vnitrobankovních výnosech, lze účtovat o použití rezerv a opravných položek a o jejich rozpuštění pro nepotřebnost. Při prodeji finančních aktiv se za výnosy považují rozdíly (zisky) mezi prodejní cenou a oceněním v účetnictví k okamžiku vypořádání prodeje (netto způsob).
2. Na účtech účtové skupiny 71 se účtují veškeré výnosy z finančních činností, zejména:
- úrokové výnosy včetně úroků z cenných papírů,
 - výnosy z poplatků a provizí, které přímo souvisejí s operacemi při vedení účtů a provádění platebního styku ve vztahu k bankám a účtovacím centřům, SWIFT a klientům (členům),
 - zvýšení reálné hodnoty při ocenění cenných papírů reálnou hodnotou a zisky z prodeje cenných papírů,
 - výnosy z devizových operací, zejména zisky z kurzových rozdílů a výnosy z nákupu a prodeje valut a deviz,
 - výnosy z ostatních finančních operací, o nichž se účtuje v účtové skupině 32, v podrozvaze (účtové skupiny 91 až 93, 97, 98), např. výnosy z poplatků za inkaso šeků, za úschovu, uložení, správu nebo obhospodařování cenných papírů, a dále např. výnosy z vkladů v garančních fondech burz,
 - kladné reálné hodnoty z pevných termínových operací a opcí,
 - výnosy z emise bankovek a mincí (jen ČNB).
3. V účtové skupině 75 se na samostatných syntetických, popř. analytických účtech účtuje zejména o rozpuštění opravných položek a rezerv pro nepotřebnost a jejich použití.
4. V účtové skupině 76 se zejména účtují:
- výnosy z odepsaných pohledávek za bankami, za klienty, členy družstevních záložen a ostatními dlužníky,

- b) zisky související s postoupením pohledávky za bankami, za klienty, členy družstevních záložen a ostatními dlužníky,
 - c) zisky z převodů účastí s rozhodujícím nebo podstatným vlivem účtovaných v účtové skupině 41 na třetí osoby,
 - d) podíl na zisku účastí v ekvivalenci včetně změn ocenění,
 - e) výnosy z převodu dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku účetní jednotky na třetí osoby, výnosy z prodeje majetku skutečněného prostřednictvím realitních kanceláří, náhrady škod a mank, pokuty a penále, ostatní výnosy, které nelze zaúčtovat v jiných účtových skupinách účtové třídy 7,
 - f) úroky z prodlení z pohledávek z jiných než finančních činností.
5. V účtové skupině 77 se účtují mimořádné výnosy, k nimž patří výnosy z výjimečných nahodilých událostí nesouvisejících s předmětem podnikání účetní jednotky. Neúčtují se zde náhrady mank a škod (o nich se účtuje v účtové skupině 76), ani opravy nákladů nebo výnosů minulých účetních období (o nich se účtuje na účtech nákladů nebo výnosů běžného období, popř. na účtech účtové skupiny 57, jde-li o opravy zásadních chyb).
6. Na účtech účtové skupiny 79 se účtují vnitropodnikové výnosy vyplývající z vnitřních vztahů účetní jednotky. Účtová skupina 79 musí mít ke dni sestavení účetní závěrky shodný zůstatek s účtovou skupinou 69.

Účtová třída 9 - Podrozvahové účty

1. Na účtech účtové třídy 9 se účtuje podvojně o majetku a závazcích, o kterých se neúčtuje na rozvahových účtech. Jde o budoucí pevné a potencionální pohledávky a závazky.
2. Na podrozvahových účtech se účtuje podle povahy účetních případů; o pohledávkách se účtuje na účtech aktivních, o závazcích na účtech pasivních.
3. Pro vedení syntetických a analytických účtů k účtové třídě 9 platí hlediska stanovená v Českém účetním standardu pro finanční instituce č. 101. Kromě toho u účtové skupiny 95 jsou syntetické a analytické účty vedeny podle forwardů, futures a swapů a u účtové skupiny 96 podle nakoupených a prodaných opcí.
4. V účtové skupině 91 se účtuje o poskytnutých a přijatých příslibech úvěrů a půjček podle zvláštních předpisů, sjednaných nevyčerpaných rámcích na kontokorentních účtech, o rámcích sjednaných při obstarávání emise cenných papírů klienta, stane-li se účetní jednotka jejich prvním nabyvatelem.
5. V účtové skupině 92 se účtuje o poskytnutých a přijatých zárukách podle obchodního záko-

níku, nebo podle jiných obdobných předpisů, o poskytnutých a přijatých přijetí směn (akceptech) směnečníkem podle směnečného a šekového zákona nebo jiných obdobných právních předpisů, o poskytnutých a přijatých zárukách z indosamentu směn, o poskytnutých a přijatých směnečných rukojemstvích (avalech) podle směnečného a šekového zákona nebo jiných obdobných právních předpisů. Účtuje se zde také o příslibech k zárukám.

6. V účtové skupině 93 se účtuje o otevření akreditivů z příkazu příkazce, o otevření akreditivů z příkazu účetní jednotky podle obchodního zákoníku nebo podle jiných obdobných právních předpisů, o potvrzeních otevření akreditivů a o přijatých potvrzeních akreditivů. Neúčtuje se zde o krytých akreditivech, o nichž se účtuje na účtech účtové skupiny 22 (převod z účtu klienta), nebo na účtech účtové skupiny 91 (přísliby úvěrů), 92 (poskytnutá záruka), nebo přímé poskytnutí úvěru (účtové třídy 1 a 2). V této účtové skupině se neúčtuje o avizovaných akreditivech.
7. V účtové skupině 94 se účtuje o pohledávkách a závazcích ze spotových operací s cennými papíry, cizími měnami nebo komoditami v období mezi dnem sjednání obchodu a dnem vypořádání obchodu. Spotovými operacemi se rozumí operace nákupu a prodeje finančních aktiv s obvyklým termínem dodání (období od uzavření obchodu do jeho vypořádání není delší než 2 dny, případně jiné období v závislosti na zvyklostech trhu).
8. V účtové skupině 95 se účtuje o pohledávkách a závazcích z pevných termínových operací s úvěrovými, úrokovými, měnovými, akciovými a komoditními nástroji. Pohledávky a závazky se účtují v hodnotě podkladového nástroje a dále se přeceňují z titulu změn rizikových i bezrizikových úrokových měr, spotových měnových kurzů, změn cen akcií a změn cen komodit. Účetní jednotka může rozhodnout, že tyto pohledávky a závazky nebude přeceňovat z titulu změn bezrizikových úrokových měr.
9. V účtové skupině 96 se účtuje o pohledávkách a závazcích z opcí s úvěrovými, úrokovými, měnovými, akciovými a komoditními nástroji. Pohledávky a závazky se účtují v hodnotě podkladového nástroje a dále se přeceňují z titulu změn rizikových i bezrizikových úrokových měr, spotových měnových kurzů, změn cen akcií a změn cen komodit. Účetní jednotka může rozhodnout, že tyto pohledávky a závazky nebude přeceňovat z titulu změn bezrizikových úrokových měr.
10. V účtové skupině 97 se účtuje o poskytnutých a přijatých nemovitých zástavách, peněžních

- zástavách, zástavách - cenných papírech a o ostatních zástavách, o kolaterálech přijatých v repo obchodech.
11. V účtové skupině 98 se účtuje o hodnotách převzatých a předaných k obhospodařování, do úschovy, do správy, k uložení podle zvláštních právních předpisů. ČNB zde dále účtuje bankovky a mince v zásobě a na cestě, vyrobené a zničené bankovky a mince tuzemské měny.
12. Účtovou skupinu 99 tvoří uspořádací účty a evidenční účty. Na evidenčních účtech účtuje účetní

jednotka odepsané pohledávky, které jsou předmětem dalšího sledování, upomínání a vymáhání, hodnoty v evidenci (např. přísně zúčtovatelné tiskopisy, neprodané listinné cenné papíry, jiné hodnoty v evidenci apod.). Neúčtují se zde nakoupené ceniny, jejichž hodnota se účtuje v účtové skupině 11 nebo účtové skupině 35. Dále se v této účtové skupině účtují položky vyplývající z podvojného účtování na podrozvahových účtech v případech, pro které nevyplývá souvztažnost s jiným podrozvahovým účtem.

POZNÁMKY:

POZNÁMKY:

POZNÁMKY:

POZNÁMKY:

tel. 241 731 351, 604 201 522
tel. HK 495 538 495, 602 589 772
tel. Benešov 301 721 671, 605 851 580
www.prekos.cz, e-mail: info@prekos.cz

agentura **PREKOS**
kurzy → konzultace → prosperita

DAŇOVÝ ODBORNÍK

Kurz je vhodný jako intenzivní příprava ke zkoušce na daňového poradce, pro účetní poradce, samostatně pracující účetní, podnikatele a manažery. Přednášejí odborníci z MF ČR. Kurz je ukončen kontrolní zkouškou s osvědčením. Cena včetně zkoušky 11.970 Kč.

Místo konání	Přednášky	Procvičování příkladů
Praha 2, Slezská 7	8. 3. – 12. 3. 2004	22.3. – 26. 3. 2004
Hradec Králové	od 1. 2. 2004	od 15. 2. 2004
Benešov	8. 3. – 12. 3. 2004	22. 3. – 26. 3. 2004

ÚČETNÍ SPECIÁL

Komplexní průřez aktuální problematikou podvojného účetnictví včetně praktických příkladů. Přednášejí odborníci z MF ČR, VŠE, KDP a specialisté poradenských firem. Cena 6.300 Kč.

Praha 2, Slezská 7	5. 3. – 19. 3. 04
Hradec Králové	8. 3. – 12. 3. 04
Benešov	15. 3. – 19. 3. 04

MEZINÁRODNÍ ÚČETNÍ STANDARDY - 10. 2. 2004; 13. 4. 2004 (cena 3.870 Kč)

REKVALIFIKAČNÍ KURZY

Podvojně účetnictví (8.610 Kč), Mzdové účetnictví (5.880 Kč), Jednoduché účetnictví (5.880 Kč)

SEMINÁŘE NA AKTUÁLNÍ TÉMA

Na požádání zašleme zdarma katalog.

Kurzy, školení, semináře

K-Centrum, Senovážné náměstí 23, 110 00 Praha 1
Tel.: 224 142 044, 224 142 045; fax: 222 246 429
e-mail: vox@vox-kurzy.cz; internet: www.vox-kurzy.cz
„Bulletin 2004“ žadejte ZDARMA

Účetnictví bank

Termín: 28. 1. 2004

Místo: K Centrum, Senovážné nám. 23, Praha 1
Přednáší: Ing. Dana Kubíčková, CSC
Bilanční metoda, účetní výkazy, jejich specifika a další.
CENA: 1.890,- Kč (včetně 5% DPH)
KÓD: 411600

Controlling I. – finanční a nákladový

Termín: 16. – 19. 2. 2004

Místo: Hotel Krystal, J.Martího 2, Praha 6 -Veslavín
Přednáší: Ing. M.Brabec, Prof. Ing. J. Fibírová, CSc,
Prof. Ing. B. Král, CSc., Ing. V. Roun
CENA: 6.980,- Kč (včetně 5% DPH) **KÓD: 402900**
CENA: 8480,- Kč (včetně 5% DPH a certifikátu IES
KÓD: 40290A

Strukturální fondy EU – v letech 2004-2006 poskytne EU cca 2,3 miliardy euro pro ČR záleží jen na nás, jestli je dostaneme, nebo necháme bez užitku ležet.

Termín: 11. 2. 2004

Místo: Svaz českých a mor. výrobních družstev, Václavské nám. 21, Praha 1
Přednáší: Oldřich Balhar
CENA: 1.890,- Kč (včetně 5% DPH) **KÓD: 427700**

Ovládací smlouva – v právních, účetních a daňových souvislostech

Termín: 16. – 19. 2. 2004

Místo: Hotel Krystal, J.Martího 2, Praha 6 -Veslavín
Přednáší: Ing. M.Brabec, Prof. Ing. J. Fibírová, CSc,
Prof. Ing. B. Král, CSc., Ing. V. Roun
CENA: 1 980 -Kč (včetně 5% DPH) **KÓD: 415100**

Cash flow v teorii a praxi

Termín: 17. – 18. 3. 2004

Místo: K Centrum, Senovážné nám. 23, Praha 1
Přednáší : Ing. Jana Kotěšovcová,
Ing. Dana Kubíčková CSc
CENA: 3.890,- Kč (včetně 5% DPH)
KÓD: 405900

Strukturální fondy EU - v letech 2004-2006 poskytne EU cca 2,3 miliardy euro pro ČR záleží jen na nás, jestli je dostaneme, nebo necháme bez užitku ležet

Termín: 29. 3. 2004

Místo: Svaz českých a mor. výrobních družstev, Václavské nám. 21, Praha 1
Přednáší: Oldřich Balhar
CENA: 1.890,- Kč (včetně 5% DPH) **KÓD: 427800**

Konference „Soutěžní právo po vstupu ČR do EU aneb ochrana hospodářské soutěže v ČR v podmínkách integrované Evropy

Termín: 30. – 31. 3. 2004

Místo: Hotel Krystal, J.Martího 2, Praha 6 - Veslavín
Přednáší: Prof. JUDr. J. Bejček, CSc, Doc. JUDr. M.Boháček, CSc, Mgr. T. Fiala, Ph.D., JUDr. J. Munková,
JUDr. D. Raus, Ph.D., Doc. JUDr. P. Svoboda, D.E.A
CENA: 9.980,- Kč (včetně 5% DPH) **KÓD: 415300**

Příjmení, jméno a titul účastníka: _____

Adresa, vč. PSČ: _____

Telefon: _____

fax: _____

E-mail: _____

Odpovědná osoba: _____

Pozice (odd.) ve firmě: _____

Razítko, podpis

Objednávám následující: Pozn.: obědy a ubytování zajišťujeme pouze u **vícedenních seminářů**

VS kurzu: _____ a jeho název (stačí část) _____

Obědy ve dnech: _____

ubytování ve dnech: _____

(pokud více účastníků – můžete použít fotokopii přihlášky)

<http://www.ucetni.cz/ma>

Metodické aktuality Svazu účetních

- podpora při uzavírání účetních knih ●
- komentář k zákonu o účetnictví ●
- aplikace nových postupů účtování ●
- názory, stanoviska, návody, manuály ●

Doporučená prodejní cena časopisu je 69,- Kč. Cena ročního předplatného, které obsahuje 10 čísel je 650,- Kč (i s poštovním a balným). Napište či zavolejte o ukázkové číslo na:

Metodická sekce Svazu účetních

Jugoslávská 16, 120 00 Praha 2

tel.: 221 505 400, 221 505 406, fax: 221 505 313

e-mail: metodika@ucetni.cz

Vydavatel: Ministerstvo financí ČR, Letenská 15, 118 10 Praha 1 - Malá Strana - **Redakce:** Alena Šauerová, telefon 257 042 500.

Administrace: písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků - SEVT, a. s., Pekařova 4, 181 06 Praha 8 - Bohnice, telefon 283 090 352, 283 090 354, fax: 233 553 422, www.sevt@sevt.cz. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet Press Slovakia, s r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, telefon, fax: 00421 244 454 599, 00421 244 454 628. **Roční předplatné** se stanovuje na dodávku kompletního ročníku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh. Záloha na ročník 2003 činí 470 Kč. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek. **Účet pro předplatné:** HVB banka Praha, č. ú. 49 40 22 70/2700. - **Sazba a tisk:** Tiskárna Libertas, a. s., Drtinova 10, 150 00 Praha 5.

Distribuce: předplatné a jednotlivé částky na objednávku - SEVT, a. s., Pekařova 4, 181 06 Praha 8 - Bohnice, telefon 283 090 352, 283 090 354, fax: 233 553 422. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány předplatitelům neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného do jeho úhrady jsou posílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. Lhůta pro uplatnění reklamací je stanovena na 15 dnů od data rozeslání, po této lhůtě jsou reklamace vyřizovány jako běžné objednávky za úhradu. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo bez lomítka (fyzická osoba) a kmenové číslo předplatitele. **Podání novinových zásilek** povoleno Ředitelstvím poštovní přepravy Praha, č. j. 2598.92. Podávání novinových zásilek ve Slovenské republice povoleno RPP Bratislava, pošta 12, č. j. 444.94 ze dne 27. 12. 1994. **Jednotlivé částky lze na objednávku obdržet v redakci.**

Prodej za hotové:

Tiskárna Libertas, a. s., Drtinova 10, 150 00 Praha 5,
tel. 257 018 111;

SEVT, a. s.,

Praha 4, Jihlavská 405, tel. 261 260 414,

Praha 5, E. Peškové 14, tel./fax 257 320 049,

České Budějovice, Česká 3, tel. 387 319 045,

Brno, Česká 14, tel. 542 213 962,

Ostrava, Nádražní 29, tel. 596 120 690.